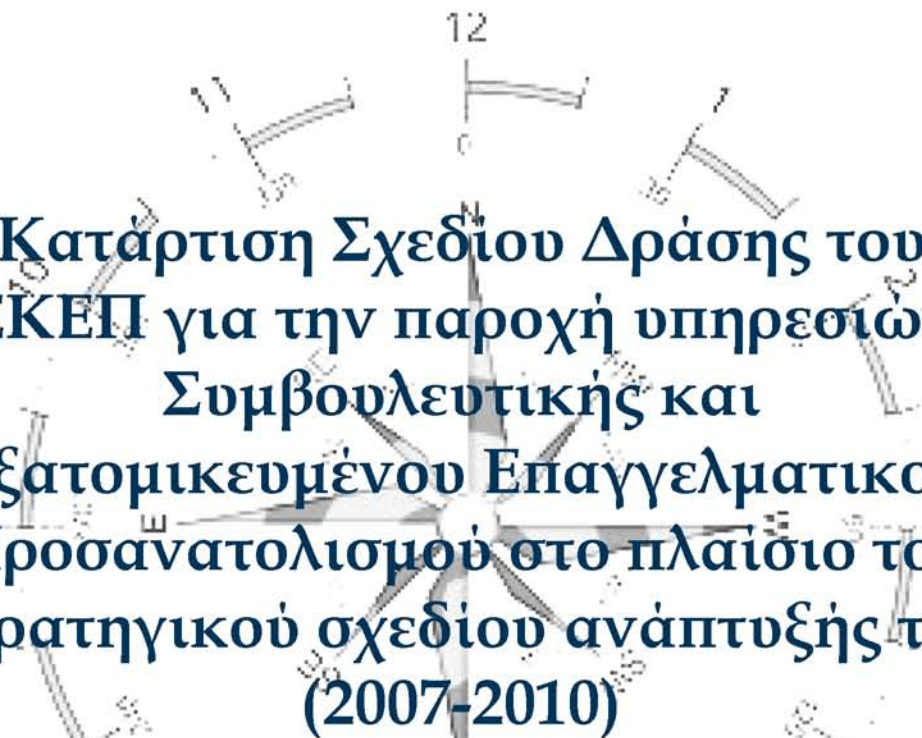

ΙΕΠΑΣ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ & ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑΣ

**Κατάρτιση Σχεδίου Δράσης του
ΕΚΕΠ για την παροχή υπηρεσιών
Συμβουλευτικής και
Εξατομικευμένου Επαγγελματικού
Προσανατολισμού στο πλαίσιο του
στρατηγικού σχεδίου ανάπτυξης του
(2007-2010)**

Αθήνα 2008

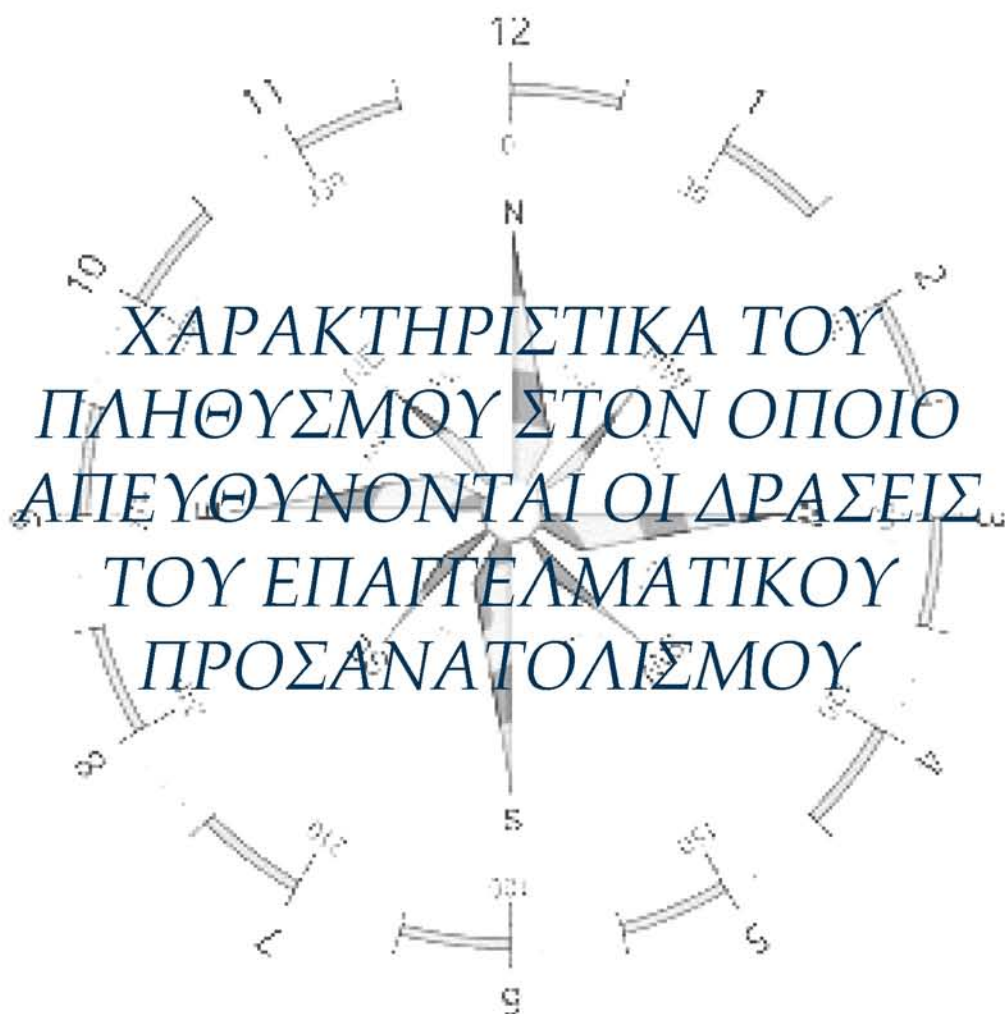

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ
2^ο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ 2:

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού.....	1
2.1. Χαρακτηριστικά, Ποσοτικός Προσδιορισμός Πληθυσμού Στόχου	1
2.1.1. Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση	22
2.1.2. Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	31
2.1.3. Ειδική Αγωγή – Διαπολιτισμική Εκπαίδευση.....	53
2.1.4. Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.....	63
2.1.5. Επαγγελματική Εκπαίδευση & Κατάρτιση	68
2.1.6. Σχολική διαρροή	72
2.2 Χαρακτηριστικά και Ποσοτικός Προσδιορισμός των Ωφελούμενων Δομών & Φορέων που Παρέχουν Υπηρεσίες ΣΥΕΠ.....	110
Η αποτίμηση της εφαρμογής του θεσμού και η ανάγκη εκ νέου στόχευσης	132
Η οργάνωση του θεσμού με βάση τις σύγχρονες εξελίξεις.....	134
Ποιες πρέπει είναι οι προτεραιότητες της Επαγγελματικής Συμβουλευτικής / Επαγγελματικού Προσανατολισμού	136

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

2.1. Χαρακτηριστικά, Ποσοτικός Προσδιορισμός Πληθυσμού Στόχου

Στο ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ 2 γίνεται η περιγραφή των ωφελούμενων από τις δράσεις επαγγελματικού προσανατολισμού και παρουσιάζονται τα χαρακτηριστικά και τα ποσοτικά στοιχεία κάθε πληθυσμού στόχου.

Για την παρουσίαση αυτών των στοιχείων έχουν ληφθεί υπόψη:

1. Η αποτύπωση του εκπαιδευτικού συστήματος σε επίπεδο σχολικών μονάδων του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας¹. Στη μελέτη αυτή γίνεται η απεικόνιση της ισχύουσας εκπαιδευτικής πραγματικότητας στη δημόσια πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Τα στοιχεία αφορούν τα σχολικά έτη 2007-08 και αφορούν σύνολο των σχολικών ιδρυμάτων που λειτούργησαν κατά το σχολικό έτος 2007-08 στην Ελλάδα.

2. Η ιστοσελίδα: http://www.ypepth.gr/el_ec_page6653.htm [ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ] του ΥΠΕΠΘ, στην οποία παρουσιάζονται ποσοτικά δεδομένα της εκπαίδευσης στην Ελλάδα καθώς και συγκρίσιμα στοιχεία αναφορικά με τη συμμετοχή των φοιτούντων μαθητών και σπουδαστών και την ολοκλήρωση των σπουδών τους στους διάφορους κύκλους (επίπεδα) εκπαίδευσης. Στην ιστοσελίδα περιέχονται δεδομένα για μαθητές, σπουδαστές, φοιτητές (ενεργούς και αποφοιτήσαντες), εκπαιδευτικούς και λοιπό προσωπικό που αφορούν τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠΕΠΘ) της πρωτοβάθμιας, της δευτεροβάθμιας και της ανώτατης εκπαίδευσης. Προκειμένου να

¹ Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας-ΚΕΕ. (2006). *Αποτύπωση του Εκπαιδευτικού Συστήματος σε Επίπεδο Σχολικών Μονάδων* (Β εκδ.). (Β. Κουλαϊδής, Επιμ.) Αθήνα: ΚΕΕ.

συλλεχθούν τα ανωτέρω δεδομένα διενεργείται (σ.σ. κατά δήλωση του ΥΠΕΠΘ στη σελίδα) ετήσια πανελλαδική απογραφή - έρευνα από τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Επιχειρησιακών Ερευνών, Τμήμα Στατιστικής και Επιχειρησιακών Ερευνών του ΥΠΕΠΘ. Το Τμήμα Στατιστικής και Επιχειρησιακών Ερευνών συνεργάζεται στενά με τον ΟΟΣΑ, την EUROSTAT, την UNESCO, την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος (επίσημη εθνική αρχή για την παροχή στατιστικής πληροφόρησης) και λοιπούς φορείς προκειμένου να εξασφαλίζει την διεθνή συγκρισιμότητα των στοιχείων, καθώς και τη συνεχή έναρμόνιση, ανάπτυξη και βελτίωση των στατιστικών εννοιών, προτύπων, ορισμών, μεθοδολογιών και ταξινομήσεων. Τα συλλεγόμενα δεδομένα επιτρέπουν τον υπολογισμό δεικτών ως προς την εισροή, την επεξεργασία και το προϊόν του συστήματος εκπαίδευσης της χώρας μας. Περισσότερα στοιχεία παρέχονται από: το ΥΠΕΠΘ: Διεύθυνση Προγραμματισμού και Επιχειρησιακών Ερευνών, Τμήμα Στατιστικής και Επιχειρησιακών Ερευνών.

Η παρούσα μελέτη λαμβάνει υπόψη, κυρίως, στην ανάλυση των στοιχείων για την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση την ολοκληρωμένη μελέτη του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας, καθώς και τα στοιχεία από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία που αφορούν στην εκπαίδευση. Στο τέλος παρουσίασης κάθε μίας από τις ως άνω βαθμίδες (πρωτοβάθμια: νηπιαγωγείο και δημοτικό και δευτεροβάθμια: γυμνάσιο, γενικό λύκειο, ΕΠΑΛ και ΕΠΑΣ) παρατίθενται και τα στοιχεία από το ΥΠΕΠΘ/ Διεύθυνση Προγραμματισμού και Επιχειρησιακών Ερευνών, Τμήμα Στατιστικής και Επιχειρησιακών Ερευνών αν και δεν διαφοροποιούν τα ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα από την πρώτη πηγή.

Ο **Επαγγελματικός Προσανατολισμός** και η **Επαγγελματική Συμβουλευτική** γενικότερα, μπορούν να αποτελέσουν ουσιώδη μοχλό αφ' ενός για την άρση των σημερινών εμποδίων στην *ανάδειξη και αξιοποίηση των δυνατοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού* και για την *καταπολέμηση της ανεργίας* αφ' ετέρου.

Ο όρος *Επαγγελματικός Προσανατολισμός* παρανοείται πολλές φορές, εξ' αιτία του ουσιαστικού «προσανατολισμός», ως να περιέγραφε μια διαδικασία πληροφόρησης κατευθυντικού χαρακτήρα. Δεν θα πρέπει όμως σε καμία περίπτωση να εκλαμβάνεται περιοριστικά. Αντίθετα, ο όρος αναφέρεται σε μια *σύνθετη διαδικασία, που αποσκοπεί στον εντοπισμό και την ανάδειξη των ιδιαίτερων δυνατοτήτων που διαθέτει ο κάθε άνθρωπος, συμπεριλαμβάνει δε και την καλλιέργεια σε αυτόν της αυτοπεποίθησης που χρειάζεται, ώστε να τις αξιοποιήσει κατάλληλα, προς όφελος του εαυτού του και της κοινωνίας*. Περισσότερο ακριβείς θεωρούνται σήμερα οι συνώνυμοι όροι: Επαγγελματική Συμβουλευτική - Προσανατολισμός².

Είτε με τη μία ορολογία είτε με την άλλη, αυτό που νοείται στα πλαίσια της παρούσης, είναι η συμβουλευτική διαδικασία, κατά την οποία, λαμβάνοντας υπ' όψιν τα προσωπικά χαρακτηριστικά, τις δυνατότητες και τους περιορισμούς του ενδιαφερόμενου (ή των ενδιαφερόμενων, για τις περιπτώσεις ομαδικής συμβουλευτικής), παράλληλα με την πολυδιάστατη πραγματικότητα της αγοράς εργασίας, αυτός υποβοηθείται συστηματικά, από ειδικευμένους Συμβούλους, να λαμβάνει ορθολογικές αποφάσεις σχετικά με την καλύτερη εκπαιδευτική και επαγγελματική του πορεία και να κινητοποιείται αποτελεσματικά για την εφαρμογή τους. Η Επαγγελματική

² Ορισμένοι θεωρούν ότι ο όρος *σταδιοδρομία* περιορίζεται στην είσοδο του ατόμου σε κάποιο επάγγελμα και στην εξέλιξη σ' αυτό και δεν περιλαμβάνει τη φάση της επαγγελματικής ανάπτυξης του ατόμου που προηγείται της επιλογής επαγγέλματος. Στην Ελλάδα δεν έχει εδραιωθεί ακόμη η ορολογία για τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό, περισσότερο δόκιμος για τη διαδικασία θεωρείται ο όρος **Επαγγελματική Συμβουλευτική** και για τους συμβούλους που ασχολούνται με το Θεσμό, **Σύμβουλοι Επαγγελματικού Προσανατολισμού**. Χρησιμοποιούνται όμως και οι όροι *Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας, Συμβουλευτική-Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Σύμβουλοι Σταδιοδρομίας, Επαγγελματικοί Σύμβουλοι* (βλ. και Nathan & Hill, 2006).

Συμβουλευτική – Προσανατολισμός αποσκοπεί να βοηθά τα άτομα, να συμβάλλει στην αυτογνωσία τους, να τα ωθεί να αποκτήσουν καλύτερη αντίληψη του εαυτού τους ως προς όλες τις παραμέτρους. Μέσα από τη διαδικασία αυτή τους παρέχει τα μέσα και τις τεχνικές για να διαχειριστούν τον εαυτό τους με τον καλύτερο τρόπο, να βελτιώσουν τη σχέση τους με τον εργασιακό χώρο με ευεργετικά αποτελέσματα για την προσωπική τους ισορροπία και για την καλή λειτουργία του κοινωνικού συνόλου. Πιο αναλυτικά, αποστολή της Επαγγελματικής Συμβουλευτικής είναι:

- Να βοηθά τα άτομα να γνωρίσουν τον εαυτό τους, να συνειδητοποιήσουν τις ικανότητες και τις αδυναμίες και να καταλήξουν στην οριστικοποίηση ενός συστήματος αξιών, στο ξεκαθάρισμα των απαιτήσεών τους από τη ζωή, στην αποσαφήνιση των ενδιαφερόντων και των φιλοδοξιών τους, προϋποθέσεις απαραίτητες για μια ορθή επαγγελματική επιλογή.
- Να διευκολύνει τα άτομα, κάθε ηλικίας, να γνωρίσουν τις ευκαιρίες που τους προσφέρονται σε κάθε περίοδο της ζωής τους, οπότε και καλούνται να λάβουν κρίσιμες αποφάσεις για την επιλογή σπουδών ή επαγγέλματος ή για την αλλαγή των κατευθύνσεων, τις οποίες έχουν ήδη επιλέξει.
- Να καταστήσει τα άτομα ικανά να λαμβάνουν αποφάσεις για το μέλλον τους έχοντας πλήρη συνείδηση των συνεπειών που αυτές συνεπάγονται, τόσο για τον εαυτό τους, όσο και για το κοινωνικό σύνολο.
- Να συμβάλει στη μείωση της σχολικής αποτυχίας και στον περιορισμό της σχολικής διαρροής, μέσα από την διεύρυνση των εκπαιδευτικών οριζόντων των μαθητών και την υποβοήθησή τους να επιλέξουν σχολικές ή ακαδημαϊκές κατευθύνσεις που ανταποκρίνονται στις ικανότητες, τα ενδιαφέροντα και τις κλίσεις τους.
- Να συντελέσει στην αξιοποίηση του εργατικού δυναμικού που διαθέτει η χώρα και στην αρμονική κατανομή του στους διάφορους τομείς της

παραγωγικής δραστηριότητας, προλαμβάνοντας φαινόμενα υπερπροσφοράς ή έλλειψης εργατικού δυναμικού σε διάφορους τομείς της αγοράς εργασίας.

- Να αυξήσει την ικανοποίηση από την εργασία μέσω της άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας, που ανταποκρίνεται στις επιθυμίες και προσδοκίες των εργαζομένων, κατάσταση που συντελεί στην αυτοπραγμάτωσή τους.

Ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός είναι μια διαδικασία που μπορεί να επαναλαμβάνεται σε όλα τα στάδια της εκπαιδευτικής και επαγγελματικής πορείας του σύγχρονου ανθρώπου. Η «Δια Βίου Επαγγελματική Συμβουλευτική» συναντάται τακτικά σε άλλες χώρες εντός και εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης και συνιστάται ως καλή πρακτική από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Διεθνές Γραφείο Εργασίας για την πρόληψη και αντιμετώπιση της ανεργίας. Οι ταχύτατες μεταβολές που συντελούνται στο κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, σε συνδυασμό με τις πρωτόγνωρες δυνατότητες προσωπικής ανάπτυξης που διατίθενται στο σύγχρονο ευρωπαϊό πολίτη, καθιστούν αναγκαία και εφικτή την επανεξέταση της πορείας του καθενός, ώστε να είναι σε θέση να προάγει διαρκώς τον εαυτό του και να διασφαλίζει την απασχολησιμότητά του, παράλληλα με την επαγγελματική του ικανοποίηση.

Κατά την παρουσίαση των δεδομένων για τον πληθυσμό στόχο των ωφελούμενων από δράσεις Επαγγελματικής Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού, που έπεται, επιχειρείται να αναδειχθεί η δυναμική του θεσμού, ώστε να εντοπιστούν οι παράγοντες που παρεμποδίζουν την ανάπτυξη και διάδοσή του, ώστε να υπερκερασθούν με τις άμεσες, πρακτικές παρεμβάσεις που προτείνονται.

Για το λόγο αυτό, σε αυτήν τη μελέτη, γίνεται προσπάθεια να διευρυνθεί ο πληθυσμός στόχος και δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στο γεγονός ότι ο θεσμός δεν απευθύνεται μόνο στην κατηγορία του πληθυσμού: μαθητές δευτεροβάθμιας και εξυηρητούμενη μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και

κατάρτισης, αλλά θα πρέπει να εξυπηρετεί εξίσου τα άτομα που ανήκουν σε μαθητές μικρότερων ηλικιών (πρωτοβάθμια εκπαίδευση), στις Ευαίσθητες Κοινωνικές Ομάδες και γενικά σε κάθε πρόσωπο ή ομάδα, ανεξαρτήτως περιορισμών (ηλικιακών ή ειδικών) εφ' όσον αυτά τα πρόσωπα και αυτές οι ομάδες διατυπώνουν, με αίτημά τους, την ανάγκη του για στήριξη σε θέματα επαγγελματικής ανάπτυξης. Η παροχή αυτής της συνδρομής θα πρέπει να γίνεται με δομές σύγχρονων προδιαγραφών, ασφαλείς, που παρέχουν πρόσβαση για όλους και με στελέχη κατάλληλα επιλεγμένα, εκπαιδευμένα και εξοπλισμένα, ώστε να μπορούν να εξυπηρετήσουν εξατομικευμένα οποιονδήποτε πολίτη θέλει να έχει τις υπηρεσίες τους.

Το ίδιο περιεχόμενο της Επαγγελματικής Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού, επομένως, απαιτεί την διατύπωση των αρχών που το διέπουν κάθε φορά, καθώς και τον διαρκή επαναπροσδιορισμό και εμπλουτισμό του. Υπό το πρίσμα αυτό, οι γενικές κατευθυντήριες αρχές της Επαγγελματικής Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού μπορούν να στηριχθούν σε δύο βασικούς άξονες:

1) Σύνδεση με την ενεργό κοινωνική και οικονομική ζωή.

Βασική κατεύθυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών της Επαγγελματικής Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού πρέπει να αποτελεί η προσπάθεια τροφοδότησης των νέων εφηβικής και μετεφηβικής ηλικίας με σύνθετα εκπαιδευτικά και επαγγελματικά εφόδια και η συμβολή στη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης προσωπικότητας, ικανής να ανταποκριθεί στις αυξημένες και ευμετάβλητες απαιτήσεις της ενεργού κοινωνικής ζωής και της επαγγελματικής σταδιοδρομίας.

Απαιτείται λοιπόν ο ενιαίος στρατηγικός σχεδιασμός σύνδεσης των παραγωγικών αναγκών και του μεταβαλλόμενου κοινωνικο-οικονομικού πλαισίου με την ενσυνείδητη ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων των νέων, ούτως ώστε να διαμορφωθεί ένα σύστημα τροφοδότησης της αγοράς εργασίας, που με την μέγιστη το δυνατόν απρόσκοπτη ροή θα λειτουργεί αποτελεσματικά.

2) Ολοκληρωμένη ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των νέων

Ο σχεδιασμός των υπηρεσιών της Επαγγελματικής Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού βάσει μιας σύνθετης, πολυκριτηριακής ανάπτυξης της προσωπικότητας των εφήβων και εν γένει των νέων αποτελεί βασική προϋπόθεση επιτυχούς λειτουργίας του συστήματος της Επαγγελματικής Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού και ικανοποίησης των απαιτήσεων του πρώτου άξονα.

Η εφηβική και μετεφηβική ηλικία αποτελεί έναν ιδιαίτερος ευαίσθητο και ψυχολογικά ευμετάβλητο δέκτη των κοινωνικών και οικονομικών συνθηκών, συνάμα δε το πομπό κοινωνικών αιτημάτων, αλλαγών και βελτιώσεων. Η οργανωμένη παρέμβαση για τη διαμόρφωση συνθηκών ισορροπίας σε αυτήν την ηλικία δεν μπορεί να περιορίζεται σε ένα (όσο ευρύ και σύνθετο και αν είναι) σώμα γνώσεων και πληροφοριών, αλλά πρέπει να εκτείνεται σε όλο το φάσμα της ψυχοκοινωνικής ανάπτυξης των νέων. Υπ' αυτήν την έννοια, οι υπηρεσίες της Επαγγελματικής Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού πρέπει να σχεδιάζονται στη λογική της ενθάρρυνσης κάθε νέου για την ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης προσωπικότητας, τα «χαρίσματα» της οποίας συνοπτικά μπορούν να περιγραφούν ως εξής:

- ♦ **Αυτογνωσία**
- ♦ **Αυτοεκτίμηση**
- ♦ **Αυτοπεποίθηση**
- ♦ **Ανάπτυξη δημιουργικού, φιλέρευνου και πρωτόβουλου πνεύματος**
- ♦ **Πνεύμα συνεργασίας, συλλογικότητας και κοινωνικής ευαισθησίας**
- ♦ **Ανάπτυξη πολύπλευρων ενδιαφερόντων**
- ♦ **Διαμόρφωση ενός αυτόνομου τρόπου σκέψης, που αφενός σέβεται την συσσωρευμένη γνώση, εμπειρία και παράδοση, αφετέρου πειραματίζεται και καινοτομεί.**

Θα έλεγε κανείς ότι το ιδεατό πρότυπο μιας τέτοιας προσωπικής ανάπτυξης θα ήταν η σύζευξη δραστηριοτήτων στη λογική αφενός του δημιουργικού ερασιτεχνικού παιχνιδιού και αφετέρου της ενσυνείδητης επαγγελματικής υπευθυνότητας.

Θεωρούμε ότι μια τέτοια κατεύθυνση πρέπει να εμπνεύσει, κινητοποιήσει και εμποτίσει τις παρεχόμενες υπηρεσίες της Επαγγελματικής Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού όσο και αν επείγει η πρακτική αντιμετώπιση υπαρκτών και μεγάλων προβλημάτων, για τα οποία ένα πλαίσιο προτάσεων ακολουθεί.

Οι χρήστες των υπηρεσιών της Επαγγελματικής Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού δεν υπερβαίνουν σήμερα το 3% του γενικού πληθυσμού στόχου (συμπεριλαμβανομένου του συνόλου των μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης-1.404.000 μαθητές) και το 7% του πληθυσμού στόχου της β' βάθμιας εκπαίδευσης σε ετήσια βάση, δεδομένου του γεγονότος ότι κατά μέσο όρο στα ΚΕΣΥΠ εξυπηρετούνται κάθε χρόνο σε προγράμματα εξατομικευμένης παρέμβασης κατά μέσο όρο 486³ άτομα από την β' βάθμια εκπαίδευση, ενώ ο πληθυσμός στόχος, όπως έχει αναφερθεί καλύπτει και το σύνολο των μαθητών της α' βάθμιας εκπαίδευσης. Προβάλλει λοιπόν επιτακτική η διεύρυνση προς μεγαλύτερα στρώματα του πληθυσμού, καθώς και άλλες ηλικιακές κατηγορίες. Ειδικότερα, τίθεται ως στόχος ο θεσμός να επεκταθεί σταδιακά και να καλύπτει τις ανάγκες του συνόλου του πληθυσμού στόχου, που περιλαμβάνει τα παιδιά που φοιτούν στο νηπιαγωγείο, το δημοτικό, το γυμνάσιο (σε όλες τις ηλικίες της υποχρεωτικής εκπαίδευσης) και του λύκειο και να συνεχίζει σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες και στην κατάρτιση. Στην κατεύθυνση αυτή πρέπει να αναπροσαρμοσθεί το περιεχόμενο των υπηρεσιών της Επαγγελματικής Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού στη λογική της πληροφόρησης περί των αλληλοσυμπληρούμενων κοινωνικών ρόλων πέρα από τις πιθανές ευκαιρίες επαγγελματικής σταδιοδρομίας.

³ Πηγή: «Μελέτη-Αποτύπωση Δομών και Δράσεων Φορέων Ε.Π.»

Ο ανασχεδιασμός επομένως των υπηρεσιών της Επαγγελματικής Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού, υπό το πρίσμα των σύγχρονων αντιλήψεων για τη δια βίου Συμβουλευτική Σταδιοδρομία που οφείλει να έχει εξατομικευμένο χαρακτήρα, θα πρέπει να επικεντρώσει την προοπτική του σε πολλούς διαφορετικούς άξονες, ώστε να επιτευχθεί σημαντική διεύρυνση και επέκταση του δυνητικού αριθμού αποδεκτών των υπηρεσιών. Η επίτευξη του στόχου αυτού συναρτάται με μία δέσμη μέτρων, αλληλοσυμπληρούμενων μεταξύ τους, όπως:

♦ **εξορθολογισμός και επέκταση του δικτύου πρωτοβάθμιας παροχής σχετικών υπηρεσιών**

Ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός στα σχολεία μπορεί να είναι περισσότερο χρήσιμος εφόσον επιτύχει να συνδέσει την παρεχόμενη γνώση στα παραδοσιακά μαθήματα με τις εφαρμογές της στις ανθρώπινες δραστηριότητες στον χώρο της εργασίας. Με τον τρόπο αυτό οι νέοι άνθρωποι από μικρή ηλικία θα αποκτήσουν συναίσθηση της χρησιμότητας των γνώσεων που τους παρέχονται, τις οποίες πολλές φορές θεωρούν άχρηστες και περιττές επειδή δεν μπορούν να φανταστούν και δεν διδάσκονται ποτέ σε τι μπορεί να είναι χρήσιμες.

Η τρέχουσα αντίληψη παγκοσμίως για την **εισαγωγή του θεσμού στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση** αναφέρεται στην όσμωση των αρχών και των σκοπών της Επαγγελματικής Συμβουλευτικής με το τρέχον εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Από μικρή ηλικία οι μαθητές χρειάζεται να συνειδητοποιήσουν τα πλεονεκτήματα της ομαδικής εργασίας, της καλής επικοινωνίας, της ορθολογικής διαχείρισης χρόνου και πόρων, τα οφέλη της δια βίου μάθησης. Κρίσιμης σημασίας είναι όλες εκείνες οι διαδικασίες που οδηγούν στη διαμόρφωση της προσωπικότητας του ατόμου, διαδικασίες που εντείνονται και καθίστανται πιο καθοριστικές κατά την παιδική ηλικία. Η ικανότητα ενός ατόμου να κάνει τις κατάλληλες επιλογές στον επαγγελματικό τομέα δεν εντάσσεται παρά στη γενικότερη δυναμική που έχει διαμορφώσει αναφορικά με τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και ακόμη ευρύτερα στη θεώρηση του

ως ολότητα η οποία αναπτύσσεται και εξελίσσεται παράλληλα σε πολλούς τομείς.

Ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός είναι μια διαδικασία που είναι χρήσιμο να λαμβάνει χώρα όχι μόνο στις ανώτερες εκπαιδευτικές βαθμίδες, αλλά πρωταρχικά και κατά βάση στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση με τη μορφή της καλλιέργειας της επαγγελματικής ανάπτυξης η οποία πραγματοποιείται παράλληλα και σε συνάρτηση με κάθε άλλη μορφή ανάπτυξης (κοινωνική, συναισθηματική, γνωστική κ.ά.). Είναι βέβαιο ότι στις ηλικίες αυτές δε θα ήταν σκόπιμη μια παρέμβαση που θα σχετίζεται με παροχή πληροφοριών ή με οποιασδήποτε μορφής επαγγελματική καθοδήγηση ή συμβουλευτική. Άλλωστε, εν γένει η εκπαίδευση στο νηπιαγωγείο και το δημοτικό σχολείο στόχο έχει, πέρα από τη μετάδοση των στοιχειωδών γνώσεων, τη διαμόρφωση της προσωπικότητας και την προαγωγή της νοητικής ανάπτυξης των παιδιών, ώστε να τεθούν οι βάσεις για μια ομαλή και υγιή ατομική εξέλιξη. Αποτελεσματική θα ήταν επομένως η επανεξέταση του περιεχομένου και των μεθόδων εκπαίδευσης, αλλά και η ανάλογη κατάρτιση των εκπαιδευτικών, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η ευαισθητοποίηση των παιδιών ως προς την αξία και τη χρησιμότητα της εργασίας, τη σημασία της ικανοποίησης μέσα από αυτή και την αντιμετώπισή της ως μέσο προσωπικής έκφρασης και δημιουργίας. Μέσα από την καθημερινή διδασκαλία ο παιδαγωγός καλείται να κινητοποιεί τους μαθητές του πνευματικά και ψυχικά ώστε αργότερα και σε όλη την πορεία της ζωής τους να είναι σε θέση να λαμβάνουν αποφάσεις στον επαγγελματικό, αλλά και σε κάθε άλλο τομέα, που να εναρμονίζονται με την προσωπικότητα, τις αξίες, τις ικανότητες και τα ενδιαφέροντά τους.

Προϋπόθεση για την αποτελεσματικότητα του Επαγγελματικού Προσανατολισμού στην πρωτοβάθμια, αλλά και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, είναι η κατάλληλη κατάρτιση των εκπαιδευτικών σε θέματα επαγγελματικής ανάπτυξης και ενίσχυσης της αυτοαντίληψης και της αυτογνωσίας των παιδιών μέσα από ανάλογα εκπαιδευτικά προγράμματα.

Μια πρώτη προσέγγιση αφορά στην ανάπτυξη ποικίλων δεξιοτήτων των μαθητών, οι οποίες βοηθούν στην ομαλή κοινωνική τους ένταξη και αποτελούν χρήσιμα εφόδια για οποιαδήποτε καθημερινή πρακτική. Τέτοιες δεξιότητες όπως η προσαρμογή, η αποτελεσματική λήψη αποφάσεων, η κριτική σκέψη, η αυτονομία, μπορούν να καλλιεργηθούν μέσα από την ανάθεση ομαδικών εργασιών μέσα στην τάξη, την επιβράβευση ομαδικών δραστηριοτήτων και της επίδειξης πνεύματος συνεργασίας και αλληλεξάρτησης.

Άλλες δράσεις και παρεμβάσεις θα μπορούσαν να εντάσσονται σε μια προσπάθεια διαμόρφωσης γενικών αλλά και ειδικότερα επαγγελματικών αξιών στους μαθητές. Τέτοιες δράσεις μπορούν να εκτείνονται από τον τρόπο διεξαγωγής του μαθήματος ως τις εξωσχολικές δραστηριότητες και τις δραστηριότητες εκτός μαθημάτων και από τη γνωριμία με τον εαυτό (αυτογνωσία) μέχρι τη γνωριμία με το περιβάλλον σε κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο. Η υπάρχουσα δομή των αναλυτικών προγραμμάτων όλων των γνωστικών αντικειμένων τα οποία διδάσκονται στην πρωτοβάθμια και στη δευτεροβάθμια (γενική και επαγγελματική) εκπαίδευση δίνει τη δυνατότητα, με τις προβλεπόμενες διαθεματικές προεκτάσεις και διεπιστημονικές προσεγγίσεις, να υλοποιηθούν (και με τη μέθοδο των σχεδίων εργασίας – project) δράσεις Επαγγελματικής Συμβουλευτικής – Προσανατολισμού με στόχο την καλλιέργεια της επαγγελματικής ανάπτυξης των μαθητών και μαθητριών όλων των βαθμίδων στην εκπαίδευση. Μπορεί να γίνει σαφές στους νεαρούς μαθητές και στις νεαρές μαθήτριες, ότι παραγωγικό αποτέλεσμα δε φέρνουν μόνο οι γνωστές από το σχολείο μέθοδοι της απομνημόνευσης, της γραφής και της ανάγνωσης αλλά κανείς μπορεί να εργάζεται και να μαθαίνει με ποικίλους τρόπους όπως είναι η ομαδική συζήτηση με ανταλλαγή ιδεών και επιχειρημάτων, οι κατασκευές, τα πειράματα, ζωγραφική κ.ά. Η ποικιλία δραστηριοτήτων αναδεικνύει τα ταλέντα των παιδιών όπως και τους διαφορετικούς τύπους έκφρασης και δημιουργικότητας.

Ανάλογα, η αξία της εργασίας θα μπορούσε να προωθηθεί εντός του σχολικού προγράμματος με την ενεργοποίηση της δράσης των παιδιών (μέσα και από τις σχολικές δραστηριότητες: προγράμματα Αγωγής Υγείας, Περιβαλλοντικής, Πολιτιστικά: στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση) με σκοπό το κοινό όφελος. Ο εκπαιδευτικός οφείλει να μεταδώσει στους μαθητές τη σημασία και την αναγκαιότητα της προσφοράς στην ομάδα και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο. Τα περισσότερα παιδιά είναι πιθανό να ενεργοποιηθούν αλλά και αν κάποιοι μαθητές απέχουν από τη διαδικασία αυτό θα μπορούσε να αποτελέσει αφορμή για συζήτηση ή για περαιτέρω πρωτοβουλίες προς την επιθυμητή κατεύθυνση.

Προς την επίτευξη του στόχου της εδραίωσης ενός αποτελεσματικού συστήματος αξιών μπορούν να συμβάλλουν και δραστηριότητες, όπως η σύνταξη κειμένων από τους μαθητές σχετικών με την εργασία και τις επαγγελματικές επιλογές, όπως και η επεξεργασία και η ανάλυση στην τάξη κειμένων της λογοτεχνίας και της ποίησης, μορφών τέχνης μέσω των οποίων κατεξοχήν επιτυγχάνεται η νοητική ανάπτυξη, η κριτική σκέψη και η εδραίωση αξιών και αντιλήψεων. Κρίσιμη είναι η επιλογή, καθώς και ο τρόπος αξιοποίησης από τους εκπαιδευτικούς των κατάλληλων κειμένων.

Η ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των εκπαιδευτικών μέσα στα πλαίσια ενός προγράμματος Επαγγελματικού Προσανατολισμού στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, θα πρέπει να κινείται και προς την κατεύθυνση των δραστηριοτήτων εκτός του πλαισίου των μαθημάτων. Είναι σαφές, ότι ο νηπιαγωγός ή ο δάσκαλος λειτουργεί πρωταρχικά και κατά βάση ως παιδαγωγός. Ο ρόλος του είναι, παράλληλα με την οικογένεια, να λειτουργεί ως μοχλός προσωπικής ανάπτυξης για τα παιδιά αλλά και ως παράγοντας σύνδεσής τους με ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο κοινωνικό, οικονομικό, πολιτικό σύστημα.

Εξίσου σημαντική είναι η γνωριμία των μαθητών με το κοινωνικό περιβάλλον και τις διάφορες όψεις και λειτουργίες του, όπως και η καθοδήγησή τους στην αναζήτηση και την αξιοποίηση των πληροφοριών. Η

γνώση αποτελεί πλέον το νέο συντελεστή σημαίνουσας σημασίας που εμπλέκεται σε κάθε είδους παραγωγική διαδικασία και εξέλιξη. Κάθε πολίτης θα πρέπει να είναι σε θέση να γίνει κοινωνός της γνώσης ώστε να διαθέτει και να διαχειρίζεται ίσες ευκαιρίες με τους υπόλοιπους. Αναγκαία είναι πλέον η ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες, όπως και στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Οι μαθητές χρειάζονται τα εφόδια ώστε να διαχειρίζονται την γνώση και την πληροφορία σε όλη τη διάρκεια της ζωής τους αποτελεσματικά. Με το ίδιο σκεπτικό, εξίσου αναγκαία κρίνεται η ευαισθητοποίηση των μαθητών, από την παιδική ακόμη ηλικία, αναφορικά με το ζήτημα της δια βίου εκπαίδευσης. Οφείλεται πλέον η γνώση, να παρουσιάζεται στους μαθητές όχι ως πάγια και αδιαμφισβήτητη, αλλά ως αναπροσαρμογή ή μετεξέλιξη παλαιότερης γνώσης η οποία επανεξετάζεται και επαναπροσδιορίζεται συνεχώς.

Αδιαμφισβήτητα σημαντικό όσο και σύνθετο στην προσέγγιση του είναι όμως και το ζήτημα της ανάπτυξης της αυτοεκτίμησης, της αυτογνωσίας και της αυτοαντίληψης των μαθητών. Στόχος θα πρέπει να είναι η δημιουργία «ευτυχημένων» ατόμων, τα οποία γνωρίζοντας τον εαυτό τους θα είναι σε θέση να προχωρήσουν σε τέτοιες επιλογές, που θα τους εξασφαλίσουν την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των ικανοτήτων τους όσο και την εκπλήρωση των αληθινών αναγκών τους. Οι βάσεις για την επίτευξη του στόχου αυτού τίθενται σταδιακά και με πολλή προσπάθεια μέσα από κάθε σχολική δραστηριότητα, κάθε εκπαιδευτικό πρόγραμμα, την αντιμετώπιση του δασκάλου ή του νηπιαγωγού απέναντι στους μαθητές. Ιδιαίτερα η ανατροφοδότηση που παρέχει ο εκπαιδευτικός προς το κάθε παιδί θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε να εξασφαλίζει την ισότιμη μεταχείριση, αλλά παράλληλα να σηματοδοτεί μια ιδιαίτερη αντιμετώπιση απέναντι σε κάθε μαθητή η οποία θα γίνεται ο «καθρέφτης» της μοναδικότητας και της ιδιαιτερότητάς του.

Σε κάθε περίπτωση, αυτό που το εκπαιδευτικό σύστημα θα πρέπει να επιδιώκει είναι ο Προσανατολισμός, Εκπαιδευτικός και Επαγγελματικός, των μαθητών σε σχέση με τον κόσμο που τους περιβάλλει έτσι ώστε να είναι σε

θέση, αξιοποιώντας τις δυνατότητές τους, να δρομολογούν το μέλλον τους προς την επιθυμητή κατεύθυνση.

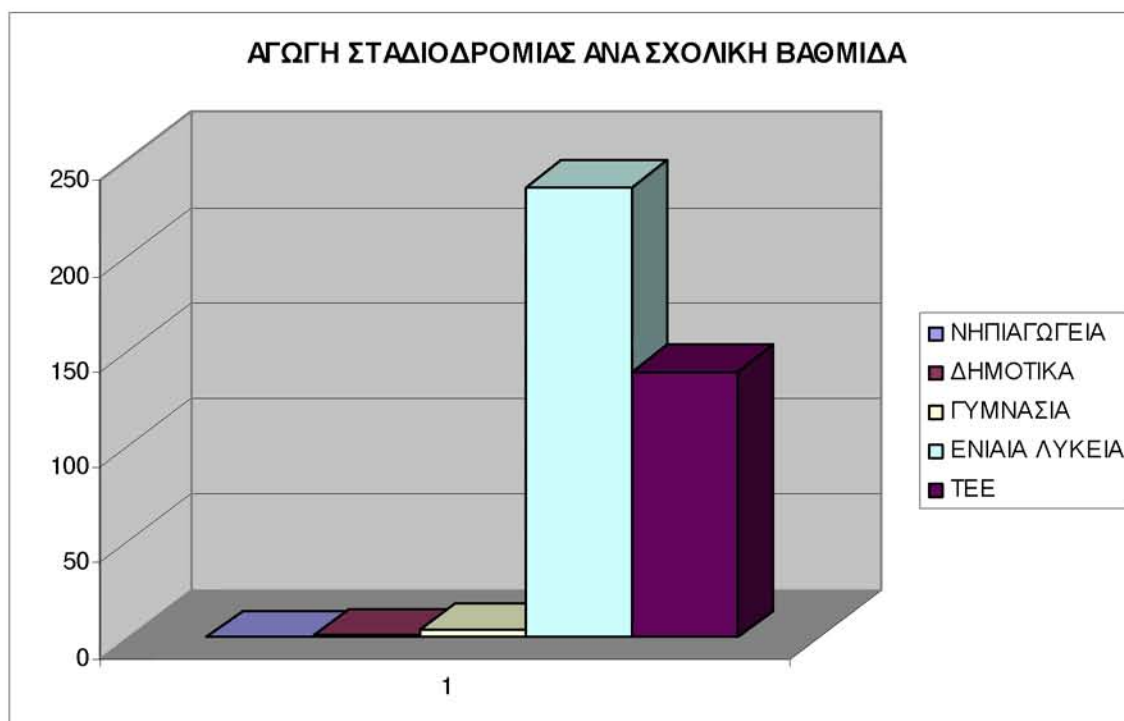
Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα υλοποιούμενα προγράμματα (σχολικές δραστηριότητες / καινοτόμα προγράμματα) που σκοπό έχουν να συμβάλλουν στον εμπλουτισμό του γενικού εκπαιδευτικού προγράμματος. Πολλά από αυτά σχετίζονται άμεσα (προγράμματα Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού – ΣΕΠ) ή έμμεσα με την Επαγγελματική Συμβουλευτική και τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό.

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

Πίνακας Α. Κατανομή προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων ανά είδος προγράμματος και βαθμίδα εκπαίδευσης (2002-03) [πηγή: (ΚΕΕ, 2006, σ. 266)]

Είδος προγράμματος	Αριθμός και ποσοστό (%) προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων που υλοποιήθηκαν στα σχολεία											
	Σύνολο		Νηπιαγωγεία		Δημοτικά		Γυμνάσια		Ενιαία Λύκεια		ΤΕΕ	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Αγωγή υγείας	3318	29,3	457	32,5	1307	33,5	884	25,5	373	23,3	297	30,9
Αγωγή καταναλωτή	212	1,9	22	1,6	36	0,9	91	2,6	33	2,1	30	3,1
Αγωγή σταδιοδρομίας	488	4,3	1	0,1	4	0,1	236	6,8	139	8,7	108	11,2
Περιβαλλοντική εκπαίδευση	4777	42,1	573	40,7	1794	46,0	1369	39,5	664	41,6	377	39,2
Κυκλοφοριακή Αγωγή	263	2,3	74	5,3	136	3,5	40	1,2	5	0,3	8	0,8
Αθλητικές δραστηριότητες	363	3,2	22	1,6	143	3,7	117	3,4	63	3,9	18	1,9
Πολιτιστικές δραστηριότητες	1047	9,2	105	7,5	216	5,5	454	13,1	208	13,0	64	6,7
Αισθητική Αγωγή	122	1,1	16	1,1	26	0,7	58	1,7	18	1,1	4	0,4
Άλλη δραστηριότητα	745	6,6	138	9,8	239	6,1	218	6,3	95	5,9	55	5,7
Σύνολο	11335	100,0	1408	100,0	3901	100,0	3467	100,0	1598	100,0	961	100,0

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

Από το ως άνω γράφημα και τον πίνακα Α καθίσταται εμφανές πως θέματα Επαγγελματικής Συμβουλευτικής & Προσανατολισμού, μόνο ως «ψήγματα» υπάρχουν στην πρωτοβάθμια και την υποχρεωτική δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Κάτι που οδηγεί σε στρέβλωση αν βλέπουμε την Επαγγελματική Συμβουλευτική ως εξελικτική διαδικασία.

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

Συνολικά στοιχεία σχολικών δημόσιων και ιδιωτικών μονάδων γενικής αγωγής: μαθητές-εκπαιδευτικοί / (ανά) βαθμίδα εκπαίδευσης και ανά περιφέρεια

Πίνακας 1. Δημόσιες Σχολικές Μονάδες - μαθητές - εκπαιδευτικοί που αποτυπώθηκαν ανά βαθμίδα εκπαίδευσης και περιφέρεια (2007-2008)
πηγή: http://www.yperth.gr/el_ec_page6653.htm

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΑ			ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ			ΓΥΜΝΑΣΙΑ			ΛΥΚΕΙΑ			ΤΕΕ		
	Σ.Μ.	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΙΔ/ΝΤΕΣ	Σ.Μ.	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΙΔ/ΝΤΕΣ	Σ.Μ.	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΙΔ/ΝΤΕΣ	Σ.Μ.	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΙΔ/ΝΤΕΣ	Σ.Μ.	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΙΔ/ΝΤΕΣ
Ανατ. Μακεδονίας & Θράκης	308	29843	3269	385	8281	770	106	18440	2212	63	11691	1159	27	1958	395
Αττικής	1051	184579	17022	1062	39842	2766	473	103919	12234	361	75204	8349	115	11707	1904
Κεντ.Μακεδονία	875	110603	11404	1085	28051	2279	304	58431	7217	189	38180	4222	66	6878	1451
Δυτ.Μακεδονία	239	17627	2107	256	4743	446	79	9438	1395	37	7291	866	16	809	349
Θεσσαλία	558	41605	5045	568	10723	1171	145	22235	3390	98	16193	1976	41	2536	649
Ήπειρος	256	17829	2067	264	4355	488	87	9792	1608	52	7353	934	21	1053	274
Ιόνια Νησιά	123	12996	1462	160	3186	347	51	6938	1125	36	4892	517	11	535	196
Δυτ.Ελλάδα	507	41028	4142	464	9871	770	151	21879	3089	103	15156	1736	32	2350	369
Πελοπόννησος	360	31955	3091	373	7565	686	119	17021	2175	90	12178	1517	33	1451	448
Βόρειο Αιγαίο	159	11527	1573	155	3081	401	51	6095	1067	40	4017	578	19	723	152
Νότιο Αιγαίο	206	21319	2063	217	5160	442	87	11096	1581	63	6478	749	23	923	343
Κρήτη	407	40594	3992	449	10710	968	107	20887	2555	70	13558	1505	23	2053	392
Στερεά Ελλάδα	399	30275	3262	375	8126	692	124	16164	2259	91	11807	1316	27	1514	405
ΣΥΝΟΛΟ	5448	591780	60499	5813	143694	12226	1884	322335	41907	1293	223998	25424	454	34490	7327

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

Πίνακας 2. Ιδιωτικές Σχολικές Μονάδες - μαθητές - εκπαιδευτικοί που αποτυπώθηκαν ανά βαθμίδα εκπαίδευσης και περιφέρεια (2007-2008)

πηγή: http://www.ypepth.gr/el_ec_page6653.htm

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΑ		ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ		ΓΥΜΝΑΣΙΑ		ΛΥΚΕΙΑ	
	Σ.Μ.	ΔΙΔ/ΝΤΕΣ	Σ.Μ.	ΔΙΔ/ΝΤΕΣ	Σ.Μ.	ΔΙΔ/ΝΤΕΣ	Σ.Μ.	ΔΙΔ/ΝΤΕΣ
Ανατ. Μακεδονίας & Θράκης	198	886	4	5	2	52	2	0
Αττικής	107	1928	60	156	76	1203	61	807
Κεντ. Μακεδονία	25	397	34	59	18	330	11	366
Δυτ. Μακεδονία	0	0	0	0	0	0	0	0
Θεσσαλία	11	116	16	19	6	79	6	60
Ήπειρος	2	11	1	1	2	18	1	17
Ιόνια Νησιά	0	0	1	1	1	0	1	1
Δυτ. Ελλάδα	6	66	7	16	5	80	6	53
Πελοπόννησος	8	69	3	4	7	99	7	74
Βόρειο Αιγαίο	1	7	1	1	0	0	0	0
Νότιο Αιγαίο	4	58	3	7	2	32	2	26
Κρήτη	5	78	7	14	4	82	2	29
Στερεά Ελλάδα	2	14	5	5	1	11	1	10
ΣΥΝΟΛΟ	369	3630	142	288	124	1986	100	1443

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

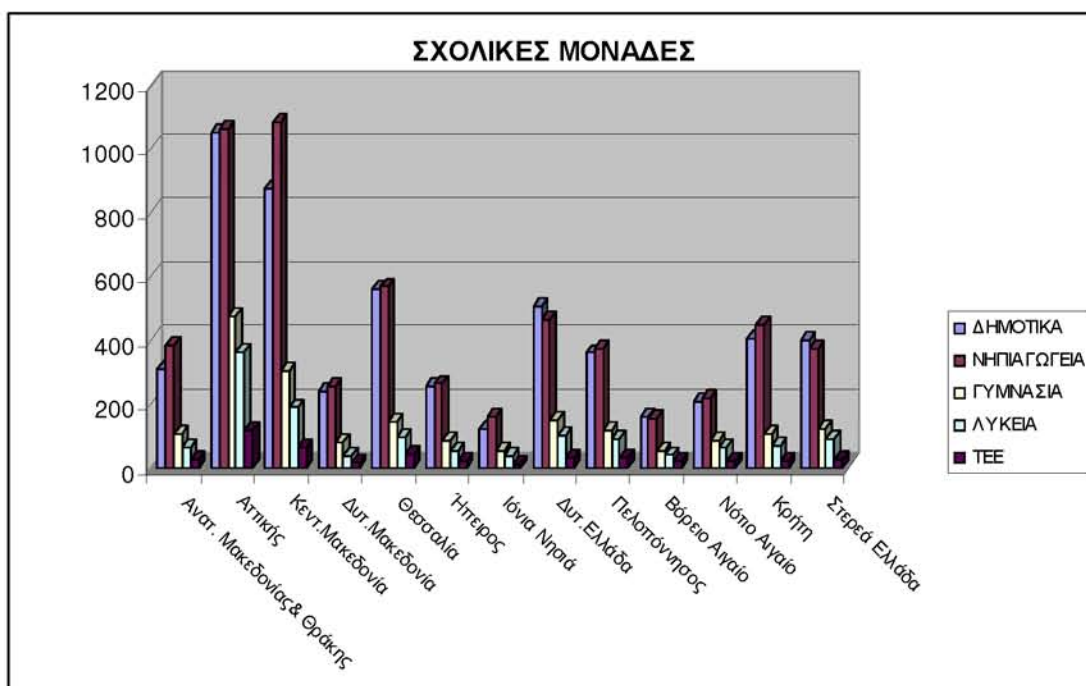
Πίνακας 3. ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ & ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑ & ΙΔΙΩΤΙΚΗ			
πηγή: http://www.ypepth.gr/el_ec_page6653.htm			
	Σ.Μ.	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΙΔ/ΝΤΕΣ
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ			
Δημόσια	5813	143.694	12.226
Ιδιωτικά	130	5342	277
ΣΥΝΟΛΟ	5943	149036	12503
ΔΗΜΟΤΙΚΑ			
Δημόσια	5448	591.780	60.499
Ιδιωτικά	371	45.278	3.841
ΣΥΝΟΛΟ	5819	637.058	64.340
Σύνολο Α' βάθμιας	11762	786.094	76.843
ΓΥΜΝΑΣΙΑ			
Δημόσια	1884	322.335	41.907
Ιδιωτικά	110	18876	2399
ΣΥΝΟΛΟ	1994	341211	44306
ΛΥΚΕΙΑ			
Δημόσια	1293	223.998	25.424
Ιδιωτικά	112	17.649	2.205
ΣΥΝΟΛΟ	1405	241647	27629
ΤΕΕ			
Δημόσια	454	34490	7327
Ιδιωτικά	6	557	251
ΣΥΝΟΛΟ	460	35047	7578
Σύνολο Β' βάθμιας	3859	617905	79513
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	15621	1.403.999	156.356

Με βάση τα στοιχεία του Πίνακα 3 οι άμεσα ωφελούμενοι από τις υπηρεσίες Επαγγελματικής Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού στο εκπαιδευτικό σύστημα είναι (δυναμικά):

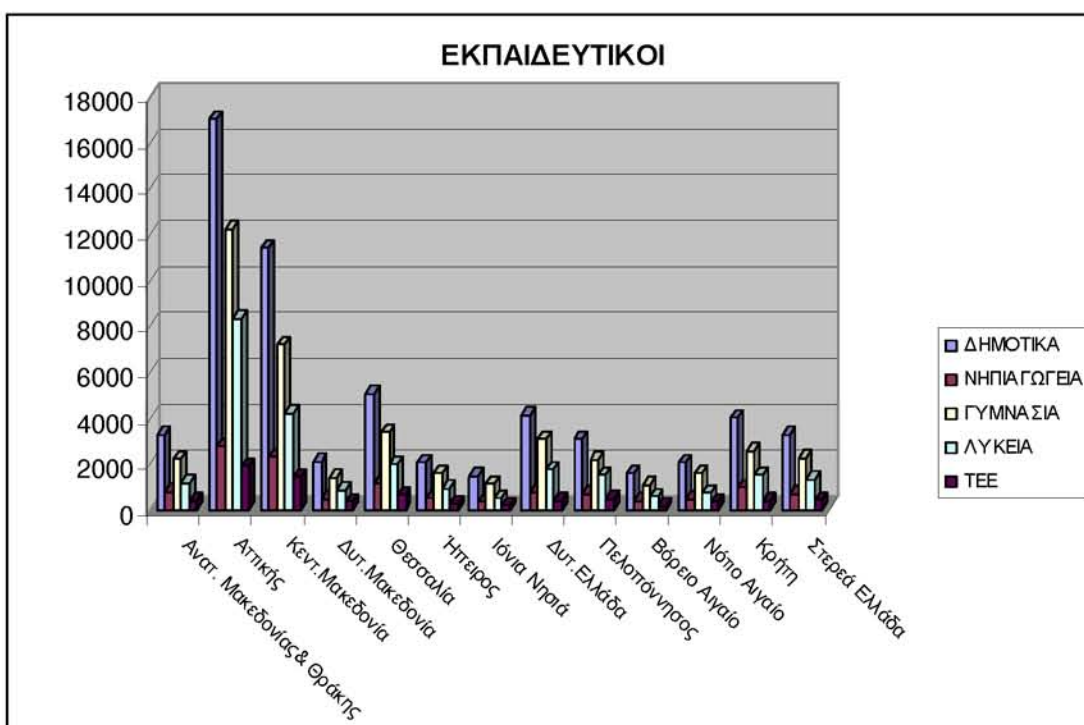
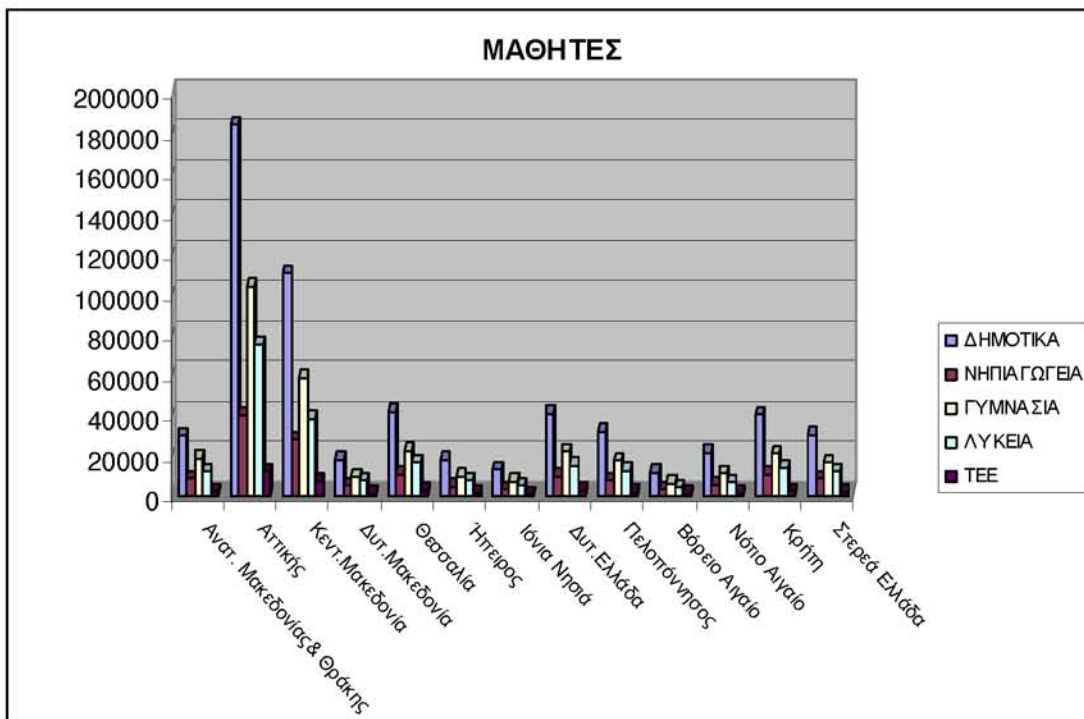
- μαθητές πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης: 786.094 [νηπιαγωγείο & δημοτικό σχολείο]
- μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης: 617.905 [γυμνάσια, γενικά λύκεια, επαγγελματικά λύκεια, επαγγελματικές σχολές]

Επίσης οι έμμεσα ωφελούμενοι από την εφαρμογή δράσεων Επαγγελματικής Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (επιμόρφωση - αναβάθμιση τυπικών και ουσιαστικών προσόντων – βελτίωση και ενίσχυση δεξιοτήτων και παιδαγωγικής επάρκειας) εκπαιδευτικοί είναι:

- 76.843 εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης [νηπιαγωγείων και δημοτικών σχολείων]
- 79.515 ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης [γυμνασίων, γενικών λυκείων, επαγγελματικών λυκείων, επαγγελματικών σχολών].

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

Αναλυτικότερα τα στοιχεία ανά βαθμίδα εκπαίδευσης στη γενική αγωγή παρουσιάζονται στους πίνακες και τα γραφήματα που ακολουθούν.

2.1.1. Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Πίνακας 2. Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση – Δημόσια και Ιδιωτική (πρωινά και ολοήμερα) πηγή: http://www.yperth.gr/el_ec_page6653.htm			
	Σ.Μ.	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΙΔ/ΝΤΕΣ
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ			
Δημόσια	5813	143.694	12.226
Ιδιωτικά	130	5342	277
ΣΥΝΟΛΟ	5943	149036	12503
ΔΗΜΟΤΙΚΑ			
Δημόσια	5448	591.780	60.499
Ιδιωτικά	371	45.278	3.841
ΣΥΝΟΛΟ	5819	637.058	64.340
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ Α' ΒΑΘΜΙΑΣ	11762	786094	76843

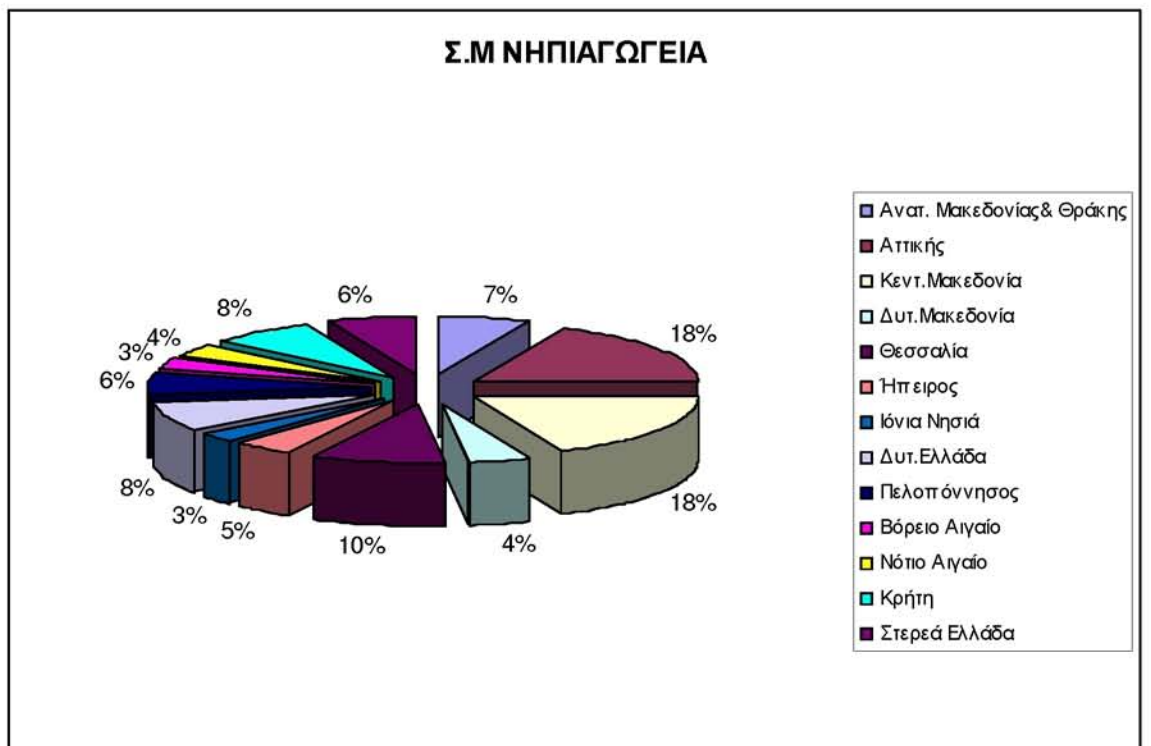
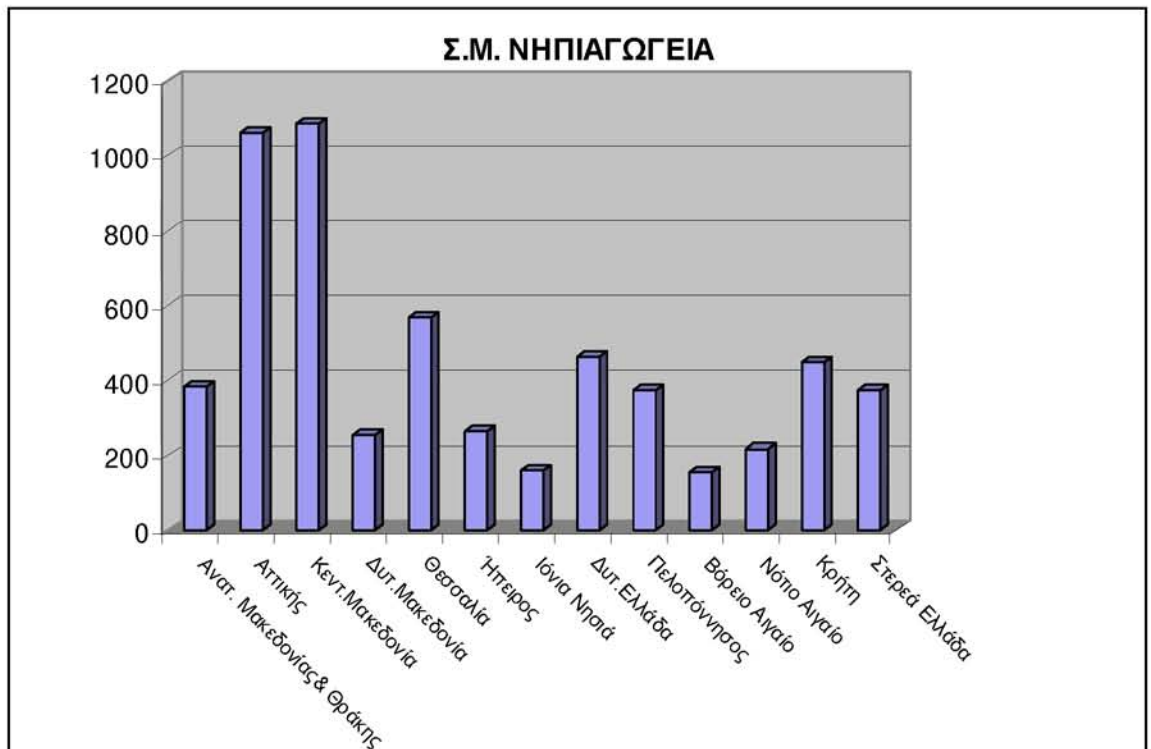
Βάσει των στοιχείων του πίνακα 2 οι μαθητές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι 786.094, με τους μαθητές του νηπιαγωγείου να φτάνουν τους 149.036 και του δημοτικού τους 637.058, ενώ η αναλογία μαθητών-διδασκόντων για το νηπιαγωγείο είναι 1:12 και για το δημοτικό 1:10.

Μέσα από την διάχυση στοιχείων Ε.Π. στο αναλυτικό πρόγραμμα των μαθητών νηπιαγωγείου και δημοτικού, αλλά και τα προγράμματα επιχειρηματικότητας που προβλέπεται να αναπτυχθούν στα πλαίσια της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στόχος είναι λάβει υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού το σύνολο των μαθητών της α' βάθμιας, είτε μέσα από πληροφόρηση στα πλαίσια των μαθημάτων, είτε μέσα από συμμετοχή τους σε προγράμματα – κυρίως οι μαθητές των τριών τελευταίων τάξεων του δημοτικού, δηλαδή περίπου 320.000.

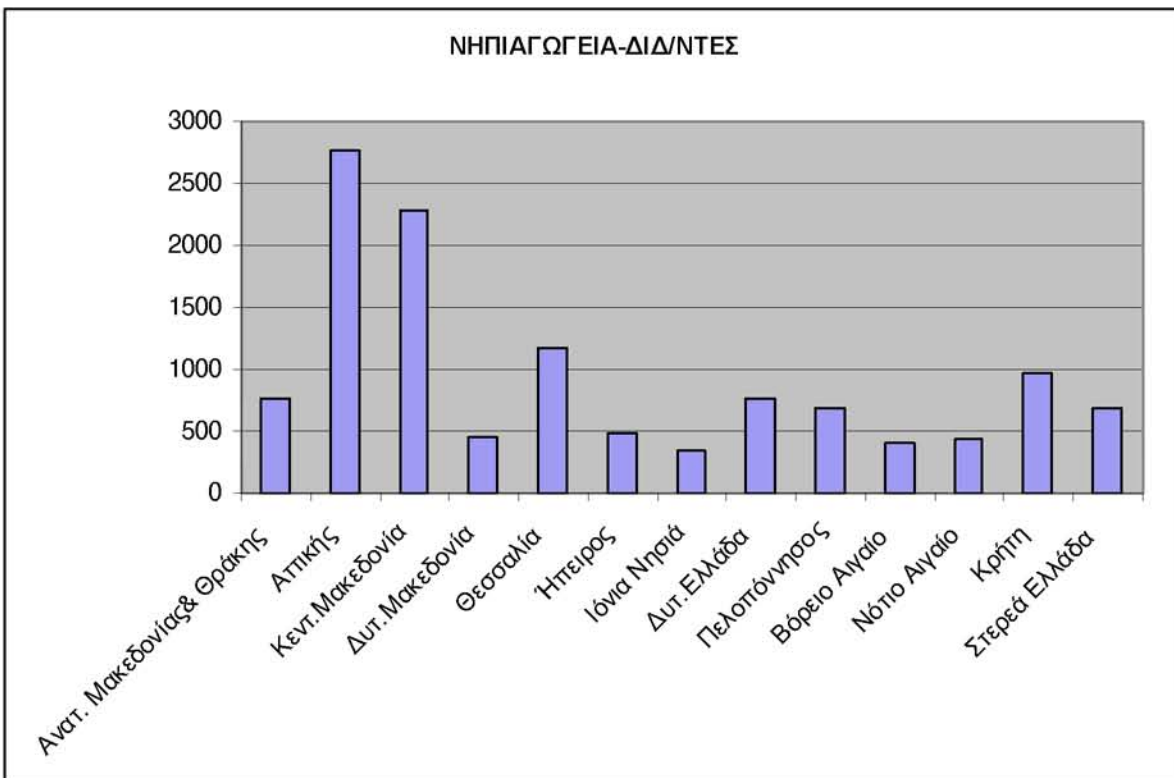
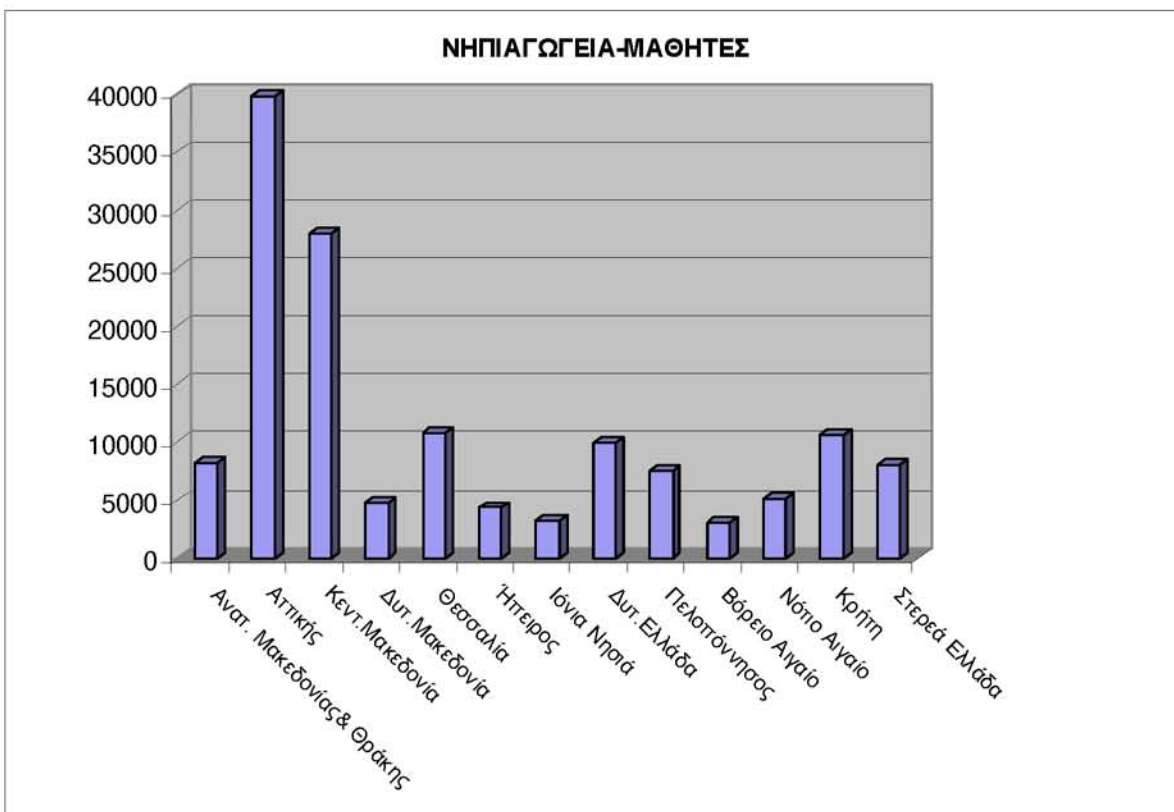
Α. Νηπιαγωγεία (συμπεριλαμβάνονται τα κλασικά τμήματα και τα ολοήμερα τμήματα):

Πίνακας 3. Δημόσια Νηπιαγωγεία ανά περιφέρεια (2007-2008)		
πηγή: http://www.ypepth.gr/el_ec_page6653.htm		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	Αριθμός και ποσοστό (%) νηπιαγωγείων	
	Σ.Μ.	%
Ανατ. Μακεδονίας& Θράκης	385	6,62
Αττικής	1062	18,27
Κεντ.Μακεδονία	1085	18,67
Δυτ.Μακεδονία	256	4,40
Θεσσαλία	568	9,77
Ήπειρος	264	4,54
Ιόνια Νησιά	160	2,75
Δυτ.Ελλάδα	464	7,98
Πελοπόννησος	373	6,41
Βόρειο Αιγαίο	155	2,67
Νότιο Αιγαίο	217	3,73
Κρήτη	449	7,72
Στερεά Ελλάδα	375	6,45
ΣΥΝΟΛΟ	5813	100

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

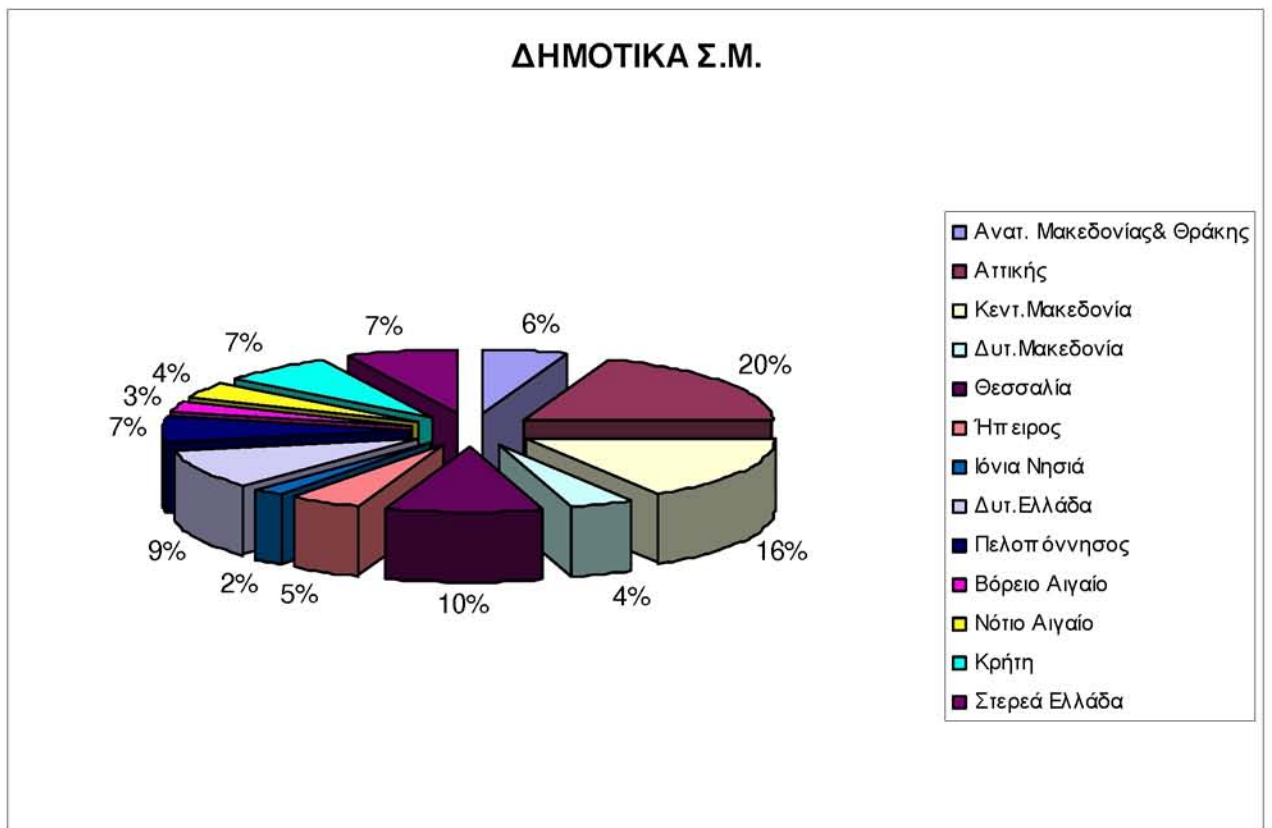
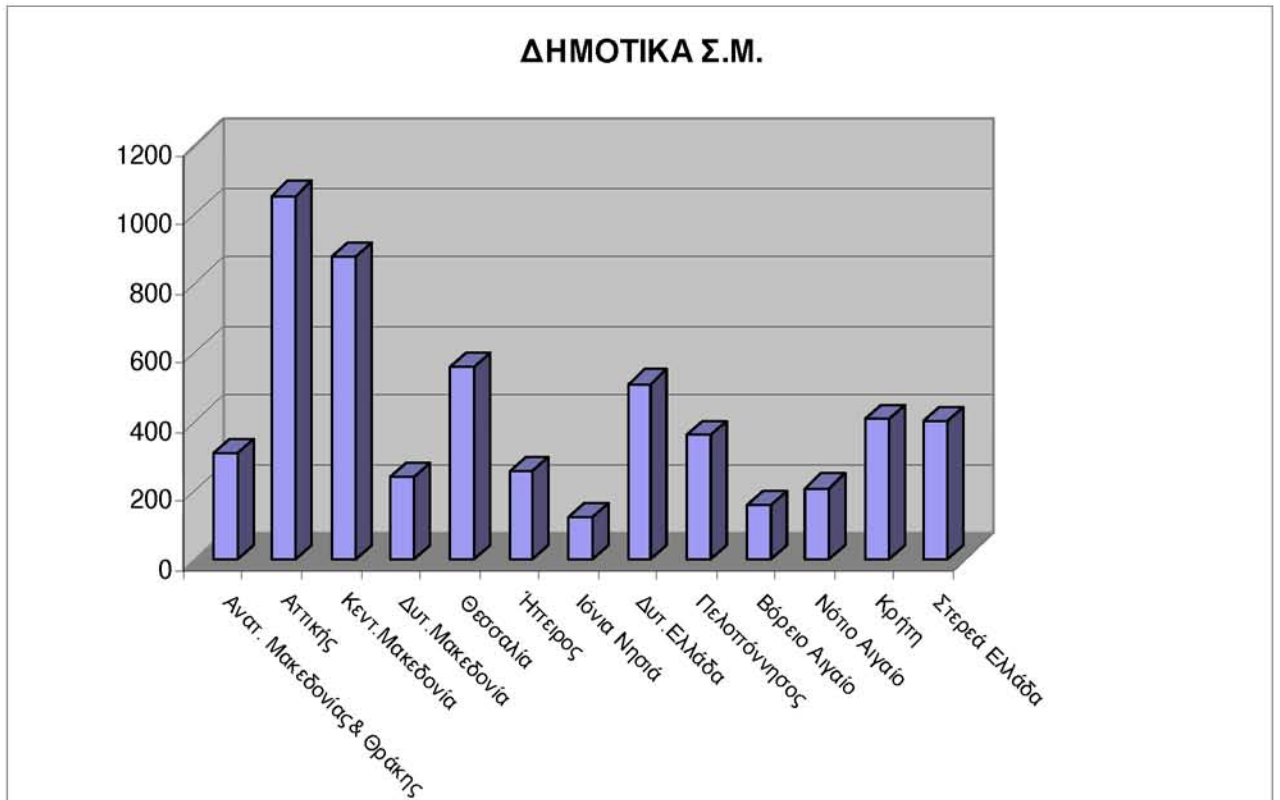

Β. Δημοτικά Σχολεία:

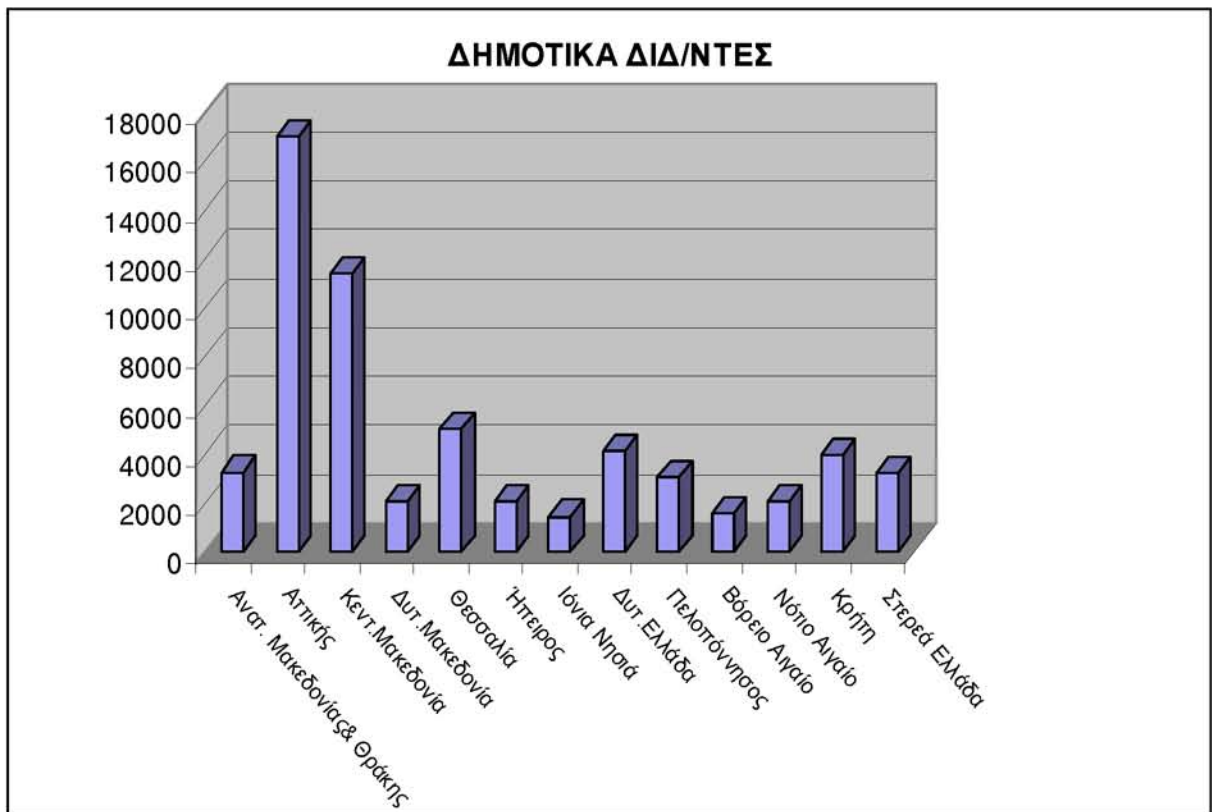
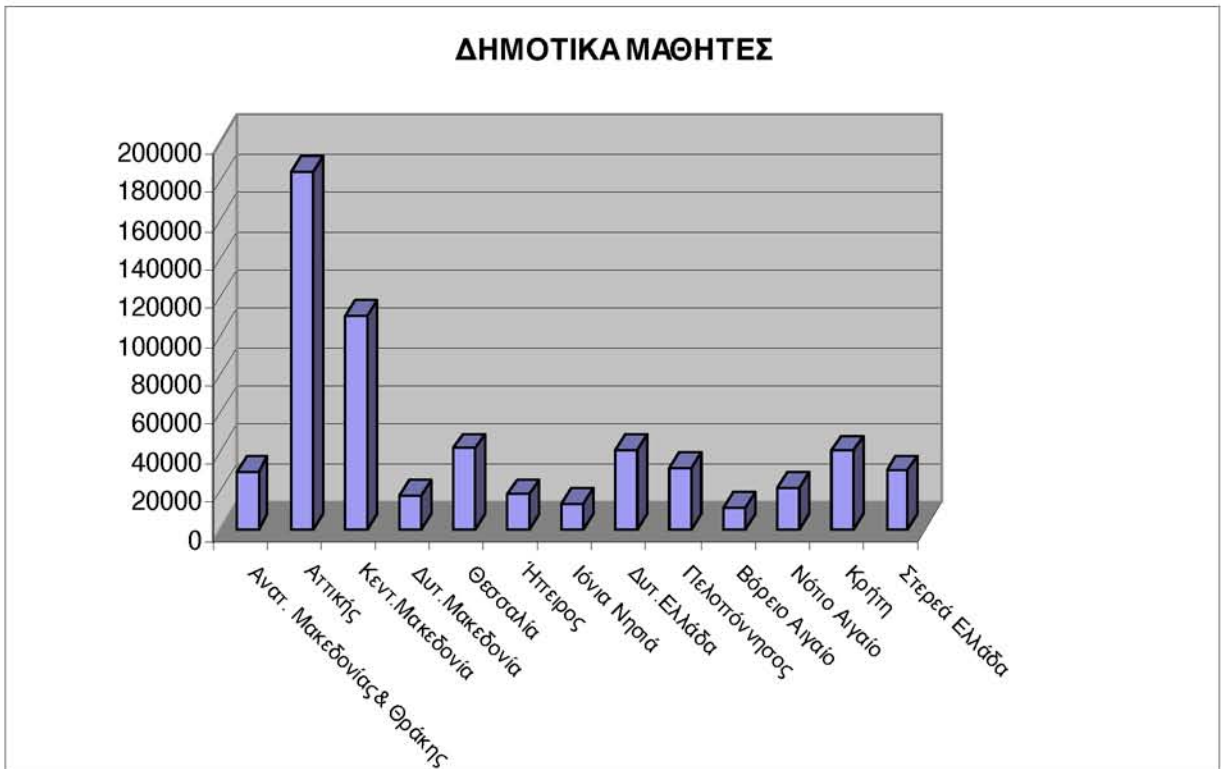
Πίνακας 3. Δημόσια Δημοτικά σχολεία ανά περιφέρεια (2007-2008)		
πηγή: http://www.ypepth.gr/el_ec_page6653.htm		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	Αριθμός και ποσοστό (%) δημοτικών	
	N	%
Ανατ. Μακεδονίας& Θράκης	308	5,65
Αττικής	1051	19,29
Κεντ.Μακεδονία	875	16,06
Δυτ.Μακεδονία	239	4,39
Θεσσαλία	558	10,24
Ήπειρος	256	4,70
Ιόνια Νησιά	123	2,26
Δυτ.Ελλάδα	507	9,31
Πελοπόννησος	360	6,61
Βόρειο Αιγαίο	159	2,92
Νότιο Αιγαίο	206	3,78
Κρήτη	407	7,47
Στερεά Ελλάδα	399	7,32
ΣΥΝΟΛΟ	5448	100

Λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα του πίνακα 3 και 4 διαφαίνεται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των σχολικών μονάδων βρίσκεται στις περιφέρειες Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας και Θεσσαλίας, 19%, 16% και 10% αντίστοιχα. Κατά συνέπεια θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός αυτό, ώστε να διοργανωθεί αντίστοιχα μεγαλύτερος αριθμός προγραμμάτων Ε.Π. στις περιφέρειες αυτές.

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται επικαιροποιημένα (έως το 2008) στοιχεία που αφορούν στις Σχολικές Μονάδες, του Μαθητές, τα Τμήματα και τους Διδάσκοντες της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ανά νομό [πηγή: ΥΠΕΠΘ/ Διεύθυνση Προγραμματισμού και Επιχειρησιακών Ερευνών, Τμήμα Στατιστικής και Επιχειρησιακών Ερευνών].

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

		2007-2008							
		ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΔΗΜΟΣΙΑ				ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ			
A/A	ΝΟΜΟΣ	ΣΧΟΛΕΙΑ	ΤΜΗΜΑΤΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΙΔ/ΝΤΕΣ	ΣΧΟΛΕΙΑ	ΤΜΗΜΑΤΑ	ΝΗΠΙΑ	ΔΙΔ/ΝΤΕΣ
1	ΑΙΤ/ΝΙΑΣ	188	936	13.382	1.311	156	208	3.108	228
2	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	68	360	5.652	527	68	90	1317	111
3	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	58	305	4.540	515	57	77	948	92
4	ΑΡΤΑΣ	65	259	3.655	416	61	76	859	102
5	ΑΧΑΪΑΣ	190	1.189	18.690	1.924	175	284	4632	355
6	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	80	479	6.779	788	81	122	1.773	144
7	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	39	107	1.640	194	25	30	359	38
8	ΔΡΑΜΑΣ	57	414	6.104	726	71	104	1.505	133
9	ΔΩΔ/ΣΟΥ	116	815	13.905	1.292	115	185	3.090	247
10	ΕΒΡΟΥ	78	492	7.737	811	97	144	2.107	181
11	ΕΥΒΟΙΑΣ	161	822	12.505	1.283	154	228	3.475	288
12	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	27	69	843	114	17	24	248	33
13	ΖΑΚΥΝΘΟΥ	25	178	2.902	244	39	52	691	77
14	ΗΛΕΙΑΣ	129	620	8.956	907	133	172	2.131	187
15	ΗΜΑΘΙΑΣ	80	560	9.342	1.019	101	152	2.438	225
16	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	202	1.198	19.906	1.857	208	319	5.157	410
17	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	28	174	2.571	290	44	61	625	82
18	ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	360	3.194	62.857	5.898	468	812	15.039	1.127
19	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	118	572	8.186	972	107	161	2.035	215
20	ΚΑΒΑΛΑΣ	76	543	8.307	882	100	144	2.031	176
21	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	124	542	6.223	992	147	212	1.764	285
22	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	45	247	2.938	396	54	73	820	82
23	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	62	421	6.366	779	76	124	1.545	183
24	ΚΕΦ/ΝΙΑΣ	21	148	2.431	273	24	37	556	55
25	ΚΙΛΚΙΣ	54	289	4.640	544	57	77	1.329	125
26	ΚΟΖΑΝΗΣ	87	590	9.687	987	107	168	2.471	203
27	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	86	483	8.592	756	90	122	2.087	185
28	ΚΥΚΛΑΔΩΝ	90	496	7.414	771	102	155	2.070	195
29	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	63	322	4.598	471	72	90	1.182	124
30	ΛΑΡΙΣΗΣ	177	993	16.214	1.687	166	269	4.214	369
31	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	49	273	4.952	432	45	82	1.332	130
32	ΛΕΣΒΟΥ	85	494	6.203	832	89	133	1.690	203
33	ΛΕΥΚΑΔΟΣ	15	94	1.297	166	21	26	394	32
34	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	120	743	11.679	1.378	132	206	2891	281
35	ΜΕΣ/ΝΙΑΣ	85	529	8.573	822	86	126	2031	174
36	ΞΑΝΘΗΣ	50	298	5.402	563	74	113	1.625	136
37	ΠΕΛΛΑΣ	123	651	9.107	1.178	142	181	2.686	251
38	ΠΙΕΡΙΑΣ	73	487	8.312	862	92	139	2.080	176
39	ΠΡΕΒΕΖΗΣ	45	231	3.417	389	52	72	836	89
40	ΡΕΘΥΜΝΗΣ	67	369	5.747	573	71	108	1.510	155
41	ΡΟΔΟΠΗΣ	47	207	3.368	346	62	72	1.089	90
42	ΣΑΜΟΥ	41	172	2.293	287	31	39	603	67
43	ΣΕΡΡΩΝ	115	644	9.550	1.152	132	172	2.395	214
44	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	137	593	7.489	988	123	162	1.854	236
45	ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	90	556	8.467	905	93	142	2.150	174
46	ΦΛΩΡΙΝΗΣ	68	281	3.362	530	70	90	1.093	123
47	ΦΩΚΙΔΟΣ	41	122	1.681	172	30	35	480	53
48	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	70	419	6.795	751	93	135	2.084	161
49	ΧΑΝΙΩΝ	89	622	9.989	1.130	125	194	2.711	273
50	ΧΙΟΥ	33	268	3.031	454	35	60	788	131
ΣΥΝΟΛΟ		4.397	25.870	408.276	43.536	4.770	7.059	103.928	9.406
1	ΑΘΗΝΑΣ	662	6.316	120.905	11.562	670	1.214	25.041	1.807
2	Α.ΑΤΤΙΚΗΣ	141	1.314	25.844	2.265	158	288	6.131	423
3	Δ.ΑΤΤΙΚΗΣ	59	549	11.155	792	59	104	2.273	130
4	ΠΕΙΡΑΙΑ	189	1.446	26.675	2.403	175	301	6.397	406
ΣΥΝ.ΑΤΤΙΚΗΣ		1.051	9.625	184.579	17.022	1.062	1.907	39.842	2.766
ΣΥΝ.ΕΛΛΑΔΟΣ		5.448	35.495	592.855	60.558	5.832	8.966	143.770	12.172

2.1.2. Δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Πίνακας 5. Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση-Δημόσια & Ιδιωτική (ημερήσια & νυκτερινά) πηγή: http://www.ypepth.gr/el_ec_page6653.htm			
	Σ.Μ.	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΙΔ/ΝΤΕΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΑ			
Δημόσια	1884	322.335	41.907
Ιδιωτικά	110	18876	2399
ΣΥΝΟΛΟ	1994	341211	44306
ΛΥΚΕΙΑ			
Δημόσια	1293	223.998	25.424
Ιδιωτικά	112	17.649	2.205
ΣΥΝΟΛΟ	1405	241647	27629
ΤΕΕ			
Δημόσια	454	34490	7327
Ιδιωτικά	6	557	251
ΣΥΝΟΛΟ	460	35047	7578
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ Β' ΒΑΘΜΙΑΣ	3859	617905	79513

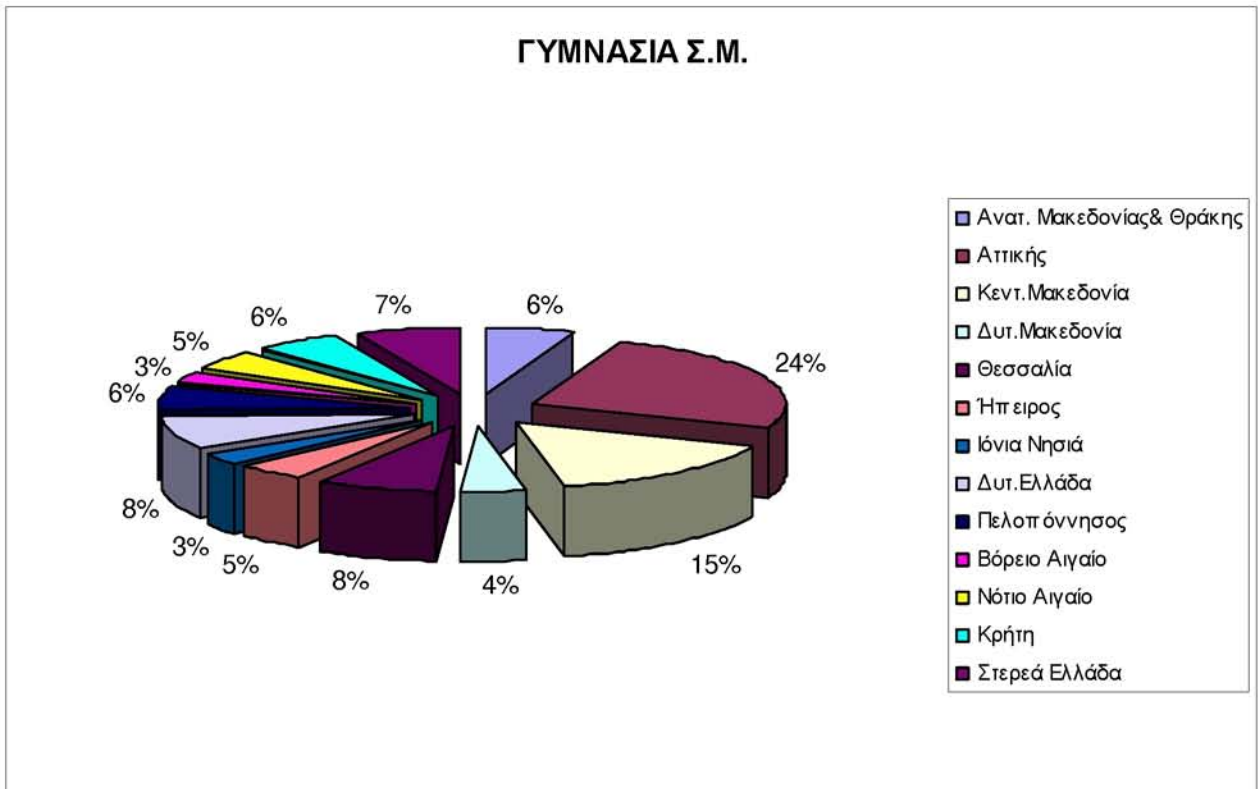
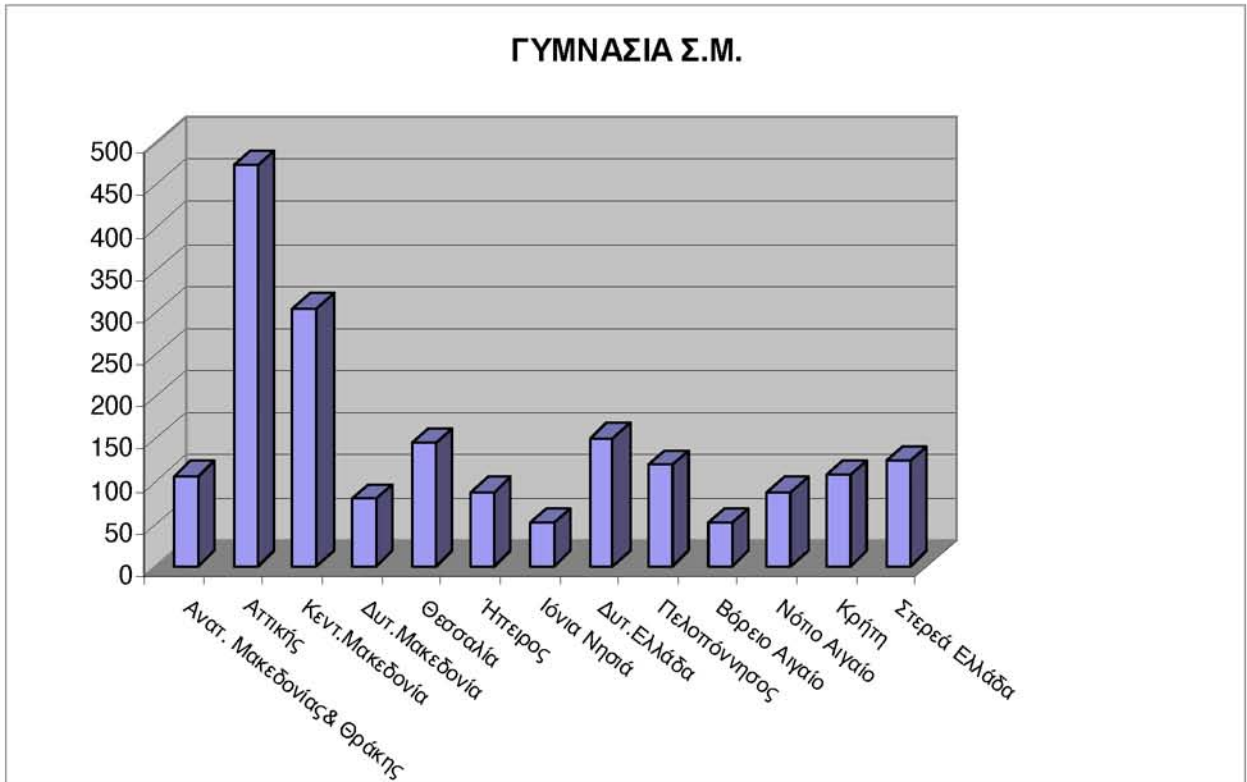
Βάσει των στοιχείων του πίνακα 5 οι μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι 617.905, με τους μαθητές του γυμνασίου να φτάνουν τους 341.211, του λυκείου τους 241.647 και των ΤΕΕ τους 35047, ενώ η αναλογία μαθητών-διδασκόντων για το γυμνάσιο είναι 1:8, για το λύκειο 1:9 και για τα ΤΕΕ 1:5.

Μέσα από την υλοποίηση προγραμμάτων Ε.Π στα ΚΕΣΥΠ, ΓΡΑΣΕΠ, ΓΡΑΣΥ, αλλά και τα προγράμματα επιχειρηματικότητας που προβλέπεται να αναπτυχθούν στα πλαίσια της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στόχος είναι λάβει υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού το σύνολο των μαθητών της β' βαθμιας εκπαίδευσης, δηλαδή περίπου 620.000.

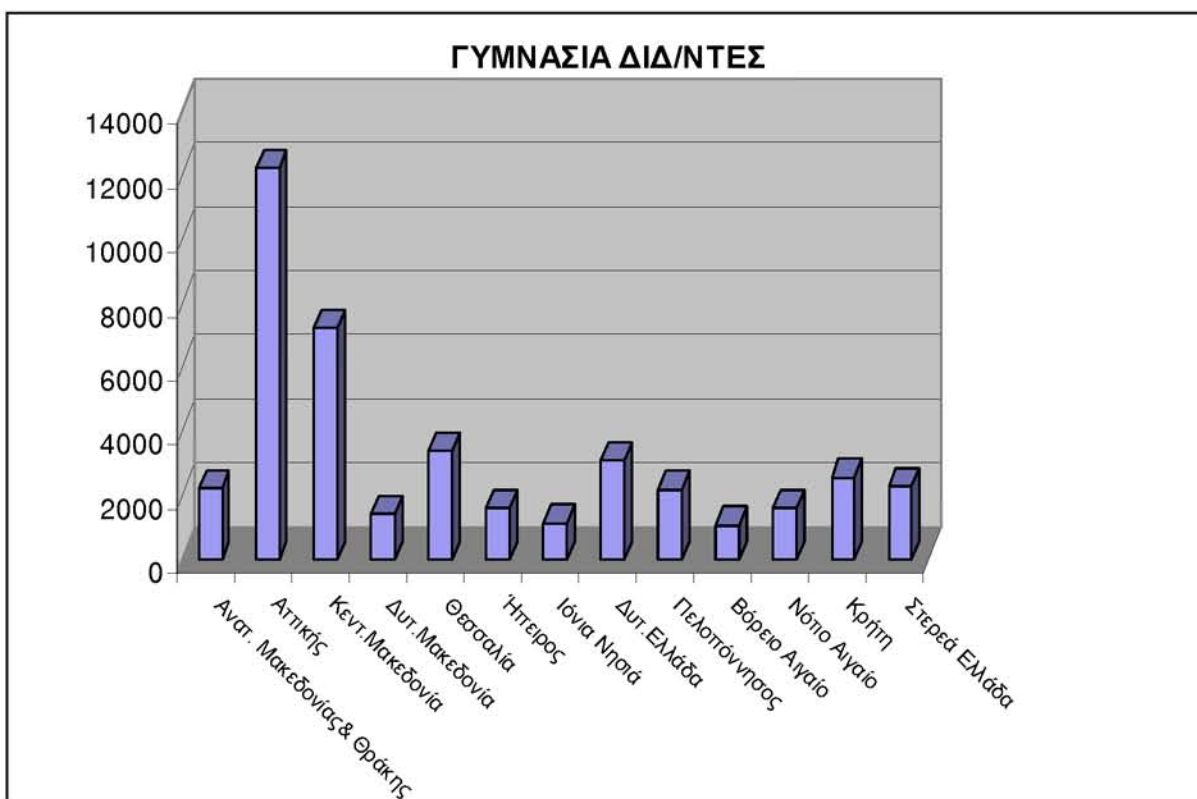
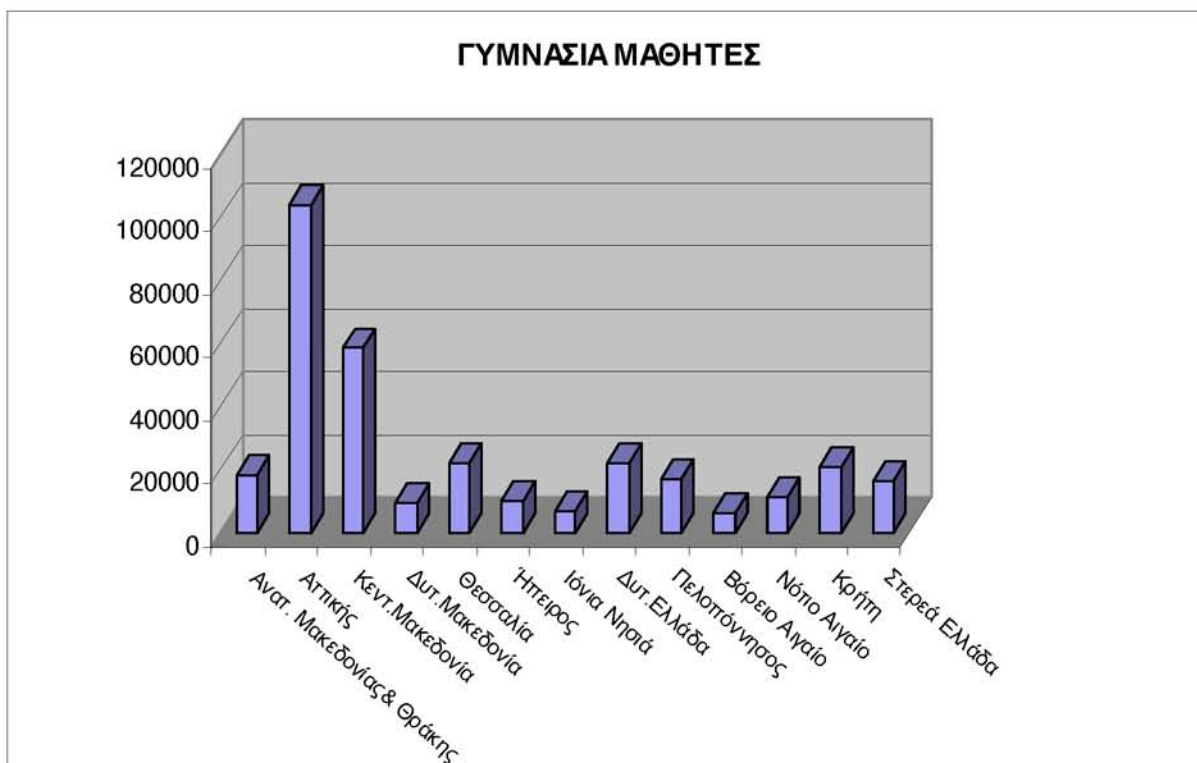
Γυμνάσια:

Πίνακας 6. Γυμνάσια ανά περιφέρεια (2007-2008)		
πηγή: http://www.ypepth.gr/el_ec_page6653.htm		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	Αριθμός και ποσοστό (%) γυμνασίων	
	Σ.Μ.	%
Ανατ. Μακεδονίας& Θράκης	106	5,63
Αττικής	473	25,11
Κεντ.Μακεδονία	304	16,14
Δυτ.Μακεδονία	79	4,19
Θεσσαλία	145	7,70
Ήπειρος	87	4,62
Ιόνια Νησιά	51	2,71
Δυτ.Ελλάδα	151	8,01
Πελοπόννησος	119	6,32
Βόρειο Αιγαίο	51	2,71
Νότιο Αιγαίο	87	4,62
Κρήτη	107	5,68
Στερεά Ελλάδα	124	6,58,
ΣΥΝΟΛΟ	1884	100

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

ΥΠ.Ε.Π.Θ

ΔΙ.Π.Ε.Ε.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ 2007- 2008

ΠΗΜΑ Γ'

Α/Α	ΝΟΜΟΙ	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ				ΝΥΚΤΕΡΙΝΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ				ΣΥΝΟΛΟ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ			
		ΕΧΟΛΕΙΑ	ΤΜΗΜΑΤΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΙΔ/ΝΤΕΣ	ΕΧΟΛΕΙΑ	ΤΜΗΜΑΤΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΙΔ/ΝΤΕΣ	ΕΧΟΛΕΙΑ	ΤΜΗΜΑΤΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΙΔ/ΝΤΕΣ
1	ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	45	354	7181	980	1	5	89	15	46	359	7270	995
2	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	14	127	2852	353	1	3	32	7	15	130	2884	360
3	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	20	122	2548	341	1	3	48	5	21	125	2596	346
4	ΑΡΤΑΣ	18	110	1984	306	1	3	49	6	19	113	2033	312
5	ΑΧΑΪΑΣ	59	454	9543	1358	3	15	279	31	62	469	9822	1389
6	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	31	193	3451	524	1	3	34	12	32	196	3485	536
7	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	6	43	833	126					6	43	833	126
8	ΔΡΑΜΑΣ	21	132	3389	483	1	5	84	10	22	137	3473	493
9	ΔΩΔ/ΝΗΣΟΥ	43	325	6885	891	5	20	310	49	48	345	7195	940
10	ΕΒΡΟΥ	22	172	3925	476	2	6	102	13	24	178	4027	489
11	ΕΥΒΟΙΑΣ	37	280	6534	708	1	9	209	15	38	289	6743	723
12	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	7	32	468	121					7	32	468	121
13	ΖΑΚΥΝΘΟΥ	9	72	1436	205	1	3	57	7	10	75	1493	212
14	ΗΛΕΙΑΣ	40	248	4680	678	3	7	107	27	43	255	4787	705
15	ΗΜΑΘΕΙΑΣ	24	198	4473	579	1	6	119	11	25	204	4592	590
16	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	48	464	10233	1178	1	14	293	24	49	478	10526	1202
17	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	11	71	1322	213	2	6	56	12	13	77	1378	225
18	ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	152	1431	33027	3946	3	26	547	44	155	1457	33574	3990
19	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	39	245	4317	762	1	5	78	13	40	250	4395	775
20	ΚΑΒΑΛΑΣ	23	191	4363	520	1	5	80	9	24	196	4443	529
21	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	27	174	3308	562	1	4	107	13	28	178	3415	575
22	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	17	91	1607	240	1	3	32	4	18	94	1639	244
23	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	22	172	3350	535	1	9	182	17	23	181	3532	552
24	ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑΣ	10	55	1111	172	1	3	34	7	11	58	1145	179
25	ΚΙΛΚΙΣ	16	110	2356	318	1	3	40	4	17	113	2396	322
26	ΚΟΖΑΝΗΣ	36	244	5244	714	1	3	10	8	37	247	5254	722
27	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	27	193	4109	519	2	9	147	18	29	202	4256	537
28	ΚΥΚΛΑΔΩΝ	38	201	3852	630	1	3	49	11	39	204	3901	641
29	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	19	117	2417	309	2	6	51	16	21	123	2468	325
30	ΛΑΡΙΣΑΣ	53	383	8436	1169	1	6	112	15	54	389	8548	1184
31	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	14	113	2522	308					14	113	2522	308
32	ΛΕΣΒΟΥ	26	177	3189	513	1	3	21	16	27	180	3210	529
33	ΛΕΥΚΑΔΑΣ	7	42	768	182					7	42	768	182
34	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	35	288	6096	929	1	9	187	14	36	297	6283	943
35	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	32	223	4738	597	1	4	79	10	33	227	4817	607
36	ΞΑΝΘΗΣ	22	160	3561	394	1	7	171	10	23	167	3732	404
37	ΠΕΛΛΑΣ	25	223	4880	600					25	223	4880	600
38	ΠΙΕΡΙΑΣ	21	193	4378	556	1	5	101	10	22	198	4479	566
39	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	14	102	1924	289	1	3	62	7	15	105	1986	296
40	ΡΕΘΥΜΝΟΥ	18	136	2954	381					18	136	2954	381
41	ΡΟΔΟΠΗΣ	12	113	2684	290	1	4	81	7	13	117	2765	297
42	ΣΑΜΟΥ	10	68	1256	218					10	68	1256	218
43	ΣΕΡΡΩΝ	38	249	5011	729	1	4	72	18	39	253	5083	747
44	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	26	217	3939	679	1	3	50	9	27	220	3989	688
45	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	34	229	4467	709	1	4	81	13	35	233	4548	722
46	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	17	98	1679	288	1	3	33	15	18	101	1712	303
47	ΦΩΚΙΔΑΣ	11	52	909	147	1	2	11	10	12	54	920	157
48	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	20	155	3363	396	1	3	64	6	21	158	3427	402
49	ΧΑΝΙΩΝ	25	254	5134	653	1	6	111	11	26	260	5245	664
50	ΧΙΟΥ	13	85	1605	308	1	3	24	12	14	88	1629	320

ΣΥΝΟΛΟ 1354 10181 214291 29082 57 256 4485 591 1411 10437 218776 29673

1	ΑΘΗΝΑΣ	292	2931	66909	8010	15	87	1768	159	307	3018	68677	8169
2	ΑΝ.ΑΤΤΙΚΗΣ	64	599	13687	1664	2	12	202	22	66	611	13889	1686
3	ΔΥΤ.ΑΤΤΙΚΗΣ	21	233	5304	555	2	13	292	29	23	246	5596	584
4	ΠΕΙΡΑΙΑ	70	693	15101	1734	7	38	656	61	77	731	15757	1795

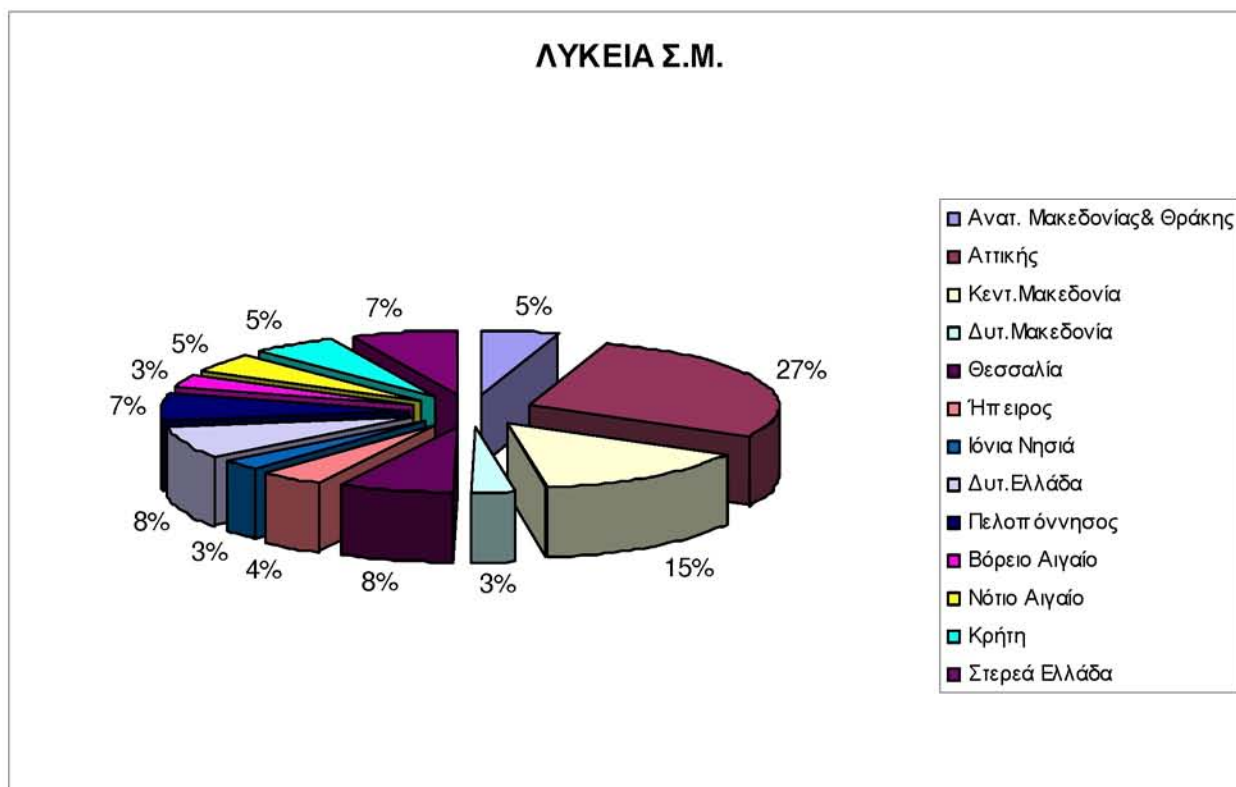
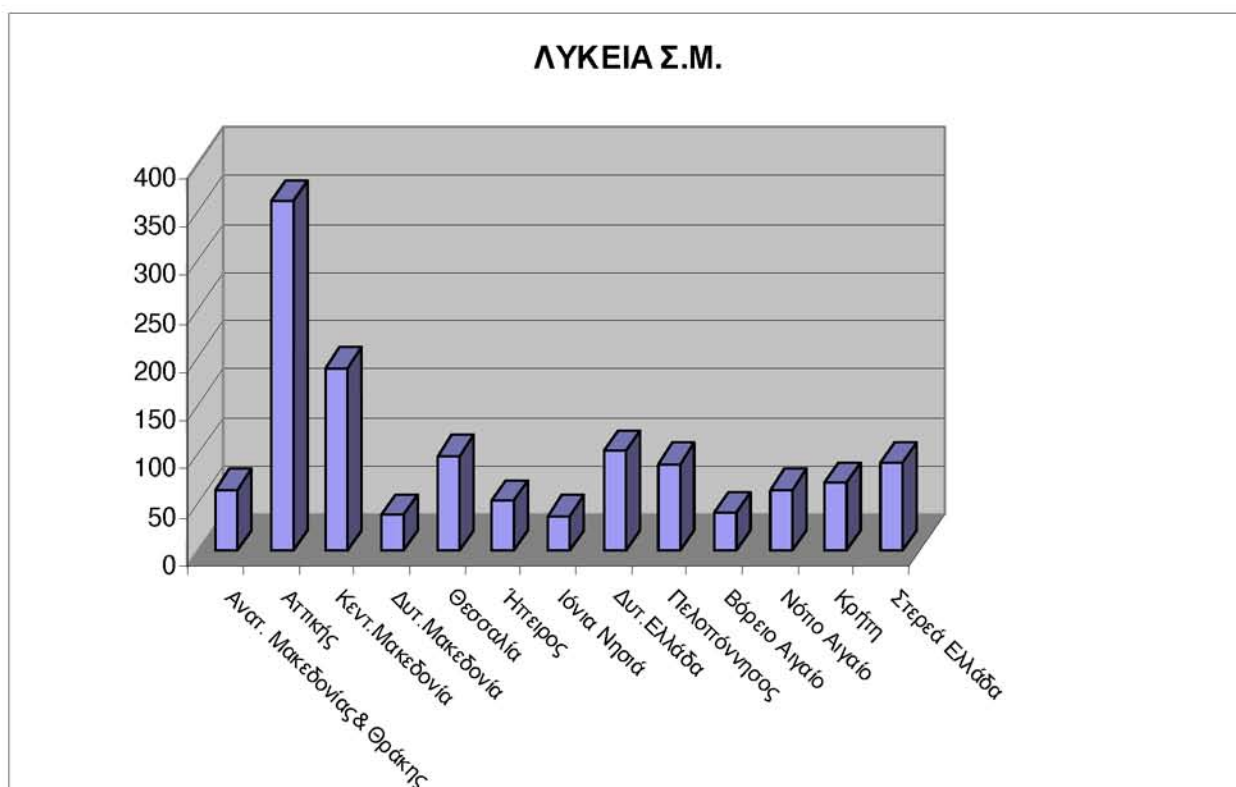
ΣΥΝΟΛΟ ΑΤ/ΚΗΣ 447 4456 101001 11963 26 150 2918 271 473 4606 103919 12234

ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ 1801 14637 315292 41045 83 406 7403 862 1884 15043 322695 41907

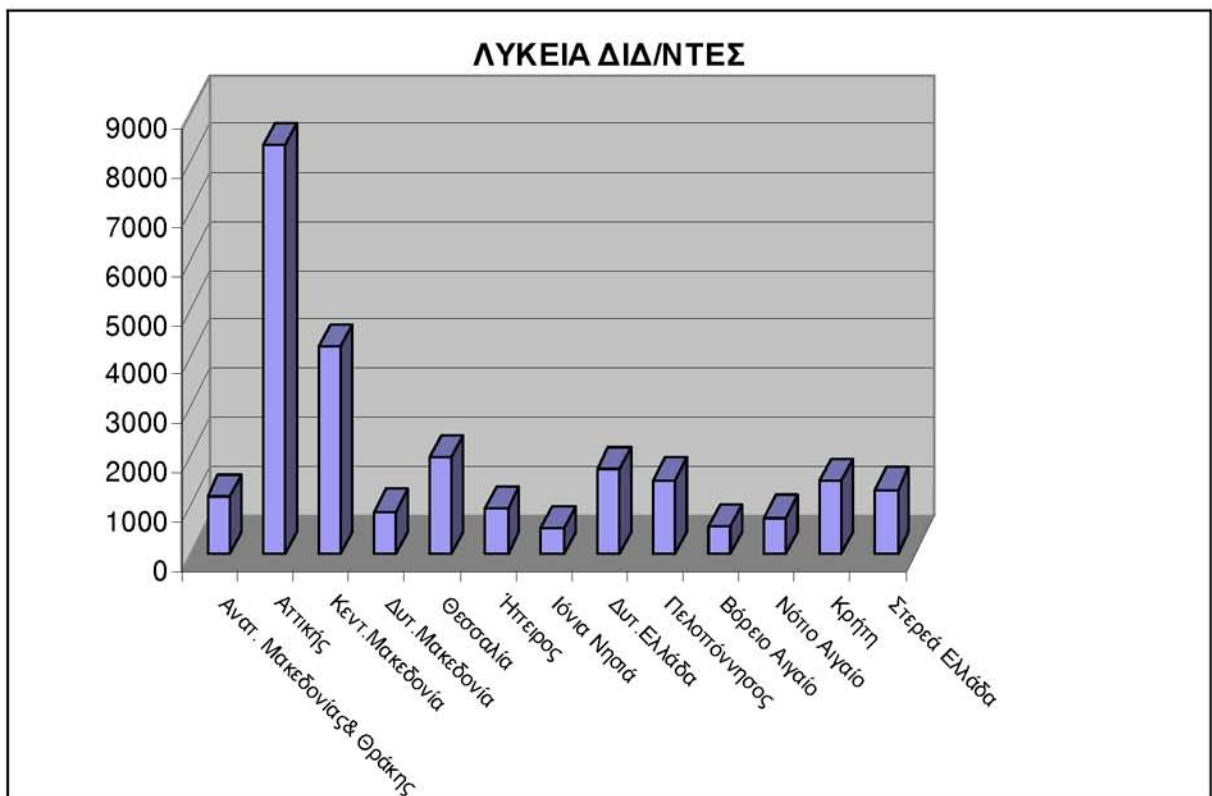
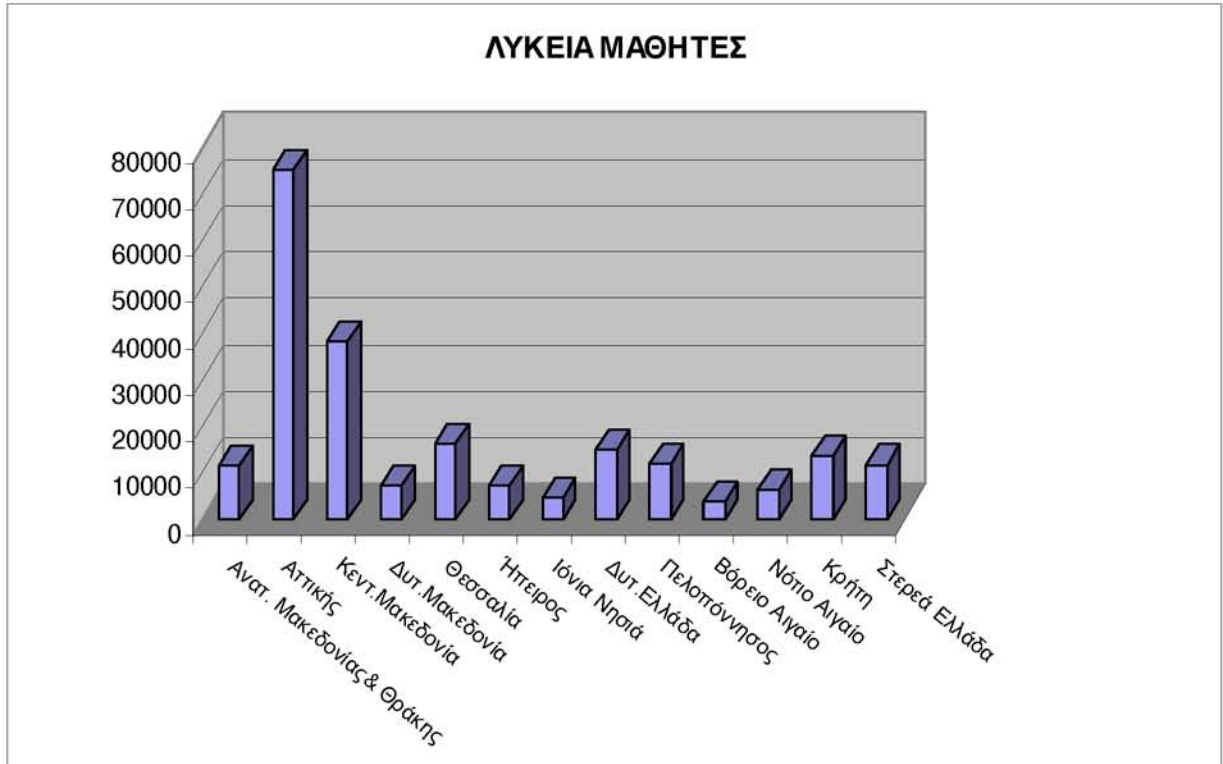
Ενιαία Λύκεια:

Πίνακας 7. Ενιαία Λύκεια ανά περιφέρεια (2007-2008)		
πηγή: http://www.ypepth.gr/el_ec_page6653.htm		
	Αριθμός και ποσοστό (%) λυκείων	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	Σ.Μ.	%
Ανατ. Μακεδονίας& Θράκης	63	4,87
Αττικής	361	27,92
Κεντ.Μακεδονία	189	14,62
Δυτ.Μακεδονία	37	2,86
Θεσσαλία	98	7,58
Ήπειρος	52	4,02
Ιόνια Νησιά	36	2,78
Δυτ.Ελλάδα	103	7,97
Πελοπόννησος	90	6,96
Βόρειο Αιγαίο	40	3,09
Νότιο Αιγαίο	63	4,87
Κρήτη	70	5,41
Στερεά Ελλάδα	91	7,04
ΣΥΝΟΛΟ	1293	100

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

Π.Ε.Ε.
ΙΗΜΑ Γ'

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ 2007- 2008

Α/Α	ΝΟΜΟΙ	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΝ. ΛΥΚΕΙΑ				ΝΥΚΤΕΡΙΝΑ ΕΝ.ΛΥΚΕΙΑ				ΣΥΝΟΛΟ ΕΝ. ΛΥΚΕΙΩΝ			
		ΣΧΟΛΕΙΑ	ΤΜΗΜΑΤΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΙΔ/ΝΤΕΣ	ΣΧΟΛΕΙ	ΤΜΗΜΑΤΑ	ΜΑΘΗΤΕ	ΔΙΔ/ΝΤΕΣ	ΣΧΟΛΕΙΑ	ΤΜΗΜΑΤΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΙΔ/ΝΤΕΣ
1	ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	26	233	4876	566	1	4	87	0	27	237	4963	566
2	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	9	93	2110	234	1	7	114	10	10	100	2224	244
3	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	15	116	1898	220	1	4	35	16	16	120	1933	236
4	ΑΡΤΑΣ	11	75	1524	186	1	4	50	7	12	79	1574	193
5	ΑΧΑΪΑΣ	39	310	6784	794	2	11	190	20	41	321	6974	814
6	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	23	130	2432	270	1	4	36	0	24	134	2468	270
7	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	4	28	529	76					4	28	529	76
8	ΔΡΑΜΑΣ	11	93	2098	193	1	5	73	7	12	98	2171	200
9	ΔΩΔ/ΝΗΣΟΥ	29	199	3949	388	4	19	336	26	33	218	4285	414
10	ΕΒΡΟΥ	14	124	2608	290	2	8	172	17	16	132	2780	307
11	ΕΥΒΟΙΑΣ	25	202	4617	418	1	6	56	9	26	208	4673	427
12	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	5	20	315	21					5	20	315	21
13	ΖΑΚΥΝΘΟΥ	5	47	923	88	1	5	74	11	6	52	997	99
14	ΗΛΕΙΑΣ	33	161	3053	356	2	10	166	0	35	171	3219	356
15	ΗΜΑΘΕΙΑΣ	14	138	2963	329	1	9	179	20	15	147	3142	349
16	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	33	316	6724	728	1	6	81	11	34	322	6805	739
17	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	5	45	926	112	1	4	58	9	6	49	984	121
18	ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	100	931	21759	2390	3	40	501	49	103	971	22260	2439
19	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	22	164	3254	432	1	9	190	17	23	173	3444	449
20	ΚΑΒΑΛΑΣ	16	130	2996	312					16	130	2996	312
21	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	17	125	2427	362	1	6	109	12	18	131	2536	374
22	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	6	47	1320	145	1	7	105	12	7	54	1425	157
23	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	13	113	2225	232	1	10	177	15	14	123	2402	247
24	ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑΣ	8	68	889	107	1	3	33	0	9	71	922	107
25	ΚΙΛΚΙΣ	11	73	1473	176	1	4	63	10	12	77	1536	186
26	ΚΟΖΑΝΗΣ	16	191	3995	498	1	5	74	11	17	196	4069	509
27	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	19	143	2769	354					19	143	2769	354
28	ΚΥΚΛΑΔΩΝ	29	135	2164	320	1	4	29	15	30	139	2193	335
29	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	15	88	1726	231	2	8	112	17	17	96	1838	248
30	ΛΑΡΙΣΑΣ	36	278	6116	697	1	3	31	0	37	281	6147	697
31	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	7	69	1466	171					7	69	1466	171
32	ΛΕΣΒΟΥ	20	114	1986	292	1	4	40	0	21	118	2026	292
33	ΛΕΥΚΑΔΑΣ	7	35	571	64					7	35	571	64
34	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	27	215	4392	496	1	8	139	19	28	223	4531	515
35	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	27	159	3234	418	1	8	180	17	28	167	3414	435
36	ΞΑΝΘΗΣ	10	85	2082	188	1	7	166	11	11	92	2248	199
37	ΠΕΛΛΑΣ	11	140	3074	329					11	140	3074	329
38	ΠΙΕΡΙΑΣ	11	117	2775	338	1	6	104	11	12	123	2879	349
39	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	10	66	1315	164	1	4	36	7	11	70	1351	171
40	ΡΕΘΥΜΝΟΥ	11	80	1757	176	1	5	105	8	12	85	1862	184
41	ΡΟΔΟΠΗΣ	8	70	1496	141					8	70	1496	141
42	ΣΑΜΟΥ	7	45	843	103					7	45	843	103
43	ΣΕΡΡΩΝ	21	157	3268	372	1	6	91	0	22	163	3359	372
44	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	14	158	2927	378	1	4	52	12	15	162	2979	390
45	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	26	177	3523	475	1	4	89	12	27	181	3612	487
46	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	8	61	1166	124	1	6	102	0	9	67	1268	124
47	ΦΩΚΙΔΑΣ	8	38	689	101	1	4	50	10	9	42	739	111
48	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	13	92	1863	192	1	4	67	6	14	96	1930	198
49	ΧΑΝΙΩΝ	16	150	3312	402	1	5	115	9	17	155	3427	411
50	ΧΙΟΥ	11	67	1115	153	1	4	33	0	12	71	1148	153
ΣΥΝΟΛΟ		882	6911	144296	16602	50	284	4500	443	932	7195	148796	17045
1	ΑΘΗΝΑΣ	228	2296	50940	5652	14	99	1793	170	242	2395	52733	5822
2	ΑΝ.ΑΤΤΙΚΗΣ	46	386	8678	983	2	10	137	19	48	396	8815	1002
3	ΔΥΤ.ΑΤΤΙΚΗΣ	15	138	2886	296	2	6	125	16	17	144	3011	312
4	ΠΕΙΡΑΙΑ	49	479	10110	1161	5	31	535	52	54	510	10645	1213
ΣΥΝΟΛΟ ΑΤ/ΚΗΣ		338	3299	72614	8092	23	146	2590	257	361	3445	75204	8349
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ		1220	10210	216910	24694	73	430	7090	700	1293	10640	224000	25394

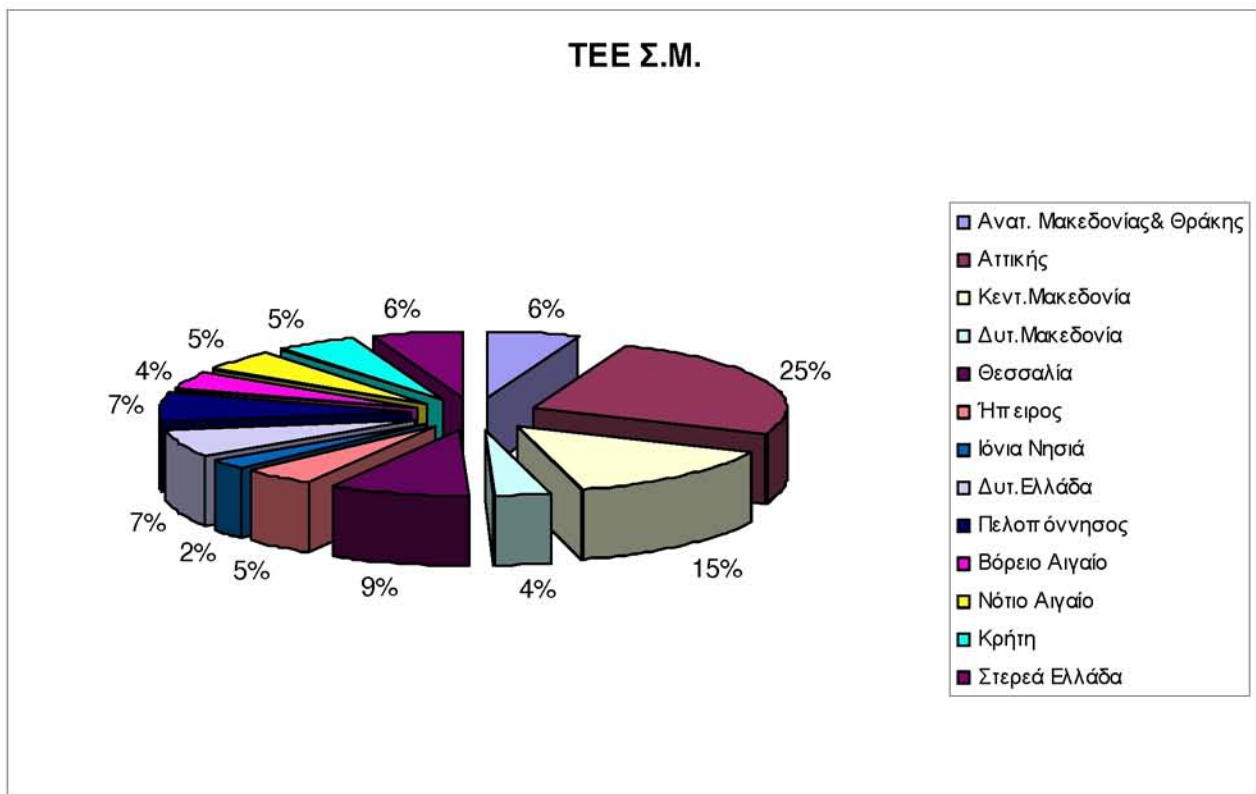
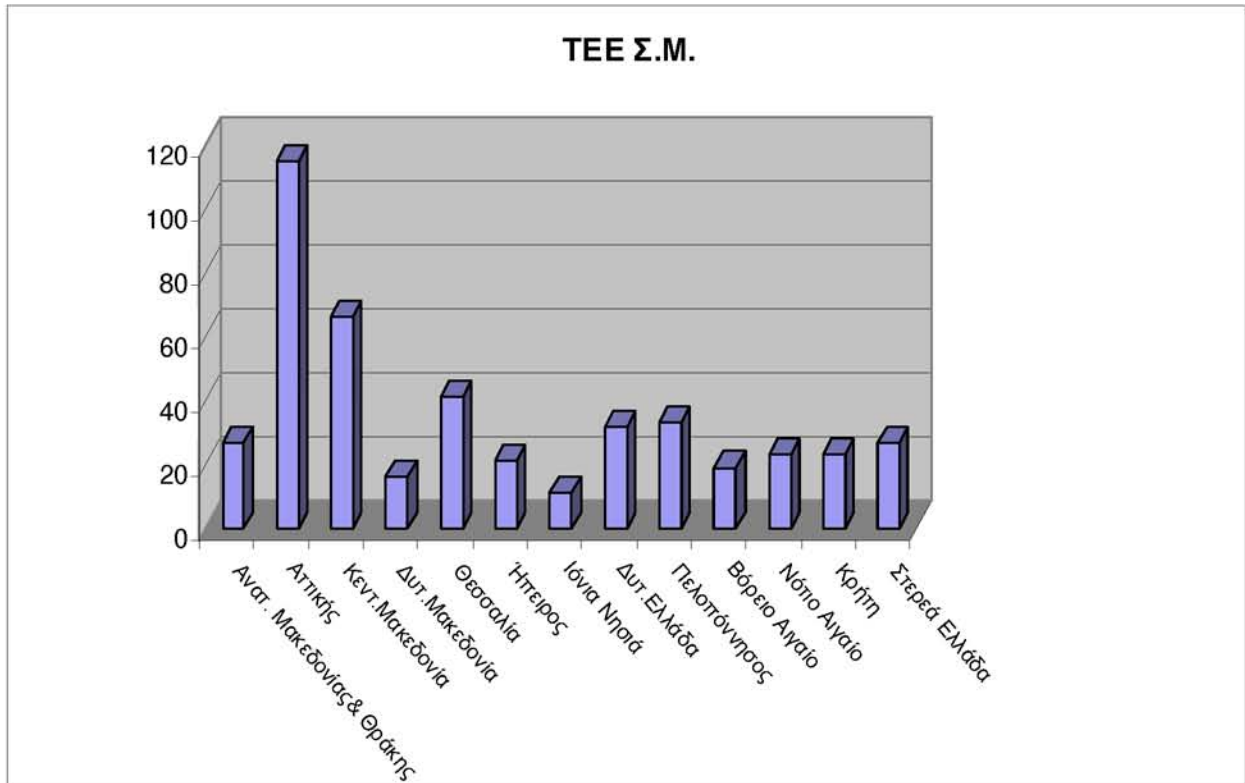
ΤΕΕ⁴:

Πίνακας 8. ΤΕΕ [ΕΠΑΛ/ΕΠΑΣ] ανά περιφέρεια (2007-2008)		
πηγή: http://www.ypepth.gr/el_ec_page6653.htm		
	Αριθμός και ποσοστό (%) ΤΕΕ	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	Σ.Μ.	%
Ανατ. Μακεδονίας& Θράκης	27	5,95
Αττικής	115	25,33
Κεντ.Μακεδονία	66	14,54
Δυτ.Μακεδονία	16	3,52
Θεσσαλία	41	9,03
Ήπειρος	21	4,63
Ιόνια Νησιά	11	2,42
Δυτ.Ελλάδα	32	7,05
Πελοπόννησος	33	7,27
Βόρειο Αιγαίο	19	4,19
Νότιο Αιγαίο	23	5,07
Κρήτη	23	5,07
Στερεά Ελλάδα	27	5,95
ΣΥΝΟΛΟ	454	100

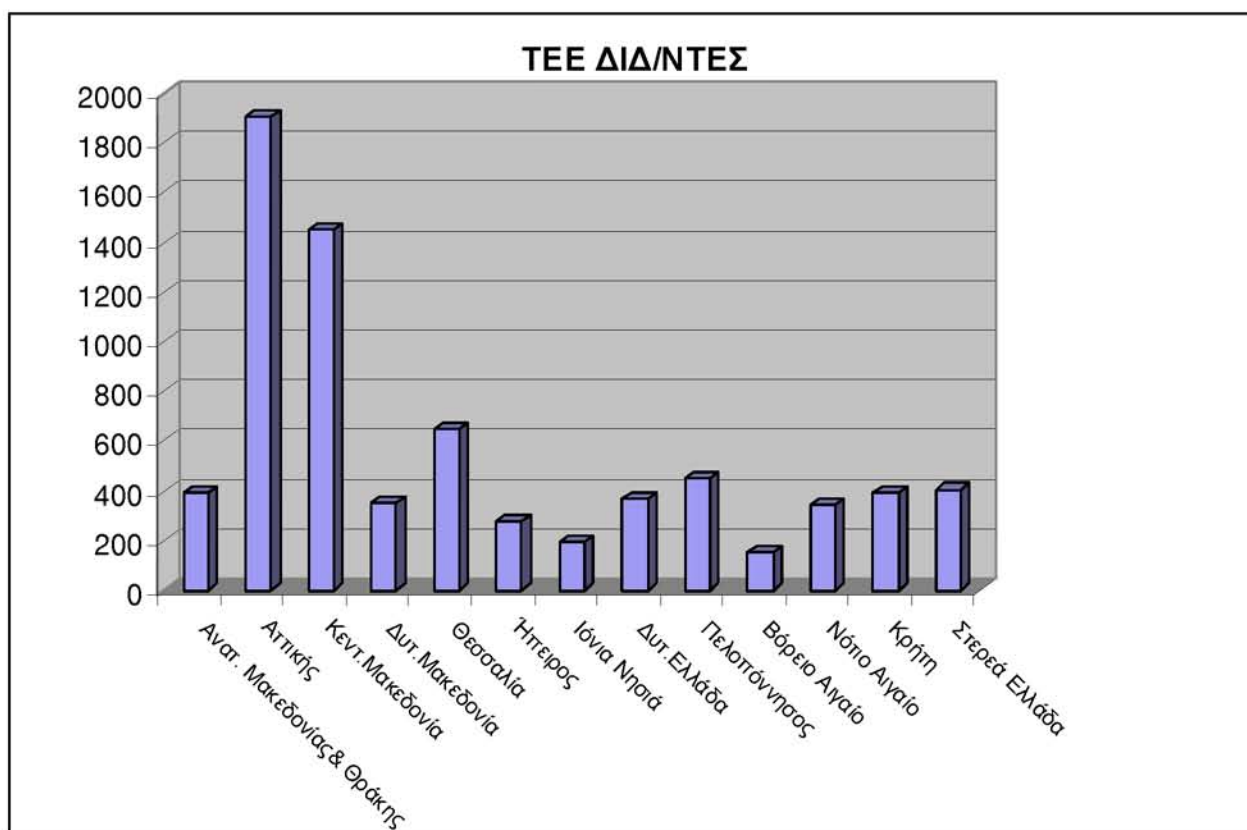
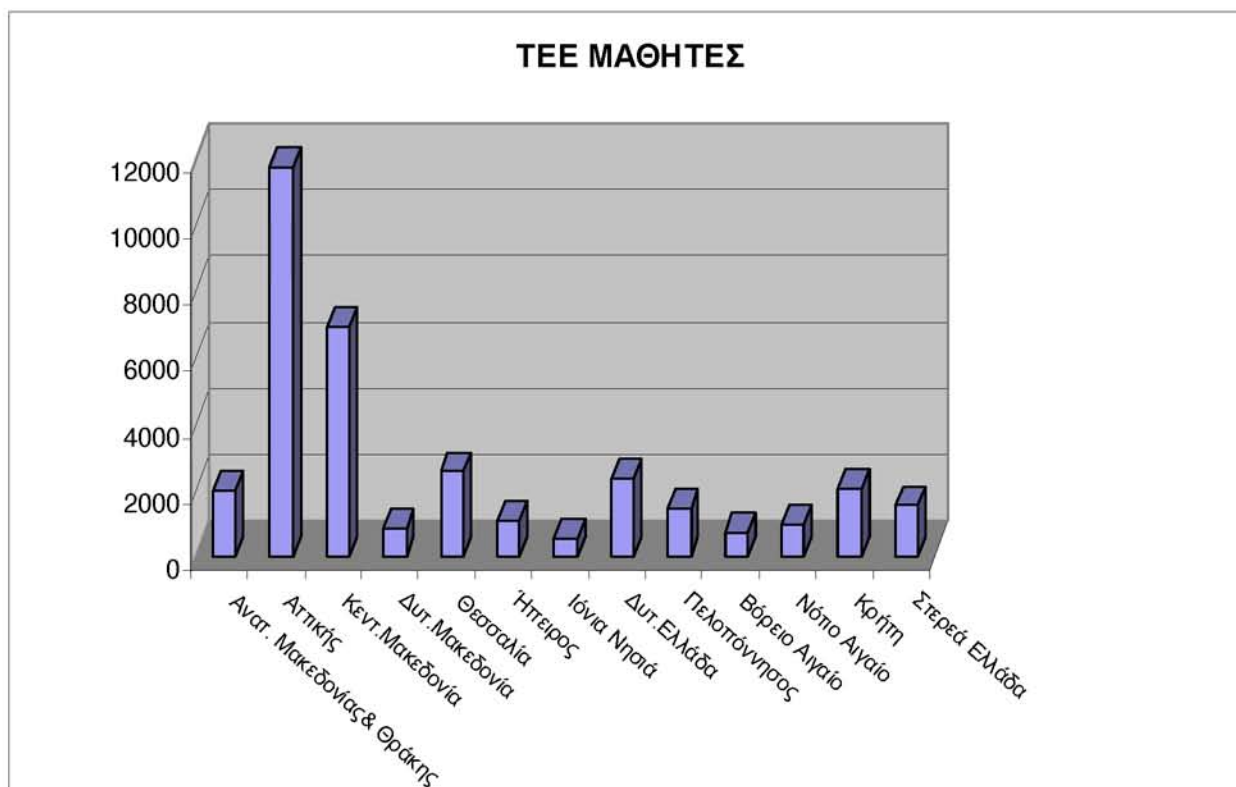
Λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα του πίνακα 6, 7 και 8 διαφαίνεται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των σχολικών μονάδων βρίσκεται στις περιφέρειες Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας και Θεσσαλίας. Κατά συνέπεια θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός αυτό, ώστε να διοργανωθεί αντίστοιχα μεγαλύτερος αριθμός προγραμμάτων Ε.Π. στην β'βάθμια εκπαίδευση στις περιφέρειες αυτές.

⁴ Τα στοιχεία του 2007-08 ονομάζουν τα σχολεία της επαγγελματικής εκπαίδευσης ΤΕΕ, με την αλλαγή του θεσμικού πλαισίου (Ν. 3475/2006) τα ΤΕΕ ονομάστηκαν ΕΠΑΛ [επαγγελματικά λύκεια] και ΕΠΑΣ [επαγγελματικές σχολές]. Στα γραφήματα όπου ΤΕΕ εννοούνται τα ΕΠΑΛ & ΕΠΑΣ.

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

Δι.Π.Ε.Ε.
ΤΜΗΜΑ Γ'

ΔΗΜΟΣΙΑ Τ.Ε.Ε. 2007 - 2008

Α/Α	ΝΟΜΟΙ	ΗΜΕΡΗΣΙΑ Τ.Ε.Ε.				ΝΥΚΤΕΡΙΝΑ Τ.Ε.Ε.				ΣΥΝΟΛΟ Τ.Ε.Ε.			
		ΣΧΟΛΕΙΑ	ΤΜΗΜΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΙΔ/ΝΤΕΣ	ΣΧΟΛΕΙΑ	ΤΜΗΜΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΙΔ/ΝΤΕΣ	ΣΧΟΛΕΙΑ	ΤΜΗΜΑΤΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΙΔ/ΝΤΕΣ
1	ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	12	53	646	217					12	53	646	217
2	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	4	13	174	52					4	13	174	52
3	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	6	22	205	102	1	5	49	9	7	27	254	111
4	ΑΡΤΑΣ	3	16	215	47	1	7	48	13	4	23	263	60
5	ΑΧΑΪΑΣ	11	57	799	0	4	42	627	109	15	99	1426	109
6	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	6	30	353	103					6	30	353	103
7	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	2	11	86	29					2	11	86	29
8	ΔΡΑΜΑΣ	7	23	356	94	1	12	113	28	8	35	469	122
9	ΔΩΔ/ΝΗΣΟΥ	11	59	659	169					11	59	659	169
10	ΕΒΡΟΥ	4	30	379	72	1	5	49	17	5	35	428	89
11	ΕΥΒΟΙΑΣ	11	45	638	144	1	10	145	19	12	55	783	163
12	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	2	6	59	34					2	6	59	34
13	ΖΑΚΥΝΘΟΥ	2	13	129	29					2	13	129	29
14	ΗΛΕΙΑΣ	6	24	278	43					6	24	278	43
15	ΗΜΑΘΕΙΑΣ	6	31	365	98	1	8	141	18	7	39	506	116
16	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	9	59	796	150	1	16	269	33	10	75	1065	183
17	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	4	17	157	50					4	17	157	50
18	ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	23	205	2846	656	6	76	1207	181	29	281	4053	837
19	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	8	38	376	155	1	2	33	8	9	40	409	163
20	ΚΑΒΑΛΑΣ	5	20	300	60	1	7	150	60	6	27	450	120
21	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	5	27	311	131	1	15	131	47	6	42	442	178
22	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	3	12	88	22					3	12	88	22
23	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	4	22	301	123					4	22	301	123
24	ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑΣ	3	7	65	38					3	7	65	38
25	ΚΙΛΙΚΙΑΣ	3	22	249	67					3	22	249	67
26	ΚΟΖΑΝΗΣ	6	38	336	240	2	12	214	58	8	50	550	298
27	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	8	30	380	110	1	6	64	15	9	36	444	125
28	ΚΥΚΛΑΔΩΝ	12	31	264	174					12	31	264	174
29	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	6	12	144	39					6	12	144	39
30	ΛΑΡΙΣΑΣ	14	68	725	215	2	13	172	33	16	81	897	248
31	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	4	23	274	60					4	23	274	60
32	ΛΕΣΒΟΥ	10	38	374	49	1	7	43	0	11	45	417	49
33	ΛΕΥΚΑΔΑΣ	2	4	40	6					2	4	40	6
34	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	10	55	551	58	2	8	173	12	12	63	724	70
35	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	7	33	435	121					7	33	435	121
36	ΞΑΝΘΗΣ	4	19	302	21	1	4	40	0	5	23	342	21
37	ΠΕΛΛΑΣ	7	42	482	146					7	42	482	146
38	ΠΙΕΡΙΑΣ	5	45	466	107	1	9	126	19	6	54	592	126
39	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	4	23	224	1					4	23	224	1
40	ΡΕΘΥΜΝΟΥ	2	16	215	45					2	16	215	45
41	ΡΟΔΟΠΗΣ	2	15	221	36	1	4	48	7	3	19	269	43
42	ΣΑΜΟΥ	3	17	122	0					3	17	122	0
43	ΣΕΡΡΩΝ	8	49	523	130	1	11	184	29	9	60	707	159
44	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	6	31	331	106	1	19	142	47	7	50	473	153
45	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	5	19	237	87	1	6	51	0	6	25	288	87
46	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	3	8	85	0					3	8	85	0
47	ΦΩΚΙΔΑΣ	1	8	61	18					1	8	61	18
48	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	5	25	289	0					5	25	289	0
49	ΧΑΝΙΩΝ	7	38	499	104					7	38	499	104
50	ΧΙΟΥ	5	23	184	103					5	23	184	103

ΣΥΝΟΛΟ 306 1572 18594 4661 34 304 4219 762 340 1876 22813 5423

1	ΑΘΗΝΑΣ	63	405	6151	1026	11	98	1523	165	74	503	7674	1191
2	ΑΝ.ΑΤΤΙΚΗΣ	11	78	994	180	3	37	429	59	14	115	1423	239
3	ΔΥΤ.ΑΤΤΙΚΗΣ	7	43	557	189					7	43	557	189
4	ΠΕΙΡΑΙΑ	18	121	1607	222	2	34	446	63	20	155	2053	285

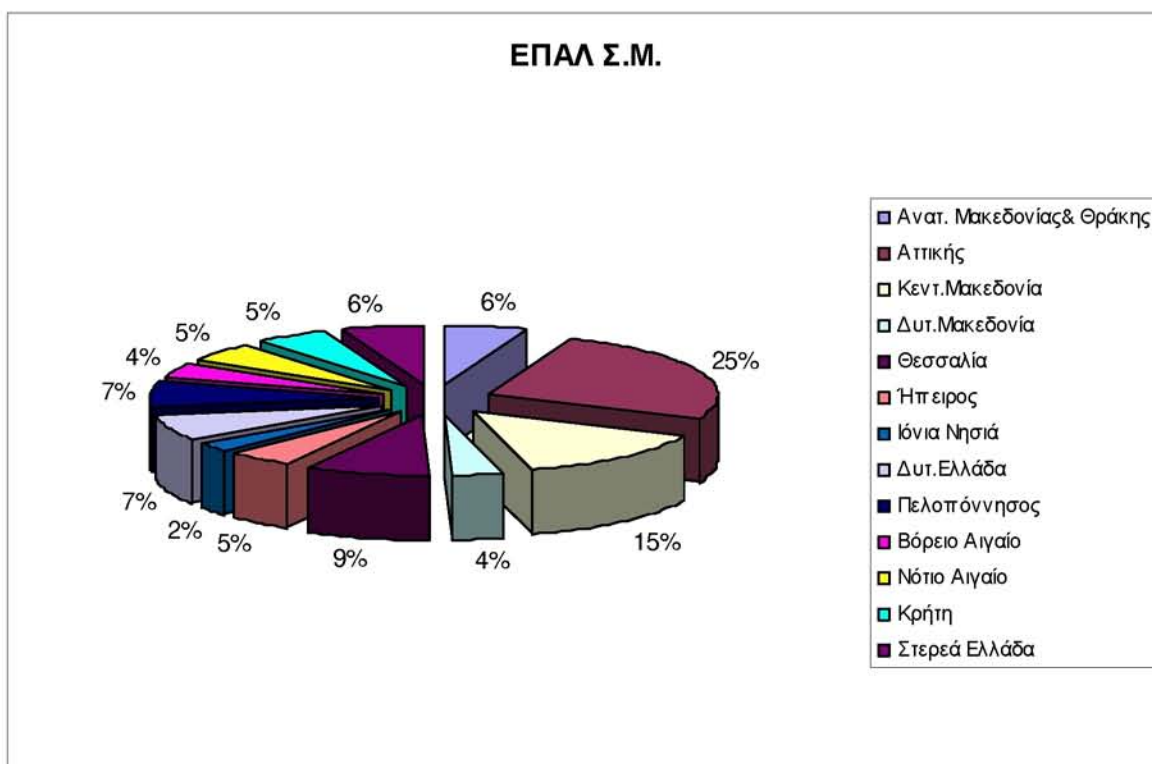
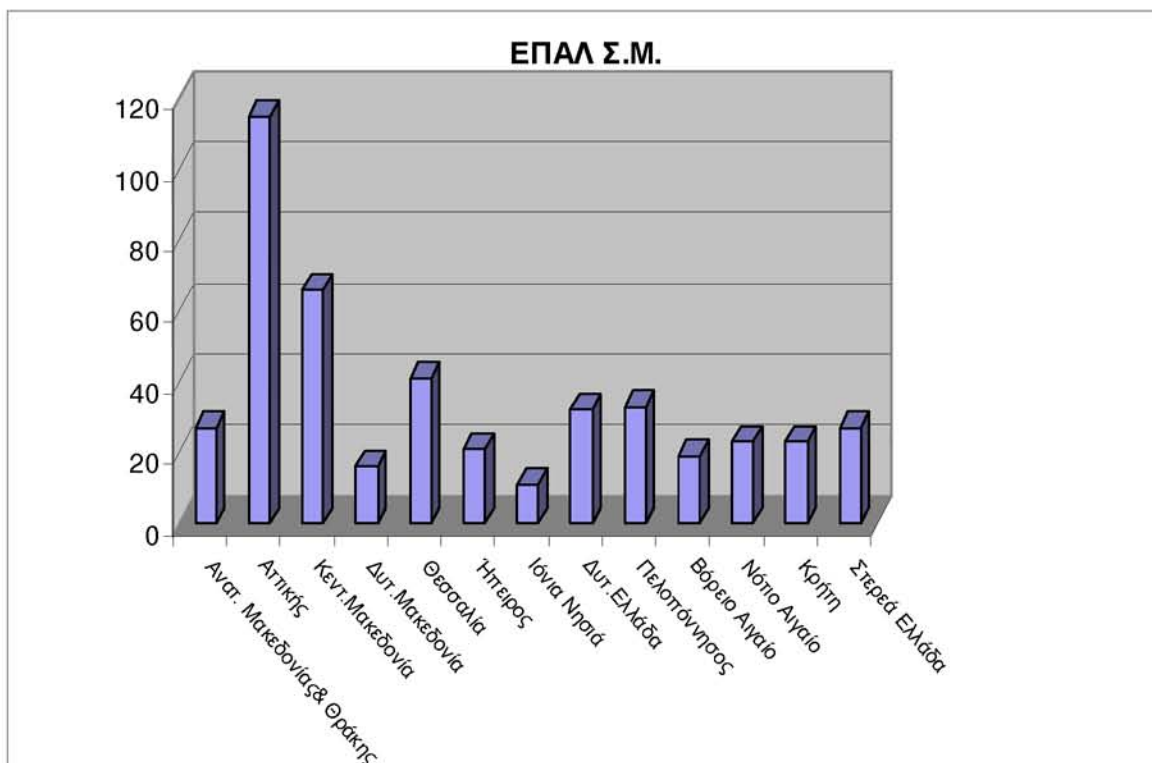
ΣΥΝΟΛΟ ΑΤΤΙΚΗΣ 99 647 9309 1617 16 169 2398 287 115 816 11707 1904

ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ 405 2219 27903 6278 50 473 6617 1049 455 2692 34520 7327

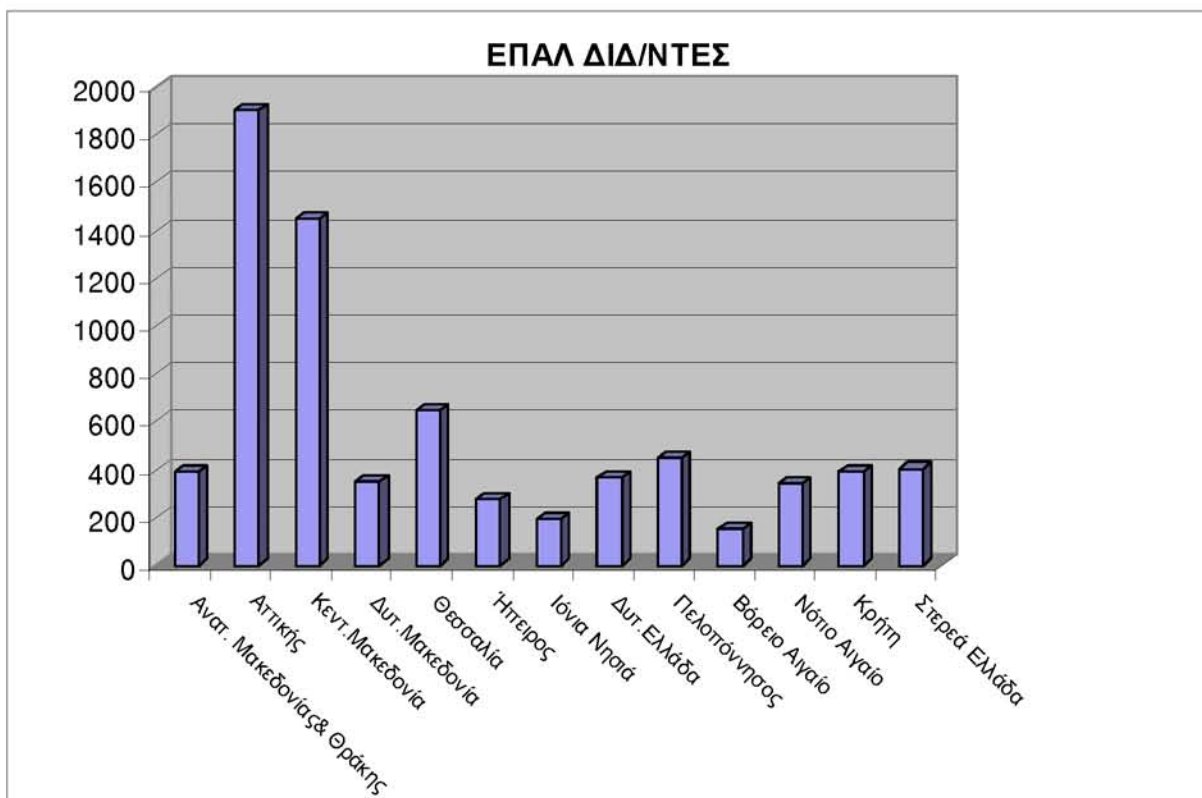
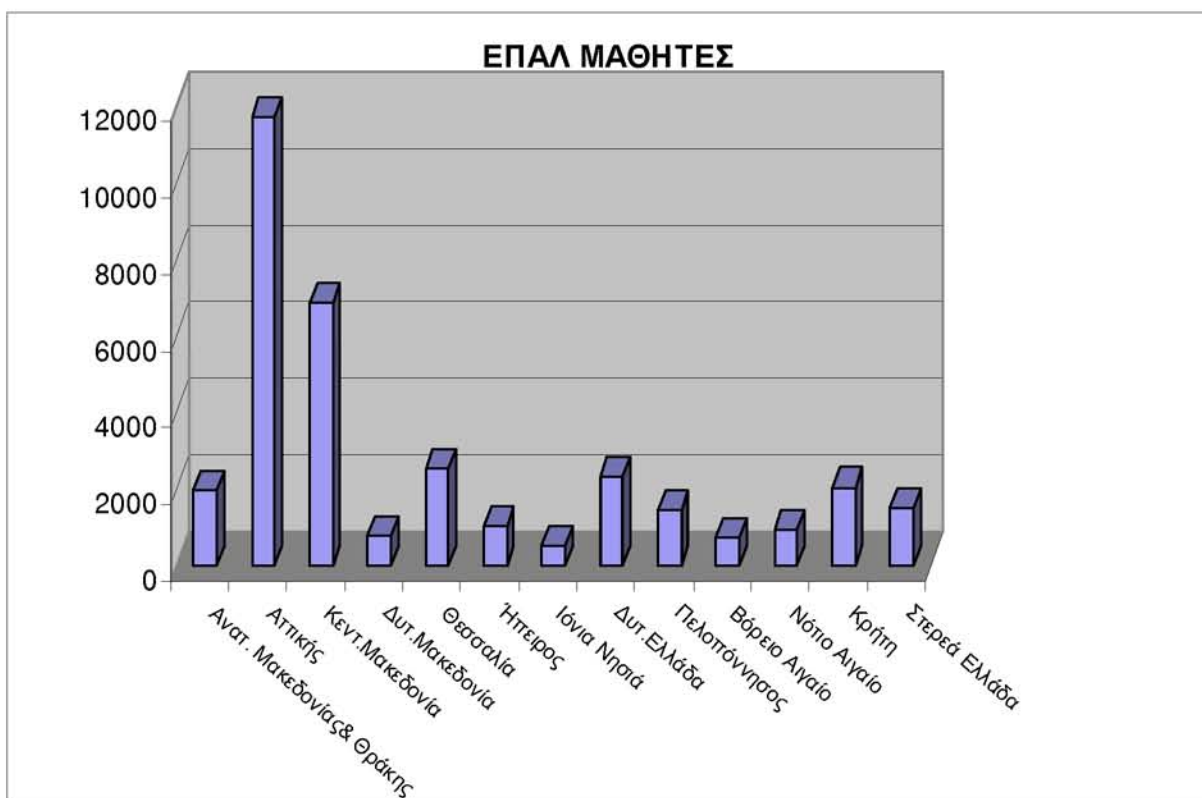
ΤΕΕ- ΕΠΑΛ

Πίνακας 9. ΕΠΑΛ ανά περιφέρεια (2007-2008)		
πηγή: http://www.ypepth.gr/el_ec_page6653.htm		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	Αριθμός και ποσοστό (%) ΤΕΕ	
	Σ.Μ.	%
Ανατ. Μακεδονίας& Θράκης	23	5,99
Αττικής	88	22,92
Κεντ.Μακεδονία	61	15,86
Δυτ.Μακεδονία	14	3,65
Θεσσαλία	32	8,33
Ήπειρος	19	4,95
Ιόνια Νησιά	11	2,86
Δυτ.Ελλάδα	28	7,29
Πελοπόννησος	27	7,03
Βόρειο Αιγαίο	18	4,69
Νότιο Αιγαίο	22	5,73
Κρήτη	19	4,95
Στερεά Ελλάδα	22	5,73
ΣΥΝΟΛΟ	384	100

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

ΥΠ.Ε.Π.Θ

ΔΙ.Π.Ε.Ε.

ΤΜΗΜΑ Γ'

ΔΗΜΟΣΙΑ Ε.Π.Α.Λ 2007 - 2008

Α/Α	ΝΟΜΟΙ	ΗΜΕΡΗΣΙΑ Ε.Π.Α.Λ.				ΝΥΚΤΕΡΙΝΑ Ε.Π.Α.Λ.				ΣΥΝΟΛΟ Ε.Π.Α.Λ.			
		ΣΧΟΛΕΙΑ	ΤΜΗΜΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΙΔ/ΝΤΕΣ	ΣΧΟΛΕΙΑ	ΤΜΗΜΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΙΔ/ΝΤΕΣ	ΣΧΟΛΕΙΑ	ΤΜΗΜΑΤΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΙΔ/ΝΤΕΣ
1	ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	9	59	958	167					9	59	958	167
2	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	3	27	366	72					3	27	366	72
3	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	5	29	338	73	1	3	30	7	6	32	368	80
4	ΑΡΤΑΣ	1	9	213	34	1	3	62	16	2	12	275	50
5	ΑΧΑΪΑΣ	9	70	1234	241	4	28	503	96	13	98	1737	337
6	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	3	22	489	81	1	2	30	7	4	24	519	88
7	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	2	12	103	31					2	12	103	31
8	ΔΡΑΜΑΣ	5	28	482	11	1	6	90	25	6	34	572	36
9	ΔΩΔ/ΝΗΣΟΥ	10	76	1062	171					10	76	1062	171
10	ΕΒΡΟΥ	4	40	657	112	1	7	64	13	5	47	721	125
11	ΕΥΒΟΙΑΣ	9	57	876	149	1	8	159	4	10	65	1035	153
12	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	2	9	132	34					2	9	132	34
13	ΖΑΚΥΝΘΟΥ	4	13	229	24					4	13	229	24
14	ΗΛΕΙΑΣ	6	37	633	131					6	37	633	131
15	ΗΜΑΘΕΙΑΣ	3	36	598	90	1	4	62	7	4	40	660	97
16	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	7	69	1272	178	1	15	329	23	8	84	1601	201
17	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	5	16	240	56					5	16	240	56
18	ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	25	220	4096	723	6	51	889	69	31	271	4985	792
19	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	8	33	459	122	1	4	60	9	9	37	519	131
20	ΚΑΒΑΛΑΣ	4	28	587	114	1	5	148	23	5	33	735	137
21	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	5	37	504	140	1	6	60	47	6	43	564	187
22	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	2	9	162	20					2	9	162	20
23	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	3	27	435	95					3	27	435	95
24	ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑΣ	3	11	134	37					3	11	134	37
25	ΚΙΛΚΙΣ	3	28	452	52					3	28	452	52
26	ΚΟΖΑΝΗΣ	6	52	689	240	2	14	232	58	8	66	921	298
27	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	7	42	614	136	1	19	66	15	8	61	680	151
28	ΚΥΚΛΑΔΩΝ	12	40	735	199					12	40	735	199
29	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	5	20	295	54					5	20	295	54
30	ΛΑΡΙΣΑΣ	8	54	894	194	2	12	196	13	10	66	1090	207
31	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	4	30	517	86	1	4	54	12	5	34	571	98
32	ΛΕΣΒΟΥ	9	56	625	172	2	13	76	17	11	69	701	189
33	ΛΕΥΚΑΔΑΣ	1	6	78	23					1	6	78	23
34	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	8	51	848	211	2	11	199	48	10	62	1047	259
35	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	5	38	581	39					5	38	581	39
36	ΞΑΝΘΗΣ	3	26	411	79	1	5	71	10	4	31	482	89
37	ΠΕΛΛΑΣ	6	49	832	173					6	49	832	173
38	ΠΙΕΡΙΑΣ	3	32	657	92	1	7	67	16	4	39	724	108
39	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	3	26	295	85					3	26	295	85
40	ΡΕΘΥΜΝΟΥ	2	19	386	47					2	19	386	47
41	ΡΟΔΟΠΗΣ	2	20	398	47	1	4	80	5	3	24	478	52
42	ΣΑΜΟΥ	3	19	219	89					3	19	219	89
43	ΣΕΡΡΩΝ	7	59	862	130	1	7	98	29	8	66	960	159
44	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	5	30	539	154	1	8	119	47	6	38	658	201
45	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	4	14	413	89	1	2	18	14	5	16	431	103
46	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	2	15	223	58					2	15	223	58
47	ΦΩΚΙΔΑΣ	1	6	118	21					1	6	118	21
48	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	5	40	574	159					5	40	574	159
49	ΧΑΝΙΩΝ	7	53	814	205	1	9	115	11	8	62	929	216
50	ΧΙΟΥ	4	26	274	88					4	26	274	88

ΣΥΝΟΛΟ 262 1825 29602 5828 38 257 3877 641 300 2082 33479 6469

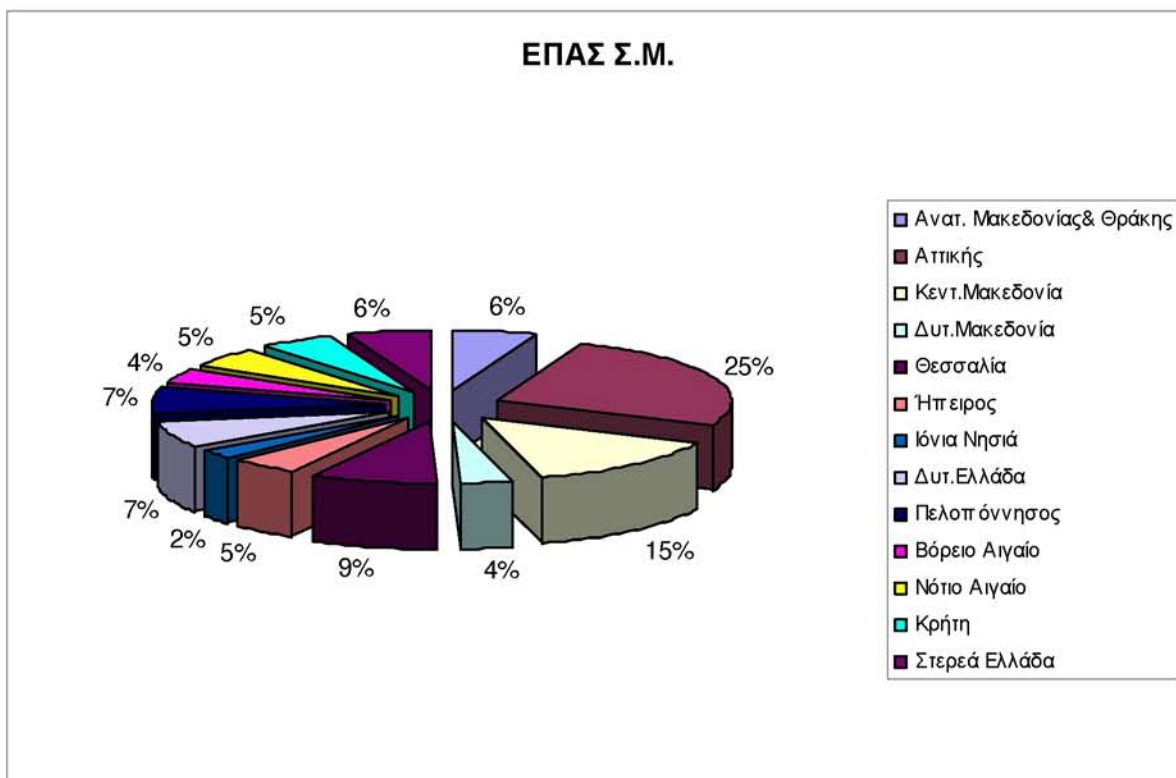
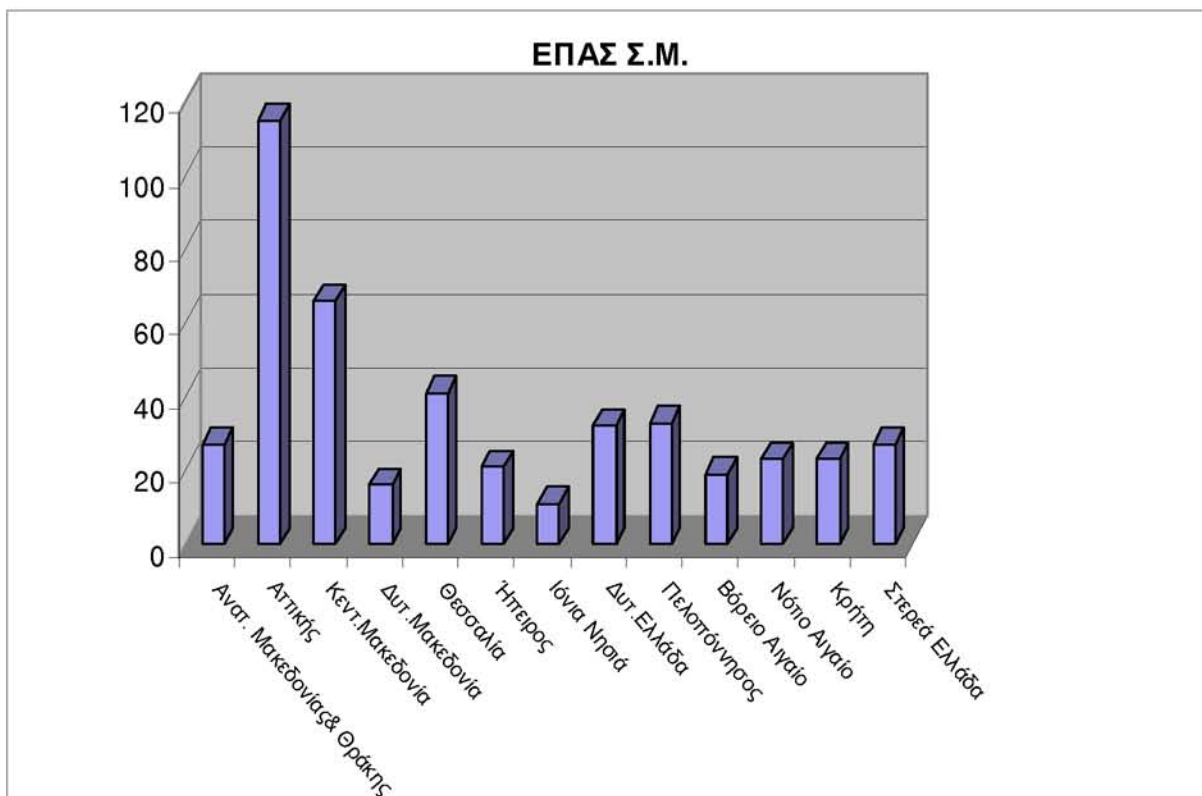
1	ΑΘΗΝΑΣ	47	411	8842	1355	11	69	1277	111	58	480	10119	1466
2	ΑΝ.ΑΤΤΙΚΗΣ	8	89	1538	231	3	21	367	34	11	110	1905	265
3	ΔΥΤ.ΑΤΤΙΚΗΣ	5	56	991	165					5	56	991	165
4	ΠΕΙΡΑΙΑ	11	129	2189	342	3	24	441	27	14	153	2630	369

ΣΥΝΟΛΟ ΑΤ/ΚΗΣ 71 685 13560 2093 17 114 2085 172 88 799 15645 2265

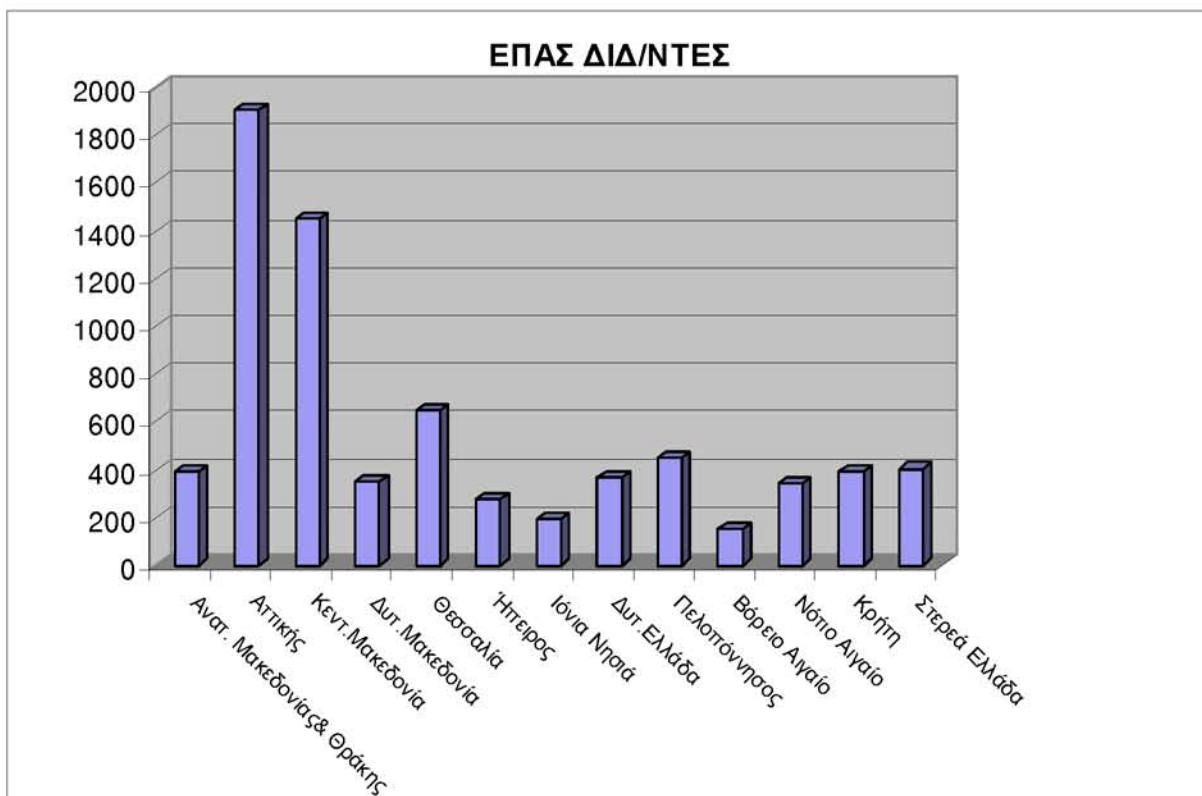
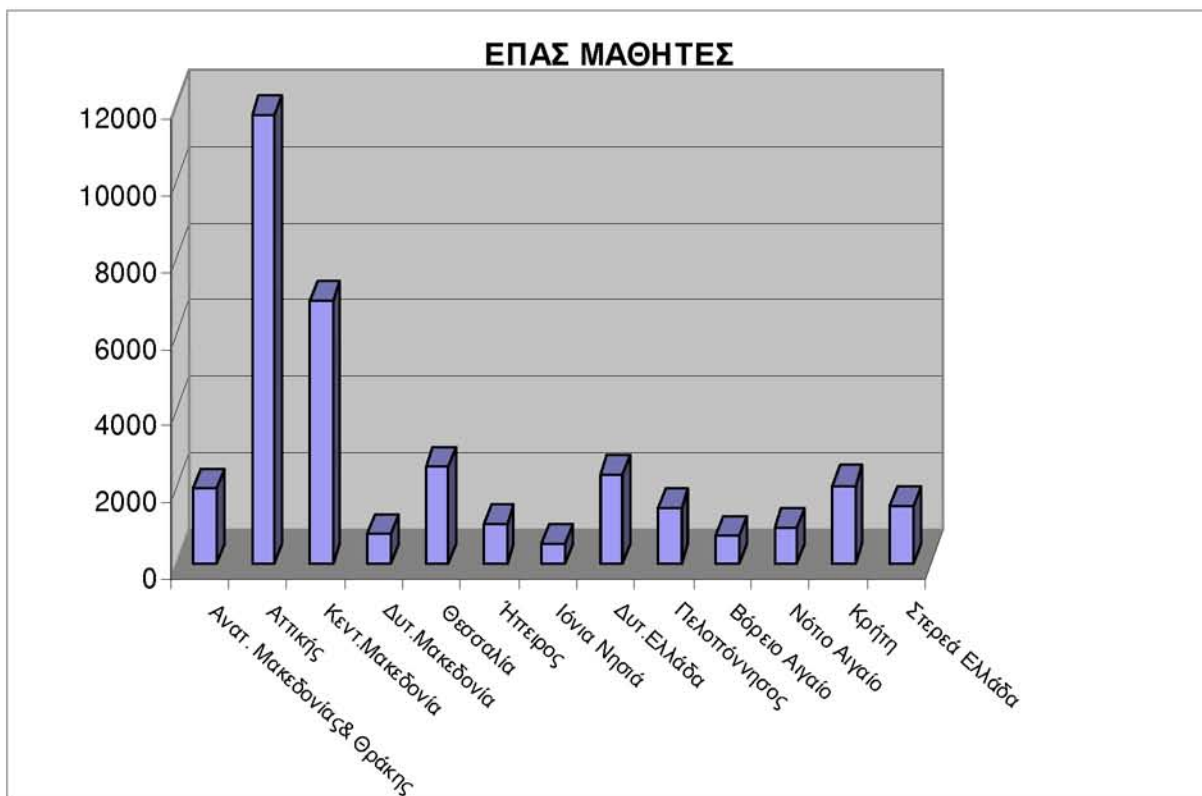
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ 333 2510 43162 7921 55 371 5962 813 388 2881 49124 8734

Πίνακας 10. ΕΠΑΣ ανά περιφέρεια (2007-2008)		
πηγή: http://www.ypepth.gr/el_ec_page6653.htm		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	Αριθμός και ποσοστό (%) ΤΕΕ	
	Σ.Μ.	%
Ανατ. Μακεδονίας& Θράκης	3	3,57
Αττικής	26	30,95
Κεντ.Μακεδονία	13	15,48
Δυτ.Μακεδονία	4	4,76
Θεσσαλία	5	5,95
Ήπειρος	5	5,95
Ιόνια Νησιά	3	3,57
Δυτ.Ελλάδα	5	5,95
Πελοπόννησος	7	8,33
Βόρειο Αιγαίο	2	2,38
Νότιο Αιγαίο	4	4,76
Κρήτη	2	2,38
Στερεά Ελλάδα	5	5,95
ΣΥΝΟΛΟ	384	100

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

ΥΠ.Ε.Π.Θ
ΔΙ.Π.Ε.Ε.
ΤΜΗΜΑ Γ'

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΑΣ 2007 - 2008

		ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΗΜΕΡΗΣΙΕΣ ΕΠΑΣ			
Α/Α	ΝΟΜΟΙ	ΣΧΟΛΕΙΑ	ΤΜΗΜΑΤΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΙΔ/ΝΤΕΣ
1	ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	3	18	278	70
2	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	1	1	9	0
3	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	1	1	10	4
4	ΑΡΤΑΣ	2	7	93	13
5	ΑΧΑΪΑΣ	1	7	102	13
6	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	2	12	134	44
7	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	1	3	33	7
8	ΔΡΑΜΑΣ	1	2	31	20
9	ΔΩΔ/ΝΗΣΟΥ	1	7	53	12
10	ΕΒΡΟΥ	0	0	0	0
11	ΕΥΒΟΙΑΣ	2	9	131	6
12	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	0	0	0	0
13	ΖΑΚΥΝΘΟΥ	1	4	40	12
14	ΗΛΕΙΑΣ	1	1	12	5
15	ΗΜΑΘΕΙΑΣ	3	12	164	29
16	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	1	10	157	18
17	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	1	3	27	6
18	ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	7	37	725	77
19	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	1	7	104	33
20	ΚΑΒΑΛΑΣ	1	1	20	5
21	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	0	0	0	0
22	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	1	1	20	4
23	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	1	5	87	5
24	ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑΣ	0	0	0	0
25	ΚΙΛΚΙΣ	0	0	0	0
26	ΚΟΖΑΝΗΣ	1	8	134	43
27	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	2	11	121	20
28	ΚΥΚΛΑΔΩΝ	3	5	26	33
29	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	1	4	41	8
30	ΛΑΡΙΣΑΣ	3	17	267	0
31	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	0	0	0	0
32	ΛΕΣΒΟΥ	1	7	57	12
33	ΛΕΥΚΑΔΑΣ	1	1	12	3
34	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1	8	119	12
35	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	2	8	118	14
36	ΞΑΝΘΗΣ	1	6	88	22
37	ΠΕΛΛΑΣ	1	7	97	16
38	ΠΙΕΡΙΑΣ	1	9	148	21
39	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	1	5	62	22
40	ΡΕΘΥΜΝΟΥ	1	4	60	22
41	ΡΟΔΟΠΗΣ	0	0	0	0
42	ΣΑΜΟΥ	0	0	0	0
43	ΣΕΡΡΩΝ	1	8	144	17
44	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	1	6	112	27
45	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	1	3	33	23
46	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	1	3	25	18
47	ΦΩΚΙΔΑΣ	0	0	0	0
48	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	0	0	0	0
49	ΧΑΝΙΩΝ	0	0	0	0
50	ΧΙΟΥ	1	2	17	2

ΣΥΝΟΛΟ	58	270	3911	718
--------	----	-----	------	-----

1	ΑΘΗΝΑΣ	15	81	1720	233
2	ΑΝ.ΑΤΤΙΚΗΣ	3	16	196	24
3	ΔΥΤ.ΑΤΤΙΚΗΣ	2	13	126	19
4	ΠΕΙΡΑΙΑ	6	25	389	68

ΣΥΝΟΛΟ ΑΤ/ΚΗΣ	26	135	2431	344
---------------	----	-----	------	-----

ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	84	405	6342	1062
--------------	----	-----	------	------

Στοιχεία Ιδιωτικής Εκπαίδευσης**Πίνακας 11. Ποσοστιαία κατανομή μαθητών και σπουδαστών, ανά κατηγορία εκπαιδευτικού ιδρύματος (δημόσιο ή ιδιωτικό)**

Επίπεδο εκπαίδευσης	Ποσοστό μαθητών, σπουδαστών σε:	
	Δημόσιο εκπαιδευτικό ίδρυμα	Ιδιωτικό εκπαιδευτικό ίδρυμα
Σύνολο	92,4	7,6
Προσχολική εκπαίδευση	84,8	15,2
Δημοτικό	92,2	7,8
Γυμνάσιο	95,5	4,5
Ενιαίο Λύκειο	91,2	8,8
Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο	97,1	2,9
ΙΕΚ, Ανώτερη σχολή	57,1	42,9

Από το πίνακα, προκύπτει ότι :

- Το 7,6% των μαθητών, σπουδαστών φοιτά σε ιδιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα.
- Το 15,2% των μαθητών προσχολικής εκπαίδευσης φοιτά σε ιδιωτικό παιδικό σταθμό ή νηπιαγωγείο.
- Το 7,8% των μαθητών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης φοιτά σε ιδιωτικό σχολείο.
- Το 4,5% των μαθητών γυμνασίου φοιτά σε ιδιωτικό σχολείο.
- Το 8,8% των μαθητών ενιαίου λυκείου φοιτά σε ιδιωτικό σχολείο.
- Το 2,9% των μαθητών τεχνικού επαγγελματικού λυκείου φοιτά σε ιδιωτικό σχολείο.
- Το 42,9% των σπουδαστών ΙΕΚ ή ανώτερων σχολών φοιτά σε ιδιωτική σχολή.

2.1.3 Ειδική Αγωγή – Διαπολιτισμική Εκπαίδευση

Στο πλαίσιο της αντισταθμιστικής εκπαίδευσης, εκτός των γενικών σχολείων, λειτουργούν εκπαιδευτικές μονάδες για την αντιμετώπιση ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών των μαθητών και μαθητριών (ειδικά σχολεία, τμήματα ένταξης στα γενικά σχολεία για μαθητές και μαθήτριες με αναπηρίες ή και ειδικές ανάγκες και τάξεις υποδοχής ή / και φροντιστηριακά τμήματα για μαθητές και μαθήτριες αλλοδαπούς και παλιννοστούντες). Αναλυτικά τα στοιχεία για τις ως άνω μονάδες παρουσιάζονται στους παρακάτω πίνακες και γραφήματα.

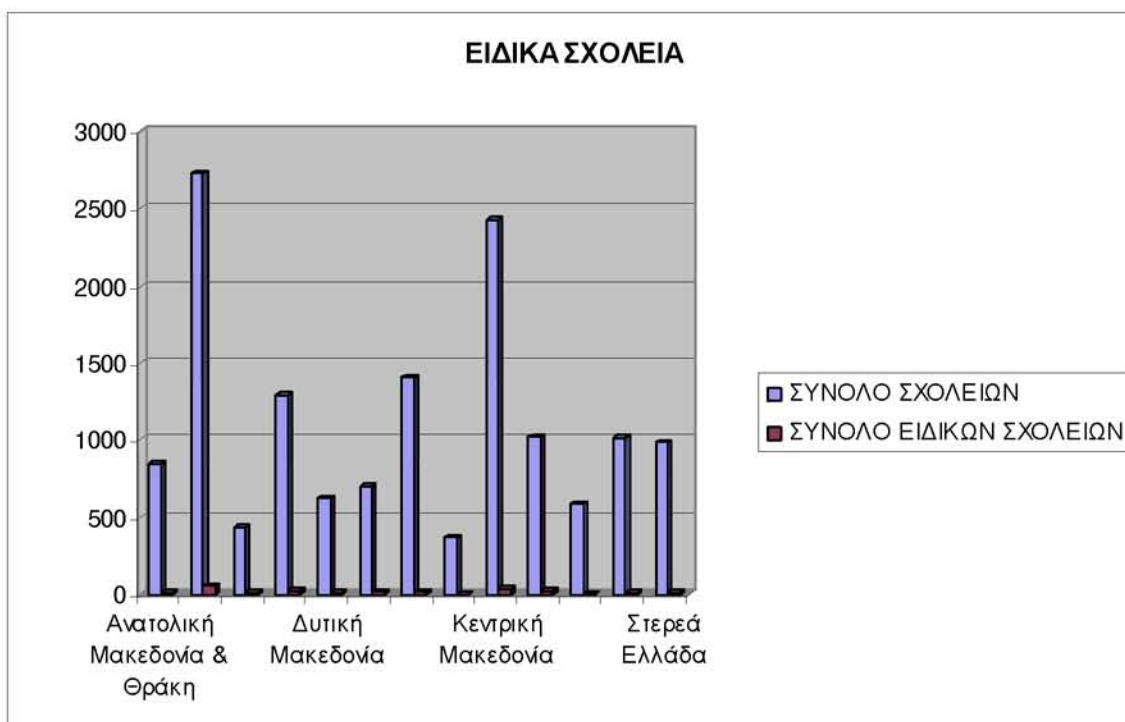
Πίνακας 12. Τάξεις υποδοχής και φροντιστηριακά τμήματα ανά βαθμίδα εκπαίδευσης (2003 - 04) [πηγή: (ΚΕΕ, 2006,)]

Βαθμίδα εκπαίδευσης	Σύνολο σχολείων	Σχολεία με τάξεις υποδοχής		Τάξεις υποδοχής		Σχολεία με φροντιστηριακά τμήματα		Φροντιστηριακά τμήματα	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Δημοτικά	5416	539	10,0	578	92,9	116	2,1	145	49,5
Γυμνάσια	1881	11	0,6	36	5,8	12	0,6	59	20,1
Λύκεια	1253	4	0,3	8	1,3	3	0,2	89	30,4
Σύνολο	13984	554	4,0	622	100,0	131	0,9	293	100,0

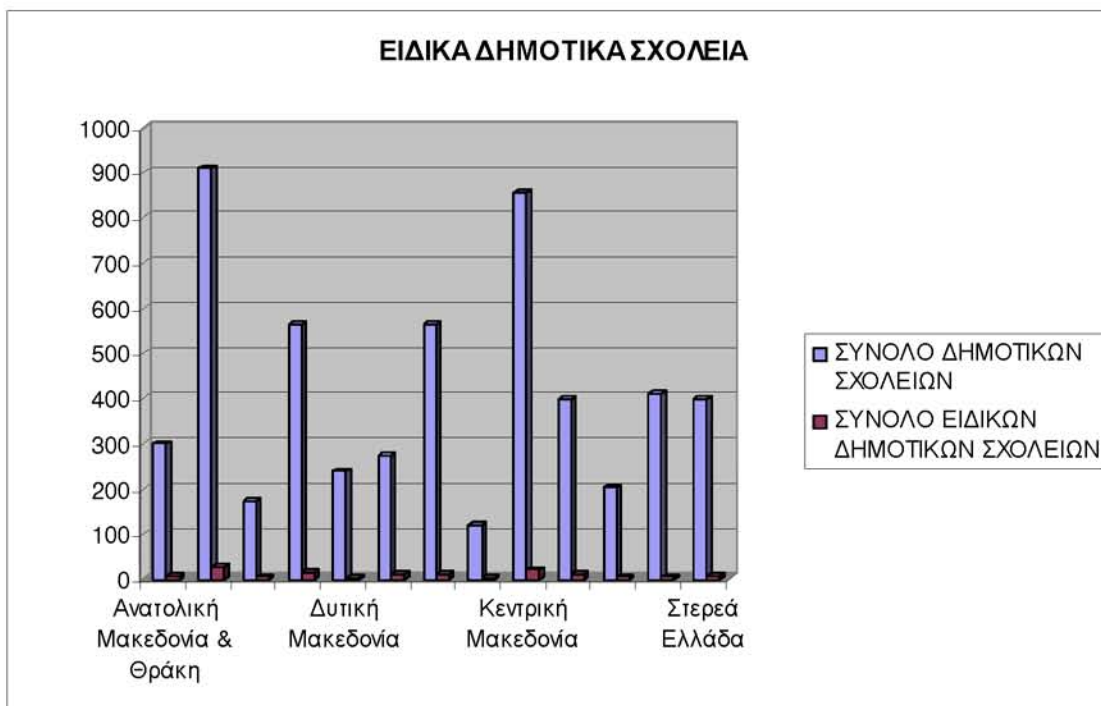
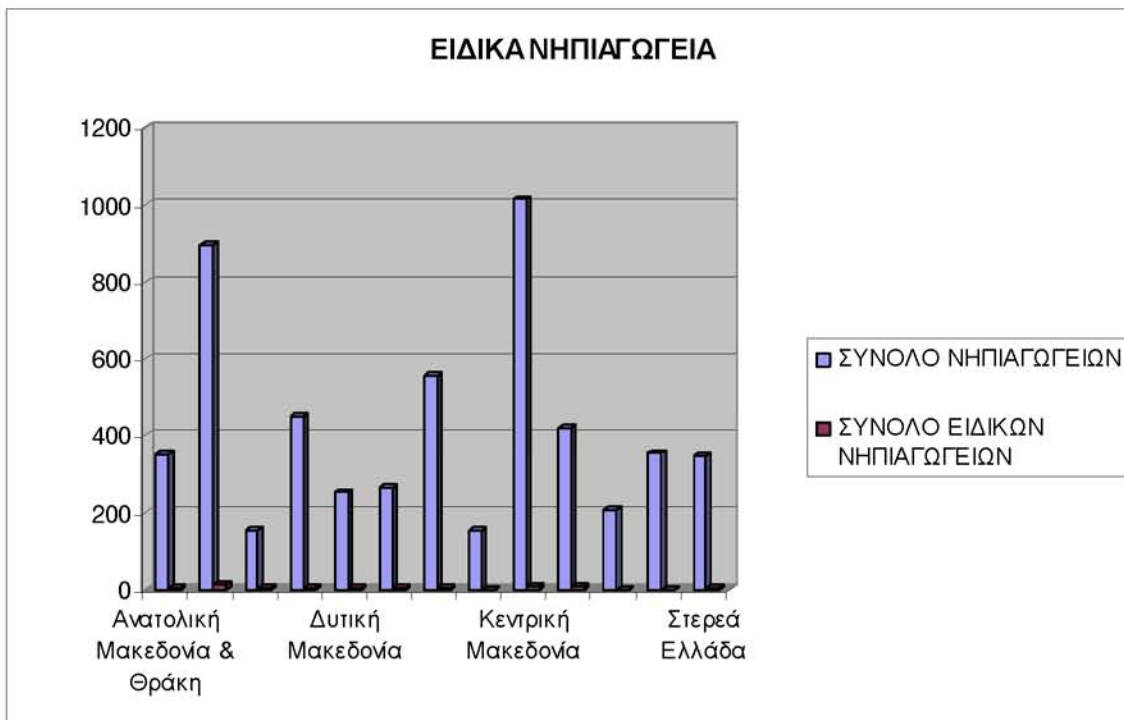
2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

Πίνακας 13. Σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής ανά βαθμίδα εκπαίδευσης και περιφέρεια (2003-2004)													
Πηγή: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία http://www.statistics.gr/gr_tables/S806_SED_4_TB_AN_04_I_E_Y.pdf													
Περιφέρεια	Σύνολο σχολείων	Ειδικά σχολεία			Νηπιαγωγεία			Δημοτικά			Γυμνάσια - Λύκεια - ΤΕΕ		
		N	%	%	Σύνολο σχολείων	Ειδικά σχολεία		Σύνολο σχολείων	Ειδικά σχολεία		Σύνολο σχολείων	Ειδικά σχολεία	
						N	%		N	%		N	%
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	1095	15	1,8	6,4	388	4	1,1	480	8	2,7	205	3	1,6
Αττική-Πειραιάς	3366	54	2,0	23,1	1113	13	1,4	1133	28	3,1	1098	13	1,4
Βόρειο Αιγαίο	426	9	2,1	3,8	151	2	1,3	157	5	2,9	107	2	1,9
Δυτική Ελλάδα	1289	22	1,7	9,4	459	5	1,1	500	15	2,7	279	2	0,7
Δυτική Μακεδονία	627	9	1,4	3,8	236	3	1,2	221	4	1,7	131	2	1,5
Ήπειρος	686	17	2,4	7,3	261	4	1,5	246	10	3,7	162	3	1,9
Θεσσαλία	1449	18	1,3	7,7	568	3	0,5	542	12	2,1	291	3	1,0
Ιόνια Νησιά	384	2	0,5	0,9	154	0	0,0	119	2	1,7	93	0	0,0
Κεντρική Μακεδονία	2607	39	1,6	16,7	1071	9	0,9	857	21	2,5	597	9	1,6
Κρήτη	1074	23	2,3	9,8	439	8	1,9	389	10	2,5	208	5	2,5
Νότιο Αιγαίο	607	6	1,0	2,6	220	0	0,0	203	5	2,5	175	1	0,6
Πελοπόννησος	1000	11	1,1	4,7	456	0	0,0	361	5	1,2	259	6	2,4
Στερεά Ελλάδα	1025	9	0,9	3,8	363	2	0,6	382	7	1,8	247	0	0,0
Σύνολο	14446	234	1,6	100,0	5879	53	1,0	5590	132	2,4	3859	49	1,4

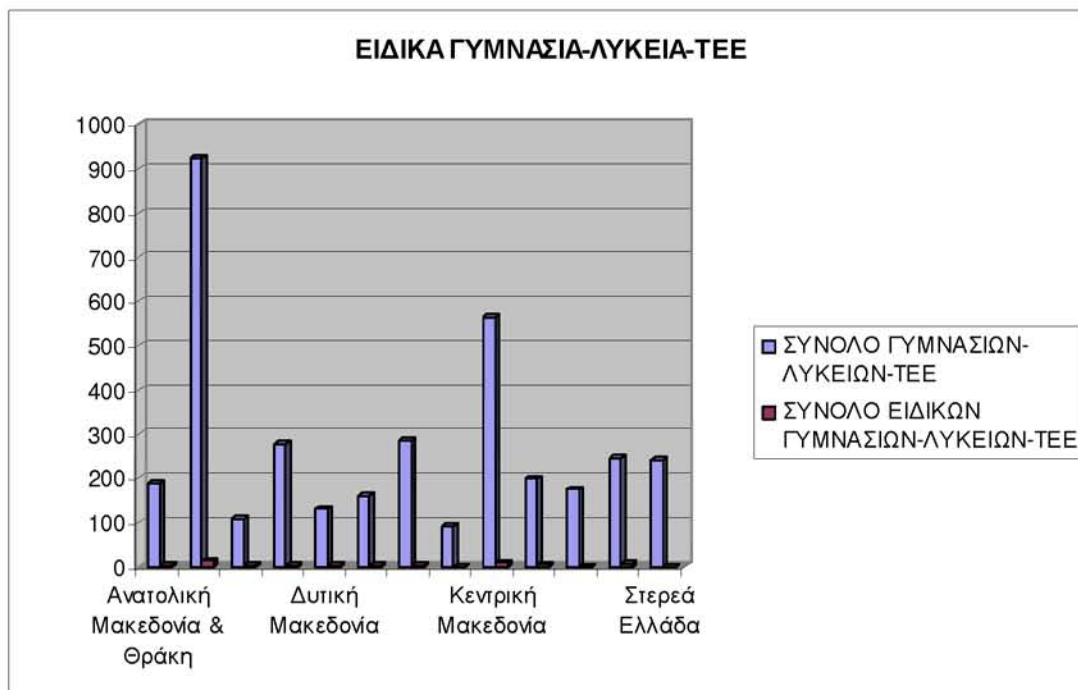
Σύμφωνα με τα δεδομένα του πίνακα 13 τα ειδικά σχολεία ανέρχονται σε 234, ποσοστό που φτάνει το 1,6% του συνόλου των σχολείων. Ωστόσο, αρκετοί από τους μαθητές με ειδικές ανάγκες καλύπτονται και από τα σχολεία με τάξεις υποδοχής ή με φροντιστηριακά μαθήματα για τις ειδικές αυτές ομάδες του πληθυσμού. Συνεπώς, οι μαθητές με ειδικές ανάγκες θα μπορούν να επωφεληθούν με την ένταξή τους σε προγράμματα Ε.Π. που υλοποιούνται στα κανονικά σχολεία, αλλά για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των προγραμμάτων Ε.Π. για τα ΑμεΑ είναι απαραίτητο να είναι προσαρμοσμένα στις ιδιαίτερες ανάγκες του και κατ' επέκταση τα προγράμματα Ε.Π. που θα αναπτυχθούν για τα ΑμεΑ θα πρέπει να εφαρμοσθούν σε όλα τα σχολεία ειδικής αγωγής, δηλαδή και στα 234.

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

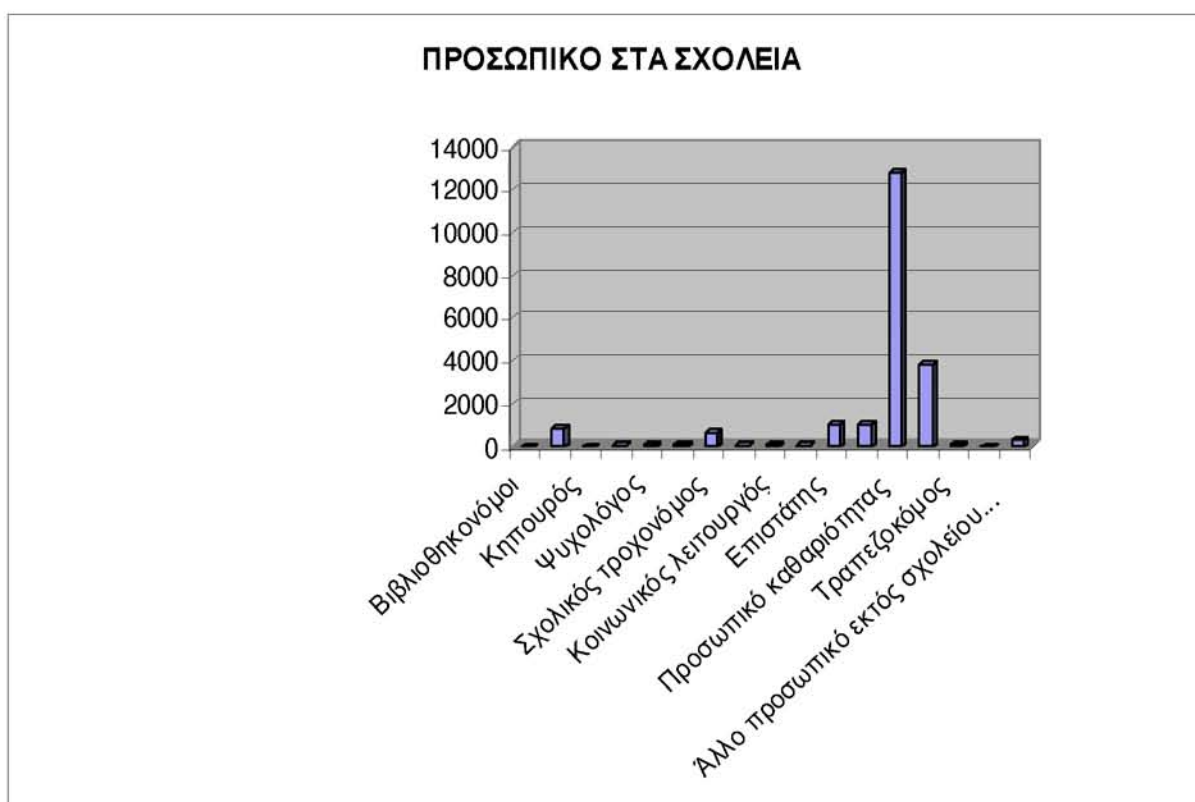
Εκτός των εκπαιδευτικών, στα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας γενικής εκπαίδευσης και ειδικής αγωγής, απασχολείται και διαφορετικών ειδικοτήτων προσωπικό (ειδικοί επιστήμονες και διοικητικό / βοηθητικό προσωπικό). Στον παρακάτω πίνακα και τα γραφήματα που ακολουθούν παρουσιάζονται οι κατηγορίες του προσωπικού.

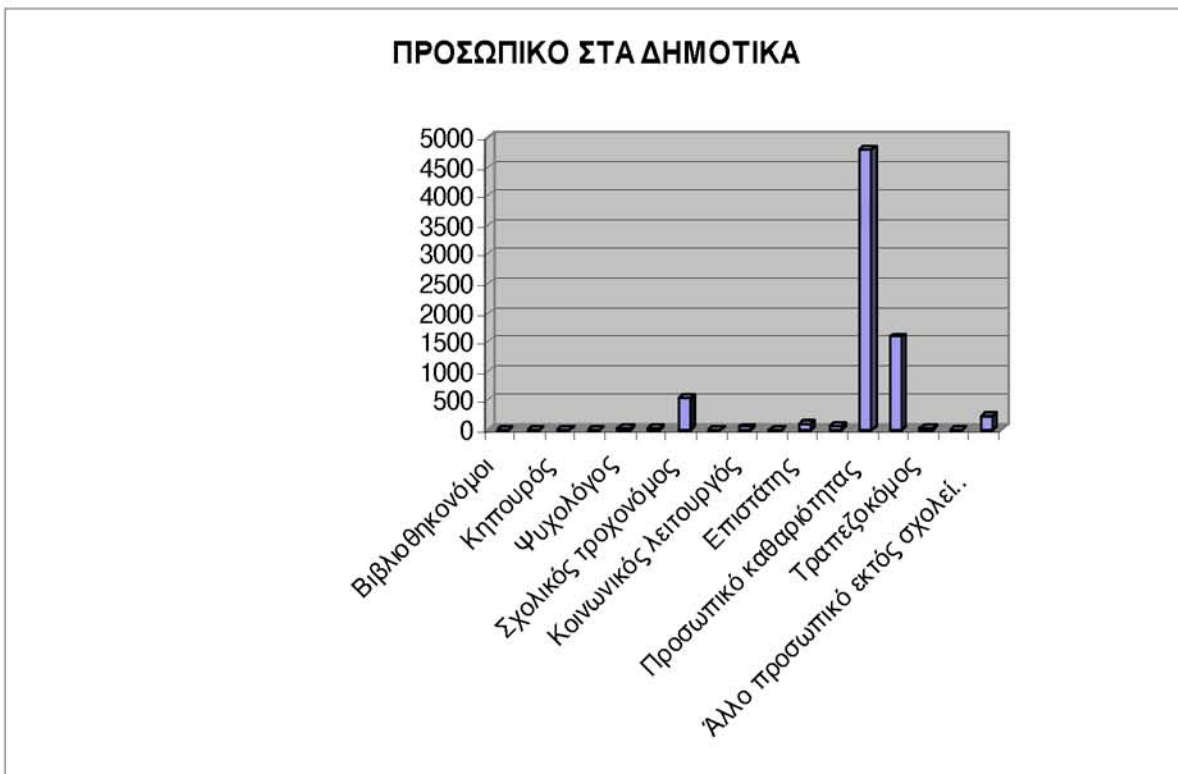
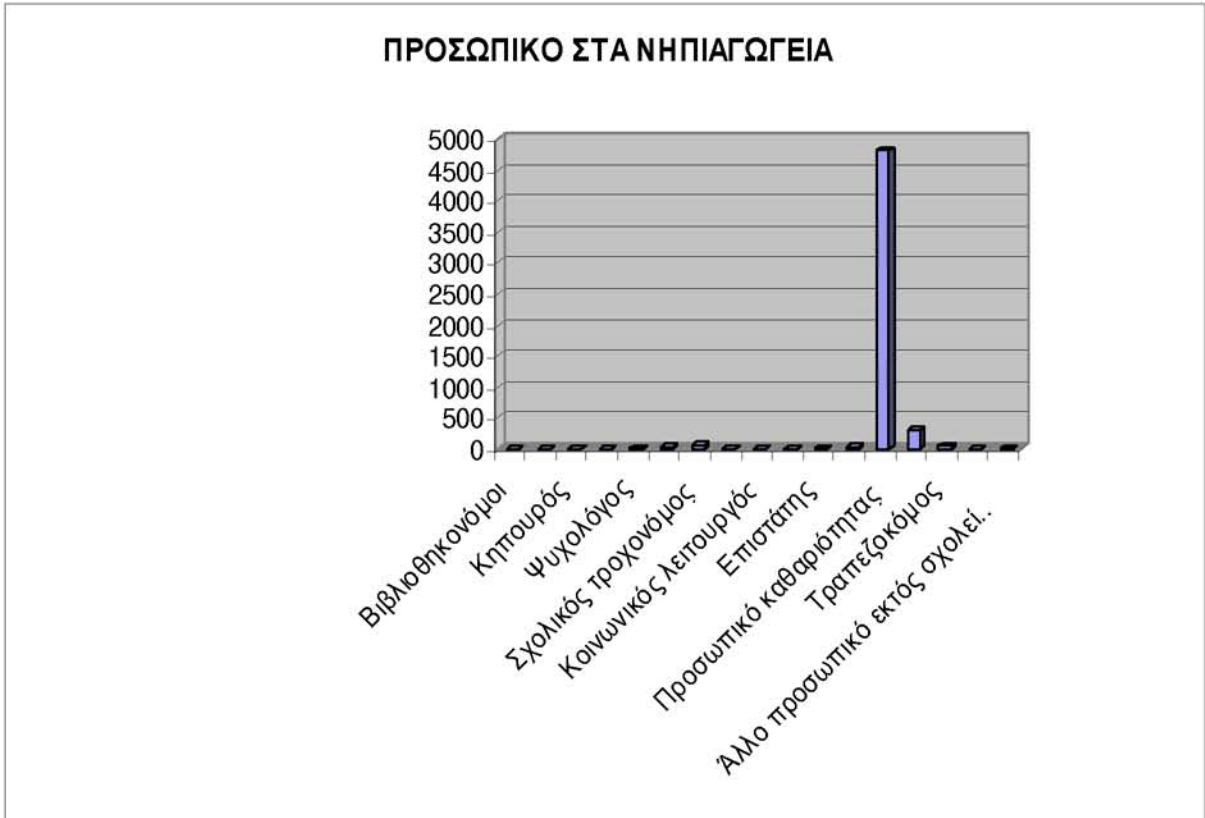
2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

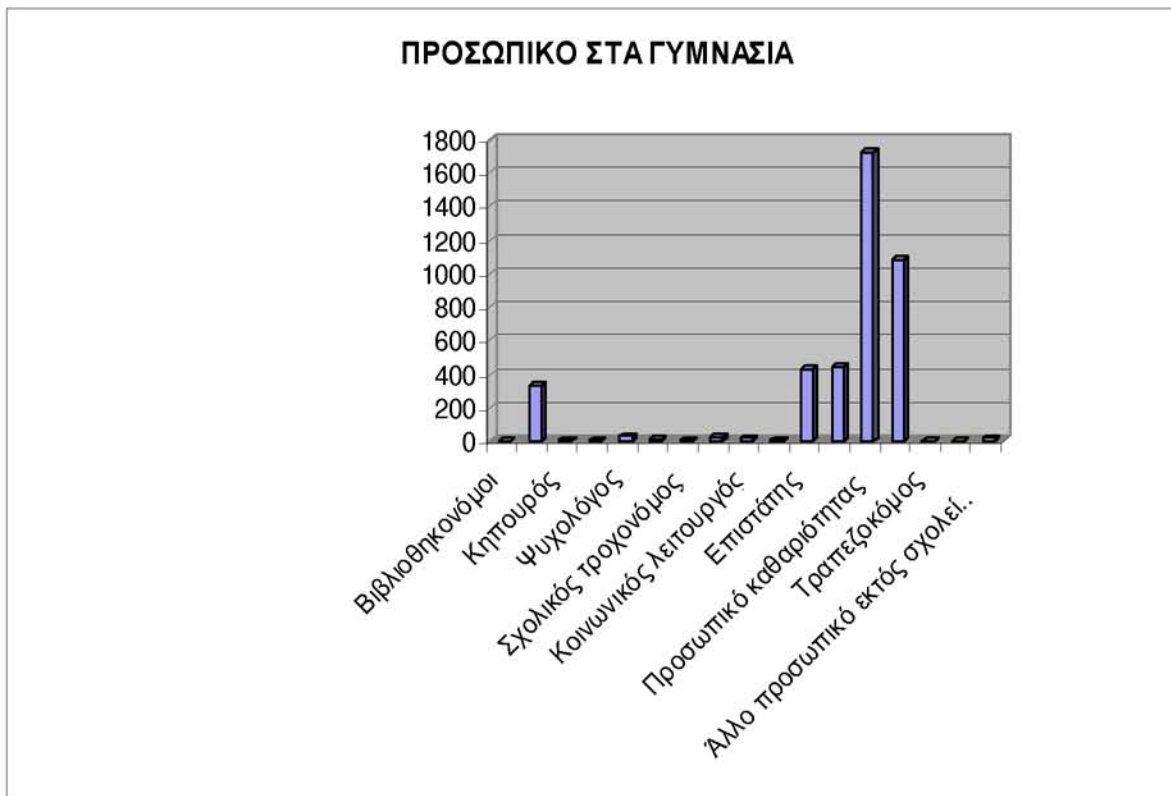
Πίνακας 14. Διοικητικό, ειδικό επιστημονικό, βοηθητικό και άλλο προσωπικό σχολικών μονάδων ανά βαθμίδα εκπαίδευσης και κατηγορία προσωπικού

Κατηγορία προσωπικού	Αριθμός και ποσοστό (%) σχολείων με προσωπικό ανά κατηγορία											
	Σύνολο σχολείων		Νηπιαγωγεία		Δημοτικά		Γυμνάσια		Λύκεια		ΤΕΕ	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Σύνολο	15621	90,5	5943	89,2	5819	89,1	1994	95,8	1405	94,3	460	90,7
Βιβλιοθηκονόμοι	9	0,1	0	0,0	1	0,0	3	0,2	3	0,2	2	0,4
Γραμματέας	827	5,7	3	0,1	4	0,1	332	17,7	376	30,0	112	24,2
Κηπουρός	13	0,1	4	0,1	3	0,1	4	0,2	2	0,2	0	0,0
Λογιστής	20	0,1	4	0,1	2	0,0	6	0,3	8	0,6	0	0,0
Ψυχολόγος	104	0,7	21	0,4	41	0,8	31	1,6	8	0,6	3	0,6
Νοσηλευτικό προσωπικό	89	0,6	30	0,6	42	0,8	11	0,6	4	0,3	2	0,4
Σχολικός τροχονόμος	611	4,2	67	1,2	537	9,9	5	0,3	2	0,2	0	0,0
Σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού	54	0,4	1	0,0	3	0,1	25	1,3	18	1,4	7	1,5
Κοινωνικός λειτουργός	81	0,6	8	0,1	47	0,9	20	1,1	3	0,2	3	0,6
Κλητήρας	25	0,2	0	0,0	5	0,1	6	0,3	10	0,8	4	0,9
Επιστάτης	1023	7,1	14	0,3	96	1,8	435	23,1	365	29,1	113	24,5
Φύλακας/ Νυχτοφύλακας	1020	7,1	34	0,6	58	1,1	443	23,6	356	28,4	129	27,9
Προσωπικό καθαριότητας	12808	88,7	4807	88,5	4788	88,4	1723	91,6	1105	88,2	385	83,3
Προσωπικό κυλικείου	3841	26,6	306	5,6	1587	29,3	1085	57,7	657	52,4	206	44,6
Τραπεζοκόμος	105	0,7	51	0,9	44	0,8	3	0,2	7	0,6	0	0,0
Δάσκαλος δημιουργικής απασχόλησης	7	0,0	3	0,1	1	0,0	3	0,2	0	0,0	0	0,0
Άλλο προσωπικό εκτός σχολείου (π.χ. εθελοντές τροχονόμοι)	289	2,0	22	0,4	234	4,3	19	1,0	9	0,7	5	1,1

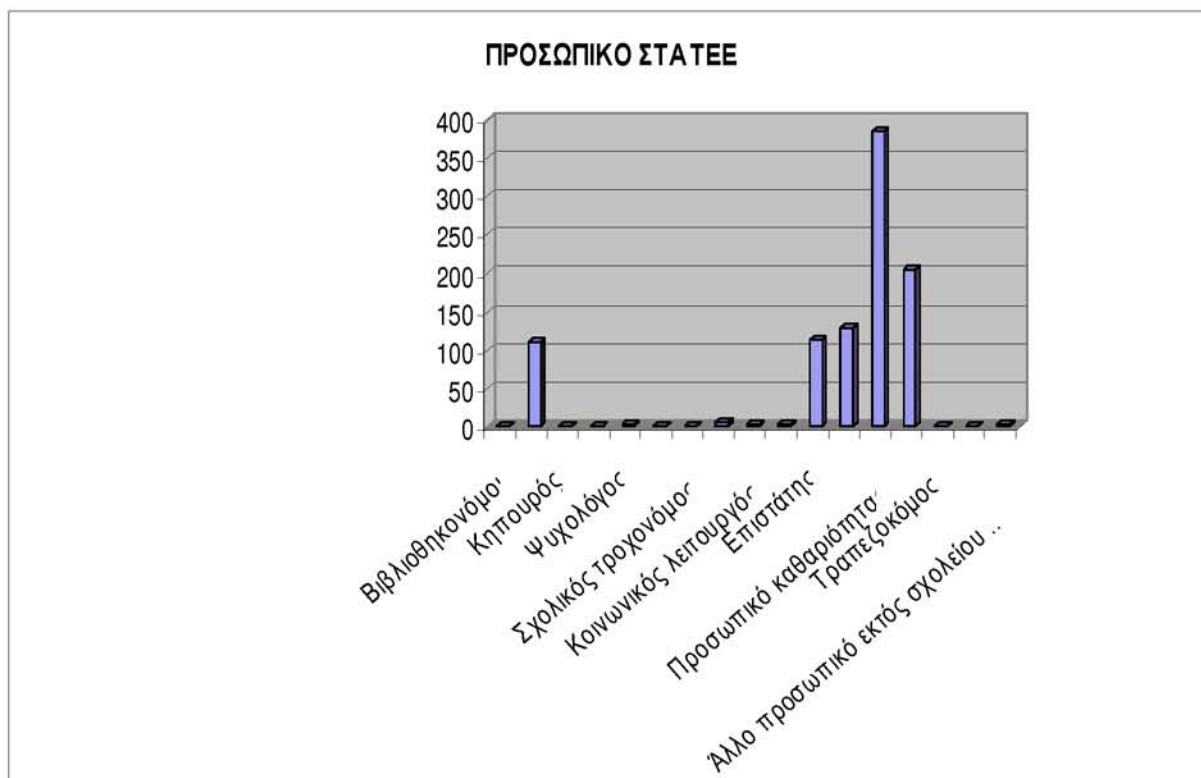
Από τα στοιχεία του πίνακα 14 διαφαίνεται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό εργαζομένων στα σχολεία εκτός από το διδακτικό προσωπικό είναι προσωπικό καθαριότητας, προσωπικό κυλικείου, νυχτοφύλακες και επιστάτες, ενώ πολύ χαμηλά ποσοστά είναι εκείνα των συμβούλων επαγγελματικού προσανατολισμού και ψυχολόγων, γεγονός που αποδεικνύει την ανάγκη να αυξηθούν αριθμητικά οι αντίστοιχες κατηγορίες προσωπικού, ώστε να μπορέσουν να προσφέρουν υπηρεσίες σε μεγαλύτερο αριθμό μαθητών.

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

2.1.4 Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (Πανεπιστήμια):

Η Διεύθυνση Προγραμματισμού & Επιχειρησιακών Ερευνών του ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ (ΥΠΕΠΘ) έχει αναρτήσει στο Διαδίκτυο ποσοτικά στοιχεία εκπαίδευσης, μεταξύ άλλων και για την Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση, στην διεύθυνση <http://www.yperpth.gr/> στην σύνδεση «Στατιστικά Δεδομένα Εκπαίδευσης».

Για την παραγωγή των ανωτέρω στοιχείων, διενεργείται, κατά δήλωση της ως άνω Διεύθυνσης του ΥΠΕΠΘ, ετήσια πανελλαδική απογραφή από τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Επιχειρησιακών Ερευνών, Τμήμα Στατιστικής και Επιχειρησιακών Ερευνών του ΥΠΕΠΘ, σε συνεργασία με τα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα αρμοδιότητας ΥΠΕΠΘ, με ποσοστό κάλυψης των στοιχείων περίπου στο 100%.

Παρακάτω και με βάση την ως άνω πηγή, παρουσιάζονται τα ποσοτικά στοιχεία των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων στην Ελλάδα που υπάγονται στο ΥΠΕΠΘ με περίοδο αναφοράς στο ακαδημαϊκό έτος 2005-2006. Τα στοιχεία αφορούν στον αριθμό των φοιτητών (ενεργών και αποφοιτησάντων), του διδακτικού και μη διδακτικού προσωπικού καθώς και στην εξέλιξη των ανωτέρω μεγεθών σε σχέση με την προηγούμενη ακαδημαϊκή περίοδο.

A) Εγγεγραμμένοι Φοιτητές

Στα 22 Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Ελλάδας αρμοδιότητας ΥΠΕΠΘ φοιτούν στα κανονικά εξάμηνα 180.983 φοιτητές. Οι φοιτητές που είναι εγγεγραμμένοι σε εξάμηνα πέραν των κανονικών ανέρχονται σε 159.304. Στο πρώτο εξάμηνο σπουδών εγγράφηκαν φοιτητές 45.661 έναντι 42.470 το προηγούμενο έτος.

Επίσης, οι φοιτητές που πήραν πτυχίο έφθασαν τους 32.962. Οι απόφοιτοι μεταπτυχιακών προγραμμάτων αυξήθηκαν από 5.484 σε 8.387 ενώ οι απόφοιτοι διδακτορικών προγραμμάτων μειώθηκαν από 1.248 σε 1153.

Η κατανομή των φοιτητών, κατά φύλο και επίπεδο εκπαίδευσης, έχει ως εξής:

Πίνακας 15. Κατανομή φοιτητών ΑΕΙ (2005-2006) [πηγή: <http://www.yperth.gr/> στην σύνδεση «Στατιστικά Δεδομένα Εκπαίδευσης»]

ΦΟΙΤΗΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟΙ		
	Α	Γ	Σ
ΣΤΗΝ ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	74345	106638	180983
ΠΕΡΑ ΤΗΣ ΚΑΝΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	84873	74431	159304
ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	159218	181069	340287
ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΠΡΩΤΟΥ ΕΤΟΥΣ	18279	27382	45661

ΦΟΙΤΗΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ		
	Α	Γ	Σ
	14757	18477	33234
	ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ		
	Α	Γ	Σ
	15697	12796	28493

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
	Α	Γ	Σ
	11958	21004	32962
	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ		
	Α	Γ	Σ
	3919	4468	8387
	ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ		
	Α	Γ	Σ
	720	433	1153

Β) Διδακτικό Προσωπικό στα ΑΕΙ

Το διδακτικό προσωπικό ανέρχεται σε 14439 πρόσωπα, η αναλογία φοιτητών ανά διδάσκοντα είναι (περίπου) 1:15

Πίνακας 16. Κατανομή διδακτικού προσωπικού ΑΕΙ(2005-2006) [πηγή: <http://www.yperth.gr/> στην σύνδεση «Στατιστικά Δεδομένα Εκπαίδευσης»]

ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	A	Γ	Σ
		9782	4657
ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	A	Γ	Σ
		2921	4871

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	A	Γ	Σ
		1647	2524
ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΩΝ	A	Γ	Σ
		1274	2347

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

ΤΕΙ:

Στους παρακάτω πίνακες εμφανίζονται τα στοιχεία από τα ΤΕΙ της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (διδασκτικό προσωπικό και φοιτητές / σπουδαστές).

Πίνακας 17. Κατανομή διδασκτικού προσωπικού ΤΕΙ (2005-2006) [πηγή: <http://www.yperth.gr/> στην σύνδεση «Στατιστικά Δεδομένα Εκπαίδευσης»]

Υ.Π.Ε.Π.Θ
ΔΙ.Π.Ε.Ε
Τμήμα Ε.Ε και Στατιστικής

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ Τ.Ε.Ι 2005-6							
Τ.Ε.Ι	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	ΜΟΝΙΜΟΙ		ΕΚΤΑΚΤΟΙ		ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	
		ΣΥΝΟΛΟ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
1	ΑΘΗΝΑΣ	676	318	1.491	805	2.167	1.123
2	ΚΟΖΑΝΗ	109	29	531	179	640	208
	ΓΡΕΒΕΝΑ	0	0	24	7	24	7
	ΚΑΣΤΟΡΙΑ	9	2	138	67	147	69
	ΦΛΩΡΙΝΑ	34	5	99	42	133	47
	ΣΥΝΟΛΟ	152	36	792	295	944	331
3	ΑΡΤΑ	51	17	361	150	412	167
	ΠΡΕΒΕΖΑ	13	3	73	28	86	31
	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	25	8	100	56	125	64
	ΙΩΑΝΝΙΝΑ	17	7	246	192	263	199
	ΣΥΝΟΛΟ	106	35	780	426	886	461
4	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	418	155	999	479	1.415	834
	ΚΙΛΙΚΙΑ	5	4	30	8	35	12
	ΚΑΤΕΡΙΝΗ	3	0	32	6	35	6
	ΜΟΥΔΑΝΙΑ	8	4	45	17	53	21
	ΣΥΝΟΛΟ	432	163	1.106	510	1.538	673
5	ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ	7	4	34	14	41	18
	ΛΗΞΟΥΡΙ	4	2	39	13	43	15
	ΛΕΥΚΑΔΑ	0	0	30	15	30	15
	ΣΑΚΥΝΣΟΣ	2	2	36	15	38	17
	ΣΥΝΟΛΟ	13	8	139	57	152	65
6	ΚΑΒΑΛΑ	111	27	373	104	484	131
	ΔΡΑΜΑ	16	6	84	15	100	21
	ΣΥΝΟΛΟ	127	33	457	119	584	152
7	ΚΑΛΑΜΑΤΑ	65	20	286	84	351	104
	ΣΠΑΡΤΗ	0	0	12	2	12	2
	ΣΥΝΟΛΟ	65	20	298	86	363	106
8	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	204	50	627	275	831	325
	ΡΕΘΥΜΝΟ	9	1	31	10	40	11
	ΙΕΡΑΠΕΤΡΑ	1	0	24	8	25	8
	ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ	1	1	28	8	29	9
	ΣΗΤΕΙΑ	4	2	37	18	41	20
	ΧΑΝΙΑ	30	3	102	26	132	29
ΣΥΝΟΛΟ	249	57	849	345	1.098	402	
9	ΛΑΜΙΑ	68	13	336	178	404	191
	ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ	13	5	37	11	50	16
	ΑΜΦΙΣΣΑ	3	1	37	13	40	14
	ΣΥΝΟΛΟ	84	19	410	202	494	221
10	ΛΑΡΙΣΑ	252	62	702	288	954	348
	ΚΑΡΔΙΤΣΑ	26	6	117	47	143	53
	ΤΡΙΚΑΛΑ	1	1	6	2	7	3
	ΣΥΝΟΛΟ	279	69	825	335	1.104	404
11	ΜΕΣΣΟΛΟΓΓΙ	60	16	238	80	298	96
	ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ	2	0	21	3	23	3
	ΣΥΝΟΛΟ	62	16	259	83	321	99
12	ΠΑΤΡΑ	177	68	747	349	924	417
	ΑΜΑΛΙΑΔΑ	0	0	23	4	23	4
	ΠΥΡΓΟΣ	0	0	19	6	19	6
	ΑΙΓΙΟ	0	0	37	14	37	14
	ΣΥΝΟΛΟ	177	68	826	373	1.003	441
13	ΠΕΙΡΑΙΑ	263	51	804	251	1.067	302
	ΣΠΕΤΣΕΣ	6	1	8	2	14	3
	ΣΥΝΟΛΟ	269	52	812	253	1.081	305
14	ΣΕΡΡΩΝ	77	13	358	93	435	106
15	ΧΑΛΚΙΔΑΣ	99	22	314	81	413	103
ΣΥΝΟΛΟ ΤΕΙ		2.867	929	9.716	4.063	12.583	4.992
16	ΑΣΠΑΙΤΕ	50	13	124	37	174	50
ΣΥΝΟΛΟ ΤΕΙ & ΑΣΠΑΙΤΕ		2.917	942	9.840	4.100	12.757	5.042

Συλλογή και επεξεργασία στοιχείων: ΣΙΜΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

Πίνακας 18. Κατανομή φοιτητών ΤΕΙ (2005-2006) [πηγή: <http://www.yperth.gr/> στην σύνδεση «Στατιστικά Δεδομένα Εκπαίδευσης»]

ΥΠ.Ε.Π.Θ
ΔΙ.Π.Ε.Ε
Τμήμα Ε.Ε και Στατιστικής

		ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ Τ.Ε.Ι 2005-6										
Τ.Ε.Ι	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ ΣΤΑ ΚΑΝΟΝΙΚΑ ΕΞΑΜΗΝΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ		ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ ΠΕΡΑΝ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΚΩΝ ΕΞΑΜΗΝΩΝ		ΣΥΝΟΛΟ ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΩΝ		Α' ΕΤΟΣ ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ		ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ		
		(α)	(β)	(γ+δ)	(ε)	(ς)						
		ΣΥΝΟΛΟ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	
1	ΑΘΗΝΑΣ	22.860	14.297	12.078	6.210	34.938	20.507	4.719	2.912	3.671	2.543	
2	ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	ΚΟΖΑΝΗ	9.479	4.098	3.517	1.341	12.996	5.439	2.141	946	771	400
		ΓΡΕΒΕΝΑ	536	284	0	0	536	284	165	87	0	0
		ΚΑΣΤΟΡΙΑ	3.581	1.841	1.153	695	4.734	2.838	779	445	215	148
		ΦΛΟΡΙΝΑ	3.846	1.685	1.387	670	5.233	2.356	822	429	152	88
	ΣΥΝΟΛΟ	17.442	7.908	6.057	2.706	23.499	10.614	3.907	1.907	1.138	634	
3	ΗΠΕΙΡΟΥ	ΑΡΤΑ	3.484	1.827	1.532	756	4.996	2.385	873	431	227	134
		ΠΡΕΒΕΖΑ	1.597	914	602	367	2.199	1.281	429	238	247	182
		ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	1.788	1.066	807	428	2.595	1.494	386	219	125	89
		ΙΩΑΝΝΙΝΑ	2.114	1.859	536	488	2.650	2.347	592	518	442	407
	ΣΥΝΟΛΟ	8.983	5.466	3.477	2.041	12.440	7.507	2.280	1.403	1.041	812	
4	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	16.957	9.561	7.725	3.701	24.682	13.262	3.854	2.172	2.474	1.678
		ΚΙΛΚΙΣ	622	550	234	198	856	754	148	134	104	95
		ΚΑΤΕΡΙΝΗ	416	271	0	0	416	271	131	87	0	0
		ΜΟΥΔΑΝΙΑ	565	239	215	84	780	323	130	56	8	4
	ΣΥΝΟΛΟ	18.560	10.627	8.174	3.983	26.734	14.610	4.263	2.449	2.586	1.780	
5	ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ	817	355	130	40	947	385	325	103	45	30
		ΙΘΙΟΥΨΑ	772	298	109	34	881	332	288	143	10	3
		ΛΕΥΚΑΔΑ	475	242	0	0	475	242	166	87	0	0
		ΖΑΚΥΝΘΟΣ	418	287	0	0	418	287	122	89	0	0
	ΣΥΝΟΛΟ	2.482	1.182	239	74	2.721	1.256	931	522	55	33	
6	ΚΑΒΑΛΑΣ	ΚΑΒΑΛΑ	6.813	2.824	3.341	1.431	10.754	4.055	1.779	707	715	402
		ΔΡΑΜΑ	1.058	673	332	161	1.388	834	316	219	81	59
	ΣΥΝΟΛΟ	7.869	3.297	4.273	1.592	12.142	4.889	2.095	926	796	461	
7	ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΚΑΛΑΜΑΤΑ	5.540	3.276	1.878	897	7.418	4.173	1.483	877	407	279
		ΣΠΑΡΤΗ	155	51	0	0	155	51	0	0	0	0
		ΣΥΝΟΛΟ	5.695	3.327	1.878	897	7.573	4.224	1.483	877	407	279
8	ΚΡΗΤΗΣ	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	9.223	4.590	4.395	2.246	14.112	6.838	2.112	1.072	555	314
		ΡΕΘΥΜΝΙΟ	446	104	284	78	730	182	79	19	31	5
		ΙΡΑΠΗΤΡΑ	561	348	0	0	561	348	203	123	0	0
		ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ	448	295	0	0	448	295	144	101	0	0
		ΕΡΤΕΙΑ	607	504	233	161	840	665	120	99	61	50
		ΧΑΝΙΑ	1.482	453	410	82	1.872	535	315	98	59	10
	ΣΥΝΟΛΟ	12.747	6.294	5.816	2.589	18.563	8.883	2.973	1.510	739	379	
9	ΛΑΜΙΑΣ	ΛΑΜΙΑ	3.910	1.387	1.024	332	4.934	1.719	1.118	442	449	234
		ΚΑΡΦΥΛΙΝΗΣ	601	328	145	49	746	377	188	106	74	40
		ΑΜΦΙΣΣΑ	652	433	376	246	1.028	679	211	135	66	22
		ΣΥΝΟΛΟ	5.163	2.148	1.545	627	6.708	2.775	1.515	683	591	296
10	ΛΑΡΙΣΣΑΣ	ΛΑΡΙΣΣΑ	12.104	5.516	6.407	2.475	18.511	7.991	3.182	1.480	1.470	972
		ΚΑΡΑΪΤΣΑ	1.605	837	684	309	2.289	1.148	419	215	102	61
		ΤΡΙΚΑΛΑ	88	54	0	0	88	54	0	0	0	0
	ΣΥΝΟΛΟ	13.797	6.407	7.091	2.784	20.888	9.191	3.571	1.695	1.572	1.033	
11	ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ	5.882	2.729	2.816	1.115	8.478	3.644	1.748	807	621	380
		ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ	353	94	0	0	353	94	175	52	0	0
	ΣΥΝΟΛΟ	6.215	2.823	2.816	1.115	8.831	3.938	1.921	859	621	380	
12	ΠΑΤΡΑΣ	ΠΑΤΡΑ	12.346	6.783	6.517	2.357	17.863	9.140	2.563	1.434	2.007	1.327
		ΑΜΑΛΙΑΔΑ	475	216	0	0	475	216	162	70	0	0
		ΠΥΡΓΟΣ	431	301	0	0	431	301	178	123	0	0
		ΑΙΓΙΟ	551	328	0	0	551	328	224	141	0	0
	ΣΥΝΟΛΟ	13.803	7.628	6.517	2.357	19.320	9.985	3.127	1.768	2.007	1.327	
13	ΠΕΙΡΑΙΑ	ΠΕΡΙΒΛΕΤΑΣ	9.472	3.040	6.216	1.554	15.688	4.594	1.320	422	1.360	569
		ΣΠΕΤΣΕΣ	197	129	0	0	197	129	108	75	0	0
	ΣΥΝΟΛΟ	9.669	3.169	6.216	1.554	15.885	4.723	1.428	497	1.360	569	
14	ΣΕΡΡΩΝ	6.923	2.797	3.848	1.700	10.771	4.497	1.729	720	643	327	
15	ΧΑΛΚΙΔΑΣ	6.129	1.822	4.696	1.423	10.735	3.245	1.571	470	682	350	
	ΣΥΝΟΛΟ ΤΕΙ	159.317	79.192	73.431	31.652	231.748	110.844	37.513	19.198	17.909	11.203	
16	ΑΣΠΑΙΤΕ	1.466	401	491	73	1.957	474	389	117	213	65	
	ΣΥΝΟΛΟ ΤΕΙ & ΑΣΠΑΙΤΕ	159.783	79.593	73.922	31.725	233.705	111.318	37.902	19.315	18.122	11.268	

Συλλογή και επεξεργασία στοιχείων: ΣΙΜΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

2.1.5. Επαγγελματική Εκπαίδευση & Κατάρτιση

Η γενική εκπαίδευση στοχεύει σε μια ευρύτερη και πολυμερή καλλιέργεια του νέου ατόμου, ενώ η επαγγελματική εκπαίδευση αποσκοπεί στην απόκτηση βασικών επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων, σ' ένα ευρύτερο κλάδο οικονομικής δραστηριότητας ή επαγγελμάτων. Με τον όρο κατάρτιση περιγράφεται η συστηματικά οργανωμένη διαδικασία απόκτησης εξειδικευμένων επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων, οι οποίες ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένες εργασιακές απαιτήσεις. Ο απόφοιτος αποκτά μια σχετικά μεγάλη επαγγελματική ευελιξία, αλλά μόνο μικρή προσαρμογή σε απαιτήσεις συγκεκριμένων θέσεων εργασίας. Η κατάρτιση μπορεί να είναι: *αρχική*, δηλαδή να αφορά σ' ένα πρώτο κύκλο κατάρτισης για ένα συγκεκριμένο επάγγελμα ή *συνεχιζόμενη*, δηλαδή να αποβλέπει στην ανανέωση, αναβάθμιση κι εκσυγχρονισμό των επαγγελματικών δεξιοτήτων⁵.

Μεταδευτεροβάθμια επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση⁶

Μεταδευτεροβάθμια αρχική επαγγελματική κατάρτιση παρέχεται στα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) ως εξής:

- στα ΙΕΚ του ΟΕΕΚ,
- στα ΙΕΚ του ΟΑΕΔ, και
- σε ιδιωτικά ΙΕΚ που εποπτεύονται από τον ΟΕΕΚ.

Πίνακας 19. Σπουδαστικό δυναμικό των ΙΕΚ του ΟΕΕΚ (Α' Εξάμηνο 2001) [πηγή: Βρετάκου & Ρουσέας, 2002, σ. 27)

⁵ Τζέπογλου, Σ., Κεδράκα, Κ., Κρασσάς, Σ. (2001). *Επικαιροποίηση του συστήματος της κατάρτισης*. Αθήνα: ΠΙ

⁶ Βρετάκου, Β., Ρουσέας, Π. (2002). *Επαγγελματική Εκπαίδευση & Κατάρτιση στην Ελλάδα - Συνοπτική περιγραφή*. [Cedefop Reference series; 50]. Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. [ανάκτηση: http://www.pischools.gr/programs/par/pdf/erevnes_C4_5135_el.pdf]

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

Τομείς ΙΕΚ	Σπουδαστικό δυναμικό	%
Χρηματοπιστωτικών και διοικητικών υπηρεσιών	9 769	32,1
Υγείας υγείας-αισθητικής-κοινωνικών υπηρεσιών	4 628	15,2
Πληροφορικής-τηλεπικοινωνιών-δικτύων	4 529	14,9
Ηλεκτρολογίας-μηχανολογίας- ηλεκτρονικών	3 453	11,3
Εφαρμοσμένων τεχνών	2 456	8,1
Τουρισμού-μεταφορών	2 178	7,2
Δομικών και συναφών κατασκευών	949	3,1
Επικοινωνίας και μέσων μαζικής ενημέρωσης	875	2,9
Τροφίμων και ποτών	778	2,6
Γεωτεχνικός	494	1,6
Ένδυσης και υπόδησης	187	0,6
Πολιτισμού-αθλητισμού	167	0,6
Χημικής βιομηχανίας	12	0,1
Ενέργειας-περιβάλλοντος	0	0
Σύνολο	30 475	100,00

Πηγή: ΟΕΕΚ- Δ/ση Προγραμματισμού και Ανάπτυξης (Τμήμα Μελετών)

Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση

Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ)

Οι ιδιωτικοί (κερδοσκοπικοί ή μη) και δημόσιοι φορείς παροχής συνεχιζόμενης κατάρτισης οι οποίοι αξιολογούνται θετικά από το ΕΚΕΠΙΣ, πιστοποιούνται ως Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) και εξασφαλίζουν χρηματοδότηση από εθνικούς (Υπουργείο Εργασίας) και κοινοτικούς πόρους (Ευρωπαϊκά ταμεία ΕΚΤ και ΕΤΠΑ). Τα ΚΕΚ σχεδιάζουν, οργανώνουν και υλοποιούν προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης για εργαζόμενους και άνεργους, αποφοίτους όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων, σε πολλούς τομείς (περιβάλλον, υγεία, εκπαίδευση, γεωργία, οικονομία, υπηρεσίες, κτλ.).

Δομές Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης του ΟΑΕΔ

Ο ΟΑΕΔ διαθέτει κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης, μη πιστοποιημένα από το ΕΚΕΠΙΣ, στα οποία παρέχεται συνεχιζόμενη κατάρτιση για εργαζόμενους και άνεργους και τα οποία απορροφούν το μεγαλύτερο μέρος των διατιθέμενων από το ΥΠΕΚΑ σχετικών κονδυλίων. Το έτος 2000 έλαβαν μέρος σε προγράμματα που χρηματοδοτήθηκαν από πόρους της εργοδοτικής εισφοράς 0,45% 107972 εργαζόμενοι.

Άλλες Δομές Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης⁷

Δομές συνεχιζόμενης κατάρτισης μη πιστοποιημένες από το ΕΚΕΠΙΣ διαθέτουν εκτός από τον ΟΑΕΔ και οι παρακάτω φορείς:

- Το Υπουργείο Ανάπτυξης μέσω των Σχολών Τουριστικής Εκπαίδευσης
- Το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας μέσω των Κέντρων Επιμόρφωσης Στελεχών Εμπορικού Ναυτικού

⁷ Πηγή: Τζέπογλου κ.ά., ό.π.

- Το Υπουργείο Γεωργίας μέσω του Οργανισμού ΔΗΜΗΤΡΑ και των Κέντρων Γεωργικής Εκπαίδευσης
- Το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας μέσω των νοσηλευτικών του ιδρυμάτων και των ιδρυμάτων κοινωνικής πρόνοιας
- Η Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων (ΓΓΕΕ), η οποία εκτός από επαγγελματική κατάρτιση σε πιστοποιημένο ΚΕΚ, προσφέρει και προγράμματα βασικών δεξιοτήτων και νέων βασικών δεξιοτήτων, συμβουλευτικής, πολιτισμού, κ.ά.
- Σε νομαρχιακό επίπεδο συνεχιζόμενη κατάρτιση αλλά και προγράμματα ευρύτερης επιμόρφωσης ενηλίκων παρέχονται από τις Νομαρχιακές Επιτροπές Λαϊκής Επιμόρφωσης (ΝΕΛΕ).

2.1.6. Σχολική διαρροή

Ως σχολική διαρροή θεωρείται η πρόωρη και ανεπιθύμητη διακοπή της διαδικασίας απόκτησης γνώσεων και δεξιοτήτων απαραίτητων για την ένταξη στην ενήλικη ζωή. Η EUROSTAT θεωρεί ότι η σχολική διαρροή αφορά νέους ηλικίας 18-24 ετών που δεν έχουν ολοκληρώσει την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και δεν παρακολουθούν άλλο πρόγραμμα εκπαίδευσης ή κατάρτισης.

Η παρούσα μελέτη λαμβάνει υπόψη, κυρίως, τα δεδομένα, τις αναλύσεις και τα συμπεράσματα των στοιχείων για τη *σχολική διαρροή* από τις τέσσερις έρευνες καταγραφής της μαθητικής διαρροής του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου⁸. Η πρώτη από αυτές τις έρευνες έγινε το 1994 και αφορούσε τον κατώτερο κύκλο της (υποχρεωτικής) δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (γυμνάσιο). Από το 1999 λειτούργησε στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο το *"Παρατηρητήριο Μετάβασης στην Εκπαίδευση και την Αγορά Εργασίας Μαθητών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης"*, το οποίο είχε ως μία από τις δραστηριότητές του την καταγραφή, σε τακτά χρονικά διαστήματα, της μαθητικής διαρροής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (γυμνάσιο, ενιαίο λύκειο, ΤΕΕ). Στο πλαίσιο αυτό έγινε η δεύτερη έρευνα καταγραφής της μαθητικής διαρροής, η οποία ξεκίνησε το 2000 και ολοκληρώθηκε το 2001. Και η έρευνα αυτή αφορούσε τον κατώτερο κύκλο της δευτεροβάθμιας (υποχρεωτικής) εκπαίδευσης, το γυμνάσιο. Η τρίτη έρευνα ξεκίνησε το 2005 και ολοκληρώθηκε το 2006 και επεκτάθηκε στον ανώτερο κύκλο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ενιαίο λύκειο, ΤΕΕ). Η έρευνα αυτή κατέγραψε τη διαρροή των μαθητών που γράφτηκαν στην Α' τάξη γυμνασίου, ενιαίου λυκείου και ΤΕΕ το σχολικό έτος 2000-01. Η πιο πρόσφατη έρευνα⁹ ξεκίνησε στα τέλη του 2007 και ολοκληρώθη-

⁸ Οι έρευνες αυτές είναι δημοσιευμένες και στην ιστοσελίδα του «Παρατηρητηρίου Μετάβασης», στο δικτυακό τόπο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.pi-schools.gr/programs/par/p5.html>

⁹ Ρουσέας, Π., Βρετάκου, Β. (2008). Έρευνα καταγραφής της μαθητικής διαρροής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση μέσω διαδικτύου (γενιά μαθητών 2003-04). *Ανάπτυξη Παρατηρητηρίου Μετάβασης Αποφοίτων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στην Αγορά Εργασίας" (Β' ΕΠΕΑΕΚ, Γ' ΚΠΣ)*. Αθήνα: ΠΙ [ανάκτηση: <http://www.pi-schools.gr/programs/par/p5.html>]

κε την άνοιξη του 2008 καταγράφοντας τη διαρροή των μαθητών που γράφτηκαν στην Α' τάξη γυμνασίου, ενιαίου λυκείου και ΤΕΕ το σχολικό έτος 2003-04.

Παράλληλα έχουν ληφθεί υπόψη αυτής της μελέτης και τα δεδομένα από τα παραδοτέα της μελέτης του ΥΠΕΠΘ «Μελέτη για την καταπολέμηση της σχολικής διαρροής» που εντάσσεται στο Μέτρο 6.2. «Μελέτες ωρίμανσης και προετοιμασίας της Δ' προγραμματικής περιόδου» του Ε.Π. «Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση» 2000-2006 και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και την Ε.Ε στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ.

2.1.6.2. Στοιχεία για τη μαθητική διαρροή

Στην έρευνα: «Η γυμνασιακή διαρροή στην Ελλάδα: ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία» του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου¹⁰, αναφέρεται ότι στην Ελλάδα:

«...η μαθητική διαρροή στο Γυμνάσιο, αν και μειώνεται και δεν διαφοροποιείται από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εξακολουθεί να είναι σημαντική, συσχετίζοντάς την και με το δημογραφικό πρόβλημα της χώρας, με συνέπεια ένας αρκετά μεγάλος αριθμός νέων να μην αρχίζουν καν ή να μην ολοκληρώνουν τη φοίτηση στο Γυμνάσιο και να μην έχουν καθόλου τυπικά προσόντα στην αναζήτηση εργασίας. Οι νέοι αυτοί δεν έχουν άλλες ευκαιρίες να αναπληρώσουν το εκπαιδευτικό τους κενό, να επαναπροσανατολιστούν για κάποιο άλλο τύπο σχολείου ή για κάποιο σχήμα επαγγελματικής κατάρτισης ή έστω να πιστοποιήσουν προσόντα που εμπειρικά απέκτησαν και να ενταχθούν σε κάποιο άτυπο επιμορφωτικό πρόγραμμα, εφόσον όλα τα προγράμματα κατάρτισης προϋποθέτουν απολυτήριο Γυμνασίου ή Λυκείου. Τη μειονεκτική τους θέση ενισχύει το γεγονός ότι η κοινωνία στην οποία ζουν απέχει πολύ από εκείνη των γονέων τους και προσφέρει πολύ λίγες θέσεις για ανειδίκευτους ή για άτομα με χαμηλά τυπικά προσόντα. Κι αυτό γιατί οι επιπτώσεις της υψηλής τεχνολογίας έχουν ανάλογο αντίκτυπο και στη χώρα μας, και οι Ευρωπαϊκές οικονομικές

¹⁰ Παλαιοκρασσάς, Σ., Ρουσέας, Π., Βρετάκου, Β. (1997). Η γυμνασιακή διαρροή στην Ελλάδα: ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία. Πρακτικά Ευρωπαϊκού Συμποσίου για τη Σχολική Αποτυχία. ΑΘΗΝΑ 8, 9 και 10 Δεκεμβρίου 1996, σσ. 68-76. [Ανάκτηση: <http://www.pischools.gr/programs/par/p5.html>]

τάσεις επηρεάζουν ολοένα και πιο πολύ και τη ζήτηση επαγγελματών σε εθνικό επίπεδο. Ήδη παρατηρείται και προβλέπεται πιο έντονη στο μέλλον η πτωτική πορεία της απασχόλησης στον παραδοσιακά ισχυρό στην Ελλάδα αγροτικό τομέα, στη μεταποίηση και στις κατασκευές, στους τομείς δηλαδή που συγκεντρώνουν εργατικό δυναμικό με σχετικά χαμηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης. Από την άλλη πλευρά, αυξάνονται διαρκώς οι προοπτικές απασχόλησης στις υπηρεσίες (τουρισμό, επικοινωνίες, συγκοινωνίες, ασφάλιση, υγεία κτλ.), που φαίνεται να συγκεντρώνουν υψηλά ποσοστά πτυχιούχων. Τέλος, πολλές θέσεις εργασίας χαμηλού επιπέδου καταλαμβάνονται πλέον από το εισρέον ξένο, συχνά παράνομο και γι' αυτό φθηνότερο εργατικό δυναμικό.

Σήμερα βέβαια πολλοί από τους νέους αυτούς έχουν ακόμη τη δυνατότητα απασχόλησης σε εργασίες της οικογένειας ή σε άλλες ανειδίκευτες εργασίες. Αυτός είναι ο λόγος άλλωστε που η κατηγορία αυτή εμφανίζεται στις στατιστικές ανεργίας με αισθητά χαμηλά ποσοστά, πολύ χαμηλότερα από εκείνα των αποφοίτων μέσης εκπαίδευσης.

Συγκεκριμένα, το ποσοστό ανεργίας ατόμων χαμηλού επιπέδου εκπαίδευσης, σύμφωνα με στοιχεία του IRDAC, είναι μικρότερο (0,8 φορές) από το αντίστοιχο ποσοστό ανεργίας ατόμων υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης. Αυτό όμως στο μέλλον προβλέπεται να ότι θα αντιστραφεί, τουλάχιστον εν μέρει. Λόγω των ολοένα αυξανόμενων απαιτήσεων και της ανάγκης εξορθολογισμού της αγοράς εργασίας θεωρείται πολύ πιθανό ότι οι νέοι αυτοί, ακόμη και αν εξασφαλίσουν προσωρινά κάποια εργασία, θα κινδυνεύσουν να βρεθούν στο περιθώριο της οικονομικής δραστηριότητας» (Παλαιοκρασσάς κ.ά., 1997).

Στην ίδια μελέτη η μαθητική διαρροή παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα και η μείωσή της από τη δεκαετία του '80 στη δεκαετία του '90 αποδίδεται:

- *Στις αυξημένες δυνατότητες πληροφόρησης που έχει το άτομο ακόμη και στις πιο απομακρυσμένες περιοχές της χώρας.*
- *Στη γενικότερη άνοδο του επιπέδου εκπαίδευσης του πληθυσμού, που συντελέστηκε μέσα στην τελευταία δεκαετία.*
- *Σε πιθανή άνοδο του οικονομικού επιπέδου της οικογένειας*

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Μαθητική διαρροή στο σύνολο της χώρας						
Φουρνιά μαθητών	1. Γράφτηκαν κανονικά		2. Φοίτησαν κανονικά		3. Μαθητική διαρροή	
	N	%	N	%	N	%
1987/88	140.000	100,00	122.956	87,40	17.731	12,60
1989/90	139.261	100,00	123.175	88,45	16.086	11,55
1991/92	140.658	100,00	127.157	90,40	13.501	9,60

[πηγή: Παλαιοκρασσάς κ.ά., 1997]

Τα παιδιά που εγκαταλείπουν το Γυμνάσιο προέρχονται κυρίως από οικογένειες χαμηλού κοινωνικοοικονομικού και εκπαιδευτικού επιπέδου, πολλές από τις οποίες αντιμετωπίζουν και πρόσθετα προβλήματα (ασθένειες, χωρισμός γονέων, θάνατος ενός ή και των δύο γονέων). Ως σημαντικότερες λόγος για τη διακοπή της φοίτησης στο Γυμνάσιο προβάλλεται από τους νέους η δυσκολία που αντιμετώπιζαν στα μαθήματα. Οι 7 νέοι στους 10 που παρουσιάστηκαν στο Γυμνάσιο, πριν διακόψουν τη φοίτηση είχαν χάσει μία ή περισσότερες σχολικές χρονιές. Οι περισσότεροι μετάνιωσαν γιατί συνειδητοποίησαν την αναγκαιότητα του απολυτηρίου Γυμνασίου, γιατί διαπίστωσαν ότι χωρίς ουσιαστικά και τυπικά επαγγελματικά εφόδια απειλούνται άμεσα από την ανεργία. Οι νέοι στερούνται σε μεγάλο βαθμό επαγγελματικής και εκπαιδευτικής πληροφόρησης και έχουν αποφασίσει για το επάγγελμα που θέλουν να ασκήσουν στο μέλλον βασιζόμενοι στις πληροφορίες που είχαν κυρίως από το οικογενειακό τους περιβάλλον. Από τους νέους που έχουν διακόψει τη φοίτηση στο Γυμνάσιο, περισσότεροι από 8 στους 10 επιθυμούν να παρακολουθήσουν προγράμματα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΚ). Η εμπλοκή μεγάλης μερίδας των νέων αυτών με την εργασία υπογραμμίζει κυρίως το μέγεθος της ανάγκης για επιβίωση που τους ωθεί – σε συνδυασμό με τη χαμηλή σχολική επίδοση – στην εγκατάλειψη του σχολείου, αλλά και το γεγονός ότι οι περισσότεροι από τους νέους που εγκαταλείπουν το Γυμνάσιο βρίσκονται μέσα στο πλαίσιο ισχυρού κοινωνικοποιητικού μηχανισμού (της εργασίας) (Παλαιοκρασσάς κ.ά., 1997).

Παράλληλα, τα πιο επικαιροποιημένα στοιχεία για τη διαρροή μας δίνει η έρευνα που διεξήχθη στο πλαίσιο του έργου "Ανάπτυξη Παρατηρητηρίου Μετάβασης Αποφοίτων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στην Αγορά Εργασίας" (Β' ΕΠΕΑΕΚ, Γ' ΚΠΣ):

«Έρευνα καταγραφής της μαθητικής διαρροής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση μέσω διαδικτύου (γενιά μαθητών 2003-04)»¹¹.

Η έρευνα διεξήχθη στα 3.181 (93,64%) από τα 3.397 (100%) ημερήσια σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που λειτούργησαν το σχολικό έτος 2003-2004 σε ολόκληρη τη χώρα.

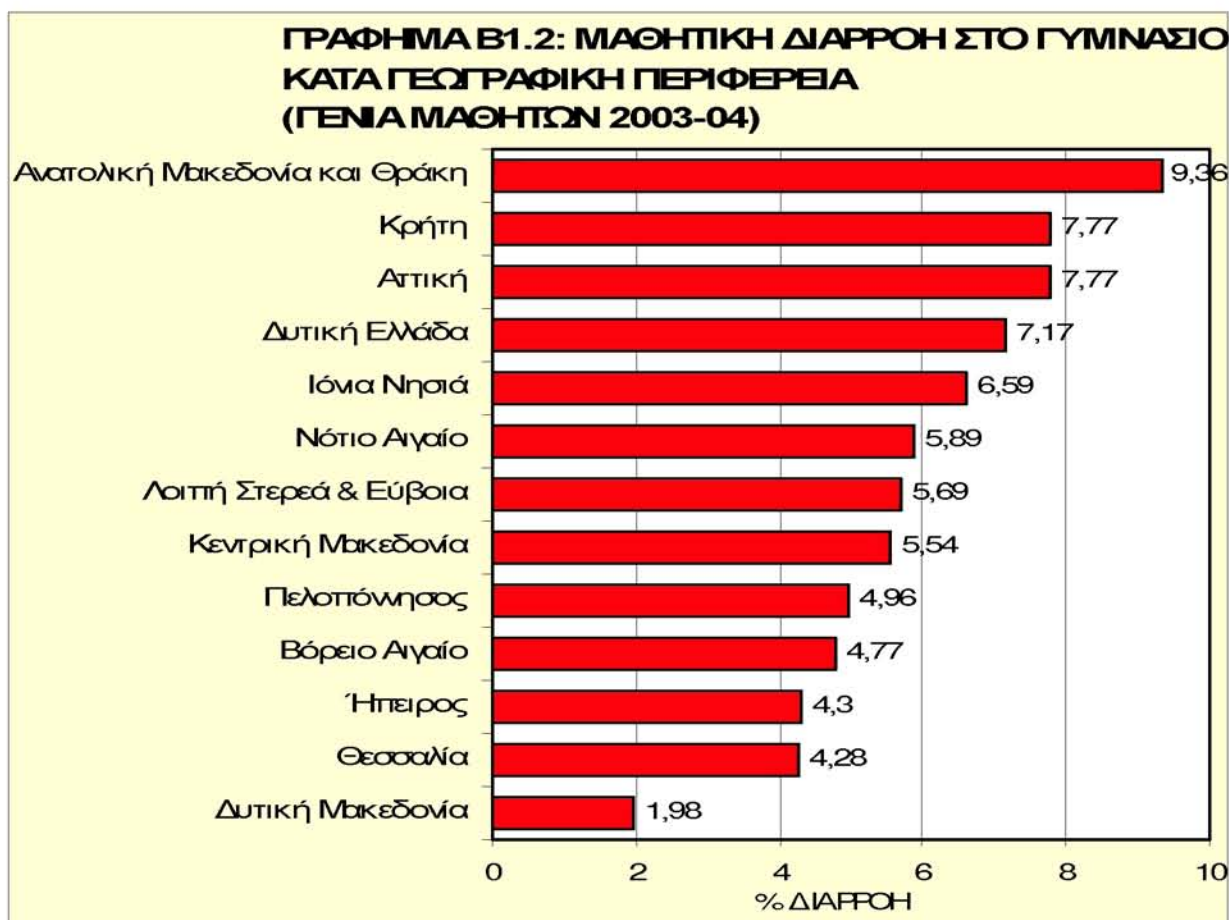
ΠΗΓΗ: (Ρουσέας & Βρετάκου, 2008, σ. 17)

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΡΡΟΗΣ						
ΤΥΠΟΣ ΣΧΟΛΕΙΩΝ	Δυναμικό στο σύνολο της χώρας (Σχολικό έτος 2003-04) *			Συμμετείχαν στην έρευνα μαθητικής διαρροής		
	Αριθμός σχολείων	Μαθητές Α' τάξης		Αριθμός σχολείων	Μαθητές Α' τάξης	
		Σύνολο	Κορίτσια		Σύνολο	Κορίτσια
Ημερήσια Γυμνάσια	1.781	104.422	49.024	1.687	100.271	48.050
Ημερήσια Ενιαία Λύκεια	1.193	75.576	40.659	1.098	72.591	39.345
Ημερήσια ΤΕΕ	423	34.117	12.722	396	33.150	12.369
ΣΥΝΟΛΟ	3.397	214.115	102.405	3.181	206.012	99.764
* Στοιχεία ΥΠΕΠΘ (ΔΙΠΕΕ – ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΧ. ΕΡΕΥΝΩΝ & ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ)						

¹¹ Ρουσέας, Π., Βρετάκου, Β. (2008). Έρευνα καταγραφής της μαθητικής διαρροής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση μέσω διαδικτύου (γενιά μαθητών 2003-04). Ανάπτυξη Παρατηρητηρίου Μετάβασης Αποφοίτων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στην Αγορά Εργασίας" (Β' ΕΠΕΑΕΚ, Γ' ΚΠΣ). Αθήνα: ΠΙ [ανάκτηση: <http://www.pi-schools.gr/programs/par/p5.html>]

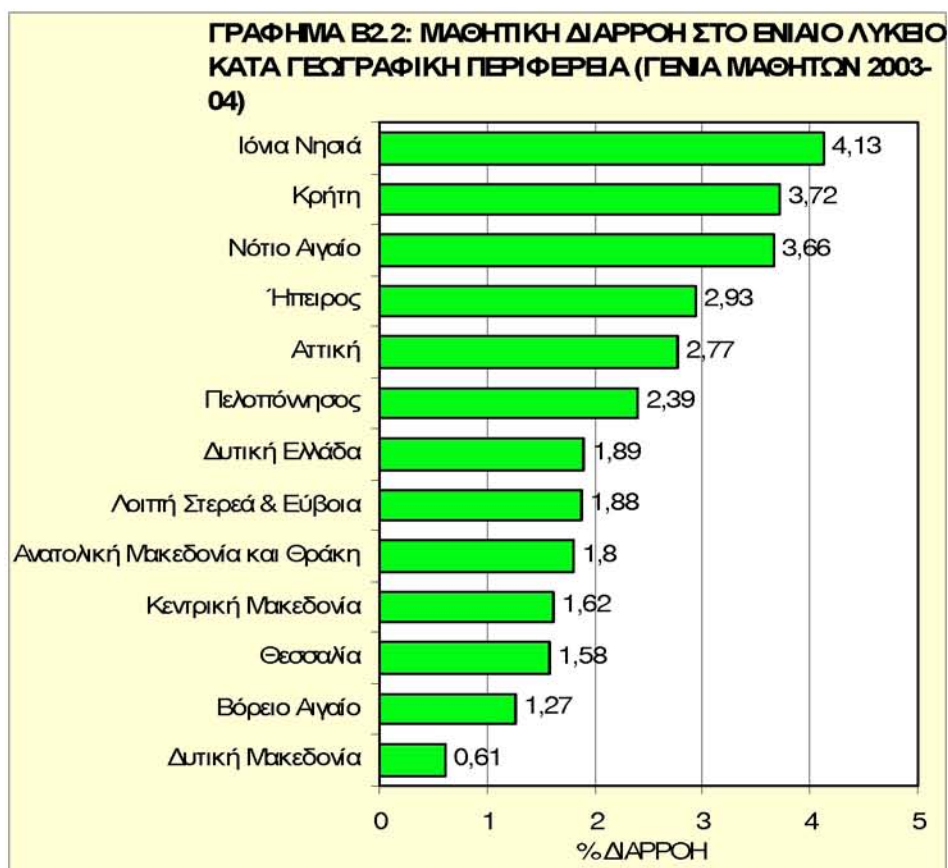
Σύμφωνα με τα στοιχεία της έρευνας, από τους 100.271 (100%) μαθητές της γενιάς μαθητών 2003-04 που γράφτηκαν κανονικά στην Α' Γυμνασίου οι 93.743 (93,49%) φοίτησαν κανονικά, ενώ 6.528 μαθητές διέρρευσαν (6,51%). Τα ευρήματα της έρευνας (γενιά μαθητών 2003-04) συγκρινόμενα με τα ευρήματα των παλαιότερων ερευνών μαθητικής διαρροής του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου δείχνουν ότι τις δύο τελευταίες δεκαετίες του 20ου αιώνα η μαθητική διαρροή στο Γυμνάσιο σε εθνικό επίπεδο παρουσίασε σημαντική πτώση. Όμως αυτή η πτωτική τάση δεν συνεχίστηκε κατά την πρώτη δεκαετία του 21ου αιώνα. Από την ίδια έρευνα προκύπτει ότι τα αγόρια εγκαταλείπουν το γυμνάσιο σε μεγαλύτερο ποσοστό από τα κορίτσια (το 62% είναι αγόρια και το 38% είναι κορίτσια - γενιά μαθητών 2003-04).

Η μαθητική διαρροή στο γυμνάσιο κατά γεωγραφική περιφέρεια παρουσιάζεται στο επόμενο γράφημα (πηγή: Ρουσέας & Βρετάκου, ό.π.).

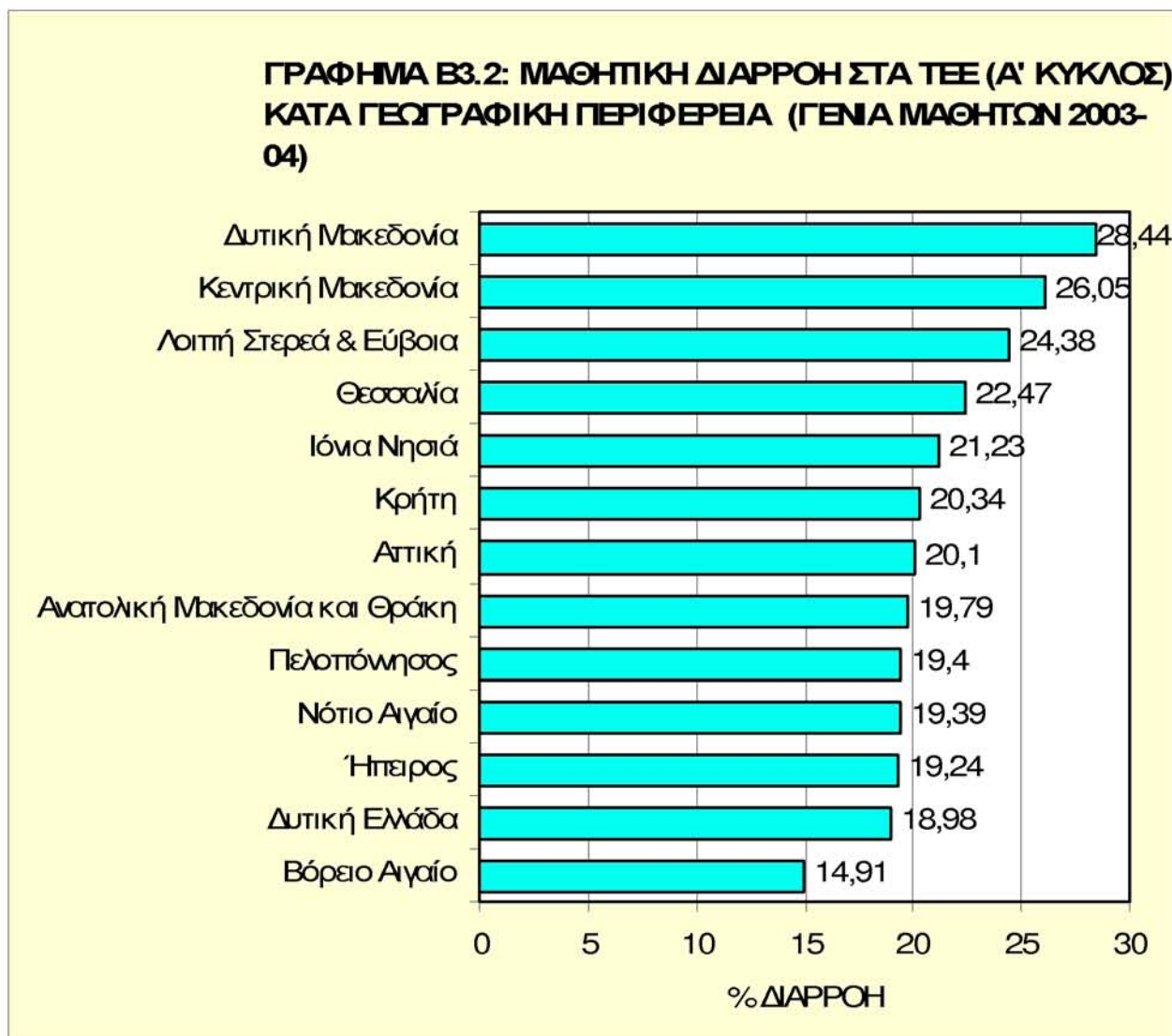
Σύμφωνα επίσης με τα στοιχεία αυτής της έρευνας, από τους 72.591 (100%) μαθητές γενιάς 2003-04 που γράφτηκαν κανονικά στην Α' Ενιαίου Λυκείου οι 70.907 (97,68%) φοίτησαν κανονικά, ενώ 1.684 μαθητές διέρρευσαν (2,32%). Διαπιστώνεται δε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό μαθητικής διαρροής παρουσιάζεται στην Α' τάξη (1,26%) ενώ η μαθητική διαρροή μειώνεται από την Α' προς τη Γ' τάξη. Το ποσοστό μάλιστα των μαθητών που φτάνουν στη Γ' τάξη και τελικά δεν παίρνουν απολυτήριο είναι ιδιαίτερα χαμηλό (0,34%). Παράλληλα διαπιστώνεται ότι τα αγόρια εγκαταλείπουν το Ενιαίο Λύκειο σε μεγαλύτερο ποσοστό από ό,τι τα κορίτσια αφού στη γενιά μαθητών 2003-04, επί των κανονικά εγγεγραμμένων αγοριών το ποσοστό μαθητικής διαρροής ανέρχεται σε 2,76%, ενώ επί των κανονικά εγγεγραμμένων κοριτσιών το ποσοστό αυτό μειώνεται σε 1,94%.

Η μαθητική διαρροή στο ενιαίο λύκειο κατά γεωγραφική περιφέρεια παρουσιάζεται στο επόμενο γράφημα (πηγή: Ρουσέας & Βρετάκου, ό.π.).

Στα ΤΕΕ, από τους 33.150 (100%) μαθητές της γενιάς 2003-04 που γράφτηκαν κανονικά στην Α' τάξη ΤΕΕ οι 26.021 (78,49%) φοίτησαν κανονικά (δηλαδή πήραν τουλάχιστον πτυχίο Α' κύκλου), ενώ 7.129 (21,51%) μαθητές διέρρευσαν (δηλαδή δεν ολοκλήρωσαν τον Α' κύκλο). Διαπιστώνεται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό μαθητικής διαρροής στα ΤΕΕ παρουσιάζεται στην Α' τάξη του Α' κύκλου (16,57%) ενώ παρατηρείται μεγάλη μείωση της μαθητικής διαρροής από την Α' τάξη (16,57%) προς τη Β' τάξη (4,94%) του Α' κύκλου. Και στα ΤΕΕ τα αγόρια εγκαταλείπουν σε υψηλότερο ποσοστό από τα κορίτσια αφού, όπως διαπιστώνεται στη μελέτη (Ρουσέας & Βρετάκου, 2008) επί των κανονικά εγγεγραμμένων αγοριών το ποσοστό μαθητικής διαρροής ανέρχεται σε 23,58%, ενώ επί των κανονικά εγγεγραμμένων κοριτσιών το ποσοστό αυτό μειώνεται σε 18,02%, για το έτος 2003-04.

Η μαθητική διαρροή στην τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση κατά γεωγραφική περιφέρεια παρουσιάζεται στο επόμενο γράφημα (πηγή: Ρουσέας & Βρετάκου, ό.π.).

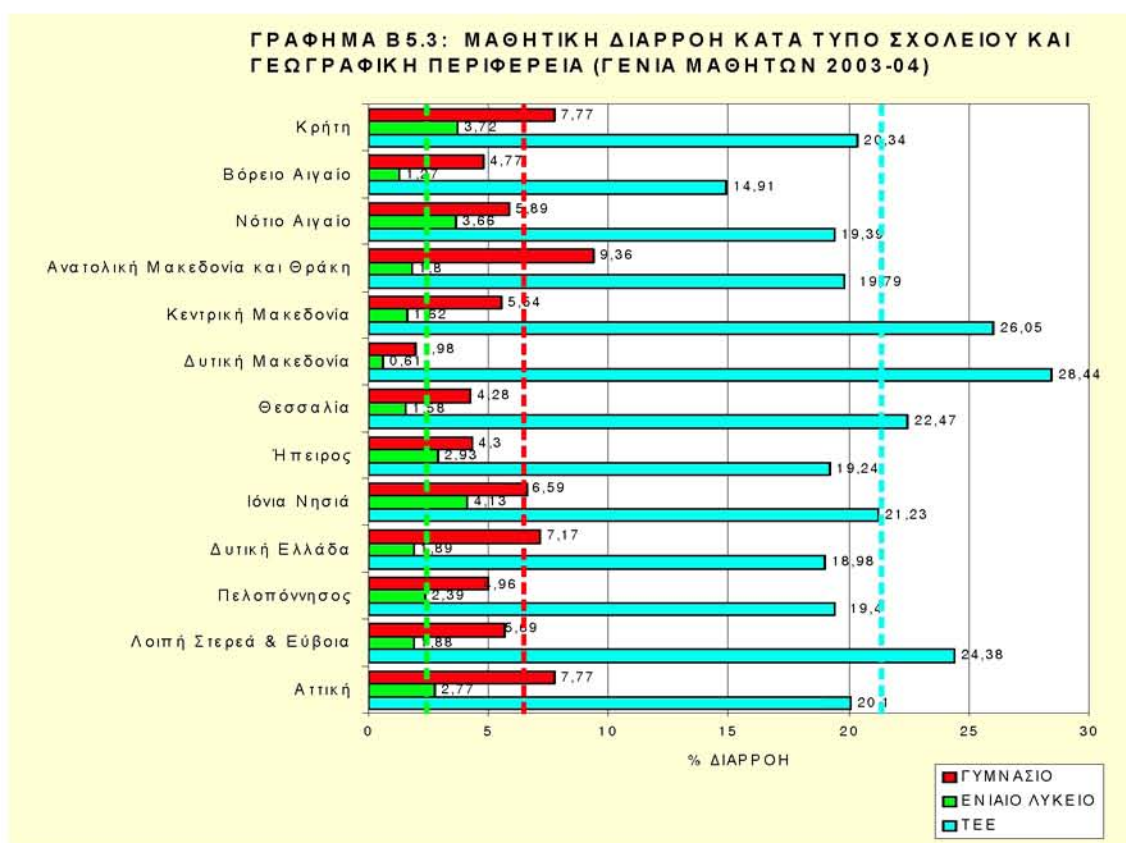

Στην τέταρτη έρευνα του Π.Ι. (Ρουσέας & Βρετάκου, 2008) **προσδιορίζεται** η μαθητική διαρροή των μαθητών που γράφτηκαν στην Α' τάξη των σχολείων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (κατώτερος κύκλος: Γυμνάσιο, ανώτερος κύκλος: Ενιαίο Λύκειο και ΤΕΕ) το σχολικό έτος 2003-04, ξεχωριστά για κάθε τύπο σχολείου και **εκτιμάται** η μαθητική διαρροή μιας γενιάς μαθητών στη συνολική διαδρομή τους στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (ανώτερο και κατώτερο κύκλο). Η εκτίμηση αυτή παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα (πηγή: Ρουσέας &

Βρετάκου, όπ.), ενώ στο παρακάτω γράφημα παρουσιάζεται η συνολική μαθητική διαρροή κατά τύπο σχολείου & γεωγραφική περιφέρεια. Η μαθητική διαρροή στο σύνολο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για τους μαθητές που γράφτηκαν στην Α΄ Γυμνασίου το 2003-04 εκτιμήθηκε στο 12,81%. Η εκτίμηση αυτή αλλά και οι δείκτες τελευταίων ετών της Eurostat για την «Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου» τοποθετούν τη χώρα μας σε μεσαία θέση σε σύγκριση με άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΡΡΟΗΣ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ				
	Μαθητές που γράφτηκαν στην Α΄ τάξη το 2003-04	% Διαρροή	Αριθμός μαθητών που διέρρευσαν	Απόφοιτοι
ΓΥΜΝΑΣΙΟ	100.271	6,51	6.528	93.743
	Μαθητές που γράφτηκαν στην Α΄ τάξη το 2003-04			
ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ (77% * 93.743)	72.182 (€)	2,32 (€)	1.675 (€)	
ΤΕΕ (23% * 93.743)	21.561 (€)	21,51 (€)	4.638 (€)	
ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΤΩΝ ΠΟΥ ΔΙΕΡΡΕΥΣΑΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ 100.271 ΜΑΘΗΤΕΣ ΠΟΥ ΓΡΑΦΤΗΚΑΝ ΣΤΗΝ Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΤΟ 2003-04			12.841 (€)	
% ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΡΟΗ			12,81 (€)	
(€) εκτίμηση				

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

2.1.6.3. Ο ρόλος της επαγγελματικής συμβουλευτικής & του προσανατολισμού

Στην παρούσα μελέτη και με βάση τα τελευταία, πιο επικαιροποιημένα στοιχεία, για τη μαθητική διαρροή από την τέταρτη έρευνα του ΠΙ για τους μαθητές που γράφτηκαν στην Α' τάξη ημερησίων σχολείων της δημόσιας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (γυμνάσιο, ενιαίο λύκειο, ΤΕΕ) το σχολικό έτος 2003-2004 καθώς και τα δεδομένα της μελέτης του ΥΠΕΠΘ «Μελέτη για την καταπολέμηση της σχολικής διαρροής» που εντάσσεται στο Μέτρο 6.2. «Μελέτες ωρίμανσης και προετοιμασίας της Δ' προγραμματικής περιόδου» του Ε.Π. «Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση» 2000-2006 και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και την Ε.Ε στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ, γίνεται προσπάθεια εκτίμησης του ρόλου της Επαγγελματικής Συμβουλευτικής &

του Προσανατολισμού στην πρόληψη της σχολικής διαρροής ή την άμβλυση των ανισοτήτων στις οποίες οδηγεί.

Μία τυπική λύση για τα παιδιά που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο αποτελούν τα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας (γυμνασιακής βαθμίδας για νέους άνω των 18 ετών οι οποίοι δεν ολοκλήρωσαν την υποχρεωτική εκπαίδευση). Ο θεσμός αυτός αποτελεί μία σημαντική καινοτομία για την ελληνική εκπαίδευση, καθώς στα πλαίσια του προγράμματος σπουδών έχουν υιοθετηθεί μέθοδοι διδασκαλίας και αναπτύσσονται περιεχόμενα μάθησης που βασίζονται στις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των εκπαιδευομένων, στοχεύοντας πρωτίστως στην κοινωνική τους επανένταξη.

Όμως πέρα από αυτό το πλαίσιο το ζητούμενο είναι το πώς οι μαθητές και οι μαθήτριες που εγκαταλείπουν θα μπορούν να έχουν ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και τη μελλοντική τους απασχόληση και σε αυτό έχει κυρίαρχο ρόλο η Επαγγελματική Συμβουλευτική και ο Προσανατολισμός.

Ο καθηγητής Μαυρογιώργος (2005) αναφέρει πως «...οι πολιτικές για την ανάπτυξη θεσμών συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού έχουν περισσότερες προϋποθέσεις ουσιαστικής παρέμβασης όταν έχουν ως προσδιοριστικό τους στοιχείο τη δομική τους ένταξη στο σύνολο της εκπαιδευτικής διαδικασίας, αρχίζοντας από τις πρώτες εκπαιδευτικές βαθμίδες με μια δια βίου προοπτική¹²». Όμως *η εγκατάλειψη του σχολείου συνιστά άμεση αναίρεση των πολιτικών ανοικτής δια βίου εκπαίδευσης* (Μαυρογιώργος, ό.π.). Ένα ποσοστό μαθητών και μαθητριών (όπως παρουσιάστηκε παραπάνω) δεν ολοκληρώνει τη δεκάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση. Αυτό σημαίνει πως τα ανοικτά συστήματα δια βίου εκπαίδευσης προσφέρονται μόνο σε όσους και όσες αξιοποιούν κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση ενώ ως αντιστάθμιση σε αυτό θα πρέπει να

¹² Μαυρογιώργος, Γ. (2005). *Συμβουλευτική και Επαγγελματικός Προσανατολισμός ως δομικό στοιχείο της εκπαιδευτικής διαδικασίας σε μια δια βίου προοπτική*. Εισήγηση στη Διεθνή Συνάντηση της Αθήνας, ΕΚΕΠ, 9-10 Δεκεμβρίου 2005 [Ανάκτηση: http://rep.uoi.gr/gmanrog/symb_ep.htm]

προσφέρονται, σε όσους εγκαταλείπουν το σχολείο πρόωρα, εξειδικευμένες υπηρεσίες επαγγελματικής συμβουλευτικής και προσανατολισμού. Από αυτή την άποψη, η επαγγελματική συμβουλευτική και ο προσανατολισμός αποκτούν τα χαρακτηριστικά μιας δια βίου παρέμβασης αντισταθμιστικού χαρακτήρα και προσφέρονται, κατά προτεραιότητα, σε όσους και όσες έχουν περισσότερες ανάγκες (Μαυρογιώργος, ό.π.).

Η Επαγγελματική Συμβουλευτική και ο Προσανατολισμός αναδεικνύουν το σύνολο των πτυχών που εμπλέκονται στη σχέση της εκπαίδευσης με την απασχόληση ενώ παράλληλα ενυπάρχουν ως άτυπες μορφές σε κάθε εκπαιδευτική διαδικασία αποκτούν δε τα χαρακτηριστικά μιας δια βίου προοπτικής που αρχίζει από το νηπιαγωγείο και ανάλογα με τη βαθμίδα της εκπαίδευσης και τις συντελούμενες αλλαγές (κοινωνικές, οικονομικές και εκπαιδευτικές), επαναπροσδιορίζεται διαρκώς για να ανταποκρίνεται κάθε φορά σε νέες προτεραιότητες και σε νέες ανάγκες.

Προκειμένου να μειωθεί το ποσοστό της πρόωρης σχολικής εγκατάλειψης αλλά και προκειμένου να βοηθηθούν, στο πλαίσιο του σχεδιασμού της δια βίου εκπαίδευσης, οι μαθητές και οι μαθήτριες στην προσωπική τους πορεία στο μέλλον, χρειάζεται ο σχεδιασμός κατάλληλων παρεμβάσεων, γιατί πέρα από μία σε βάθος ανάλυση του φαινομένου της σχολικής διαρροής χρειάζεται και μία σαφή στόχευση προς την αντιμετώπισή της (πρόληψη αλλά και απόλεια ή αντιστάθμιση των ανισοτήτων που δημιουργεί).

Όπως έχει αναφερθεί και σε άλλο σημείο αυτής της μελέτης ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός και η Επαγγελματική Συμβουλευτική γενικότερα, μπορούν να αποτελέσουν ουσιώδη μοχλό αφ' ενός για την άρση των σημερινών εμποδίων στην ανάδειξη και αξιοποίηση των δυνατοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και για την καταπολέμηση της ανεργίας αφ' ετέρου.

Η σχολική διαρροή είναι μία πορεία σταδιακής απομάκρυνσης από το σχολείο, συχνά με πολλούς ενδιάμεσους σταθμούς. Στα βασικότερα αίτια που την προκαλούν συγκαταλέγονται τα οικογενειακά προβλήματα, οι υπερβολικές ή

ελλιπείς απαιτήσεις του σχολείου, η αδυναμία ανταπόκρισης των μαθητών, οι χαμηλές επιδόσεις και η συνεπακόλουθη επανάληψη τάξης που εξελίσσεται συχνά σε οριστική διακοπή της φοίτησης. Οποιαδήποτε προσπάθεια πρόληψης του φαινομένου της σχολικής διαρροής πρέπει απαραίτητα να βασίζεται στην εξ αρχής στενή συνεργασία μεταξύ όλων των εμπλεκομένων. Η **συμβουλευτική στήριξη γονέων και εκπαιδευτικών** καθώς και η παροχή κοινωνικο-παιδαγωγικής πρόνοιας στους διατρέχοντες κίνδυνο μαθητές έχουν αποδειχθεί αποτελεσματικά μέτρα για την έγκαιρη αντιμετώπιση της σχολικής διαρροής. Έχει άλλωστε διαπιστωθεί ότι η συμμετοχή κοινωνικών παιδαγωγών στον εκπαιδευτικό μηχανισμό με στόχο την έγκαιρη διάγνωση και αντιμετώπιση του κινδύνου πρόωρης σχολικής εγκατάλειψης αποτελεί σαφώς οικονομικότερο και αποδοτικότερο μέσο επίλυσης του προβλήματος της σχολικής διαρροής από ότι οποιοδήποτε μέτρο καταστολής της.

Οι υπηρεσίες υποστήριξης του μαθητή μπορούν να περιλαμβάνουν την παροχή πρόσθετης διδακτικής στήριξης, εξατομικευμένες υπηρεσίες συμβουλευτικής και καθοδήγησης (mentoring), **υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού**.

ΠΗΓΗ: ΥΠΕΠΘ «Μελέτη για την καταπολέμηση της σχολικής διαρροής» που εντάσσεται στο Μέτρο 6.2. «Μελέτες ωρίμανσης και προετοιμασίας της Δ΄ προγραμματικής περιόδου» του Ε.Π. «Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση» 2000-2006 και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και την Ε.Ε στο πλαίσιο του Γ΄ ΚΠΣ.

Ο Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός στο εκπαιδευτικό σύστημα αλλά και η όποια προσφερόμενη Επαγγελματική Συμβουλευτική στην κατάρτιση και στην απασχόληση ασχολούνται (εδώ και πάνω από 40 χρόνια) με την επιλογή σπουδών / κατάρτισης και επαγγέλματος. Αν θέλουμε να κινηθούμε προς την κατεύθυνση της αντιμετώπισης του προβλήματος της σχολικής διαρροής θα πρέπει να ξεπεράσουμε τις μέχρι τώρα περιορισμένες αυτές παρεμβάσεις επαναπροσδιορίζοντας το θεσμό ως Επαγγελματική Συμβουλευτική και Προσανατολισμό ώστε να μπορεί να κινηθεί για την αντιμετώπιση ή τη λύση συγκεκριμένων προβλημάτων των μαθητών και μαθητριών (ή γενικότερα των νέων) στη λήψη αποφάσεων, όχι μόνο εκπαιδευτικής ή εργασιακής

σταδιοδρομίας αλλά όλων των αποφάσεων που σχετίζονται με τα δεδομένα της ανάπτυξής τους ως προσωπικότητων. Παράλληλα θα πρέπει να υπάρχει η συμβουλευτική βοήθεια στην αντιμετώπιση κρίσεων, η στήριξη για τη βελτίωση διαπροσωπικών σχέσεων, η στήριξη στην επίλυση κάθε τύπου συγκρούσεων (ειδικά ενδοοικογενειακών) και η ανάπτυξη αυτογνωσίας. Τα παραπάνω βέβαια αποτελούν γενικότερους στόχους των υπηρεσιών συμβουλευτικής ως θεσμού επικούρησης του ατόμου, διάσταση τέτοια μπορεί να έχει και ο θεσμός του ΣΕΠ μέσα από την διεύρυνση της συμβουλευτικής του διάστασης. Για να μπορέσει όμως η συμβουλευτική να λειτουργήσει ως αποτελεσματικό μέσο αντιμετώπισης της σχολικής διαρροής θα πρέπει να υπάρχει σαφής προσανατολισμός ως προς τον στόχο αυτό, και να χρησιμοποιούνται συγκεκριμένα μεθοδολογικά εργαλεία από ειδικά εκπαιδευμένους κοινωνικούς επιστήμονες.

Ο επανασχεδιασμός λοιπόν και επέκταση του θεσμού του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Σ.Ε.Π) στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και την αρχική επαγγελματική κατάρτιση η επικαιροποίηση του αναλυτικού προγράμματος του Σ.Ε.Π., η ανάπτυξη κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού και προώθηση προγραμμάτων ακαδημαϊκής και επαγγελματικής αναβάθμισης των εκπαιδευτικών που παρέχουν υπηρεσίες Σ.Ε.Π αλλά και η ενδυνάμωση της διάστασης της συμβουλευτικής την οποία ο θεσμός εμπεριέχει μπορεί να οδηγήσει στη βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εκπαίδευσης κατάρτισης στην πρόληψη της σχολικής διαρροής ή / και στην απάλειψη των ανισοτήτων που αυτή δημιουργεί.

Στοιχεία Επαγγελματικών Προτιμήσεων Μαθητών & Εισακτέων στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Η επιλογή τμήματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης αποτελεί σημαντικό σταθμό στη μετάβαση ενός νέου από την εκπαίδευση στην αγορά εργασίας. Λαμβάνοντας υπόψη τα ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά συστήματα φαίνεται ότι για το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα είναι ίσως ο σημαντικότερος σταθμός, επειδή το πλήθος των εισακτέων δεν καθορίζεται δυναμικά από την προσφορά και ζήτηση εκπαιδευτικών επιλογών αλλά από την ίδια την πολιτεία μετά από εισήγηση των τριτοβάθμιων ιδρυμάτων. Είναι πολύ πιθανό η ασυμφωνία αυτή να οδηγεί στην «αναγκαιότητα» των φροντιστηρίων, τη φοιτητική μετανάστευση και την ανεργία μερικών κλάδων πτυχιούχων, που είναι χαρακτηριστικά κοινωνικά προβλήματα της Ελλάδας.

Είναι εμφανές ότι η μετάβαση των νέων από την εκπαίδευση στην αγορά εργασίας είναι μια σχετικά μακρά περίοδος που αρχίζει ουσιαστικά με την αποφοίτηση από το γυμνάσιο. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του Υπουργείου Παιδείας περίπου το 20% των μαθητών που τελειώνουν το γυμνάσιο επιλέγει να φοιτήσει στην τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση, ενώ το 80% επιλέγει το γενικό λύκειο. Το πρόγραμμα σπουδών του γενικού λυκείου έχει ως βασικό στόχο τη γενική μόρφωση των μαθητών. Από τη Β' τάξη αρχίζει να εισαγάγει στοιχεία επαγγελματικής επιλογής μέσω των κατευθύνσεων. Στη Γ' τάξη τα εξειδικευμένα μαθήματα αυξάνουν αλλά δεν ταυτίζονται με τα μαθήματα των πανελληνίων εξετάσεων. Περίπου το 50% του διδακτικού χρόνου συνεχίζει να έχει στόχο τη γενική μόρφωση των μαθητών.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της μελέτης *«Έρευνα επιλογών των μαθητών στα μηχανογραφικά δελτία των πανελληνίων εξετάσεων και συσχέτισή τους με τα πανεπιστημιακά τμήματα»* που υλοποίησε το Παρατηρητήριο Μετάβασης στο πλαίσιο του Έργου "Ανάπτυξη Παρατηρητηρίου Μετάβασης Αποφοίτων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης στην Αγορά Εργασίας", που ήταν ενταγμένο στην Ενέργεια 2.4.1

"Συμβουλευτική και Επαγγελματικός Προσανατολισμός" του Μέτρου 2.4 "Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Σύνδεση με την Αγορά Εργασίας" του Β' ΕΠΕΑΕΚ του Γ' ΚΠΣ, οι μαθητές επιλέγουν σχολή βάσει του ενδιαφέροντός τους, αλλά και της εντοπιότητας και της ποιότητας του τμήματος. Επίσης, για τους περισσότερους μαθητές η περίοδος των γυμνασιακών σπουδών συμπίπτει με την περίοδο ανάπτυξης των επαγγελματικών τους σχεδίων. Όμως, η αναντιστοιχία ανάμεσα στο μεγάλο ποσοστό μαθητών που ανέφερε επαγγελματική προσδοκία (81,5%) και το πολύ χαμηλότερο ποσοστό των μαθητών με ευδιάκριτο εκπαιδευτικό σχεδιασμό (62%) θέτει ερωτήματα για την ωριμότητα της επαγγελματικής απόφασης μιας μεγάλης μερίδας μαθητών.

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται οι προτιμήσεις και ο αριθμός των εισακτέων στις σχολές του μηχανογραφικού, ανά επαγγελματική κατηγοριοποίηση των προσφερόμενων τμημάτων σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας (ΕΣΥΕ) και ειδικότερα όπως καθορίζεται στο ΣΤΕΠ-92.

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

Προτιμήσεις μαθητών ανά Επαγγελματική Κατηγορία ανά Περιφέρεια (Πηγή: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο)																			
ΚΩΔ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΣΤΕΠ-92	Α. ΜΑΚ. & ΘΡΑ- ΚΗ			ΚΕΝ ΜΑΚΕΔ			ΔΥΤ ΜΑΚΕΔ			ΗΠΕΙΡΟΥ			ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ			ΙΟΝ ΝΗΣΣΩΝ		
		ΕΠΙΛ	ΕΙΣ	ΔΙΑΦ	ΕΠΙΛ	ΕΙΣ	ΔΙΑΦ	ΕΠΙΛ	ΕΙΣ	ΔΙΑΦ	ΕΠΙΛ	ΕΙΣ	ΔΙΑΦ	ΕΠΙΛ	ΕΙΣ	ΔΙΑΦ	ΕΠΙΛ	ΕΙΣ	ΔΙΑΦ
2111	Φυσικοί και αστρονόμοι	6	0	6	31	200	-169	11	0	11	23	170	-147	27	0	27	16	0	16
2113	Χημικοί	4	0	4	28	130	-102	9	0	9	13	140	-127	27	0	27	4	0	4
2114	Γεωλόγοι και γεωφυσικοί	3	0	3	19	125	-106	6	0	6	1	0	1	15	0	15	4	0	4
2120	Μαθηματικοί, στατιστικοί κτλ.	26	0	26	99	160	-61	41	0	41	43	220	-177	105	0	105	22	0	22
2130	Πρόσωπα πληροφορικής	33	0	33	171	230	-59	63	65	-2	90	130	-40	123	0	123	39	80	-41
2210	Αρχιτέκτονες, πολεοδόμοι	20	80	-60	79	105	-26	16	0	16	38	0	38	101	65	36	21	0	21
2220	Πολιτικοί μηχανικοί	70	185	-115	180	375	-195	68	0	68	91	0	91	244	60	184	58	0	58
2231	Ηλεκτρολόγοι μηχανικοί	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2232	Ηλεκτρονικοί μηχανικοί	29	210	-181	103	200	-97	44	0	44	48	0	48	147	105	42	19	0	19
2233	Μηχανολόγοι (παραγωγής, υλικών)	21	80	-59	54	90	-36	16	0	16	49	90	-41	76	70	6	17	0	17
2290	Άλλοι (Χημικοί, Μεταλλειολόγοι)	3	50	-47	26	100	-74	25	100	-75	10	0	10	16	0	16	7	0	7
2311	Βιολόγοι	14	85	-71	67	110	-43	9	0	9	16	95	-79	36	70	-34	7	0	7
2313	Γεωπόνοι κτλ.	39	255	-216	73	385	-312	26	0	26	28	0	28	100	95	5	6	0	6
2321	Ιατροί εν γένει	57	100	-43	136	180	-44	44	0	44	92	90	2	209	55	154	38	0	38
2330	Οδοντίατροι	9	0	9	43	85	-42	16	0	16	14	0	14	37	0	37	12	0	12
2340	Κτηνίατροι	3	0	3	10	90	-80	2	0	2	11	0	11	20	35	-15	6	0	6
2350	Φαρμακοποιοί	26	0	26	57	90	-33	14	0	14	22	0	22	71	0	71	10	0	10
2370	Νοσηλεύτες και μαίες (ΑΕΙ)	2	0	2	6	0	6	0	0	0	4	0	4	19	0	19	3	0	3
2400	Άλλοι εκπαιδευτικοί	8	0	8	24	0	24	11	0	11	19	0	19	80	0	80	14	0	14

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

2440	Δάσκαλοι δημοτικών σχολείων	260	180	80	703	210	493	268	160	108	386	230	156	886	210	676	95	0	95
2450	Νηπιαγωγοί	56	170	-114	168	120	48	69	130	-61	97	185	-88	169	100	69	33	0	33
2499	Άλλοι εκπαιδευτικοί (ΑΣΠΑΙΤΕ)	3	0	3	12	0	12	8	0	8	26	0	26	50	0	50	5	0	5
2510	Λογιστές κτλ.	46	0	46	256	430	-174	53	0	53	87	0	87	218	0	218	50	0	50
2600	Νομικοί εν γένει	85	450	-365	220	400	-180	61	0	61	100	0	100	205	0	205	61	0	61
2710	Αρχειοθέτες, βιβλιοθηκονόμοι κτλ.	8	0	8	27	100	-73	5	0	5	7	0	7	14	0	14	11	80	-69
2721	Οικονομολόγοι	132	180	-48	273	805	-532	74	0	74	191	140	51	405	150	255	68	0	68
2722	Κοινωνιολόγοι, ανθρωπολόγοι κτλ.	2	0	2	22	0	22	9	0	9	13	0	13	21	0	21	11	0	11
2723	Πολιτικοί επιστήμονες	95	140	-45	282	270	12	61	140	-79	43	0	43	157	0	157	32	0	32
2724	Γλωσσολόγοι και διερμηνείς	48	120	-72	114	775	-661	36	0	36	44	0	44	147	0	147	25	105	-80
2725	Ψυχολόγοι	42	0	42	236	165	71	45	0	45	48	0	48	107	0	107	29	0	29
2727	Φιλολόγοι-Φιλόσοφοι-Ιστορικοί	82	340	-258	249	745	-496	79	0	79	126	790	-664	201	0	201	67	120	-53
2728	Θεολόγοι	14	0	14	104	520	-416	10	0	10	17	0	17	27	0	27	13	0	13
2730	Συγγραφείς, δημοσιογράφοι κτλ.	8	0	8	49	75	-26	10	0	10	22	0	22	34	0	34	11	0	11
2740	Γλύπτες, ζωγράφοι κτλ.	6	0	6	8	0	8	2	0	2	10	75	-65	11	0	11	4	0	4
2750	Συνθέτες, μουσικοί κτλ.	8	0	8	41	100	-59	14	0	14	11	0	11	44	0	44	17	135	-118
2771	Θεάτρου και κινηματογράφου	26	0	26	139	110	29	22	0	22	22	0	22	49	0	49	12	0	12
2781	Διαχειριστές εκκλησι. κειμηλίων	1	0	1	5	50	-45	3	0	3	2	0	2	1	0	1	1	0	1
3111	Τεχνολόγοι φυσικοχημικών	14	280	-266	45	140	-95	22	620	-598	3	0	3	15	0	15	2	0	2
3112	Τεχνολόγοι δομικών έργων	30	170	-140	119	560	-441	28	0	28	51	0	51	88	480	-392	28	0	28
3113	Τεχνολόγοι ηλεκτρολόγοι	15	300	-285	14	0	14	10	330	-320	6	0	6	39	230	-191	15	0	15

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

3114	Τεχνολόγοι ηλεκτρονικοί	5	0	5	19	370	-351	7	0	7	3	0	3	9	0	9	1	0	1
3115	Τεχνολόγοι μηχανολόγοι	13	290	-277	30	200	-170	36	680	-644	12	0	12	64	430	-366	9	0	9
3130	Τεχνολόγοι πληροφορικής	32	330	-298	201	470	-269	52	320	-268	101	380	-279	172	250	-78	15	0	15
3140	Χειριστές οπτι. και ηλεκτρ. Εξοπλ.	4	0	4	24	0	24	7	0	7	20	170	-150	25	0	25	9	250	-241
3150	Αξιωμ. μηχανικοί ναυσιπλοΐας	0	0	0	2	0	2	0	0	0	2	0	2	3	0	3	0	0	0
3160	Αξιωματικοί καταστρώματος	5	0	5	13	0	13	1	0	1	7	0	7	15	0	15	7	0	7
3211	Τεχνολόγοι βιολογικών επιστημών	5	0	5	67	420	-353	2	0	2	7	320	-313	56	230	-174	4	0	4
3212	Τεχνολόγοι γεωπονίας	12	200	-188	32	230	-198	15	1220	-1205	12	900	-888	44	670	-626	8	600	-592
3220	Τεχνικοί παραϊατρικών	58	0	58	221	325	-104	84	0	84	100	170	-70	210	240	-30	74	0	74
3230	Νοσοκόμοι, πτυχιούχοι ΤΕΙ	28	0	28	132	280	-148	42	0	42	72	550	-478	152	240	-88	20	0	20
3410	Πρόσωπα χρηματοπιστωτικών	103	1100	-997	259	1070	-811	96	1960	-1864	112	650	-538	257	570	-313	42	300	-258
3414	Τουριστικά επαγγέλματα	4	0	4	15	140	-125	2	0	2	5	280	-275	17	250	-233	3	0	3
3430	Γραμματείς διοικήσεως κτλ.	12	0	12	51	100	-49	48	620	-572	41	250	-209	85	270	-185	32	570	-538
3450	Αξιωματικοί σωμάτων ασφαλείας	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3470	Διακοσμητές, εμπορικοί σχεδιαστές	2	0	2	8	200	-192	3	0	3	4	0	4	17	200	-183	3	0	3
3490	Επαγγελματίες προπονητές	54	300	-246	179	390	-211	77	0	77	39	0	39	129	120	9	35	0	35
ΚΩΔ	ΒΑΣΙΚΑ ΠΤΥΧΙΑ	ΔΥΤ ΕΛΛΑΔΑΣ			ΣΤΕΡ ΕΛΛΑΔΑΣ			ΑΤΤΙΚΗΣ			ΠΕΛΟΠΟΝ			Β & Ν ΑΙΓΑΙΟΥ			ΚΡΗΤΗΣ		
		ΕΠΙΛ	ΕΙΣ	ΔΙΑΦ	ΕΠΙΛ	ΕΙΣ	ΔΙΑΦ	ΕΠΙΛ	ΕΙΣ	ΔΙΑΦ	ΕΠΙΛ	ΕΙΣ	ΔΙΑΦ	ΕΠΙΛ	ΕΙΣ	ΔΙΑΦ	ΕΠΙΛ	ΕΙΣ	ΔΙΑΦ
2111	Φυσικοί και αστρο-	39	150	-111	20	0	20	234	220	14	32	0	32	20	0	20	15	120	-105

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

	νόμοι																		
2113	Χημικοί	17	100	-83	16	0	16	144	110	34	24	0	24	15	0	15	4	70	-66
2114	Γεωλόγοι και γεωφυσικοί	29	110	-81	6	0	6	95	170	-75	10	0	10	11	150	-139	4	0	4
2120	Μαθηματικοί, στατιστικοί κτλ.	115	230	-115	87	0	87	584	710	-126	80	0	80	64	275	-211	36	260	-224
2130	Πρόσωπα πληροφορικής	152	160	-8	142	70	72	1068	585	483	121	80	41	83	150	-67	66	240	-174
2210	Αρχιτέκτονες, πολεοδόμοι	94	60	34	60	0	60	683	100	583	65	0	65	41	0	41	36	60	-24
2220	Πολιτικοί μηχανικοί	193	140	53	148	0	148	723	250	473	182	0	182	73	0	73	33	0	33
2231	Ηλεκτρολόγοι μηχανικοί	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2232	Ηλεκτρονικοί μηχανικοί	121	210	-89	114	0	114	1018	260	758	118	90	28	69	0	69	11	0	11
2233	Μηχανολόγοι (παραγωγής, υλικών)	102	235	-133	50	0	50	566	180	386	53	0	53	36	140	-104	24	165	-141
2290	Άλλοι (Χημικοί, Μεταλλολόγοι)	10	90	-80	20	0	20	183	210	-27	20	0	20	15	0	15	12	115	-103
2311	Βιολόγοι	37	80	-43	25	0	25	316	160	156	28	0	28	27	0	27	15	95	-80
2313	Γεωπόνοι κτλ.	47	95	-48	36	0	36	221	370	-149	52	0	52	34	160	-126	11	0	11
2321	Ιατροί εν γένει	150	100	50	82	0	82	693	160	533	120	0	120	84	0	84	44	70	-26
2330	Οδοντίατροι	30	0	30	24	0	24	178	90	88	35	0	35	25	0	25	12	0	12
2340	Κτηνίατροι	6	0	6	8	0	8	46	0	46	11	0	11	9	0	9	2	0	2
2350	Φαρμακοποιοί	60	80	-20	37	0	37	233	135	98	57	0	57	27	0	27	22	0	22
2370	Νοσηλεύτες και μαίες (ΑΕΙ)	8	0	8	13	0	13	121	150	-29	35	80	-45	13	0	13	1	0	1
2400	Άλλοι εκπαιδευτικοί	52	0	52	41	0	41	357	385	-28	48	0	48	16	0	16	18	0	18
2440	Δάσκαλοι δημοτικών	601	180	421	353	0	353	1612	200	1412	375	0	375	291	220	71	244	210	34
2450	Νηπιαγωγοί	172	130	42	82	0	82	526	150	376	108	0	108	78	195	-117	45	130	-85
2499	Άλλοι εκπαιδευτικοί (ΑΣΠΑΙΤΕ)	23	0	23	42	0	42	109	380	-271	30	0	30	16	0	16	9	0	9
2510	Λογιστές κτλ.	219	245	-26	162	0	162	1779	1005	774	230	80	150	146	180	-34	33	0	33

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

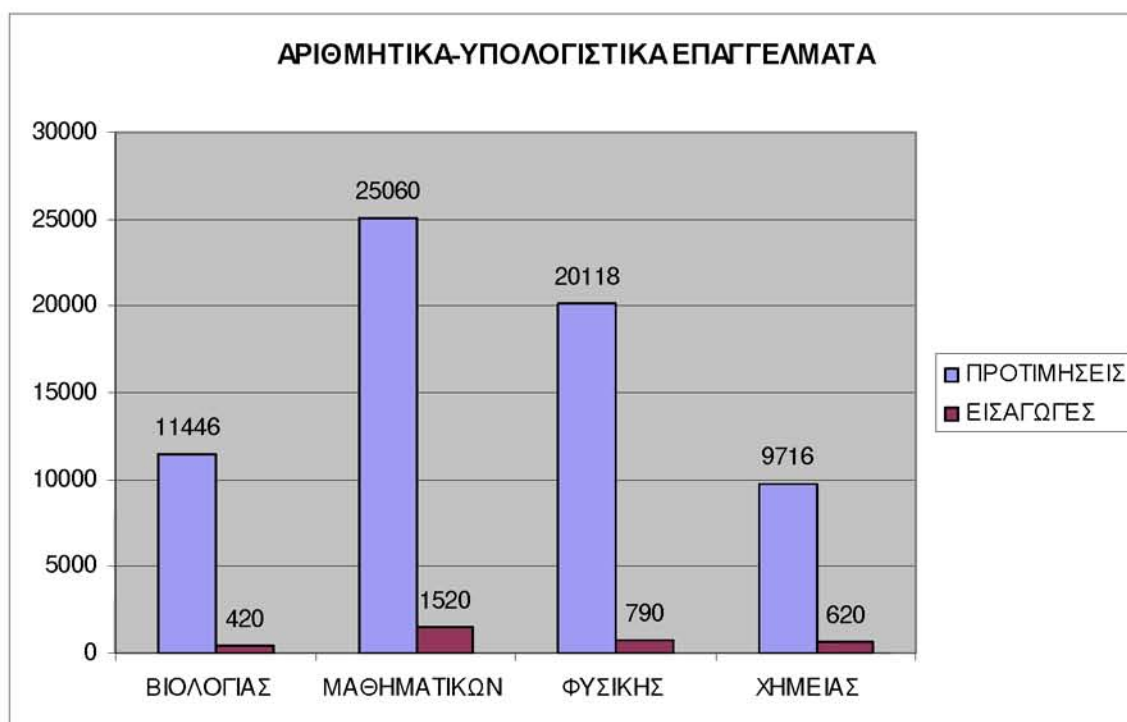
2600	Νομικοί εν γένει	208	0	208	160	0	160	1347	445	902	218	0	218	132	0	132	37	0	37
2710	Αρχειοθέτες, βιβλιοθηκονόμοι κτλ.	32	100	-68	6	0	6	64	85	-21	10	0	10	6	0	6	2	0	2
2721	Οικονομολόγοι	338	180	158	218	60	158	1784	1580	204	227	90	137	140	80	60	112	170	-58
2722	Κοινωνιολόγοι, ανθρωπολόγοι κτλ.	29	0	29	20	0	20	281	415	-134	25	0	25	32	305	-273	14	150	-136
2723	Πολιτικοί επιστήμονες	124	0	124	102	0	102	985	1320	-335	128	170	-42	72	140	-68	49	180	-131
2724	Γλωσσολόγοι και διερμηνείς	120	0	120	68	0	68	534	1080	-546	90	0	90	64	0	64	17	0	17
2725	Ψυχολόγοι	101	0	101	75	0	75	598	150	448	97	0	97	55	0	55	58	115	-57
2727	Φιλολόγοι-Φιλόσοφοι-Ιστορικοί	287	300	-13	205	0	205	1343	1065	278	297	165	132	146	0	146	88	470	-382
2728	Θεολόγοι	25	0	25	34	0	34	254	570	-316	34	0	34	26	0	26	7	0	7
2730	Συγγραφείς, δημοσιογράφοι κτλ.	47	70	-23	45	0	45	407	285	122	32	0	32	42	150	-108	9	0	9
2740	Γλύπτες, ζωγράφοι κτλ.	24	0	24	10	0	10	123	30	93	6	0	6	6	0	6	10	0	10
2750	Συνθέτες, μουσικοί κτλ.	22	0	22	13	0	13	127	65	62	20	0	20	12	0	12	5	0	5
2771	Θεάτρου και κινηματογράφου	52	70	-18	35	0	35	245	60	185	36	80	-44	19	0	19	21	0	21
2781	Διαχειριστές εκκλησ. κειμηλίων	0	0	0	0	0	0	10	120	-110	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3111	Τεχνολόγοι φυσικοχημικών	7	0	7	18	0	18	109	285	-176	9	0	9	8	0	8	2	0	2
3112	Τεχνολόγοι δομικών έργων	102	340	-238	58	0	58	374	450	-76	75	0	75	56	0	56	64	250	-186
3113	Τεχνολόγοι ηλεκτρολόγοι	43	200	-157	49	480	-431	219	100	119	41	0	41	20	0	20	11	240	-229
3114	Τεχνολόγοι ηλεκτρονικοί	5	0	5	18	250	-232	103	185	-82	13	0	13	11	0	11	14	0	14
3115	Τεχνολόγοι μηχανολόγοι	64	470	-406	57	330	-273	374	185	189	44	0	44	24	0	24	31	230	-199
3130	Τεχνολόγοι πληροφορικής	98	290	-192	100	445	-345	472	380	92	79	270	-191	38	0	38	43	260	-217

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

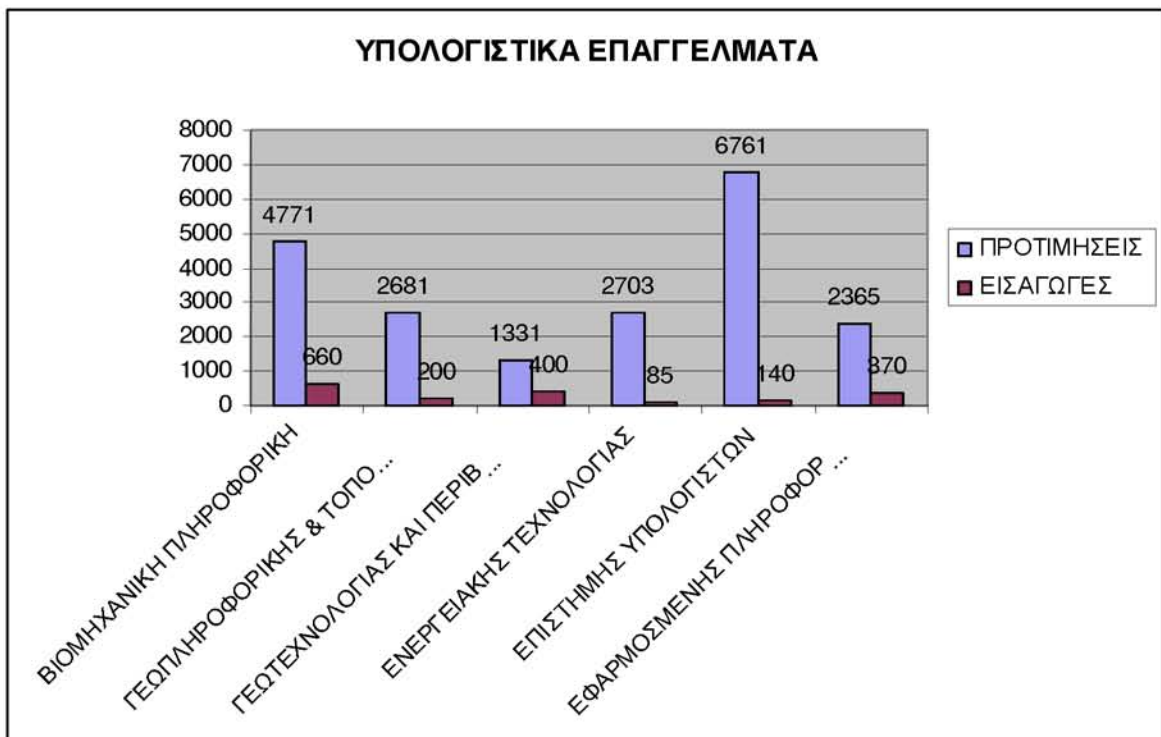
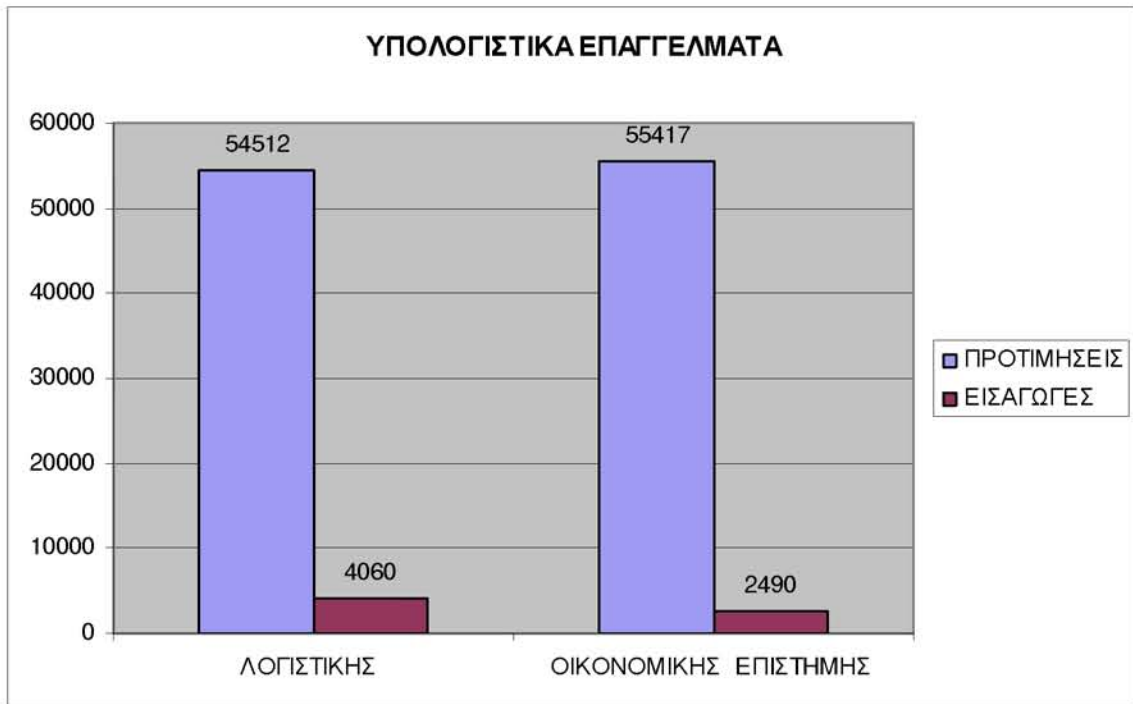
3140	Χειριστές οπτ. και ηλεκτρ. Εξοπλ.	54	240	-186	25	0	25	153	170	-17	19	0	19	22	0	22	11	170	-159
3150	Αξιωμ. μηχανικοί ναυσιπλοΐας	3	0	3	10	0	10	17	0	17	1	0	1	6	0	6	1	0	1
3160	Αξιωματικοί καταστρώματος	35	0	35	16	0	16	110	65	45	26	0	26	18	0	18	4	0	4
3211	Τεχνολόγοι βιολογικών επιστημών	10	250	-240	16	0	16	102	170	-68	19	300	-281	5	0	5	2	0	2
3212	Τεχνολόγοι γεωπονίας	17	270	-253	13	200	-187	58	0	58	15	610	-595	5	0	5	14	600	-586
3220	Τεχνικοί παραϊατρικών	213	230	-17	138	130	8	1137	865	272	190	0	190	129	0	129	73	180	-107
3230	Νοσοκόμοι, πτυχιούχοι ΤΕΙ	125	320	-195	103	300	-197	646	340	306	110	0	110	54	0	54	35	180	-145
3410	Πρόσωπα χρηματοπιστωτικών	260	930	-670	181	880	-699	1330	485	845	174	300	-126	92	0	92	117	1200	1083
3414	Τουριστικά επαγγέλματα	16	210	-194	6	270	-264	102	185	-83	16	0	16	6	60	-54	6	330	-324
3430	Γραμματείς διοικήσεως κτλ.	188	1270	-1082	70	0	70	298	170	128	88	660	-572	30	0	30	41	190	-149
3450	Αξιωματικοί σωματίων ασφαλείας	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3470	Διακοσμητές, εμπορικοί σχεδιαστές	5	0	5	4	0	4	87	85	2	8	0	8	9	0	9	1	0	1
3490	Επαγγελματίες προπονητές	74	0	74	87	0	87	526	210	316	90	0	90	60	0	60	20	0	20

Σύμφωνα με τα στοιχεία που προμηθευτήκαμε από τη *Διεύθυνση Οργάνωσης και Διεξαγωγής Εξετάσεων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων* που αφορούν στις προτιμήσεις που δήλωσαν οι μαθητές στο μηχανογραφικό και στην εισαγωγή τους στα τμήματα Τριτοβάθμια εκπαίδευσης κατά τα τελευταία έτη (2006-2007-2008) σημειώνεται μεγάλη διαφοροποίηση ανάμεσα στην προτίμηση που εκδηλώνουν οι μαθητές της Γ' λυκείου για συγκεκριμένες σχολές συγκριτικά με τον αριθμό εισακτέων σε κάθε σχολή. Στα διαγράμματα που ακολουθούν απεικονίζεται η δυσαναλογία μεταξύ προτίμησης και εισαγωγής σε τμήμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με βάση την κατηγοριοποίηση του Holland (Ερευνητικός, Πρακτικός, Καλλιτεχνικός, Κοινωνικός, Οργανωτικός, Επιχειρηματικός Τύπος) και του Πανεπιστημίου του Ohio σε 12 Επαγγελματικές Κατηγορίες (Harcourt Brace Jovanovich, 1993).

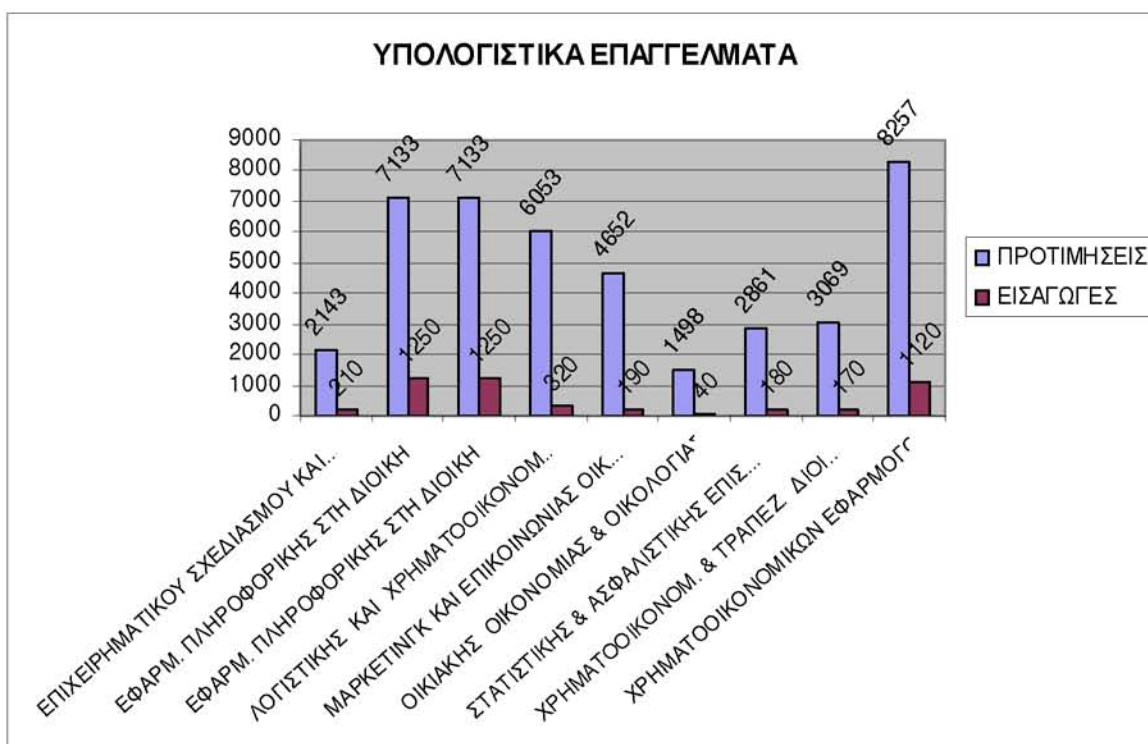
Αριθμητικά-Υπολογιστικά Επαγγέλματα (πηγή: *Διεύθυνση Οργάνωσης και Διεξαγωγής Εξετάσεων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας*)

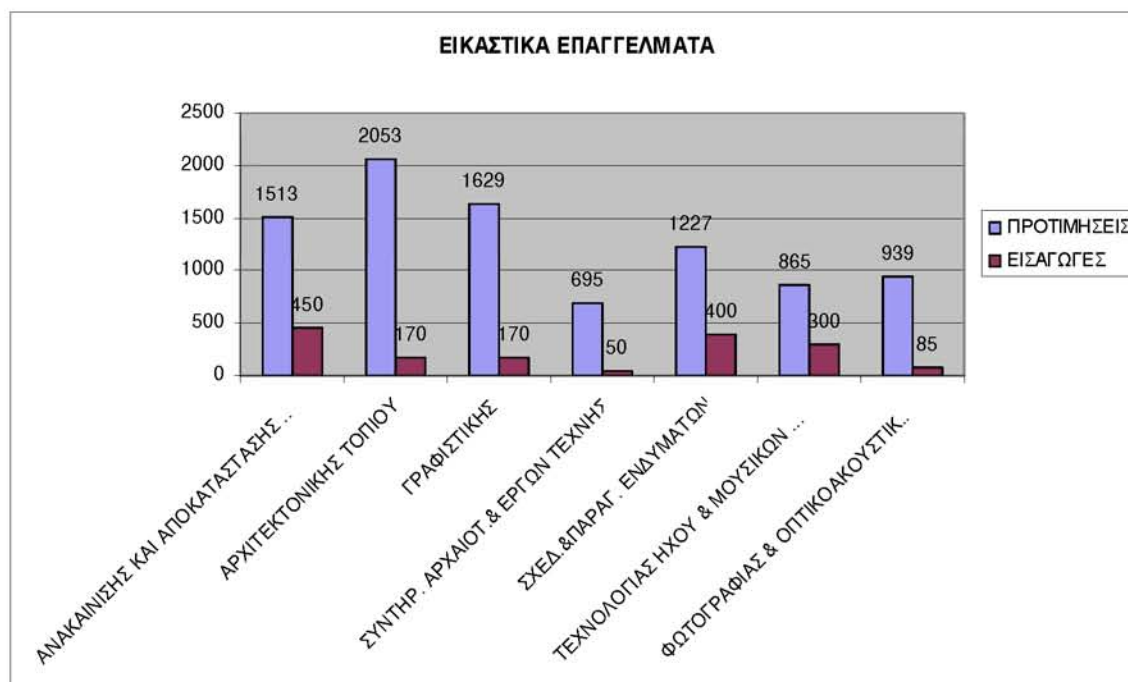
2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

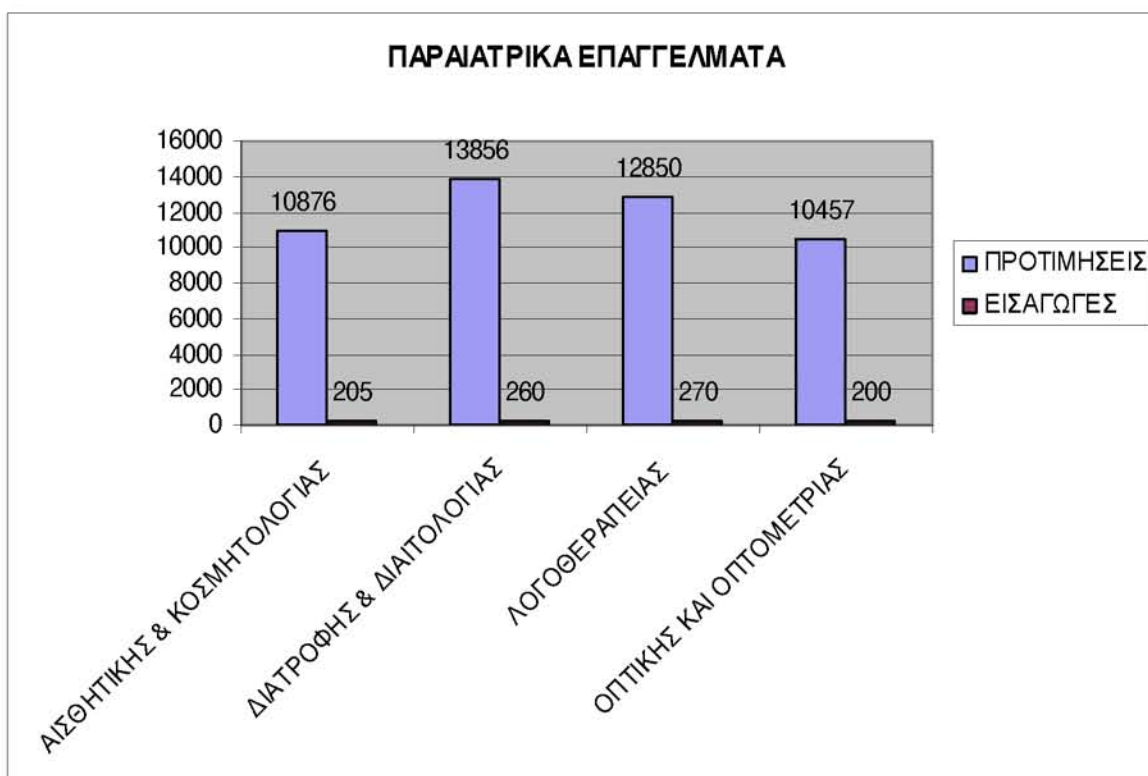
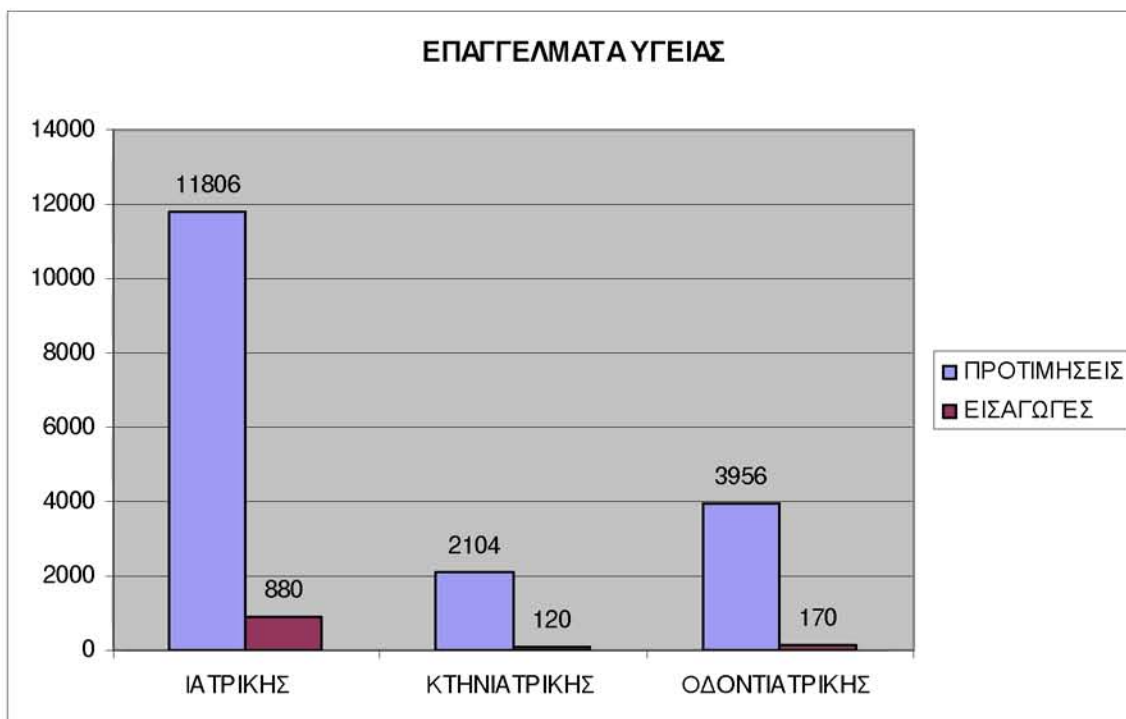

Εικαστικά Επαγγέλματα (πηγή: Διεύθυνση Οργάνωσης και Διεξαγωγής Εξετάσεων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας)

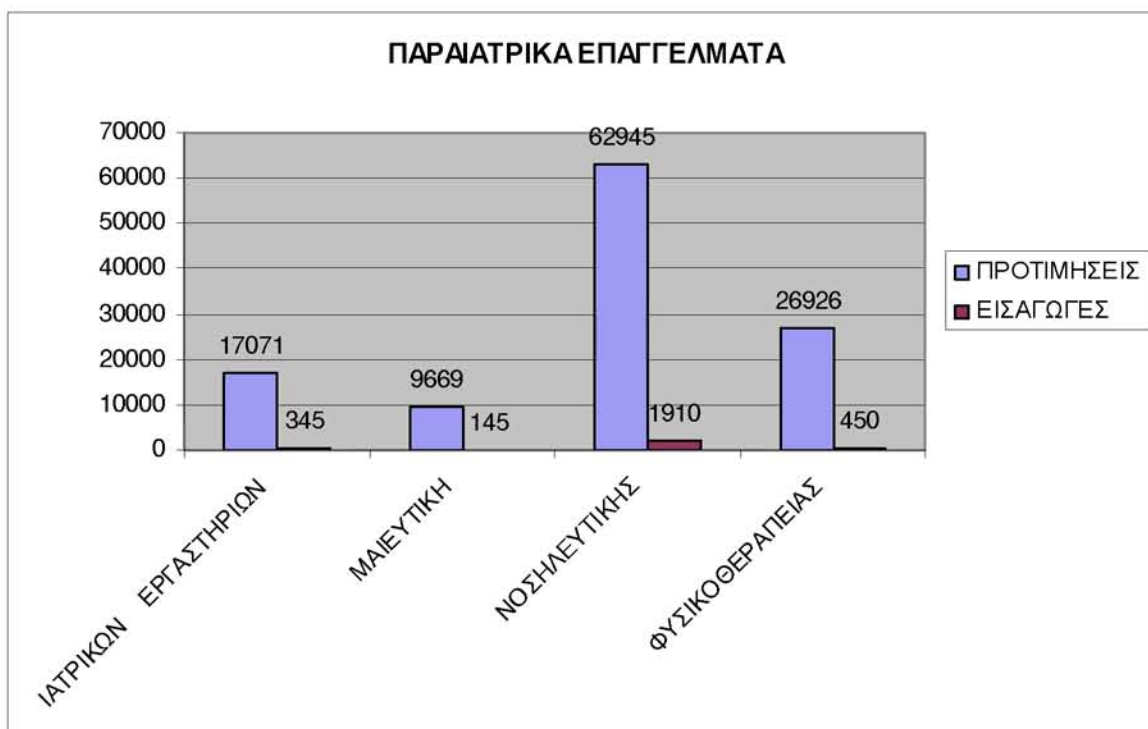
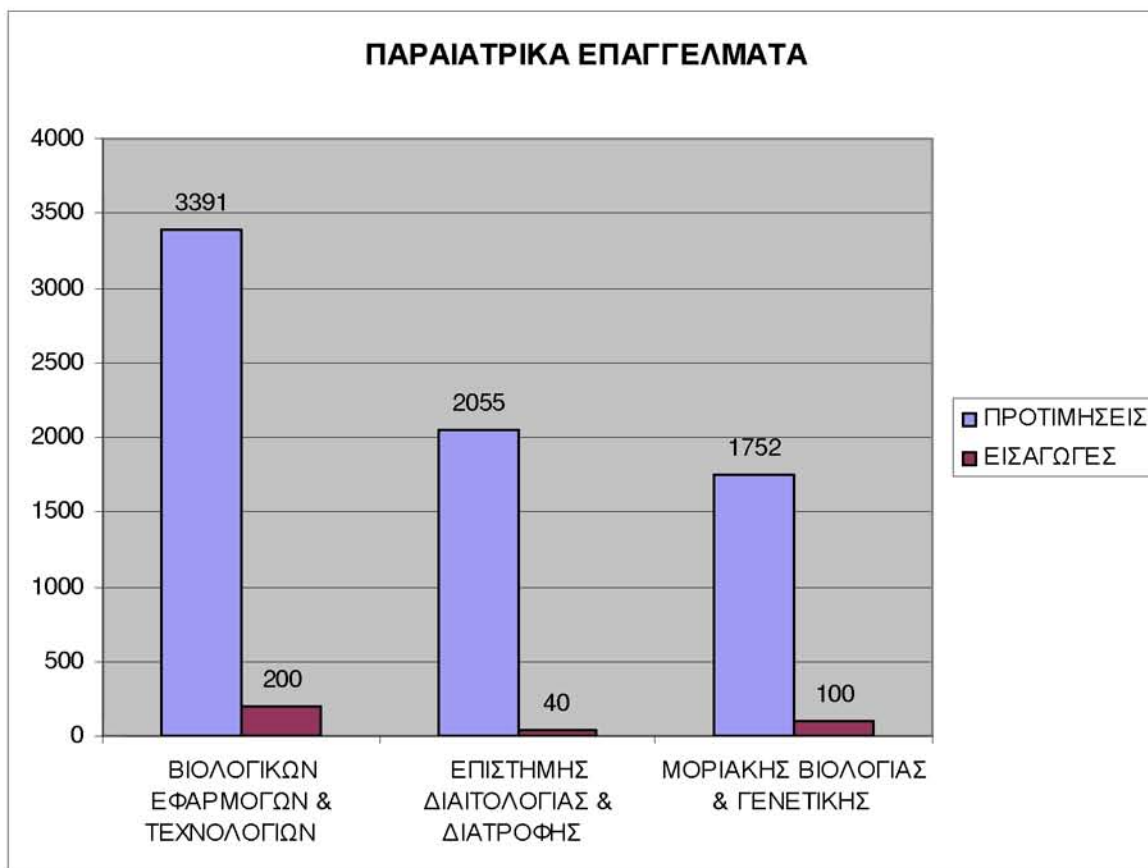

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

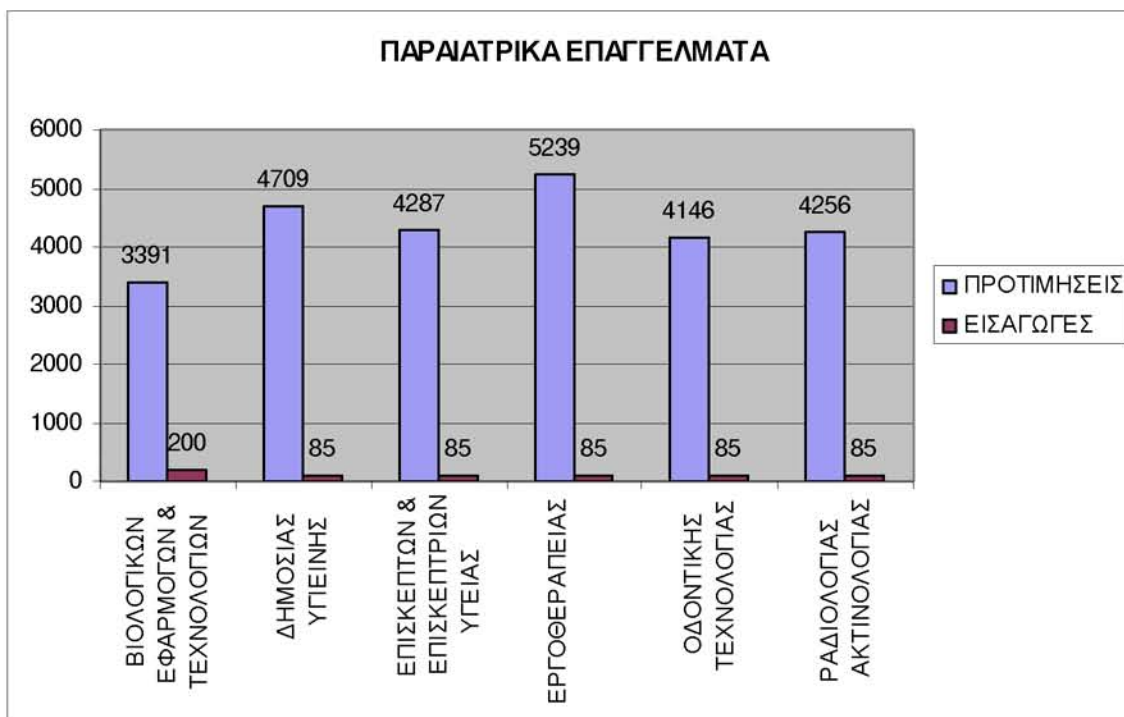
Επαγγέλματα Υγείας (πηγή: Διεύθυνση Οργάνωσης και Διεξαγωγής Εξετάσεων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας)

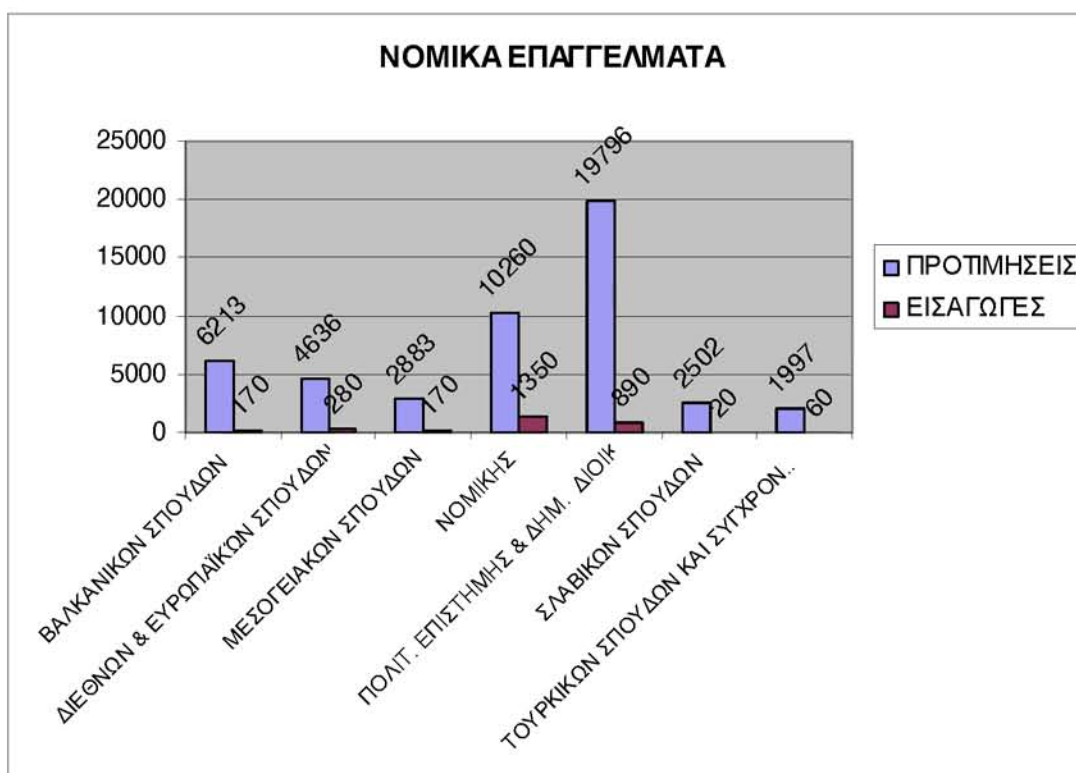
2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

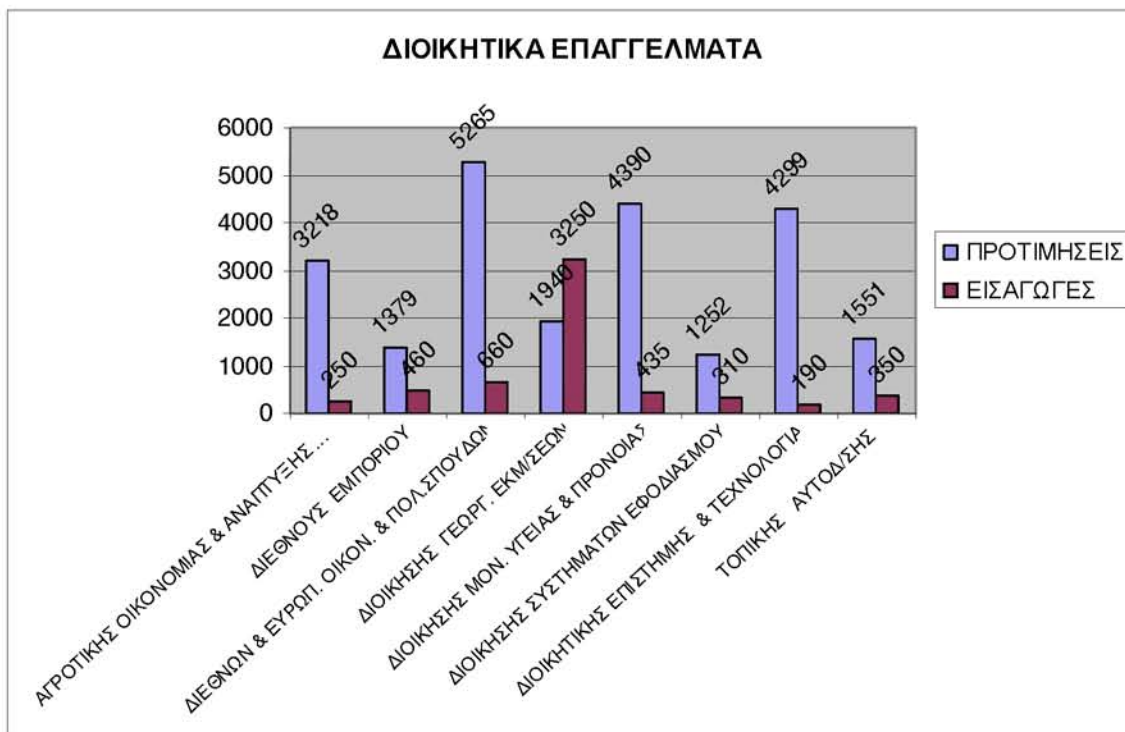
2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

Νομικά Επαγγέλματα (πηγή: Διεύθυνση Οργάνωσης και Διεξαγωγής Εξετάσεων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας)

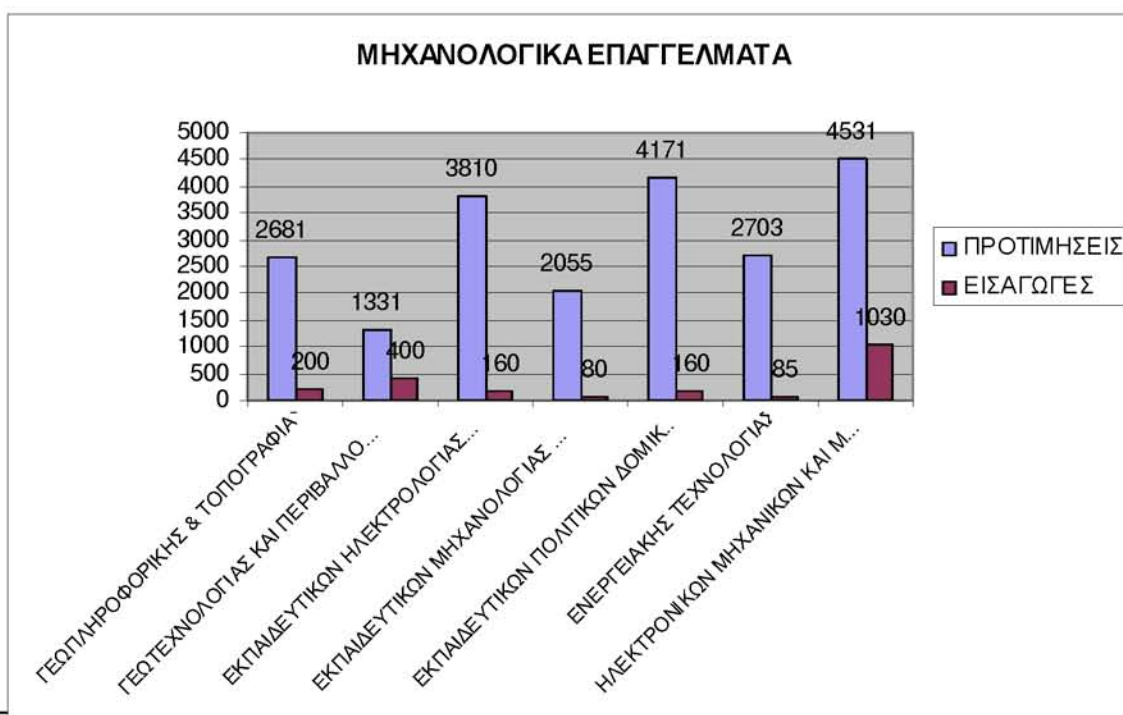

Επαγγέλματα Διοίκησης (πηγή: Διεύθυνση Οργάνωσης και Διεξαγωγής Εξετάσεων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας)

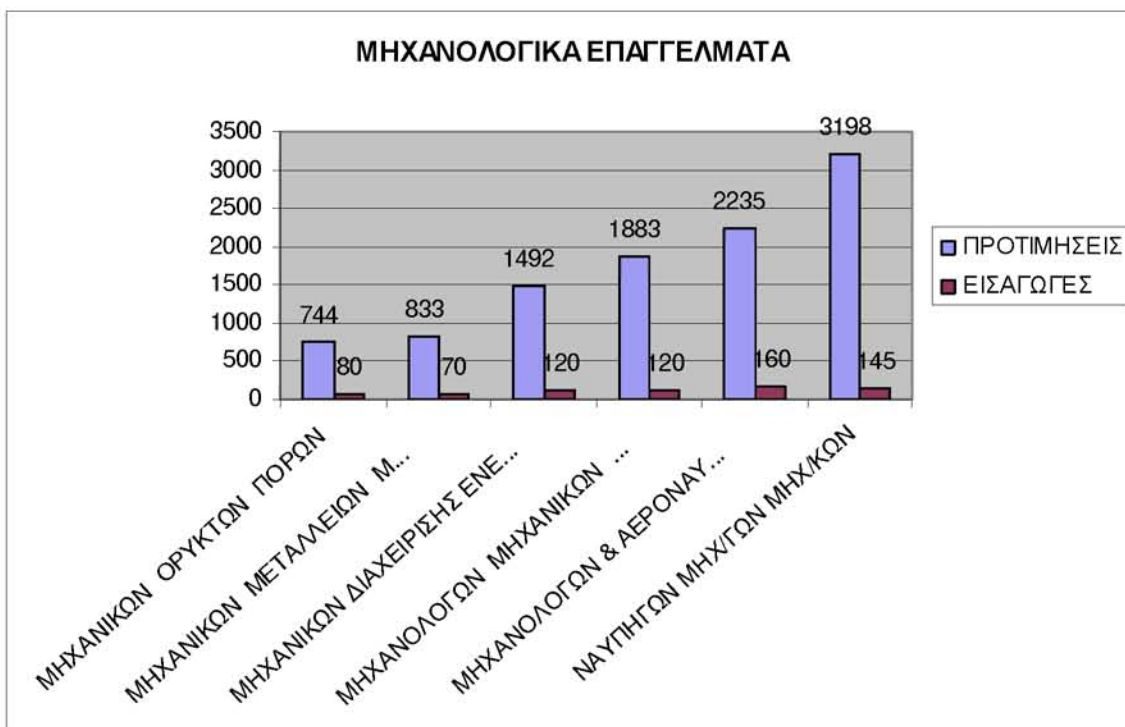

Επαγγέλματα Κατασκευών & Δομικών Έργων – Μηχανολογικά Επαγγέλματα

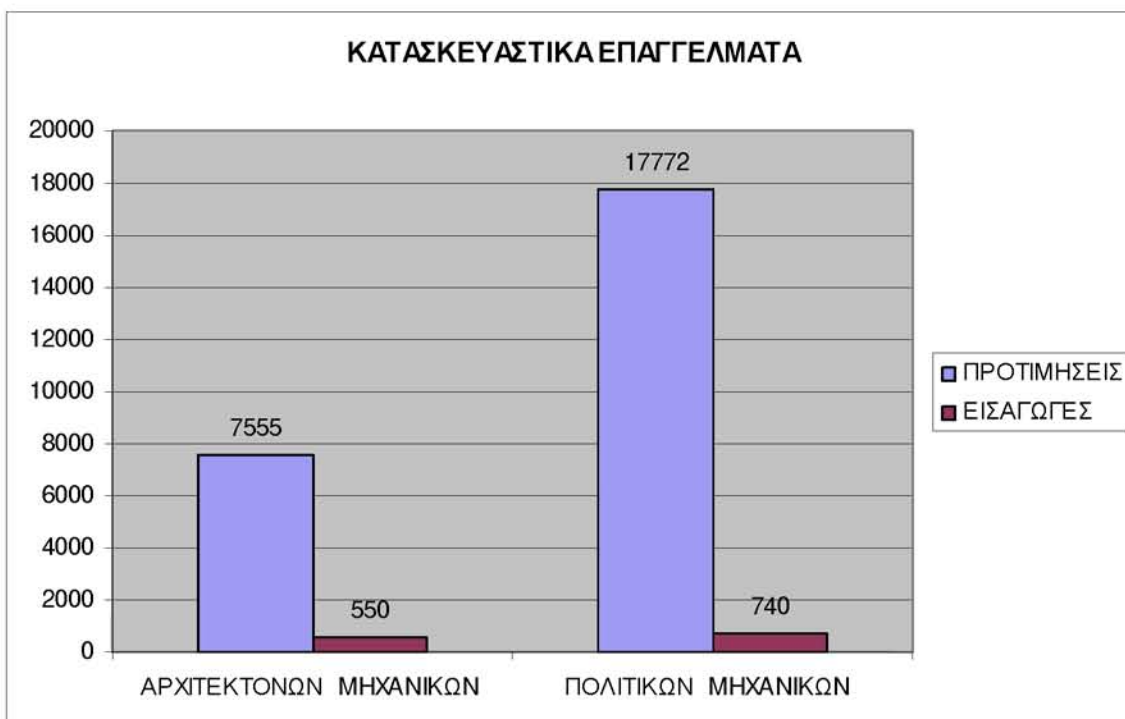
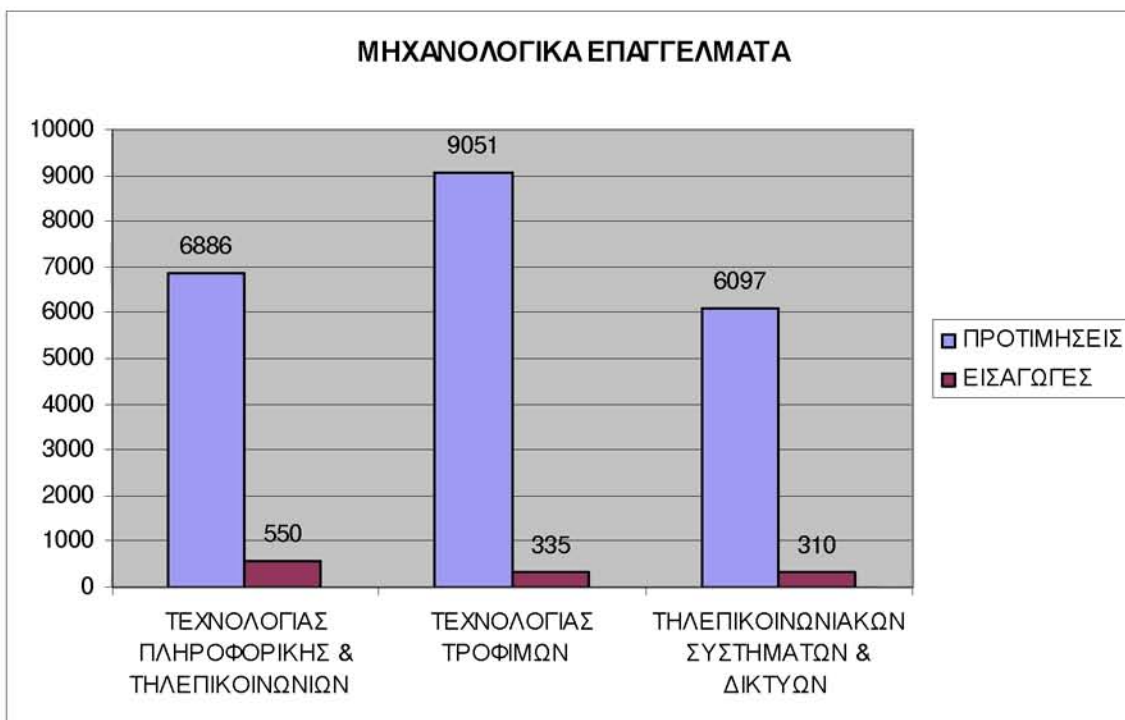
(πηγή: Διεύθυνση Οργάνωσης και Διεξαγωγής Εξετάσεων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας)

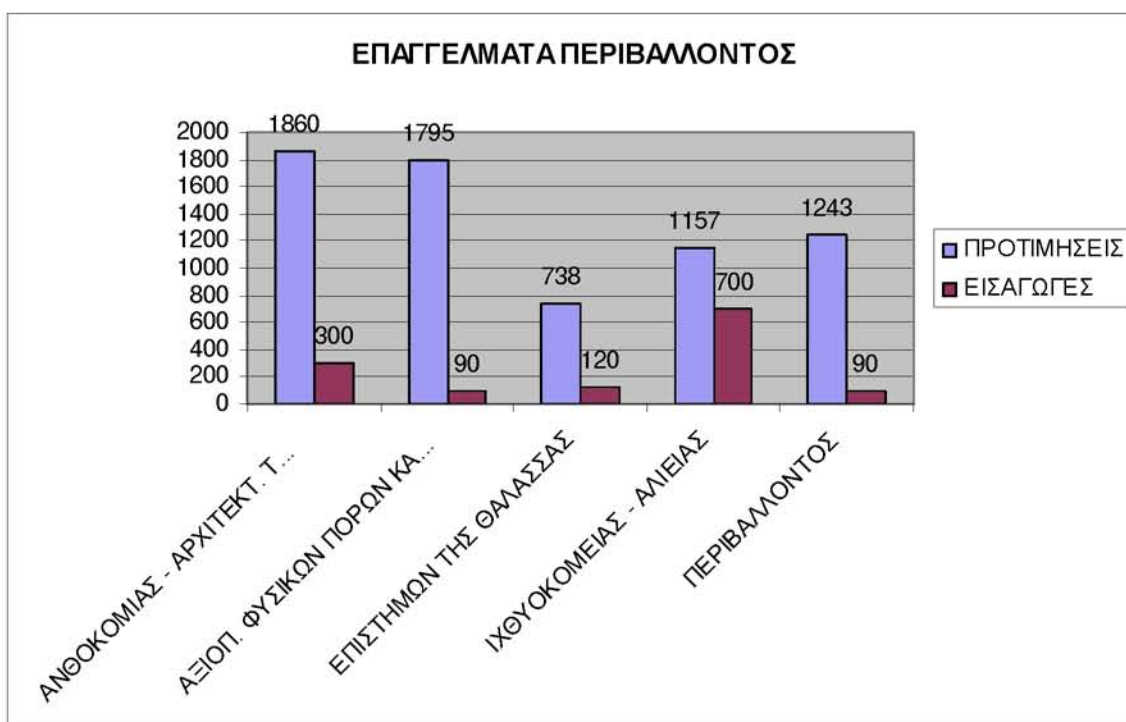
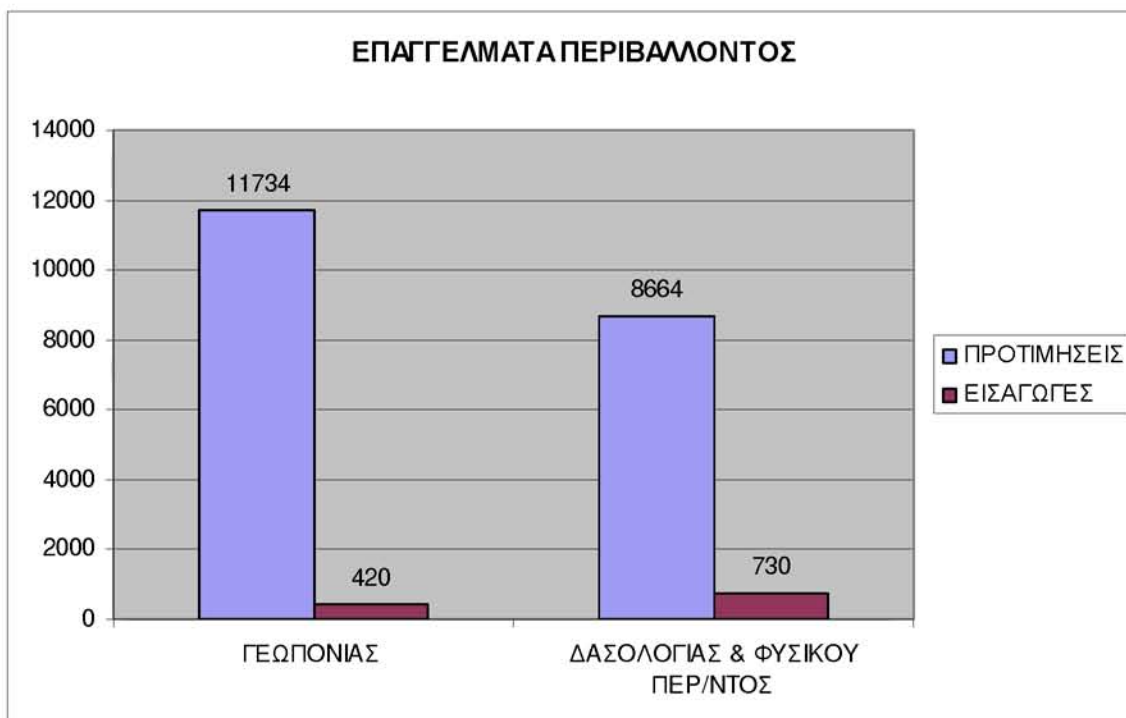
2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

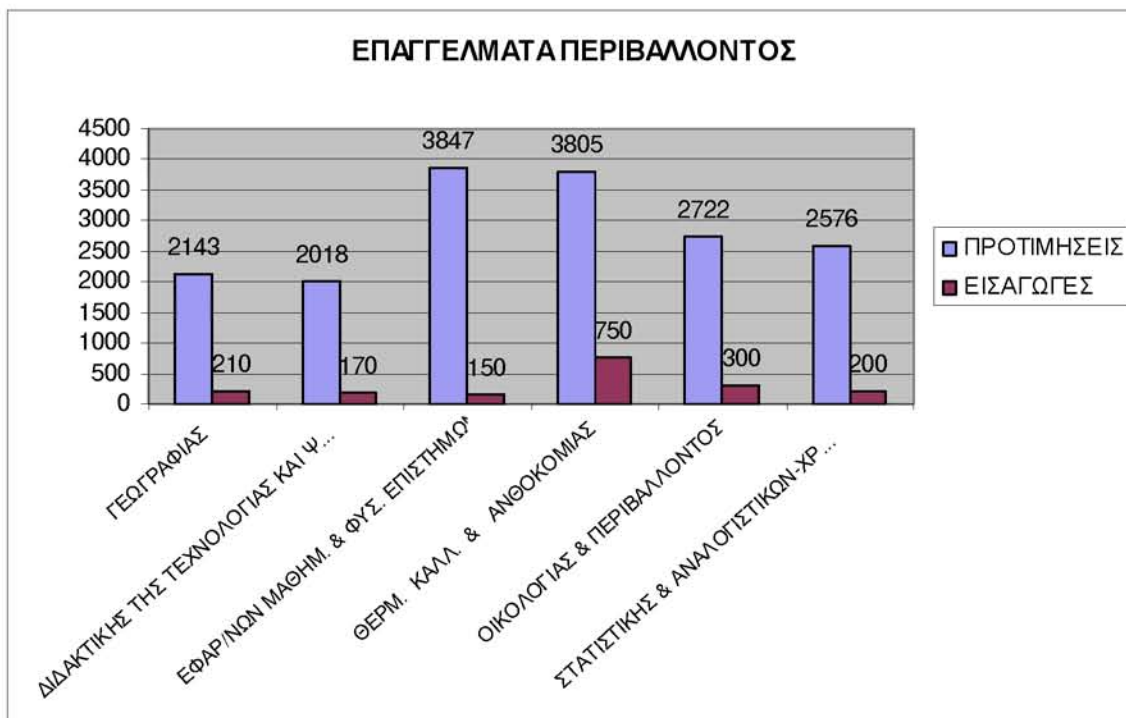
2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

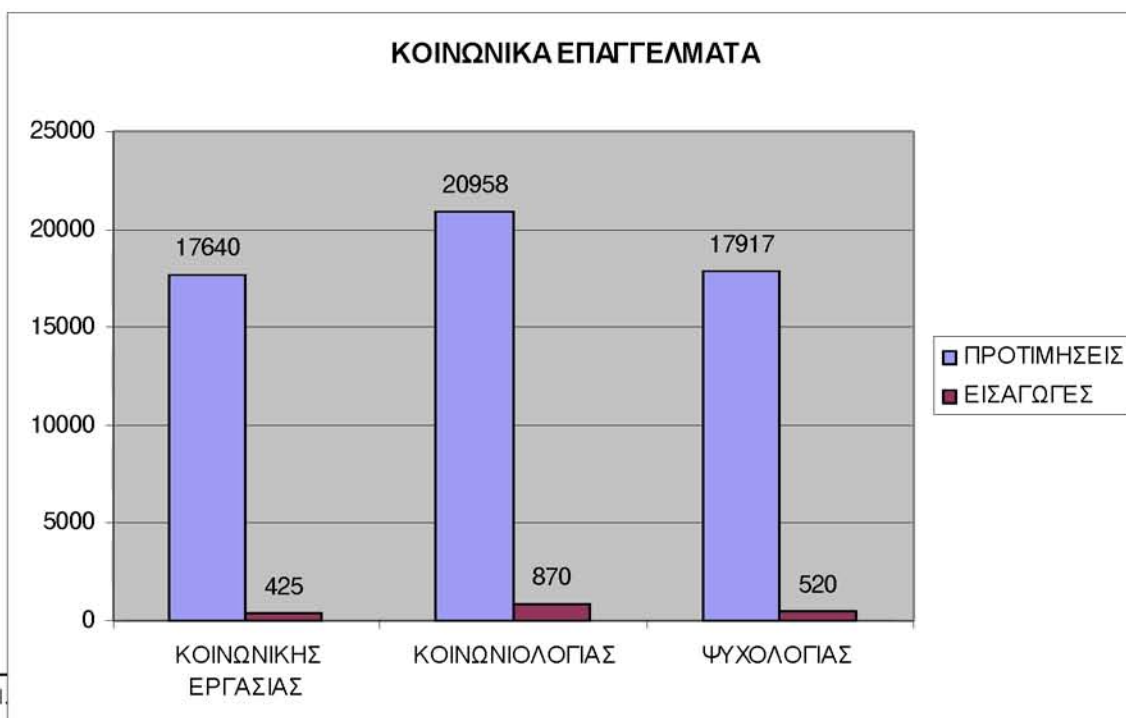
Επαγγέλματα Περιβάλλοντος (πηγή: Διεύθυνση Οργάνωσης και Διεξαγωγής Εξετάσεων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας)

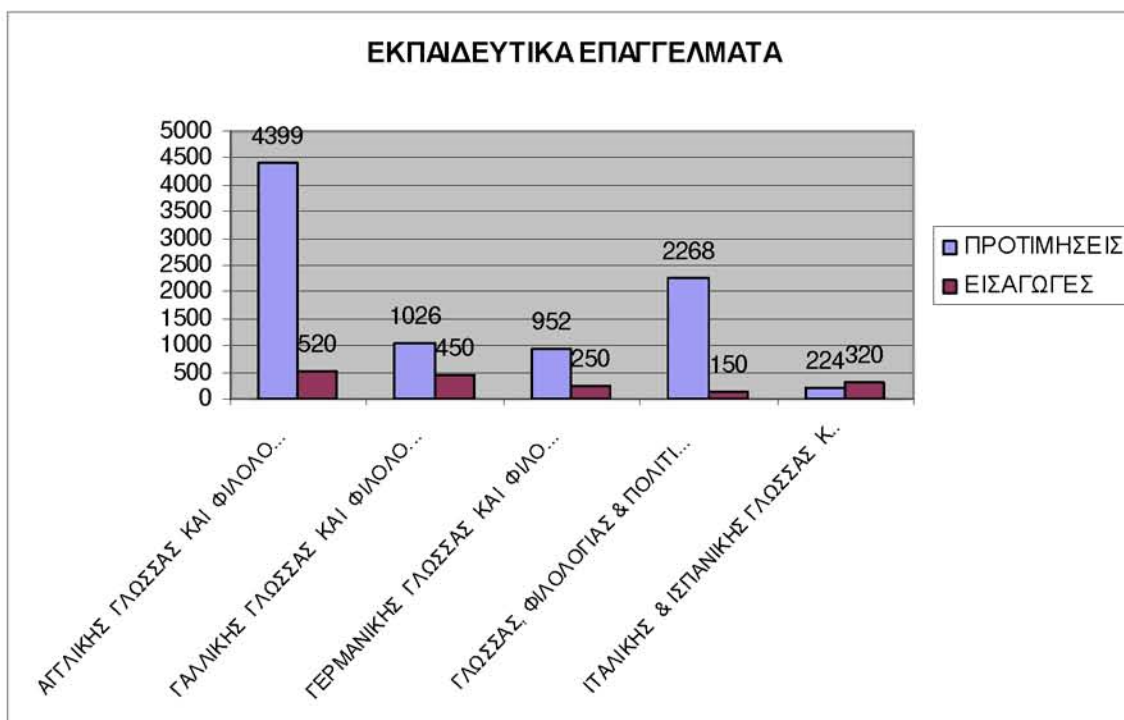
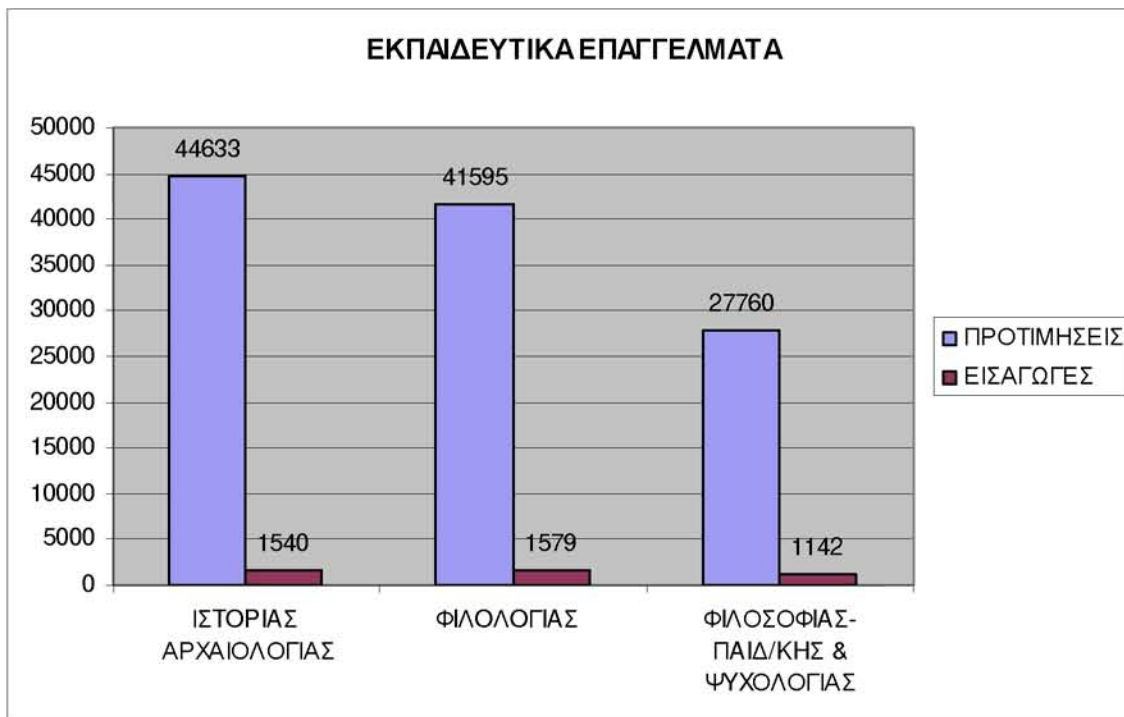
2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

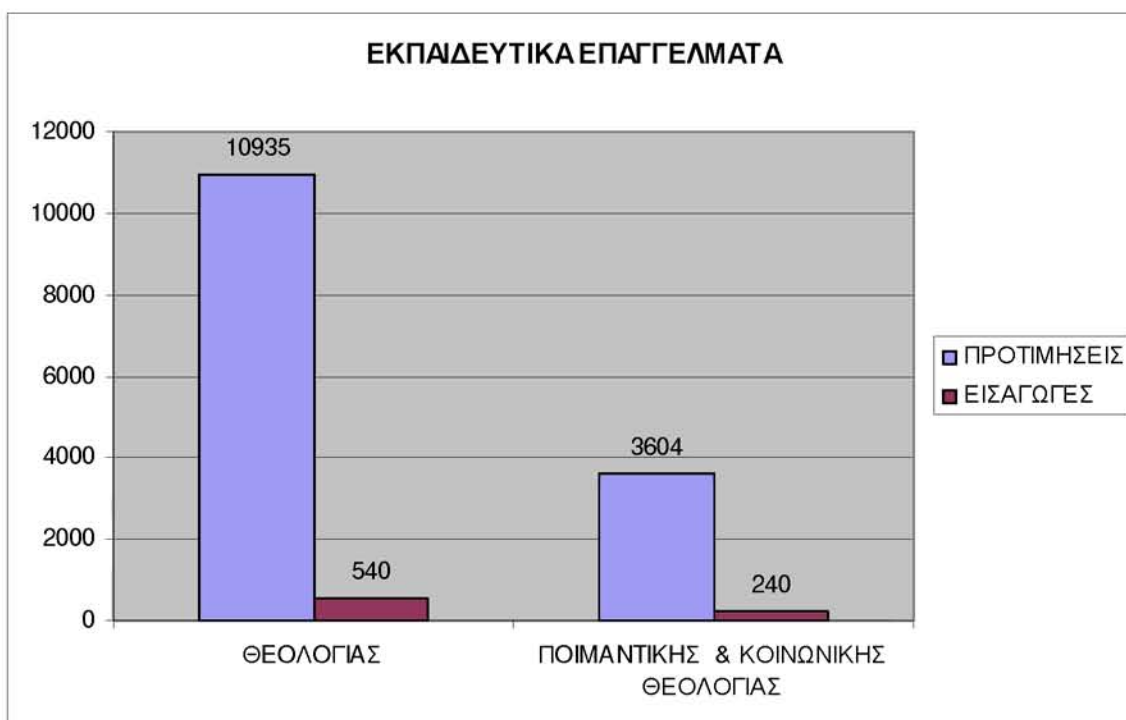
Κοινωνικά και Εκπαιδευτικά Επαγγέλματα (πηγή: Διεύθυνση Οργάνωσης και Διεξαγωγής Εξετάσεων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας)

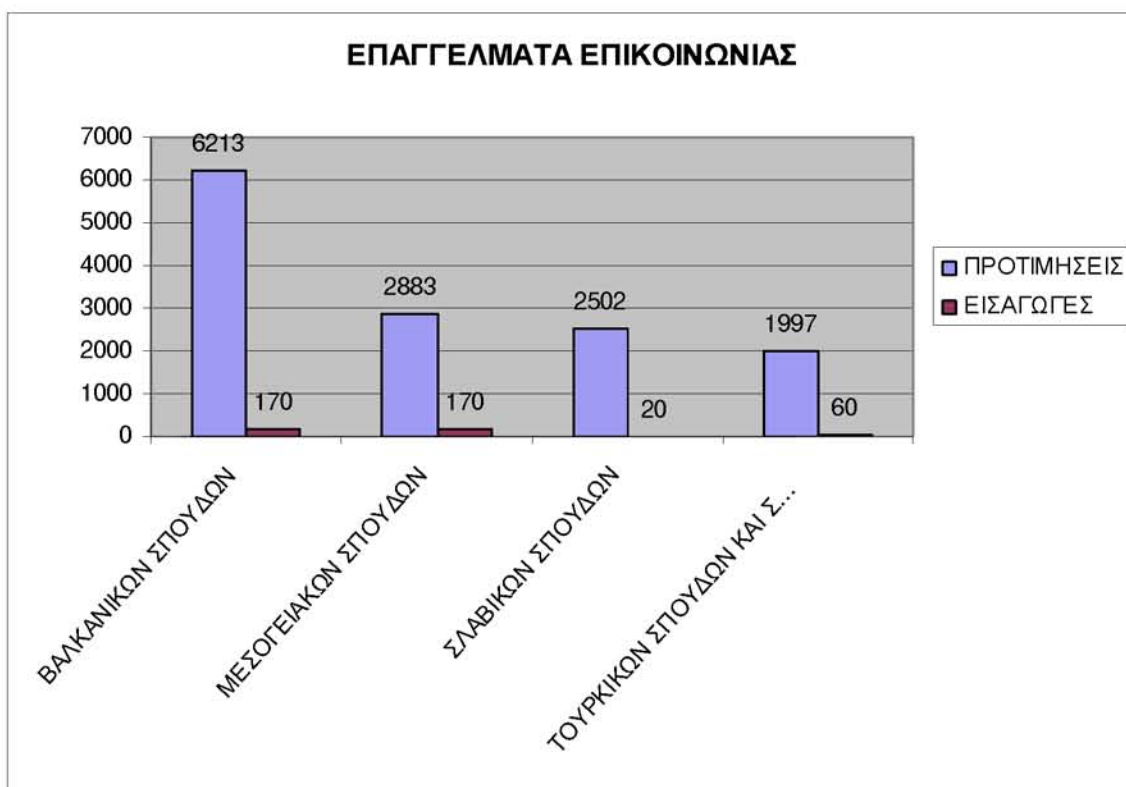
2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

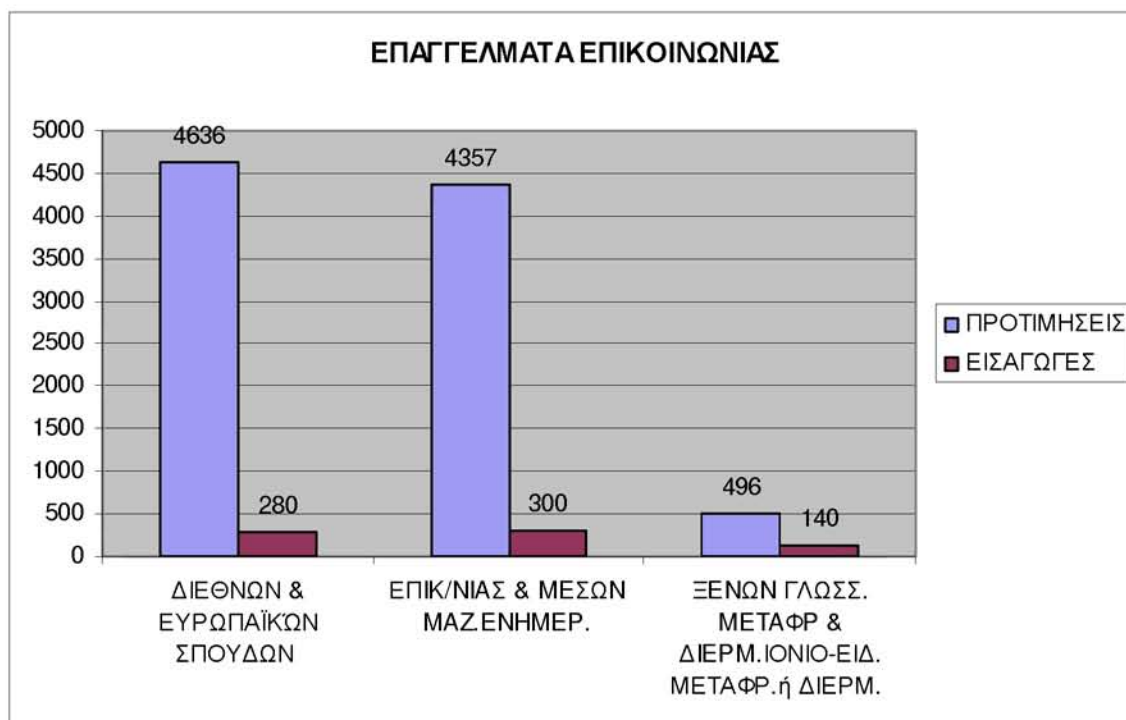

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

Επαγγέλματα Επικοινωνίας (πηγή: Διεύθυνση Οργάνωσης και Διεξαγωγής Εξετάσεων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας)

Με βάση τα δεδομένα που προκύπτουν από τα παραπάνω διαγράμματα γίνεται εμφανές ότι οι μαθητές εκδηλώνουν υψηλή προτίμηση για σχολές που οδηγούν σε ήδη κορεσμένα επαγγέλματα ή επαγγέλματα με αβέβαιο μέλλον, καθώς και σε σχολές πανεπιστημιακού επιπέδου, τη στιγμή που οι ανάγκες στην αγορά εργασίας είναι διαφορετικές και καταδεικνύουν την ανάγκη για στροφή σε τεχνικά επαγγέλματα, γεγονός που αποδεικνύει ότι ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός δεν έχει ορθή εφαρμογή στα σχολεία.

Αναγκαιότητα η σύνδεση της Κατάρτισης με την Αγορά Εργασίας

Παρά το υψηλό ποσοστό ανεργίας, τα τελευταία χρόνια καταγράφεται αδυναμία ή δυσκολία από την πλευρά των επιχειρήσεων να βρουν εξειδικευμένο προσωπικό. Το φαινόμενο αυτό αφορά τόσο τα στελέχη πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, όσο και τους αποφοίτους χαμηλότερων βαθμίδων εκπαίδευσης. Το έλλειμμα εξειδικευμένου προσωπικού που εντοπίζεται, προκαλεί δυσλειτουργία στην αγορά εργασίας, εμποδίζοντας την ανάπτυξη της απασχόλησης αλλά και των επιχειρήσεων. Οι εργοδοτικοί φορείς εκτιμούν πως η αναντιστοιχία ανάμεσα στην προσφορά και στη ζήτηση εργατικού δυναμικού οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στο ότι ο προσανατολισμός των νέων δεν έχει συνυπολογίσει αρκετά τα νέα δεδομένα στο χώρο της οικονομίας και της απασχόλησης¹³ (ΕΒΕΑ, 2001).

Στα πλαίσια του επαγγελματικού του προσανατολισμού ένας νέος χρειάζεται να γνωρίζει τις τάσεις και τις προοπτικές της οικονομίας, ώστε η επιλογή σπουδών ή επαγγέλματος που θα κάνει να είναι επιτυχής σε σχέση με αυτά που ισχύουν στην αγορά εργασίας. Βέβαια σε πολλές περιπτώσεις η επιλογή σπουδών με βάση τις προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης δεν αποτελεί ιδιαίτερα ασφαλές κριτήριο, καθότι η αγορά εργασίας είναι υπό συνεχή αναμόρφωση. Κλάδοι που θεωρούνται ότι έχουν τις περισσότερες προοπτικές και ζητούν εργατικό δυναμικό έρχεται η στιγμή που εμφανίζουν κορεσμό. Τότε δεν μπορούν να απορροφήσουν πλέον προσωπικό, με αποτέλεσμα επόμενες γενιές φοιτητών να μην προσανατολίζονται στους κλάδους αυτούς, και μετά από καιρό κάποιοι απ' αυτούς να έχουν και πάλι ανάγκη από εργατικό δυναμικό.

¹³ Εκδ. ΕΒΕΑ, (2001). 'Αφιέρωμα. Στο δρόμο για τους Ολυμπιακούς του 2004'. 7-8, 2001.

2.2 Χαρακτηριστικά και Ποσοτικός Προσδιορισμός των Ωφελούμενων Δομών & Φορέων που Παρέχουν Υπηρεσίες ΣΥΕΠ

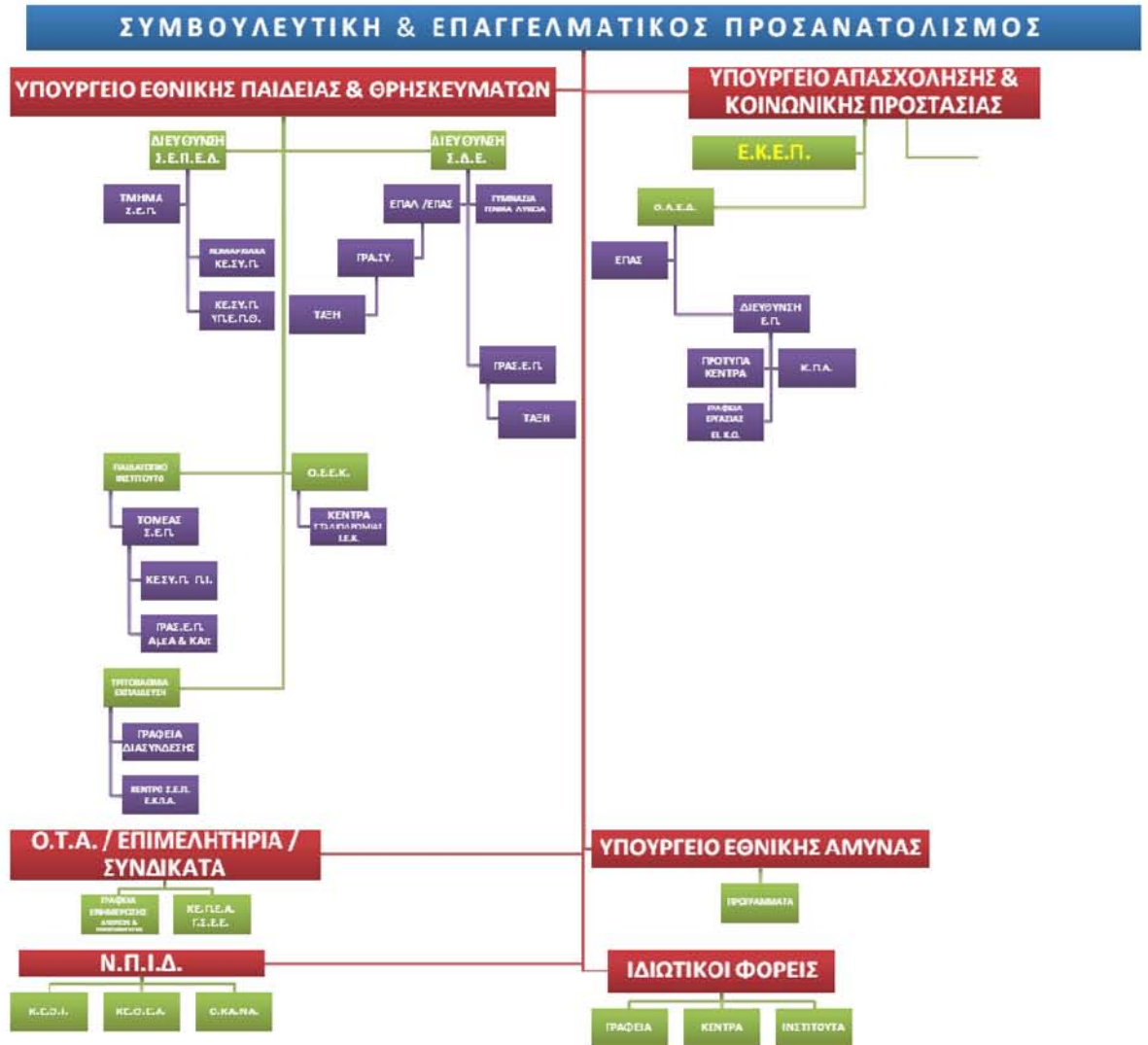
Στο κεφάλαιο αυτό γίνεται η απογραφική αποτύπωση όλων των φορέων που δραστηριοποιούνται στο αντικείμενο του Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Π.), η περιγραφή των υφιστάμενων δομών και παρουσίαση των λειτουργιών τους, η εκτίμηση της αποτελεσματικότητάς τους και ο εντοπισμός της δυναμικής προοπτικής του συστήματος παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών ΕΠ.

Η παρουσίαση αφορά συνοπτικά στοιχεία δημόσιων και ιδιωτικών φορέων σε όλη την Ελλάδα. Πηγή πληροφόρησης για την άντληση των στοιχείων είναι το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει το καθεστώς λειτουργίας και τις δραστηριότητες των φορέων που ασχολούνται με τον Ε.Π. Επίσης ελήφθη υπόψη η μελέτη του έργου «Μελέτη - Αποτύπωση Δομών και Δράσεων Επαγγελματικού Προσανατολισμού», που ανατέθηκε στο Ινστιτούτο Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Σταδιοδρομίας από το Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων στα πλαίσια του Προγράμματος ΕΠΕΑΕΚ II, κατόπιν διαγωνισμού με την απόφαση υπ' αρ.π. 3658 της 22 Φεβρουαρίου 2007.

Το ελληνικό κράτος επιχείρησε να παράσχει υπηρεσίες Επαγγελματικού Προσανατολισμού στους πολίτες για πρώτη φορά τη **δεκαετία του 1950**, όταν διαπιστώθηκε σε όλες τις προηγμένες χώρες του κόσμου, ότι ο θεσμός αυτός είναι το μόνο μη καταπιεστικό θεσμικό μέσον για την καταπολέμηση της ανεργίας και την καλύτερη αξιοποίηση του πολύτιμου ανθρώπινου δυναμικού προς όφελος της κοινωνίας (Κασσωτάκης, 1981). Η προσπάθεια αναλήφθηκε από τον ΟΑΕΔ, αλλά γρήγορα ατόνησε και εγκαταλείφθηκε.

Η **δομή της οργάνωσης και εφαρμογής του θεσμού της Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού στην Ελλάδα** σήμερα έχει τη μορφή που εμφανίζεται σχηματικά στο Διάγραμμα παρακάτω.

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελομένων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

Η εισαγωγή του **Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού**, όπως ονομάστηκε (συντομογραφικά: ΣΕΠ) στα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ξεκίνησε πειραματικά το 1976 και μέχρι το σχολικό έτος 1981 - 82 καθιερώθηκε η εφαρμογή του στη Γ' γυμνασίου σε πανελλήνια κλίμακα. Τα επόμενα χρόνια είχαμε επέκταση εφαρμογής και σε άλλες τάξεις του γυμνασίου και του λυκείου.

Οι αρχές της φυσιογνωμίας του θεσμού έχουν αποτυπωθεί στις διατάξεις των άρθρων 37 - 39 του νόμου 1566 (Νόμος-1566, 1985). Στα άρθρα αυτά γίνεται εκτενής αναφορά στο σκοπό και την εφαρμογή του ΣΕΠ στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Ακόμη καθορίζεται η οργάνωσή του στα γυμνάσια και λύκεια και τέλος προσδιορίζεται το εκπαιδευτικό προσωπικό που θα απασχοληθεί με την εφαρμογή του. Στο **Παιδαγωγικό Ινστιτούτο** ιδρύθηκε ο **Τομέας Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού** και καθιερώθηκε ο θεσμός του Συντονιστή ΣΕΠ, στα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης όπου ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός εισάγεται ως «μάθημα» (Τζέπογλου, 1987).

ΚΕΣΥΠ-ΓΡΑΣΕΠ-ΓΡΑΣΥ

Το Σεπτέμβριο του 1997 ψηφίστηκε ο νόμος 2525 (Νόμος-2525, 1997). Μετά την εφαρμογή αυτού του νόμου λειτουργούν σε όλη την Ελλάδα τα ΚΕΣΥΠ (Κέντρα Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού), τα σχολικά Γραφεία Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΓΡΑΣΕΠ) και αργότερα, από άλλη δράση της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, τα Γραφεία Σύνδεσης με την Αγορά Εργασίας και Προσανατολισμού (ΓΡΑΣΥ). Οι προδιαγραφές λειτουργίας τους τέθηκαν από το Π.Ι., αλλά διοικητικά υπάγονται στη Διεύθυνση Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων (ΣΕΠΕΔ) του ΥΠΕΠΘ. Με το Π.Δ.161/2000 την αρμοδιότητα για τη λειτουργία των ΚΕΣΥΠ αναλαμβάνουν οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις.

Τα ΓΡΑΣΕΠ είναι γραφεία που λειτουργούν στα πλαίσια των σχολικών μονάδων και στελεχώνονται από έναν εκπαιδευτικό (καθηγητή του

συγκεκριμένου σχολείου) ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες σε υπηρεσίες Ε.Π. του συγκεκριμένου σχολείου.

ΔΟΜΕΣ ΣΕΠ

Αυτή τη στιγμή λειτουργούν 81 ΚΕΣΥΠ συνολικά (τα 79 σε επίπεδο νομαρχιακό, υπάρχει ένα [1] ΚΕΣΥΠ στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που λειτουργεί ως συντονιστικό των υπόλοιπων, καθώς και ένα [1] στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο), 570 ΓΡΑΣΕΠ και 105 ΓΡΑΣΥ. Στα ΚΕΣΥΠ υπηρετούν σήμερα 405 άτομα, ενώ υπάρχουν 16 κενές θέσεις, στα ΓΡΑΣΕΠ υπηρετούν 570 άτομα, ενώ υπάρχουν 57 κενές θέσεις και στα ΓΡΑΣΥ υπηρετούν 246 άτομα, ενώ οι κενές θέσεις είναι 17. Η κατανομή των ΚΕΣΥΠ-ΓΡΑΣΕΠ-ΓΡΑΣΥ ανά Περιφέρεια και Νομό αποτυπώνεται στους πίνακες που ακολουθούν.

Κατανομή ΚΕΣΥΠ ανά περιφέρεια και νομό

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΝΟΜΟΣ	ΚΕΣΥΠ	ΣΤΕΛΕΧΗ
ΑΤΤΙΚΗ	ΑΘΗΝΩΝ	11	38
	ΠΕΙΡΑΙΩΣ	3	10
	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	3	3
	ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	1	3
		18	54
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	ΕΥΒΟΙΑ	1	3
	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ	1	1

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

	ΦΘΙΩΤΙΔΑ	1	3
	ΒΟΙΩΤΙΑ	2	4
	ΦΩΚΙΔΑ	1	2
		6	13
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	1	3
	ΗΜΑΘΙΑΣ	1	3
	ΚΙΛΚΙΣ	1	2
	ΠΕΛΛΑΣ	1	3
	ΠΙΕΡΙΑΣ	1	2
	ΣΕΡΡΩΝ	1	4
	ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	5	14
		11	31
ΚΡΗΤΗ	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	1	4
	ΧΑΝΙΩΝ	1	3
	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	1	2
	ΡΕΘΥΜΝΟΥ	1	2
		4	11
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ	ΔΡΑΜΑ	1	2
	ΕΒΡΟΣ	2	4
	ΚΑΒΑΛΑΣ	1	3
	ΡΟΔΟΠΗΣ	1	2
	ΞΑΝΘΗΣ	1	2
		6	13
ΗΠΕΙΡΟΣ	ΑΡΤΑΣ	1	2
	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	1	4
	ΠΡΕΒΕΖΗΣ	1	2
	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	1	2
		4	10
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	1	3
	ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	1	2
	ΛΕΥΚΑΔΑΣ	1	2
	ΖΑΚΥΝΘΟΥ	1	2
		4	9
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	ΧΙΟΥ	1	2
	ΛΕΣΒΟΥ	2	4
	ΣΑΜΟΥ	1	2
		4	8
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	1	2
	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	1	2
	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	1	3
	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	1	2
	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	1	3
		5	12

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	ΚΥΚΛΑΔΩΝ	1	4
	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	2	6
		3	10
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	1	3
	ΛΑΡΙΣΑΣ	2	6
	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1	3
	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	1	2
		5	14
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	ΑΧΑΪΑΣ	2	5
	ΗΛΕΙΑΣ	1	3
	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	2	5
		5	13
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΚΟΖΑΝΗΣ	1	3
	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	1	2
	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	1	2
	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	1	2
		4	9
	ΣΥΝΟΛΟ	79	405

Κατανομή ΓΡΑΣΕΠ ανά Περιφέρεια και Νομό

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΝΟΜΟΣ	ΓΡΑΣΕΠ
ΑΤΤΙΚΗ	ΑΘΗΝΩΝ	121
	ΠΕΙΡΑΙΩΣ	30
	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	25
	ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	10
		186
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	ΕΥΒΟΙΑ	12
	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ	3
	ΦΘΙΩΤΙΔΑ	9
	ΒΟΙΩΤΙΑ	7
	ΦΩΚΙΔΑ	3
		34
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	5
	ΗΜΑΘΙΑΣ	4
	ΚΙΛΚΙΣ	6
	ΠΕΛΛΑΣ	4
	ΠΙΕΡΙΑΣ	7
	ΣΕΡΡΩΝ	9
	ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	44
		79
ΚΡΗΤΗ	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	17

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

	ΧΑΝΙΩΝ	8
	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	4
	ΡΕΘΥΜΝΟΥ	5
		34
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ	ΔΡΑΜΑ	7
	ΕΒΡΟΣ	4
	ΚΑΒΑΛΑΣ	7
	ΡΟΔΟΠΗΣ	2
	ΞΑΝΘΗΣ	4
		24
ΗΠΕΙΡΟΣ	ΑΡΤΑΣ	4
	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	8
	ΠΡΕΒΕΖΗΣ	4
	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	4
		20
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	6
	ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	3
	ΛΕΥΚΑΔΑΣ	4
	ΖΑΚΥΝΘΟΥ	2
		15
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	ΧΙΟΥ	3
	ΛΕΣΒΟΥ	7
	ΣΑΜΟΥ	6
		16
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	7
	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	5
	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	9
	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	5
	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	9
		35
ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	ΚΥΚΛΑΔΩΝ	12
	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	12
		24
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	6
	ΛΑΡΙΣΑΣ	15
	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	12
	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	7
		40
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	ΑΧΑΪΑΣ	19
	ΗΛΕΙΑΣ	8
	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	13
		40

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΚΟΖΑΝΗΣ	9
	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	5
	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	3
	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	6
		23
	ΣΥΝΟΛΟ	570

Κατανομή ΓΡΑΣΥ ανά Περιφέρεια και Νομό

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΝΟΜΟΣ	ΓΡΑΣΥ	ΣΤΕΛΕΧΗ ΓΡΑΣΥ
ΑΤΤΙΚΗ	ΑΘΗΝΩΝ	16	38
	ΠΕΙΡΑΙΩΣ	5	12
	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	3	7
	ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	1	2
		25	59
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	ΕΥΒΟΙΑ	2	5
	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ		
	ΦΘΙΩΤΙΔΑ	2	4
	ΒΟΙΩΤΙΑ	1	3
	ΦΩΚΙΔΑ	1	2
	6	14	
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	1	3
	ΗΜΑΘΙΑΣ	1	3
	ΚΙΛΚΙΣ	1	3
	ΠΕΛΛΑΣ	2	5
	ΠΙΕΡΙΑΣ	1	3
	ΣΕΡΡΩΝ	3	7
	ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	7	18
		16	42
ΚΡΗΤΗ	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	2	5
	ΧΑΝΙΩΝ	2	5
	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	1	2
	ΡΕΘΥΜΝΟΥ	1	2
	6	14	
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ	ΔΡΑΜΑ	1	3
	ΕΒΡΟΣ	2	5
	ΚΑΒΑΛΑΣ	2	5
	ΡΟΔΟΠΗΣ	1	2
	ΞΑΝΘΗΣ	1	2
	7	17	
ΗΠΕΙΡΟΣ	ΑΡΤΑΣ	1	2
	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	2	5
	ΠΡΕΒΕΖΗΣ	1	2
	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	1	2

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

		5	11
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	1	2
	ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	1	2
	ΛΕΥΚΑΔΑΣ		
	ΖΑΚΥΝΘΟΥ	1	2
		3	6
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	ΧΙΟΥ	1	2
	ΛΕΣΒΟΥ	3	7
	ΣΑΜΟΥ	1	2
		5	11
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	1	3
	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	1	2
	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	3	6
	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	1	2
	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	2	4
		8	17
ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	ΚΥΚΛΑΔΩΝ	4	9
	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	2	4
		6	13
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	1	3
	ΛΑΡΙΣΑΣ	2	5
	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	3	6
	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	1	2
		7	16
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	ΑΧΑΪΑΣ	3	7
	ΗΛΕΙΑΣ	1	3
	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	2	5
		6	15
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΚΟΖΑΝΗΣ	2	5
	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	1	2
	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	1	2
	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	1	2
		5	11
	ΣΥΝΟΛΟ	105	246

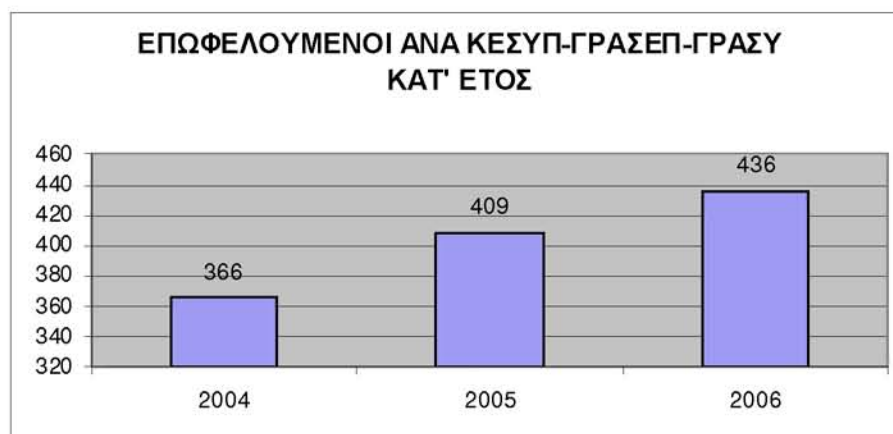
Τα ΚΕΣΥΠ στελεχώνονται από αποσπασμένους εκπαιδευτικούς και ειδικούς επιστήμονες, που έχουν πλήρη και αποκλειστική απασχόληση με τον Ε.Π. Στη περιοχή ευθύνης κάθε ΚΕΣΥΠ υπάγονται πολλά ΓΡΑΣΕΠ και ΓΡΑΣΥ, που μπορεί να θεωρηθούν πρωτοβάθμιο επίπεδο παροχής υπηρεσιών Ε.Π., ενώ τα ΚΕΣΥΠ να θεωρηθούν δευτεροβάθμια. Στα ΚΕΣΥΠ η συνήθης στελέχωση περιλαμβάνει από 1 έως 3 συμβούλους ΕΠ, καθώς και ένα στέλεχος επιφορτισμένο με την

πληροφόρηση των ενδιαφερομένων και τη διάχυση πληροφοριών στο ευρύ κοινό. Ο εκπαιδευτικός που έχει την ευθύνη του ΓΡΑΣΕΠ, εκτός από τις διδακτικές του ώρες ασχολείται και με το αντικείμενο αυτό.

Τα Γραφεία Σύνδεσης με την Αγορά Εργασίας και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΓραΣΥ) λειτουργούν μέσα στα Επαγγελματικά Λύκεια ή Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια ή Επαγγελματικές Σχολές. Στελεχώνονται από εξειδικευμένους εκπαιδευτικούς στη Συμβουλευτική και τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό. Προσφέρουν τις υπηρεσίες των ΚΕΣΥΠ στη δική τους σχολική μονάδα, αλλά και ευρύτερα σε επίπεδο Δήμου. Επιπλέον, τα ΓΡΑΣΥ είναι επιφορτισμένα με την σύνδεση των σχολείων τους με την αγορά εργασίας.

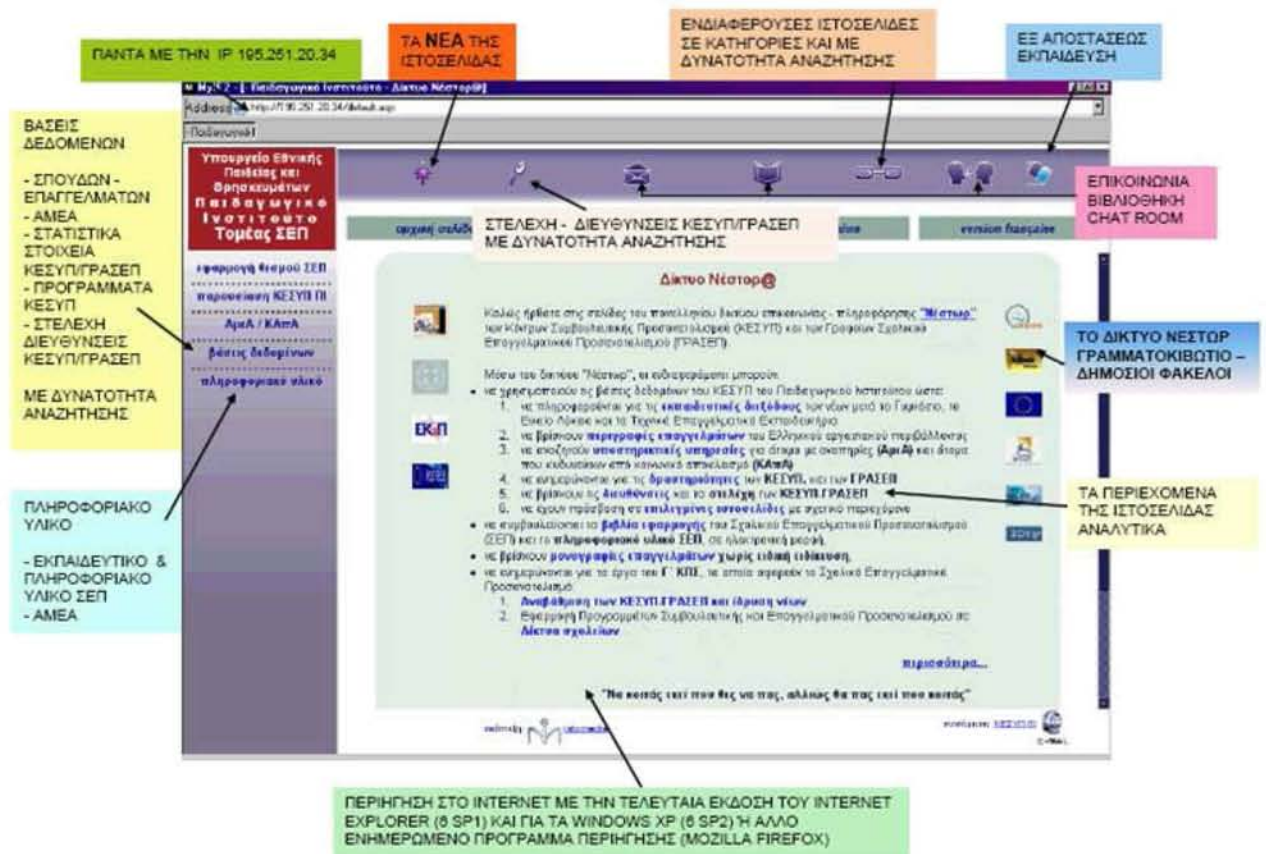
Το σύνολο των απασχολούμενων στα ΚΕΣΥΠ-ΓΡΑΣΕΠ-ΓΡΑΣΥ διέπεται από κοινό θεσμικό καθεστώς απασχόλησης, ήτοι δημόσιοι υπάλληλοι. Μόλις το 10% των στελεχών προσελήφθησαν για αυτό το αντικείμενο, ενώ το 90% είναι αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί. Αναφορικά με την κατάρτισή τους, 30% των στελεχών ΣΥΕΠ κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο με εξειδίκευση στον ΕΠ., ενώ το 20% έχει δεχθεί κατάρτιση πιστοποιημένη μέσω ΚΕΚ, και για το 50% η κατάρτιση είναι άτυπη και περιορίζεται σε κύκλους σεμιναρίων.

Με βάση το νομοθετικό πλαίσιο ο **ΣΕΠ στη χώρα μας σήμερα εφαρμόζεται** στην Γ' γυμνασίου και την Α' ενιαίου λυκείου (σε επίπεδο τάξης). Θα πρέπει να αναφερθεί ότι οι ανά ΚΕΣΥΠ επωφελούμενοι ετησίως (με εξέταση των μεγεθών κατά την τριετία 2004-2006) βαίνουν αυξανόμενοι σε ποσοστό 10% περίπου. Στα ΓΡΑΣΕΠ και ΓΡΑΣΥ οι επωφελούμενοι που εξυπηρετούνται σε ετήσια βάση φτάνουν τους 100 κατά μέσο όρο.

2. Περιγραφή πληθυσμού ωφελούμενων από τις δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού

Βελτιωμένη είναι και η ανάπτυξη υλικοτεχνικής υποδομής σε επίπεδο μονάδων (ΓΡΑΣΕΠ & ΓΡΑΣΥ) και νομαρχιακών διευθύνσεων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΚΕΣΥΠ) τα οποία είναι εξοπλισμένα με υπολογιστές, ενώ έχουν δημιουργηθεί, εξελίσσονται και συντηρούνται από τον Τομέα ΣΕΠ του ΠΙ, το εσωτερικό (intranet) δίκτυο επικοινωνίας «**ΝΕΣΤΩΡ**» με σκοπό την άμεση επικοινωνία, ενημέρωση και ανταλλαγή υπηρεσιακών και επιστημονικών απόψεων των στελεχών, αλλά και ο δικτυακός τόπος: <http://sep.pi-schools.gr> ή <http://195.251.20.34>, όπως αυτή φαίνεται σχηματικά στην πιο κάτω εικόνα.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΕΠ – Π.Ι.

Επίσης, από το 1999 έως το 2003 λειτούργησε στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και το **Γραφείο ΣΕΠ για Άτομα με Ειδικές Ανάγκες και Άτομα που Κινδυνεύουν από Κοινωνικό Αποκλεισμό**. Με το νόμο 2986 στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων συνιστάται **Διεύθυνση Συμβουλευτικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων** για τη διοικητική εποπτεία του ΚΕΣΥΠ και Γραφείων ΣΕΠ, καθώς και των άλλων εκπαιδευτικών καινοτομιών (άρθρο 8, παρ. 3.β). Ενώ παράλληλα, με τον ίδιο νόμο συνιστάται μία (1) επιπλέον θέση συμβούλου του Π.Ι., ειδικευμένου σε θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού και οι θέσεις συμβούλων του Π.Ι. αυξάνονται σε τριάντα δύο (32) (άρθρο 9, παρ. 9) (Νόμος-2986, 2002).

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Με τους νόμους 2224/1994 & 2525/97 ιδρύθηκε και λειτουργεί από το 2000, το **Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού** (ΕΚΕΠ) υπό την κοινή εποπτεία των Υπουργείων Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων το οποίο έχει γενικό σκοπό να αποτελεί φορέα συντονισμού, υποστήριξης, πιστοποίησης, εκπαιδευτικής και επαγγελματικής πληροφόρησης και ενδυνάμωσης της δράσης όσων προσφέρουν υπηρεσίες Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την απασχόληση (Νόμος-2224, 1994). Διοικείται από εννεαμελές Διοικητικό Συμβούλιο, στη σύνθεση του οποίου υπάρχει εκπροσώπηση των δύο συναρμόδιων Υπουργείων, του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, του Ο.Α.Ε.Δ. και των κοινωνικών εταίρων. Όργανα διοίκησης του Κέντρου αποτελούν ο Πρόεδρος του Δ.Σ. και ο Γενικός Διευθυντής, που διορίζεται με σύμβαση τριετούς διάρκειας, μετά από έγκριση των Υπουργών Παιδείας και Απασχόλησης. Το οργανόγραμμα του Ε.Κ.Ε.Π. προβλέπει 67 θέσεις Επιστημονικού, Διοικητικού, Βοηθητικού και Λοιπού Προσωπικού. Στις θέσεις του Επιστημονικού Προσωπικού περιλαμβάνονται Σύμβουλοι Επαγγελματικού Προσανατολισμού, Κοινωνιολόγοι, Ψυχολόγοι, Οικονομολόγοι, Ειδικοί Πληροφορικής, Ειδικοί Διαχείρισης Ανθρώπινων Πόρων, Νομικοί, Κοινωνικοί λειτουργοί, και Βιβλιοθηκονόμοι. Ωστόσο, σήμερα υπηρετούν στο Εθνικό Κέντρο μόλις 20 τακτικοί υπάλληλοι.

ΚΕΝΤΡΟ ΣΧΟΛΙΚΟΥ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ-ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Από το 1991 λειτουργεί στη Φιλοσοφική Σχολή του Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών το **Κέντρο Σχολικού και Επαγγελματικού Προσανατολισμού**. Σκοπός του Κέντρου είναι η παροχή υπηρεσιών Επαγγελματικής Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού σε φοιτητές του Πανεπιστημίου Αθηνών, κυρίως, αλλά και σε άλλα πρόσωπα, η ανάπτυξη δραστηριοτήτων σχετικών με την επαγγελματική ενημέρωση των φοιτητών και την επιμόρφωση εκπαιδευτικών στο παραπάνω αντικείμενο, η διεξαγωγή σχετικών μελετών και ερευνών, η άσκηση των προπτυχιακών και κυρίως των μεταπτυχιακών φοιτητών στην Επαγγελματική Συμβουλευτική και η υποστήριξη, γενικά του λειτουργούντος στο Τμήμα Φ.Π.Ψ. Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Συμβουλευτική και στον Επαγγελματικό Προσανατολισμό.

Το ΚΣΕΠ διευθύνεται από ένα μέλος του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού, που έχει ειδικευση στον Επαγγελματικό Προσανατολισμό και στελεχώνεται μέχρι σήμερα από εκπαιδευτικούς της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, οι οποίοι αποσπώνται στον Τομέα Παιδαγωγικής του Πανεπιστημίου και διατίθενται στο Κέντρο. Οι εκπαιδευτικοί αυτοί έχουν, κατά κανόνα, ειδική κατάρτιση ή/και εμπειρία στον τομέα της Επαγγελματικής Συμβουλευτικής και του Προσανατολισμού. Για την επίτευξη των σκοπών του το Κέντρο συνεργάζεται με σχετικούς φορείς τόσο του Πανεπιστημίου Αθηνών (Κέντρο Ψυχολογικής Συμβουλευτικής Φοιτητών, Γραφείο Διασύνδεσης) όσο και Φορείς εκτός Πανεπιστημίου.

ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ

Τα Γραφεία Διασύνδεσης των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ιδρύθηκαν με χρηματοδότηση του ΕΠΕΑΕΚ Ι, και συνεχίζουν να λειτουργούν με συγχρηματοδότηση από το Υπουργείο Παιδείας και την Ευρωπαϊκή Ένωση (3ο Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης, Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης), με σκοπό να διευκολύνουν τη σύνδεσή τους με τον κόσμο της αγοράς και να διευκολύνουν την ομαλή μετάβαση των αποφοίτων τους στον στίβο της απασχόλησης. Σήμερα λειτουργούν 46 Γραφεία Διασύνδεσης σε Πανεπιστήμια αλλά και Τεχνολογικά Ιδρύματα σε όλη την Ελλάδα. Ωστόσο, τα ΓΔ δεν «διασυνδέονται», κάθε Γραφείο ακολουθεί τη δική του ανεξάρτητη διαδρομή. Στα ΓΔ η συνήθης στελέχωση περιλαμβάνει από 1 έως 3 συμβούλους ΕΠ, καθώς και έναν επιστημονικό υπεύθυνο ή υπεύθυνο του ΓΔ και διοικητικούς υπαλλήλους. Ο μέσος όρος απασχολουμένων ανά φορέα είναι 3 άτομα. Το 77% των στελεχών των ΓΔ έχει τύχει ειδικής κατάρτισης και συγκεκριμένα 30% κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο με εξειδίκευση στον ΕΠ, ενώ ένα ποσοστό 10% λαμβάνει συνεχιζόμενη κατάρτιση (πιστοποιούμενη μέσω ΚΕΚ), ενώ για το 60% η κατάρτιση που λαμβάνει είναι άτυπη και περιορίζεται σε κύκλους σεμιναρίων.

ΟΑΕΔ-ΚΠΑ

Στον **ΟΑΕΔ** λειτουργεί η Διεύθυνση Επαγγελματικού Προσανατολισμού, έχοντας στην αρμοδιότητά της την ανάπτυξη της υπηρεσίας προς όφελος των ανέργων. Ο Οργανισμός παρέχει σχετικές υπηρεσίες μέσω τριών (3) Πρότυπων Κέντρων Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Πληροφόρησης Νέων που έχει δημιουργήσει μετά το 2002 και των Γραφείων Ενημέρωσης Ανέργων και Επιχειρήσεων που έχουν δημιουργηθεί από ΟΤΑ και Επιμελητήρια την ίδια περίοδο. Ο ΟΑΕΔ διαθέτει τρία Κέντρα Επαγγελματικού Προσανατολισμού και πληροφόρησης νέων (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο). Επίσης τα Γραφεία Εργασίας και τα Γραφεία Εργασίας Ειδικών Κοινωνικών Ομάδων Αθηνών,

Θεσσαλονίκης, Λάρισας, Βόλου, Πάτρας και Ηρακλείου Κρήτης και οι τρεις (3) Εκπαιδευτικές Μονάδες Κατάρτισης για άτομα με Ειδικές Ανάγκες, που λειτουργούν στην Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Λάρισα, διαθέτουν Συμβούλους Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Ψυχολόγους (Ο.Α.Ε.Δ., 2008). Υπηρεσίες ΕΠ παρέχουν και τα ΕΠΑΣ του ΟΑΕΔ, που ανέρχονται σε 53 ανά την επικράτεια, με ομάδα στόχο τους εκπαιδευόμενους σε αυτά. Ο ΟΑΕΔ εστιάζει τις παρεχόμενες υπηρεσίες του στην ομαδική επαγγελματική συμβουλευτική, με την οποία εννοείται εκπαίδευση σε τεχνικές εύρεσης εργασίας (δημιουργία προσωπικού προφίλ, σύσταση βιογραφικού σημειώματος, ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων) μέσα από – κυρίως -ομαδικές συναντήσεις με τον σύμβουλο μέσω των ΚΠΑ, που φτάνουν τα 80. Καλύπτει εργαζόμενους στην ανέλιξη τους ή στην εξεύρεση εργασίας κάνοντας σύζευξη με τη ζήτηση που απευθύνεται στον ΟΑΕΔ από εργοδότες, κυρίως για την αξιοποίηση των προγραμμάτων επιδότησης θέσεων εργασίας, που κατά καιρούς ανακοινώνει ο Οργανισμός.

ΟΕΕΚ

Τα Κέντρα σταδιοδρομίας του **ΟΕΕΚ** βασίζονται στη λογική της σύνδεσης της κατάρτισης με την αγορά εργασίας και την παροχή υπηρεσιών Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού σε καταρτιζόμενους των δημοσίων ΙΕΚ. Στόχος των Κέντρων αυτών είναι, σε συνεργασία με τα τοπικά ΓΡΑΣΕΠ, η παροχή επαγγελματικού προσανατολισμού και η παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής στους σπουδαστές των δημοσίων ΙΕΚ, καθώς και η ευθύνη της ενίσχυσης του θεσμού της πρακτικής άσκησης των σπουδαστών των δημοσίων ΙΕΚ. Σήμερα τα Γραφεία Επαγγελματικής Σταδιοδρομίας και Απασχόλησης του ΟΕΕΚ λειτουργούν άτυπα, ενώ προβλέπεται να λειτουργήσουν επίσημα στα πλαίσια του ΕΣΠ σε περιφερειακό επίπεδο. Τα Κέντρα Σταδιοδρομίας και Απασχόλησης του ΟΕΕΚ που λειτουργούν αυτή τη στιγμή άτυπα, καλύπτουν ικανοποιητικά τις ανάγκες σε κατάρτιση, προώθηση ανέργων σε θέσεις απασχόλησης και επιδοτούμενη απασχόληση, αλλά παρουσιάζονται σχετικές

αδυναμίες στην κάλυψη συμβουλευτικών αναγκών, γεγονός το οποίο αποδίδεται στην έλλειψη εξειδικευμένων στελεχών στη συμβουλευτική υποστήριξη.

ΟΤΑ-ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΑΝΕΡΓΩΝ

Οι ΟΤΑ (Δήμοι) υποχρεούνται να έχουν γραφεία για την υποστήριξη της απασχόλησης. Ωστόσο, μέχρι τώρα δεν έχουν εν γένει αναπτύξει αυτόνομες υπηρεσίες Επαγγελματικού Προσανατολισμού ενταγμένες στις υπηρεσίες τους. Πολλές δημοτικές αναπτυξιακές εταιρείες ωστόσο, την τελευταία δεκαετία, αναλαμβάνουν την υλοποίηση προγραμμάτων ευαισθητοποίησης και προώθησης στην απασχόληση που απευθύνονται σε ανέργους κάθε ηλικίας, οι δράσεις αυτές συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ορισμένοι Δήμοι έχουν δημιουργήσει Γραφεία Ενημέρωσης Ανέργων και Επιχειρήσεων με συγχρηματοδότηση από τον ΟΑΕΔ και σε συνεργασία με Επιμελητήρια, που παρέχουν κυρίως υπηρεσίες πληροφόρησης και βοηθούν την αυτοπαρουσίαση των ανέργων, διδάσκοντας Τεχνικές Εξεύρεσης Εργασίας και βοηθώντας στη διαμόρφωση βιογραφικών σημειωμάτων. Ο σκοπός των Γραφείων αυτών είναι η ανάπτυξη δράσεων και υπηρεσιών, που θα παρέχονται δωρεάν προς τους ανέργους, με στόχο την υποστήριξή τους και την ενθάρρυνσή τους για την εξεύρεση απασχόλησης.

Στα ΓΕΑ η συνήθης στελέχωση περιλαμβάνει από 1 έως 3 συμβούλους ΕΠ, οι οποίοι απασχολούνται είτε με σύμβαση αορίστου χρόνου απασχόλησης, είτε με σύμβαση ορισμένου χρόνου πλήρους απασχόλησης, ή με σύμβαση ανάθεσης έργου. Αναφορικά με την εκπαίδευση των στελεχών των ΓΕΑ, οι πτυχιούχοι ΑΕΙ υπερβαίνουν το 91% (κατανεμημένοι σε 49% πτυχιούχους, 38% κατόχους μεταπτυχιακού τίτλου και 4% κατόχους διδακτορικού) και μόλις ένα ποσοστό 9% είναι απόφοιτοι Λυκείου, ενώ ως προς την κατάρτιση η πλειονότητα των στελεχών (75%) έχει τύχει ειδικής κατάρτισης και συγκεκριμένα 30% κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο με εξειδίκευση στον ΕΠ, 20% λαμβάνει συνεχιζόμενη κατάρτιση (πιστοποιούμενη μέσω ΚΕΚ), ενώ 50% έχει λάβει κατάρτιση άτυπη που περιορίζεται σε κύκλους σεμιναρίων.

ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ & ΑΝΕΡΓΩΝ – ΓΕΣΕΕ

Στα πλαίσια λειτουργίας του **Κέντρου Πληροφόρησης Εργαζομένων & Ανέργων (ΚΕ.Π.Ε.Α.) της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας (ΓΕΣΕΕ)** λειτουργεί Γραφείο Εύρεσης Εργασίας, όπου οι άνεργοι μπορούν να απευθυνθούν για να καταχωρήσουν το βιογραφικό τους, να αναζητήσουν εργασία και να ενημερωθούν για προγράμματα απασχόλησης και σεμινάρια κατάρτισης. Στο ΚΕΠΕΑ προσφέρουν υπηρεσίες επαγγελματικής συμβουλευτικής 2 σύμβουλοι Ε.Π., που έχουν παρακολουθήσει ειδικά επιμορφωτικά σεμινάρια στον Ε.Π. Παράλληλα, οι εργοδότες έχουν τη δυνατότητα μέσω του ΚΕΠΕΑ να αναζητήσουν προσωπικό μέσω της δωρεάν πρόσβασης στην ηλεκτρονική βάση των ανέργων που έχει καταρτίσει το Γραφείο Εύρεσης Εργασίας.

ΕΝΟΠΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Το **Υπουργείο Εθνικής Άμυνας** αναγνωρίζοντας την ανάγκη να αξιοποιηθεί ο χρόνος της θητείας των στρατευμένων ώστε να ενισχυθούν κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικών με το επαγγελματικό τους μέλλον έχει δημιουργήσει Τμήμα Ανάπτυξης Προσωπικού με διεπιστημονικό χαρακτήρα. Στα πλαίσια των δραστηριοτήτων αυτού του τμήματος εντάσσονται και προγράμματα Επαγγελματικού Προσανατολισμού που προσφέρονται σε στρατευμένους οπλίτες, από 3-5 συμβούλους σταδιοδρομίας, που έχουν ειδικευτεί στο αντικείμενο είτε μέσω μεταπτυχιακής εκπαίδευσης, είτε σε ειδικά επιμορφωτικά σεμινάρια. Επίσης, υπηρεσίες Επαγγελματικού Προσανατολισμού παρέχονται και σε παιδιά στελεχών.

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ

Το **Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας** - ΚΕΘΙ στοχεύει στην προώθηση της ισότητας των ευκαιριών για τις γυναίκες σε όλους τους τομείς της πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής ζωής. Σε αυτό το πλαίσιο, έχει δημιουργήσει τις Μονάδες Πληροφόρησης Γυναικών όπου ανάμεσα σε άλλες δραστηριότητες παρέχει υπηρεσίες Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού σε θέματα απασχόλησης, προσδιορισμού επαγγελματικών στόχων και αποτελεσματικής διεκδίκησης εργασίας.

ΚΕΝΤΡΟ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ

Το **Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων** - ΚΕΘΕΑ εξυπηρετεί χρήστες ουσιών και μέλη των οικογενειών τους. Τα τμήματα εκπαίδευσης των θεραπευτικών προγραμμάτων του ΚΕΘΕΑ σχεδιάζουν και εφαρμόζουν προγράμματα Επαγγελματικού Προσανατολισμού, κατάρτισης και επιμόρφωσης των μελών του προγράμματος σε όλες τις φάσεις της θεραπείας, καθώς θεωρείται ότι η επαγγελματική αποκατάσταση των μελών του προγράμματος αποτελεί προϋπόθεση πλήρους κοινωνικής ένταξης και βασικό παράγοντα για την πρόληψη της υποτροπής. Στο ΚΕΘΕΑ προσφέρουν υπηρεσίες Επαγγελματικής Συμβουλευτικής 3 ειδικοί σε θέματα Ε.Π, που απασχολούνται με καθεστώς μόνιμης απασχόλησης, καθώς και εθελοντές σύμβουλοι με κατάρτιση στον Ε.Π.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

Ο **Οργανισμός Κατά των Ναρκωτικών** - ΟΚΑΝΑ έχει πιστοποιηθεί από το 1998 ως Εξειδικευμένο Κέντρο Κοινωνικής και Επαγγελματικής Ένταξης - Ε.Κ.Κ.Ε.Ε. στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη και στοχεύει στην κατάρτιση και εξειδίκευση των υπό απεξάρτηση ή απεξαρτημένων από ουσίες ατόμων. Στα πλαίσια αυτού του στόχου αναλαμβάνει δράσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού με σκοπό τη διερεύνηση των κλίσεων, ικανοτήτων,

δεξιοτήτων και των ενδιαφερόντων των συμμετεχόντων αλλά και την ενδυνάμωση και περαιτέρω καλλιέργεια και ανάπτυξη των επαγγελματικών τους δεξιοτήτων. Αυτή τη στιγμή στον ΟΚΑΝΑ παρέχουν υπηρεσίες Ε.Π. 2 σύμβουλοι Ε.Π. οι οποίοι έχουν μεταπτυχιακή εκπαίδευση στον Ε.Π. καθώς και 3 σύμβουλοι που έχουν λάβει κατάρτιση σε άτυπη μορφή(επιμορφωτικά σεμινάρια). Παράλληλα παρέχονται υπηρεσίες προώθησης στην αγορά εργασίας όπως και συνοδευτικές υποστηρικτικές υπηρεσίες.

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΟΝ Ε.Π.

Η ανάγκη για εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό για την εφαρμογή της Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού στην εκπαίδευση οδήγησε στην οργάνωση διαφόρων επιμορφωτικών σεμιναρίων. Επειδή όμως τα επιμορφωτικά σεμινάρια δεν καλύπτουν τις ανάγκες για επαρκή εκπαίδευση όσων ασχολούνται με τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό, δημιουργήθηκαν **προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών στον Επαγγελματικό Προσανατολισμό**. Σήμερα, λειτουργούν τρία (3) τέτοια προγράμματα που προσφέρουν ειδίκευση στον Επαγγελματικό Προσανατολισμό. Από το ακαδημαϊκό έτος 1993-1994 λειτουργεί το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Συμβουλευτική και Επαγγελματικός Προσανατολισμός» στο Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Από το 1998 ιδρύθηκε και λειτουργεί στην πρώην ΣΕΛΕΤΕ (ΑΣΠΑΙΤΕ) το Τμήμα Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού. Από το ακαδημαϊκό έτος 2001-2002, το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πατρών οργανώνει και λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών που οδηγεί στην απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στις Επιστήμες της Αγωγής με Ειδίκευση στη «Συμβουλευτική στο χώρο της Εκπαίδευσης και στα Επαγγέλματα στήριξης του ανθρώπου: Σχεσιοδυναμική-προσωποκεντρική και οικοσυστημική προσέγγιση».

ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Τα τελευταία χρόνια έχουν ιδρυθεί τρεις **σύλλογοι** που σχετίζονται με τον θεσμό του Επαγγελματικού Προσανατολισμού. Πρόκειται για την Ελληνική Εταιρεία Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού. Το Σύλλογο Ελλήνων Συμβούλων Επαγγελματικού Προσανατολισμού και τον Σύλλογο Σπουδαστών και Αποφοίτων του Τμήματος Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού της ΑΣΠΑΙΤΕ.

ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Μέχρι το τέλος της δεκαετίας του 1980, **από τον ιδιωτικό τομέα** με τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό απασχολούνταν μόνο ορισμένοι σύμβουλοι – ψυχολόγοι και υπήρχαν σχετικές δράσεις σε λίγα ιδιωτικά σχολεία. Από τις αρχές της δεκαετίας του 1990 εμφανίζονται και στην Ελλάδα οργανωμένα προγράμματα ανάλογα αυτών που παρέχονται σε περισσότερο προηγμένες οικονομικά χώρες. Διεθνώς διαδεδομένα ψυχομετρικά εργαλεία υποστήριξης της συμβουλευτικής διαδικασίας σταθμίζονται και εκδίδονται στην Ελλάδα και υιοθετούνται από τους πλέον ευαισθητοποιημένους φορείς στα θέματα προσωπικής ανάπτυξης. Με την αύξηση της πολυπλοκότητας στην αναζήτηση επαγγελματικής κατεύθυνσης και της αναζήτησης υποστήριξης στην λήψη ανάλογων αποφάσεων, από την αυγή του 21ου αιώνα, πολλαπλασιάζονται οι φορείς που παρέχουν σχετικές υπηρεσίες σε ιδιώτες και οργανισμούς κάθε είδους.

Μέσα στους ιδιωτικούς φορείς συγκαταλέγονται και τα ιδιωτικά σχολεία, τα οποία στην πλειοψηφία τους εφαρμόζουν προγράμματα επαγγελματικού προσανατολισμού για τους μαθητές τους, σε συνεργασία με ιδιωτικές εταιρείες (παροχή ψυχομετρικών εργαλείων, παρουσιάσεις σε ημερίδες). Επίσης, το 40% το φροντιστηρίων διεξάγουν προγράμματα επαγγελματικού προσανατολισμού για τους μαθητές τους, επίσης σε συνεργασία με ιδιωτικές εταιρείες που παρέχουν αντίστοιχες υπηρεσίες.

Αναφορικά με την εκπαίδευση του Ανθρώπινου Δυναμικού που παρέχει υπηρεσίες Ε.Π. στον ιδιωτικό τομέα, οι πτυχιούχοι ΑΕΙ υπερβαίνουν το 77%

(κατανεμημένοι σε 8% πτυχιούχους, 62% κατόχους μεταπτυχιακού τίτλου και 7% κατόχους διδακτορικού), ενώ ένα ποσοστό 23% είναι απόφοιτοι Λυκείου. Όσον αφορά στην κατάρτιση το σύνολο των στελεχών των ιδιωτικών φορέων ΕΠ έχει τύχει ειδικής κατάρτισης και συγκεκριμένα η κατάρτισή τους κατά 20% είναι άτυπη και περιορίζεται σε κύκλους σεμιναρίων, ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό (80%)κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο με εξειδίκευση στον ΕΠ.

Στον ιδιωτικό τομέα η διάκριση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών έγκειται κυρίως στη δυνατότητα του φορέα να κάνει χρήση ή όχι ψυχομετρικών εργαλείων και την αξιοπιστία και αποτελεσματικότητα των τελευταίων. Η διάκριση αυτή αφορά:

- στην εξειδικευμένη τεχνογνωσία και εταιρική ευθύνη του φορέα ώστε να διαθέτει αξιόπιστα εργαλεία και μεθοδολογίες,
- στην επιλογή επαρκώς εκπαιδευμένων στελεχών, ικανών να προσφέρουν αποτελεσματικές υπηρεσίες.

Η αποτίμηση της εφαρμογής του θεσμού και η ανάγκη εκ νέου στόχευσης

1) Δομές - Φορείς

Η γενική εκτίμηση που σχηματίζεται κυρίως για τους κρατικούς φορείς που παρέχουν υπηρεσίες Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού είναι ότι δεν έχει αποκρυσταλλωθεί ακόμη το πλαίσιο αρμοδιοτήτων και ο τρόπος λειτουργίας τους. Κύριες εστίες προβλημάτων που δημιουργούνται εξ αυτού, είναι η έλλειψη μηχανισμού για τον κεντρικό σχεδιασμό, η απουσία στρατηγικού στόχου, η αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων και η απουσία μηχανισμών ελέγχου και αξιολόγησης του παραγόμενου αποτελέσματος. Βελτιωτικές αλλαγές είναι χρήσιμες και στους ιδιωτικούς φορείς, κυρίως υπό το πρίσμα της επέκτασης της τυποποίησης και διάδοσης των καλών πρακτικών που αναδεικνύονται στο χώρο τους. Η απόκτηση πιστοποίησης ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών θα μπορούσε να συμβάλλει σημαντικά στην αναβάθμιση του έργου όλων των φορέων του κλάδου.

2) Ανθρώπινο δυναμικό

Είναι πλέον ώριμες οι συνθήκες και υπάρχει αδήριτη ανάγκη για τη δημιουργία, στο πλαίσιο λειτουργίας όλων των δημοσίων φορέων, κλάδου Συμβούλων Επαγγελματικού Προσανατολισμού ώστε να υλοποιούνται σε όλα τα επίπεδα οι υπηρεσίες Επαγγελματικής Συμβουλευτικής & Προσανατολισμού από το κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό, να υπάρχει συνέχεια και εξέλιξη και να μην πελαγοδρομούμε διαρκώς με προγράμματα επιμόρφωσης τα οποία κάθε φορά δημιουργούν (για βραχύ χρονικό ορίζοντα) στελέχη με διαφορετική αφετηρία και εφόδια. Το πώς και πότε είναι θέμα απόφασης.

3) Οικονομικοί Πόροι

Η Επαγγελματική Συμβουλευτική και ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός αποτελούν διακηρυγμένη προτεραιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σημαντικό ποσοστό των κοινοτικών επιδοτήσεων προδιαγράφεται για το σκοπό αυτό. Η χάραξη ρεαλιστικού σχεδίου για την απορρόφηση αυτών των κονδυλίων και την

αξιοποίησή τους με συντονισμένο τρόπο υπέρ του θεσμού του Επαγγελματικού Προσανατολισμού είναι πλέον θέμα μεγάλης κοινωνικής σημασίας.

4) Υπηρεσίες - ωφελούμενοι

Όπως έχουμε ήδη αναφέρει στην αρχή της παρούσας, οι χρήστες των υπηρεσιών Επαγγελματικού Προσανατολισμού σήμερα είναι πολύ λίγοι. Προβάλλει λοιπόν επιτακτική η ανάγκη διεύρυνσης της παροχής υπηρεσιών προς μεγαλύτερα στρώματα του πληθυσμού, σε όλες τις ηλικιακές ομάδες. Ειδικότερα, πρέπει να τεθεί ως στόχος ο θεσμός να απευθύνεται και στα παιδιά που φοιτούν στο νηπιαγωγείο, το δημοτικό και στις πρώτες τάξεις του γυμνασίου (σε όλη το εύρος δηλαδή των ηλικιών της δεκάχρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης). Η τρέχουσα αντίληψη παγκοσμίως για την εισαγωγή του θεσμού από την πρωτοβάθμια εκπαίδευση αναφέρεται στην διάχυση των αρχών και των σκοπών της Επαγγελματικής Συμβουλευτικής στο τρέχον εκπαιδευτικό πρόγραμμα (Κρασσάς, 2001). Στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση τα Γραφεία Διασύνδεσης χρειάζεται να αποκτήσουν τη δυνατότητα να προσφέρουν ολοκληρωμένες υπηρεσίες Επαγγελματικής Συμβουλευτικής, όπως αυτή νοείται διεθνώς στην υποστήριξη του φοιτητή και του απόφοιτου, ώστε να έχει πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Παράλληλα, είναι αναγκαία η αξιολόγηση της αποδοτικότητας όλων των παρεχόμενων υπηρεσιών η οποία προϋποθέτει κάποιες κεντρικά σχεδιασμένες προδιαγραφές. Επίσης κεντρικό ζητούμενο είναι και η ανάγκη κατοχύρωσης διαδικασιών πιστοποίησης των υπηρεσιών Επαγγελματικού Προσανατολισμού.

5) Δίκτυα

Ενώ υπάρχει ένα ευρύ δίκτυο συνεργασιών μεταξύ ομοειδών ή/και συμπληρωματικών στη λειτουργία τους φορέων η αποδοτικότητα αυτών των συνεργασιών αποτιμάται ως ιδιαίτερος χαμηλή, καθώς δεν προκύπτουν συνεργίες, ούτε μεταφορά τεχνογνωσίας και αναβάθμιση του επιπέδου λειτουργίας από αυτές. Και εδώ προαπαιτείται ένα κεντρικά σχεδιασμένο πρότυπο λειτουργίας των φορέων Επαγγελματικού Προσανατολισμού, με καθορισμένες

(και όχι αλληλοσυγκρουόμενες) αρμοδιότητες και πρόβλεψη για τις επιθυμητές συνεργίες και τις ανεπιθύμητες τριβές.

Η οργάνωση του θεσμού με βάση τις σύγχρονες εξελίξεις

Σύγχρονη εκπαίδευση (ΥΠΕΠΘ, 1997), σημαίνει απομάκρυνση από τις παραδοσιακές μορφές μάθησης που στηρίζονται στην απομνημόνευση πληροφοριών και περισσότερη έμφαση στην ενεργητική μάθηση. Παράλληλα σημαίνει συνεχή διασύνδεση εκπαίδευσης και εργασίας σε βαθμό που να αποτελούν ενιαίο πλέγμα δραστηριοτήτων.

Στις προηγούμενες δεκαετίες η πορεία ήταν *σχολείο, εξετάσεις, πτυχίο, δουλειά*. Ο παλιός ρόλος του σχολείου ήταν να βοηθήσει το άτομο στην πορεία του, που ολοκληρωνόταν με ένα επάγγελμα, που συνήθως το άτομο ακολουθούσε σε όλη του τη ζωή. Ο νέος ρόλος του σχολείου δίνει εφόδια για τη «δια βίου» εκπαίδευση. Ο νέος ρόλος της Επαγγελματικής Συμβουλευτικής διαφαίνεται ότι είναι η ανάπτυξη δεξιοτήτων του ατόμου για τη διεκδίκηση όχι μιας, αλλά πολλών διαδοχικών εργασιακών θέσεων. Το ζητούμενο στο ρόλο του συμβούλου – λειτουργού Επαγγελματικού Προσανατολισμού είναι η ανάπτυξη δεξιοτήτων του εξυπηρετούμενου ώστε αυτός α) να μπορεί να επιβιώσει σε μια ανταγωνιστική και συνεχώς μεταβαλλόμενη αγορά εργασίας και β) να μάθει να παίρνει αποφάσεις στο νέο πλαίσιο που διαμορφώνεται περνώντας με επιτυχία τις αλληπάλληλες μεταβατικές καταστάσεις που θα εμφανίζονται στη ζωή του.

Στο παρακάτω Διάγραμμα περιγράφεται αυτή τη νέα φιλοσοφία στην οργανωτική δομή συστήματος Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού.

Διάγραμμα: Νέα φιλοσοφία οργάνωσης και δομής συστήματος ΣΥ. & Ε. Π.

Φιλοσοφία και στόχος του θεσμού θα πρέπει να είναι η ουσιαστική εφαρμογή του σε όλο το φάσμα του συστήματος εκπαίδευσης, κατάρτισης και απασχόλησης. Δεδομένου ότι το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα αλλά και το σύστημα κατάρτισης, είναι συγκεντρωτικά ένα σύστημα Συμβουλευτικής & Προσανατολισμού πρέπει να εφαρμοστεί ομοιόμορφα σε όλα τα σχολεία και στην κατάρτιση, με κοινούς φορείς εφαρμογής, με ίδια μεθοδολογία, τόσο ως προς την υλοποίησή του μέσα από τα αναλυτικά προγράμματα, όσο και ως προς τα μέσα και υλικά που θα χρησιμοποιηθούν. Πρέπει να είναι έτσι οργανωμένο ώστε να εξασφαλίζει ίδιες δυνατότητες βοήθειας προς όλους, με ευσυνειδητους και καταρτισμένους λειτουργούς (Τζέπογλου, 1987).

¹⁴ ΣΥ. & Ε. Π. = Συμβουλευτική και Επαγγελματικός Προσανατολισμός

Ποιες πρέπει είναι οι προτεραιότητες της Επαγγελματικής Συμβουλευτικής / Επαγγελματικού Προσανατολισμού

Σε επίπεδο υπηρεσιών, ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός και η Επαγγελματική Συμβουλευτική γενικότερα, είναι ζητήματα που δεν μπορούν να περιοριστούν, και πολύ περισσότερο να εξαντληθούν, στα πλαίσια της συνήθους λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης, ούτε στα πλαίσια των θεματικών αρμοδιοτήτων των Υπουργείων Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων και Απασχόλησης & Κοινωνικής Προστασίας. Για να ενδυναμωθεί ο θεσμός έτσι ώστε να αγκαλιάσει και να ωφελήσει όλη την ελληνική κοινωνία, χρειάζεται να κερδίσει την εμπιστοσύνη των πολιτών. Η εμπιστοσύνη αυτή θα κερδηθεί όταν αρχίσουν να εφαρμόζονται μαζικά αποτελεσματικές μεθοδολογίες, από ανθρώπους ειδικευμένους και αφοσιωμένους σ' αυτό το έργο και φανούν τα αποτελέσματα.

Ένας από τους βασικότερους στόχους της Επαγγελματικής Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού σήμερα είναι η απόκτηση από τους ωφελούμενους ορισμένων δεξιοτήτων, που είναι απαραίτητες για να εξελιχτεί ομαλά η ένταξή τους στον κόσμο της επαγγελματικής ζωής.

Σήμερα, ορισμένες δεξιότητες ζητούνται από όλους τους εργαζομένους, ανεξάρτητα από τη θέση και το επίπεδο εργασίας τους. Οι «οριζόντιες» αυτές δεξιότητες αναφέρονται και ως επαγγελματικές ή εργασιακές. Ο όρος επαγγελματικές δεξιότητες περιλαμβάνει ένα μεγάλο φάσμα δεξιοτήτων οι οποίες ανάλογα με το άτομο και το εργασιακό περιβάλλον μπορεί να αποτελέσουν εφόδια για μια επιτυχημένη και ομαλή ένταξη στην επαγγελματική ζωή. Γι' αυτό πρέπει να οδηγηθούμε στη δόμηση μιας συμβουλευτικής που ευαισθητοποιεί τον εξυπηρετούμενο να σχεδιάζει σταδιακά, χρόνο με τον χρόνο, την επαγγελματική του σταδιοδρομία, χρησιμοποιώντας κάθε φορά τα νέα δεδομένα τα οποία φροντίζουμε να έχει στη διάθεσή του.

Συχνά γίνεται αναφορά στον ρόλο του Επαγγελματικού Προσανατολισμού προκειμένου να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο της ανεργίας. Η συμβολή αυτή

είναι έμμεση, αλλά ουσιαστική. Ο ρόλος του Επαγγελματικού Προσανατολισμού είναι να προετοιμάζονται οι ενεργοί πολίτες που θα γνωρίζουν πώς ένας σύγχρονος εργαζόμενος μπορεί να βρίσκει και να διατηρεί τη θέση εργασίας του. Με άλλα λόγια πώς θα είναι απασχολήσιμος στην αγορά εργασίας. Στην ουσία αναφερόμαστε στη φυσιογνωμία – στα γνωρίσματα – του αυριανού εργαζόμενου πολίτη, τον οποίο θα πρέπει να χαρακτηρίζει η προσαρμοστικότητα στα δεδομένα της εποχής του και για να είναι προσαρμοστικός θα πρέπει να είναι πλούσιος σε γνώσεις, να μην έχει εξειδικευθεί πρόωρα, να γνωρίζει ξένες γλώσσες, να είναι καλός γνώστης των νέων τεχνολογιών, να μπορεί να εργάζεται σε συνεργασία με άλλους, να έχει ανεπτυγμένο το αίσθημα της υπευθυνότητας. Αυτά επιδιώκουμε κατά κύριο λόγο όταν λειτουργούμε ως Σύμβουλοι Επαγγελματικού Προσανατολισμού.

Παράλληλα χρειάζεται ακόμη περισσότερη ευαισθησία το στόχο της πληροφόρησης, εκτιμώντας ότι στο σύγχρονο περιβάλλον μέσα στο οποίο λειτουργεί η Επαγγελματική Συμβουλευτική & ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός η εξασφάλιση της εύκολης πρόσβασης σε καλής ποιότητας πληροφορίες σχετικά με τις δυνατότητες εκπαίδευσης, κατάρτισης και απασχόλησης, αποτελεί προτεραιότητα. Καθώς δε βασική επιδίωξη είναι η βοήθεια προς τους εξυπηρετούμενους να πάρουν ορθές επαγγελματικές αποφάσεις για τον εαυτό τους, η παροχή σε αυτούς συνεχούς πληροφόρησης αποτελεί προϋπόθεση για το σχεδιασμό της σταδιοδρομίας τους.

Ακόμη, χρειάζεται συνεργασία με φορείς της απασχόλησης, για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας. Εξάλλου σύμφωνα με τα κείμενα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η επιχειρηματικότητα, μαζί με την απασχολησιμότητα, την ισότητα ευκαιριών και τη δια βίου εκπαίδευση αποτελούν τους τέσσερις πυλώνες πάνω στους οποίους θα πρέπει να στηρίζεται ο σχεδιασμός δραστηριοτήτων Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΥΠΕΠΘ/ΠΙ, 2000).

Στην τελευταία δεκαετία ο μαθητικός πληθυσμός στη χώρα μας έχει γίνει αρκετά ανομοιογενής σε σχέση με το παρελθόν. Η δουλειά των συμβούλων Επαγγελματικού Προσανατολισμού με ανομοιογενείς πληθυσμούς απαιτεί την

απόκτηση πρόσθετων δεξιοτήτων, ή τουλάχιστον την προσαρμογή των υπάρχουσών δεξιοτήτων τους (Σιδηροπούλου-Δημακάκου, Συμβουλευτική μαθητών με ειδικές ανάγκες, 1998).

Σε επίπεδο δομών και φορέων, το άμεσο μέλλον για τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό χρειάζεται συντονισμό για τη συνολική ευθύνη σχεδιασμού και εφαρμογής όλων των σχετικών δράσεων σε εθνικό επίπεδο, την ανάδειξη και αξιοποίηση όλου του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας. Με τον τρόπο αυτό θα συγκεντρωθεί η κρίσιμη μάζα ανθρώπινων και υλικών πόρων που είναι απαραίτητη, για να έχει η όποια σχετική δραστηριότητα ορατή επίπτωση στην κοινωνία. Με τον τρόπο αυτό επίσης, θα ανατραπεί το πλαίσιο με τις επικαλυπτόμενες και επαναλαμβανόμενες δραστηριότητες. Ίσως κάτι τέτοιο να αποτελέσει μία πρωτοβουλία πραγματικής επιτελικής λειτουργίας του Κράτους, διακηρυγμένη πρόθεση περίπου του συνόλου των πολιτικών δυνάμεων και της κοινωνίας.